

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie

Departament Strategii i Rozwoju

17 RAPORT

FUNDUSZE EUROPEJSKIE W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM

(stan na 31.12.2019 r.)

Lubelskie

Regionalne Obserwatorium
Terytorialne

Lublin, marzec 2020 r.

Wstęp

W aktualnym okresie programowania głównym celem polityki regionalnej jest wyrównywanie różnic w poziomie rozwoju regionów oraz wspieranie działań zmierzających do wzrostu gospodarczego w tym budowanie potencjału rozwojowego oraz bazy dla dochodów własnych. Istotną rolę w kształtowaniu polityki regionalnej polskich województw odgrywa pomoc z programów zewnętrznych a głównie z UE.

Wykorzystanie funduszy unijnych należy rozpatrywać nie tylko w wymiarze osiągniętych konkretnych efektów makroekonomicznych i zmniejszenia dywergencji do Unii Europejskiej, ale także w wymiarze inwestycyjnych efektów rzeczowych oraz społecznych. Takie ujęcie umożliwia lepszą i bardziej kompleksową ocenę efektów i wpływu wdrażania programów z udziałem Funduszy Europejskich na procesy rozwojowe regionu.

System monitorowania procesów społeczno-gospodarczych oraz wybranych interwencji publicznych w regionie realizowany jest w Departamencie Strategii i Rozwoju Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie w ramach Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego.

Regionalne Obserwatorium Terytorialne jest częścią działań systemowych w zakresie monitorowania procesu wdrażania programów oraz ich wpływu na rozwój regionu. W celu stworzenia możliwości otwartego dostępu do informacji na temat poziomu wykorzystania Funduszy Europejskich na terenie województwa lubelskiego, co pół roku opracowywane są raporty, udostępniane na stronie internetowej www.rotwl.lubelskie.pl

Niniejszy dokument jest już 17 Raportem, który zawiera podsumowanie wdrażania perspektywy finansowej 2007-2013 oraz szczegółowe informacje na temat realizacji programów z perspektywy 2014-2020. Umożliwia to lepszą i bardziej kompleksową ocenę efektów i wpływu wdrażania programów z udziałem Funduszy Europejskich na procesy rozwojowe regionu a także stanowi podstawę do podejmowania decyzji o kierunkach wydatków dla nowej perspektywy rozwoju.

Dyrektor
Departamentu Strategii i Rozwoju
Bogdan Kawałko

Lublin, marzec 2020 r.

Spis treści

Spis skrótów.....	5
1. Założenia opracowania raportu.....	7
2. Synteza wykorzystania Funduszy Europejskich w latach 2007 – 2013.....	10
2.1. Wdrażanie programów w powiatach i gminach województwa lubelskiego	12
2.2. Wspólna Polityka Rolna	14
3. Stan wdrażania programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020.....	16
3.1. Środki unijne w okresie programowania 2014–2020 na poziomie Polski.....	16
3.2. Poziom realizacji projektów z Polityki Spójności 2014-2020 w Polsce i w województwie lubelskim.	20
3.2.1. Poziom realizacji POIS	40
3.2.2. Poziom realizacji POIR	57
3.2.3. Poziom realizacji POPC	72
3.2.4. Poziom realizacji POPW.....	90
3.2.5. Poziom realizacji POWER.....	104
3.2.6. Poziom realizacji RPO	120
3.2.7. Program Współpracy Transgranicznej Polska- Białoruś-Ukraina 2014-2020	144
3.3. Wspólna Polityka Rolna 2014-2020.....	146
3.3.1. Wsparcie rozwoju województwa lubelskiego ze środków Wspólnej Polityki Rolnej.....	146
3.3.2. Systemy wsparcia bezpośredniego.....	148
3.3.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.....	152
4. Efekty realizacji Polityki Spójności 2014-2020 (krajowe)	158
Podsumowanie i wnioski	161
Załącznik 1. Podział obszarów tematycznych wg kategorii interwencji	165
Załącznik 2. Podział form prawnych na sześć głównych rodzajów.....	166

Spis skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
B+R – działalność badawcza i rozwojowa
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
FS – Fundusz Spójności
GUS – Główny Urząd Statystyczny
ICT/TIK – technologie informacyjno-komunikacyjne
JST – Jednostka Samorządu Terytorialnego
KE – Komisja Europejska
MŚP – małe i średnie przedsiębiorstwa
PO – Program Operacyjny
POIŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020
POIR – Program Operacyjny Innowacyjny Rozwój 2014–2020
POKL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007–2013
POPC – Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014–2020
POPW – Program Operacyjny Polska Wschodnia
POWER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PS – polityka spójności
PT – Pomoc Techniczna
RPO – regionalny program operacyjny
RPOWL – Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego
UE – Unia Europejska
WPR – Wspólna Polityka Rolna
WUP – Wojewódzki Urząd Pracy

1. Założenia opracowania raportu

Badanie i ocena skali wsparcia oraz wpływu środków pochodzących z Funduszy Europejskich na rozwój społeczno-gospodarczy województwa lubelskiego obejmuje zarówno stronę finansową, jak i próbę rzeczowego określenia osiągniętych wskaźników realizacji. Ważnym aspektem jest także stworzenie możliwości otwartego dla społeczeństwa dostępu do zintegrowanej i możliwie pełnej informacji na temat zakresu i poziomu wykorzystania Funduszy Europejskich na terenie województwa lubelskiego w różnych przekrojach dziedzinowych i przestrzennych.

Zakres analizy

Przedmiotem oceny i analizy objęto 7 programów realizowanych w ramach Polityki Spójności 2014-2020, tj.:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ)
- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (POIR)
- Program Operacyjny Polska Cyfrowa (POPC)
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER)
- Program Operacyjny Polska Wschodnia (POPW)
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego (RPOWL)
- Program Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina (PL-BY-UA)

oraz instrumenty wsparcia w ramach Wspólnej Polityki Rolnej 2014-2020:

- Płatności bezpośrednie
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)
- Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020)

Analizą objęto projekty zrealizowane w ramach w/w programów wg stanu na koniec grudnia 2019 roku, a każdemu z programów przypisano odpowiadający mu kolor zgodny z wytycznymi zawartymi na stronach Portalu Funduszy Europejskich <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>.

Założenia metodologiczne do analizy

1. Ze względu na ukształtowany zróżnicowany system gromadzenia danych w poszczególnych programach, do niniejszej analizy wykorzystano dostępne bazy danych instytucji wdrażających poszczególne programy operacyjne, dane z Krajowego Systemu Informatycznego SIMIK (KSI SIMIK) dla perspektywy finansowej 2007-2013, Centralnego Systemu Teleinformatycznego (SL2014¹) dla perspektywy finansowej 2014-2020 oraz informacji z ARiMR w zakresie danych dotyczących WPR.
2. W Raporcie zostały wyodrębnione trzy części. W pierwszej zostało przedstawione krótkie podsumowanie zakończonej perspektywy finansowej 2007-2013, w drugiej części szczegółowo przedstawiono stan realizacji Polityki Spójności perspektywy finansowej 2014-2020. W trzeciej części zaprezentowano poziom realizacji Wspólnej Polityki Rolnej w nowym okresie programowania.
3. Na potrzeby obliczenia wysokości środków, które trafiły do beneficjentów z terenu województwa lubelskiego z tytułu realizowanych projektów, uwzględniono projekty, których obszar realizacji został określony jako „województwo lubelskie”, a beneficjent miał siedzibę w województwie lubelskim. Pod uwagę wzięto także całkowitą wartość projektu oraz wartość dofinansowania z UE.
4. W obliczeniach nie uwzględniono pojedynczych projektów, które jako obszar realizacji mają wskazane województwo lubelskie, ale są finansowane ze środków innych województw. Pominięcie tego typu elementów wynika z faktu małej skali ich występowania i w konsekwencji mało istotnego znaczenia dla końcowych wyników i ocen zawartych w Raporcie.
5. W przypadku projektów partnerskich, wszystkie informacje dotyczące beneficjenta odnoszą się do partnera wiodącego, a wszystkie wartości liczbowe zostały zsumowane do poziomu partnera wiodącego.
6. W przypadku projektów mających zasięg ogólnokrajowy, ogólnowojewódzki lub ogólnopowiatowy (kilka JST) wartość projektu przypisywana jest wyłącznie do całego kraju bądź całego województwa, lub całego powiatu, bez podziału na jednostki niższego rzędu. Stąd mogące wystąpić niezgodności przy sumowaniu wartości.
7. Przez wartość projektów realizowanych na danym terenie w określonym czasie rozumie się wartość zawartych umów na realizację projektów realizowanych na tym obszarze.
8. Dane na temat liczby projektów wyliczono w oparciu o unikalne numery zawartych umów.

---

¹ <http://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/raporty/>

9. W opracowaniu dane w części opisowej dotyczące wartości projektów podane są dwóch układach: wartość ogółem i wartość dofinansowania ze środków europejskich.
10. W celu uzyskania dodatkowych informacji związanych z kierunkami wydatkowania środków na potrzeby Raportu dokonano następującego pogrupowania na obszary tematyczne²:
- Transport
  - Energia
  - Środowisko
  - Kultura, turystyka, rewitalizacja
  - Infrastruktura społeczna
  - B+R i przedsiębiorczość
  - Społeczeństwo informacyjne
  - Rozwój zasobów ludzkich
11. W celu uzyskania szczegółowych informacji na temat struktury beneficjentów, dokonano podziału na grupy³:
- jst
  - organ władzy, administracji rządowej
  - organizacja non profit
  - przedsiębiorstwa
  - szkoły, uczelnie, jednostki naukowe
  - inne
12. Wszystkie prezentowane tabele, wykresy i mapy stanowią opracowanie własne Departamentu Strategii i Rozwoju, na podstawie danych uzyskanych z wykazanych wcześniej źródeł.

---

² Podział obszarów tematycznych wg kategorii interwencji – Załącznik 1

³ Podział form prawnych na sześć głównych rodzajów – Załącznik 2.

2. Synteza wykorzystania Funduszy Europejskich w latach 2007 – 2013

Wartość dofinansowania z UE wszystkich analizowanych projektów zrealizowanych w ramach programów Polityki Spójności, wdrażanych w perspektywie finansowej 2007-2013 w województwie lubelskim osiągnęła kwotę 15,8 mld zł.

W strukturze zrealizowanych przedsięwzięć i projektów, pod względem wartości dofinansowania z UE, dominowały projekty w ramach programów RPO WL i POIiŚ, które stanowiły odpowiednio 32% i 27% dofinansowania wszystkich projektów zrealizowanych w województwie lubelskim. Kolejne miejsca pod tym względem zajmowały programy: PO RPW - 18% i POKL - 16% (Tabela 1.).

Tabela 1. Zestawienie wykorzystania Funduszy Europejskich wg. programów w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 na terenie województwa lubelskiego.

Nazwa Programu	Liczba zrealizowanych projektów	Wartość całkowita zrealizowanych projektów (mln PLN)	Wartość dofinansowania z UE[1] (mln PLN)	Udział dofinansowania projektów poszczególnych programów w programach ogółem (%)
PO KL	3622	2942,6	2480,2	16%
PO IiŚ	200	6970,2	4282,3	27%
PO IG	499	1926,1	978,6	6%
PO RPW	88	4177,1	2875,9	18%
RPO WL	3127	8991,9	5017,1	32%
PL-BY-UA	38	227,0	203,0	1%
Razem	7 574	25234,9	15837,0	100%

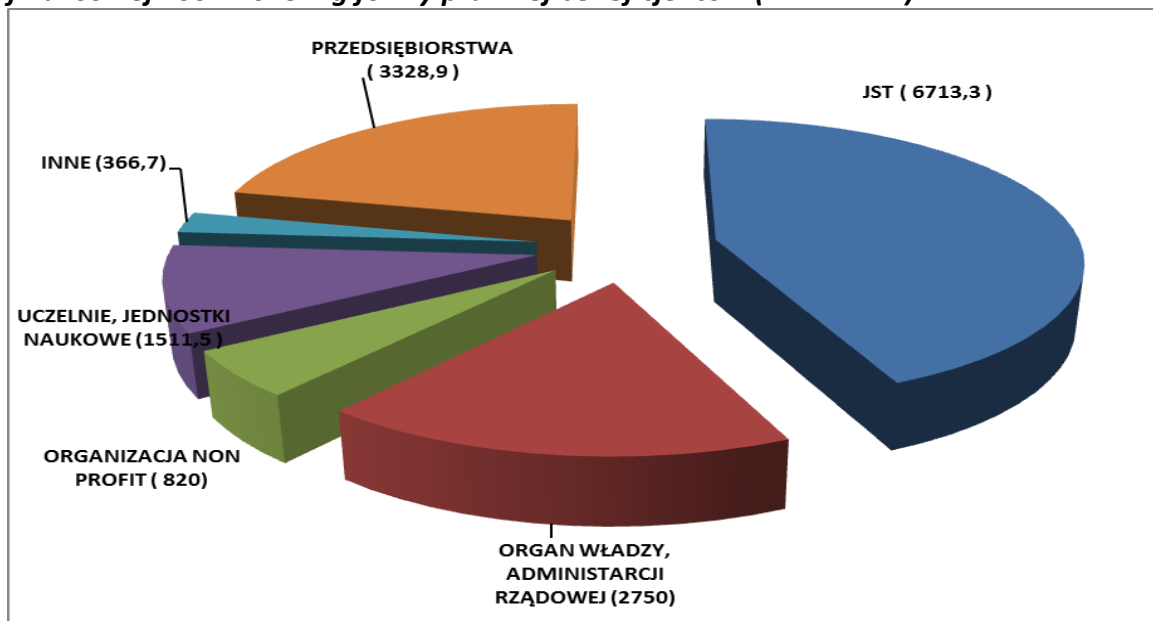
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych z KSI SIMIK, wg stanu na 31.12.2018 r.

Największymi beneficjentami środków przyznanych w ramach perspektywy finansowej 2007 – 2013 były jednostki samorządu terytorialnego (JST), które pozyskały ponad 6,7 mld zł, co stanowi 43% wartości dofinansowania w ramach analizowanych Programów Operacyjnych. Ponadto do głównych beneficjentów programów należały przedsiębiorstwa oraz organy władzy i administracji rządowej⁴ (Wykres 1).

⁴ „organ władzy, administracji rządowej” – w skład której wchodzi: organ kontroli państwowej i ochrony prawa; organ władzy, administracji rządowej; państwowa jednostka organizacyjna; państwowa osoba prawna; sąd i trybunał .

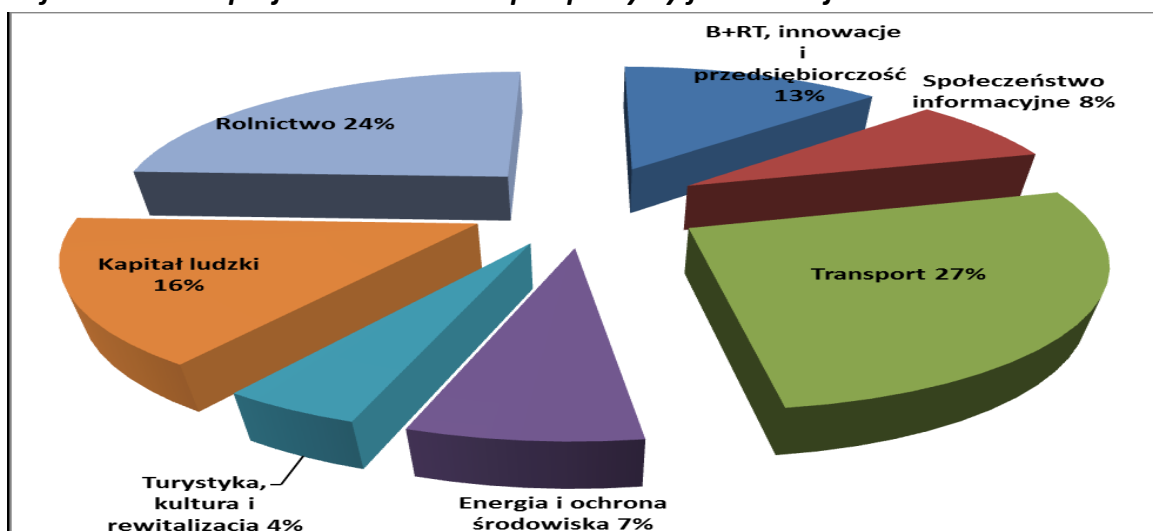
Wykres 1. Wartość uzyskanego dofinansowanie z UE w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 wg formy prawnej beneficjentów (w mln PLN).

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych z KSI SIMIK, wg stanu na 31.12.2018 r.

Analizując wartość dofinansowania projektów z uwzględnieniem podziału na obszary tematyczne największy udział projektów w tym zakresie zanotowano w dziedzinie Transportu, gdzie wartość ta stanowiła 27% wszystkich projektów realizowanych w regionie, następnie z zakresu Rolnictwa - 24% oraz inwestycje w obszarze Kapitał Ludzki - 16% (Wykres 2).

Wykres 2. Udział poszczególnych obszarów tematycznych w ogólnej wartości dofinansowania projektów w ramach perspektywy finansowej 2007-2013.

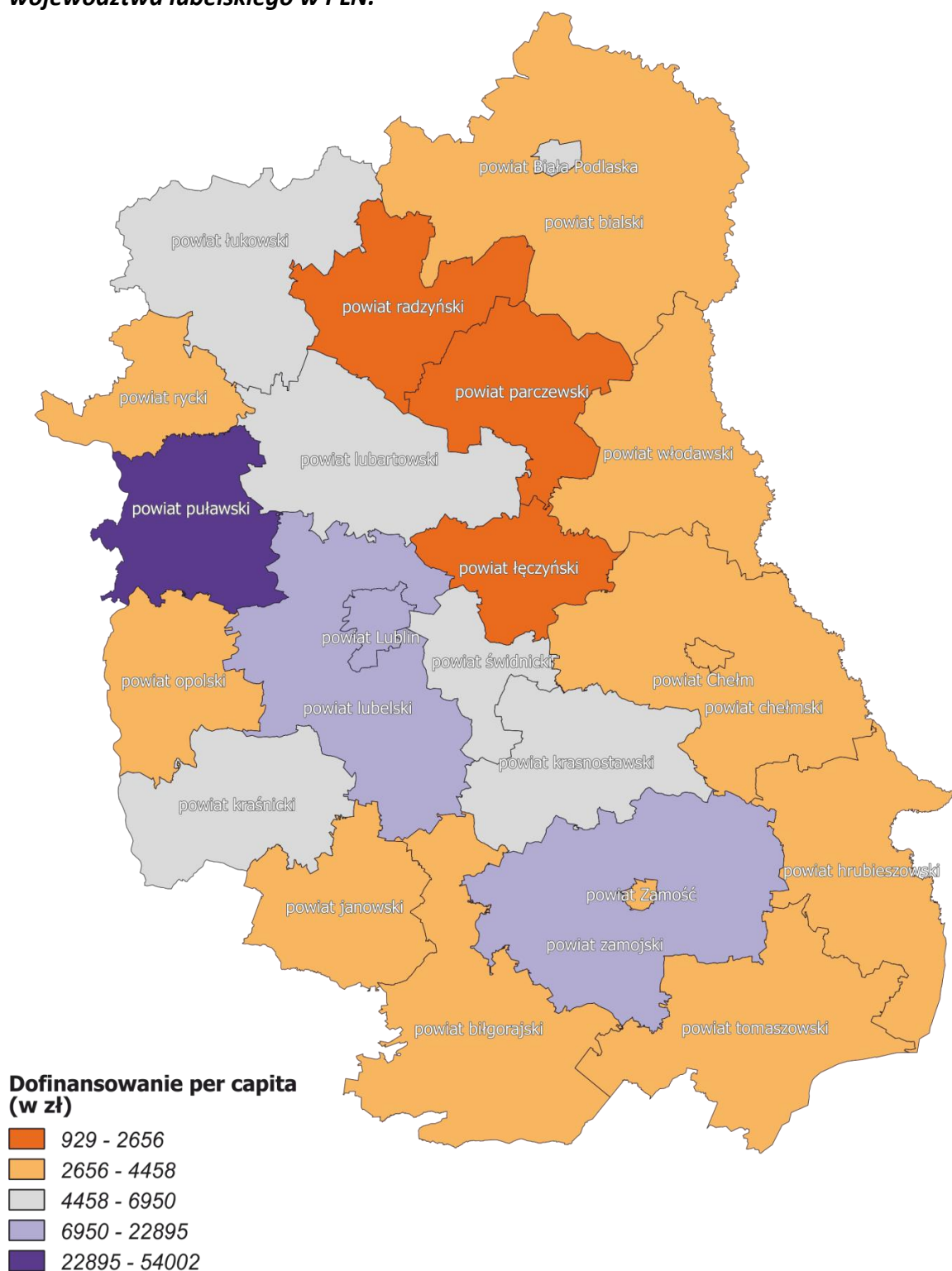
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych z KSI SIMIK, wg stanu na 31.12.2018 r.

2.1. Wdrażanie programów w powiatach i gminach województwa lubelskiego

W ujęciu terytorialnym, największy udział zrealizowanych projektów odnotowano na terenie miasta Lublina oraz powiatów: lubelskiego i puławskiego. Dotyczyło to zarówno wartości bezwzględnych, jak i wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Sytuacja ta w znacznej mierze wynika z koncentracji w tych ośrodkach podmiotów i instytucji pełniących ponadlokalne funkcje gospodarcze i badawczo-rozwojowe, a także z realizacji na terenie tych jednostek dużych inwestycji infrastrukturalnych finansowanych z programów krajowych (np. drogi krajowe, inwestycje w rozwój uczelni). Pod względem wartości dofinansowania w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwyższą wartość odnotowano na terenie powiatu puławskiego (54 tys. zł), powiatu lubelskiego (22,9 tys. zł) i m. Lublin (11,5 tys. zł). Średnia wartość dofinansowania na 1 mieszkańca dla województwa wynosiła ponad 7,4 tys. zł. (Mapa 1).

Pod względem wartości dofinansowania przypadającej na 1 mieszkańca w układzie gmin województwa lubelskiego zanotowano duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca miało miejsce na terenie gminy Łaziska – 36,8 tys. zł, gminy wiejskiej Kraśnik – 23,3 tys. zł oraz gminy Firlej – 20,4 tys. zł, natomiast najmniejsze dofinansowanie wystąpiło na terenie gmin: Wierzbica – 459 zł, Wojsławice 451 zł i Horodło – 253 zł.

Mapa 1. Wartość dofinansowania projektów na 1 mieszkańca zrealizowanych z programów UE w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 na terenie powiatów województwa lubelskiego w PLN.

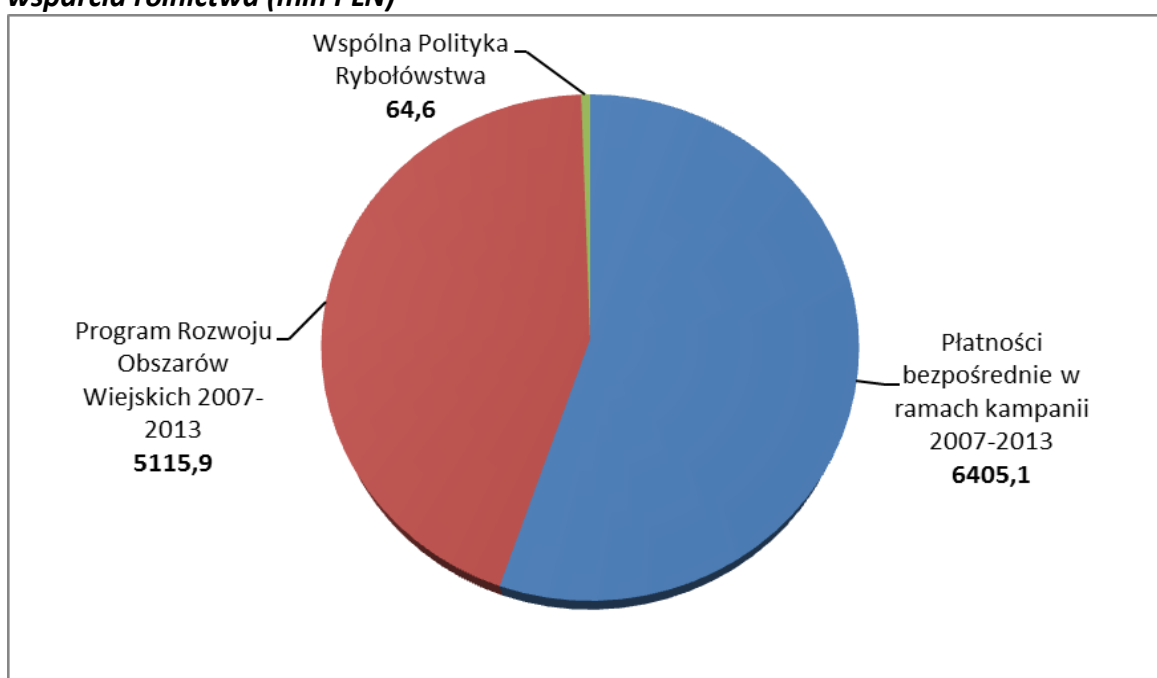
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych z KSI SIMIK, wg stanu na 31.12.2018 r.

2.2. Wspólna Polityka Rolna

W ramach Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2007-2013 wyróżniono 3 główne kierunki wsparcia:

- Płatności bezpośrednie,
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- Wspólna Polityka Rybołówstwa.

Wykres 3. Wartość uzyskanego dofinansowania z UE w ramach głównych kierunków wsparcia rolnictwa (mln PLN)

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych GUS, 2018 r.

Najbardziej powszechnym instrumentem wsparcia obszarów wiejskich są dopłaty w systemie wsparcia bezpośredniego, nazywane często płatnościami bezpośrednimi. Po wejściu Polski do UE w ramach Wspólnej Polityki Rolnej około 1,4 mln polskich rolników zostało objętych systemem wsparcia dochodów rolniczych. W Polsce płatności bezpośrednie do gruntów rolnych w latach 2007–2013 składały się z:

- jednolitej płatności obszarowej (JPO),
- płatności uzupełniającej (UPO).

Łączna kwota zrealizowanych płatności w ramach płatności bezpośrednich w województwie lubelskim za lata 2007-2013 wyniosła 8,7 mld zł, z czego 6,4 mld zł ze środków UE, co na tle innych województw stawia województwo lubelskie na wysokiej 3 pozycji. Natomiast kwota zrealizowanych płatności w ramach jednolitych płatności obszarowych wyniosła 5,3 mld zł, co stanowiło 9,6% ogólnej kwoty zrealizowanych płatności.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, finansowany w ramach II filara Wspólnej Polityki Rolnej jest największym programem pomocowym dla sektora rolno-spożywczego w historii Polski. Pomoc finansowa w ramach Programu udzielana była między innymi: rolnikom, przedsiębiorcom i lokalnym samorządom oraz właścicielom lasów. Przeznaczana była na budowę nowoczesnego, konkurencyjnego sektora rolno-spożywczego i leśnictwa, prowadzenie działalności rolniczej zgodnej z ochroną środowiska naturalnego, na rozwój kultury i zachowanie tradycji na wsi oraz działania na rzecz podniesienia jakości życia mieszkańców wsi i ich aktywizacji gospodarczej. W województwie lubelskim w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (wg stanu na koniec 2015 roku), zrealizowane projekty zostały dofinansowane środkami z UE w kwocie 5,1 mld zł.

W ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich” (PO RYBY) według stanu na koniec 2016r., w województwie lubelskim zrealizowano projekty o łącznej wartości dofinansowania z UE 64,6 mln zł. W ramach Programu wspierano między innymi przedsięwzięcia mające na celu stworzenia nowoczesnego i konkurencyjnego sektora rybackiego w Polsce, a także aktywizacja lokalnych społeczności (Wykres 3).

3. Stan wdrażania programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020

3.1. Środki unijne w okresie programowania 2014–2020 na poziomie Polski

Całkowity planowany budżet Unii Europejskiej na lata 2014–2020 pochodzący ze składek państw członkowskich wynosi 454,5 mld euro. Podział tej kwoty pomiędzy państwa członkowskie determinował wielkość wkładu własnego, w zależności od poziomu rozwoju danego obszaru. Łącznie do kwoty alokacji unijnej należy doliczyć środki własne beneficjentów w wysokości 183,7 mld euro, co daje w sumie 638,2 mld euro.

Polska jest beneficjentem największej puli środków unijnych – 86,1 mld euro, tj. 18,9% wszystkich funduszy europejskich. Warunkiem uzyskania tych środków jest zagwarantowanie przez nasz kraj wkładu własnego w minimalnej wysokości 18,8 mld euro. Zatem sumaryczna kwota środków do wydania w perspektywie 2014–2020 osiąga co najmniej 104,9 mld euro. Poziom dofinansowania środkami własnymi wyniósł zatem w skali Polski 17,9%, natomiast w przypadku całej Unii Europejskiej 28,8%.

Udział środków własnych w poszczególnych krajach jest zróżnicowany z uwagi na poziom rozwoju gospodarczego, stąd najwyższy odsetek tych środków odnotowany został w Luksemburgu (69,3%), Finlandii (55,4%), Belgii (55,1%). Z drugiej strony najniższe dofinansowanie własne wymagane było w przypadku Chorwacji (15,3%), Rumunii (15,4%), Węgier (15,6%).

W przeliczeniu na mieszkańca alokacja środków unijnych wyniosła dla Polski 2 265 euro, co daje 9 pozycję na liście krajów członkowskich. Najwyższe środki przypadające na 1 mieszkańca zyskały państwa nadbałtyckie: Estonia – 3 389 euro, Litwa – 2 849 euro i Łotwa – 2 815 euro oraz Słowacja – 2 833 euro. Na drugim krańcu znalazły się kraje Beneluxu: Niderlandy – 112 euro, Belgia – 242 euro i Luksemburg – 255 euro. Średnia alokacja środków unijnych na mieszkańca dla UE28 wyniosła 1 257 euro. Budżet Unii Europejskiej spoczywa na sześciu głównych funduszach. Największe kwoty zaangażowano z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – 43,2% wszystkich środków, przed Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – 21,9%, Europejskim Funduszem Społecznym – 18,3%, Funduszem Spójności – 13,9%, Inicjatywą na rzecz zatrudnienia osób młodych (YEI) – 1,4% i Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim – 1,3%. Poszczególne fundusze w różnym stopniu wspierane są ze środków krajowych poszczególnych państw, stąd rozkład wartości ogółem nieco różni się od struktury wartości samych funduszy.

Środki pozyskane przez Polskę mają nieco inną strukturę – dominujący jest, podobnie jak w przypadku całej Unii Europejskiej, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 45,3%, ale już na drugim miejscu znajduje się Fundusz Spójności – 26,0%. Wynika to z faktu wciąż niższego w stosunku do krajów zachodnich poziomu rozwoju infrastruktury, pomimo dużych środków zaangażowanych w latach poprzednich i odczuwalnych zmian na lepsze.

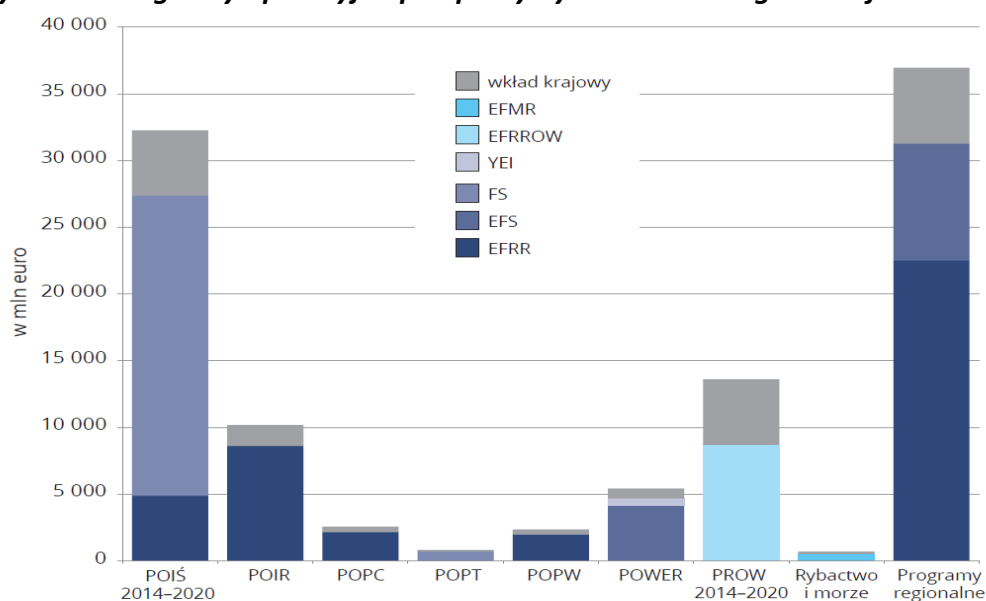
Trzecim pod względem wielkości jest Europejski Fundusz Społeczny, z którego pochodzi 14,5% środków unijnych przeznaczonych dla naszego kraju, a dalej Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – 13,0% Europejski Fundusz Morski i Rybacki – 0,7% i Inicjatywa na rzecz zatrudnienia osób młodych – 0,5%. Środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności przeznaczone są na realizację zadań polityki spójności, ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich realizowana jest wspólna polityka rolna, natomiast z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego – wspólna polityka rybołówstwa. Wszystkie powyższe fundusze tworzą europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne (EFSI).

W Polsce środki unijne podzielone zostały na poszczególne programy operacyjne. W ujęciu globalnym największe środki, stanowiące 36,3% całej alokacji, skierowane zostały na wsparcie regionalnych programów operacyjnych. Kolejnym pod względem wielkości zaangażowania funduszy unijnych jest Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (31,8% całości środków).

Trzy spośród dziewięciu programów lub grup programów w przypadku RPO są dwufunduszowe, tj.:

- PO Infrastruktura i Środowisko finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności,
- PO Wiedza Edukacja Rozwój finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego i Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych (YEI),
- Regionalne programy operacyjne finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego (Wykres 4).

Wykres 4. Programy operacyjne perspektywy 2014–2020 wg źródeł finansowania.

Źródło: Opracowanie własne DSiR UMWL, 2018 r.

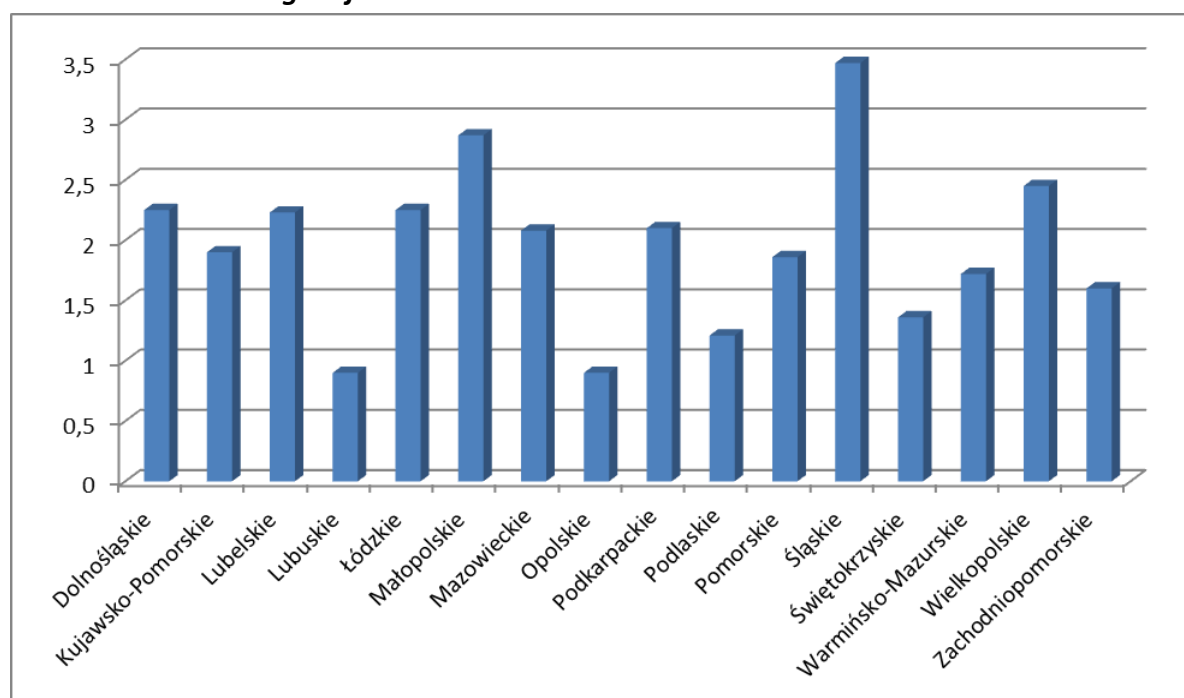
Środki przeznaczone na realizację regionalnych programów operacyjnych podzielone zostały na poszczególne województwa przy zastosowaniu tzw. „metody berlińskiej”. Jest to metoda wyrównawcza, ukierunkowana na zmniejszanie różnic pomiędzy regionami. Opiera się na wyznaczeniu iloczynu liczby ludności oraz „niedoboru dobrobytu” (tzw. prosperity gap) będącego różnicą pomiędzy średnim PKB na mieszkańca w pps dla UE27 a średnim poziomem PKB przypadającym na 1 mieszkańca w pps dla danego subregionu.

W kolejnym kroku następuje podział środków będących do dyspozycji proporcjonalnie do wyznaczonych wielkości. Poza tym w metodzie berlińskiej bierze się pod uwagę dodatkową premię za bezrobocie, wyliczaną jako różnica pomiędzy potencjalną liczbą bezrobotnych w subregionach opartą na średniej stopie bezrobocia z tych regionów UE27, w których średnie PKB na mieszkańca w pps było mniejsze od 75% PKB dla UE27 (w tych samych jednostkach), a rzeczywistym bezrobociem.

Podział środków unijnych wg funduszy jest identyczny we wszystkich województwach, tzn. środki z EFRR stanowią 71,9%, a środki z EFS – 28,1% przyznanych środków unijnych. Podobnie wielkość minimalnego wkładu własnego we wszystkich województwach, oprócz mazowieckiego, stanowi 15% wartości ogółem (w mazowieckim 20%).

Na tym tle Lubelskie z 1 603,4 mln euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, 627,5 mln euro z Europejskiego Funduszu Społecznego i 743,7 mln euro minimalnego wkładu własnego zajęło piąte – po województwie śląskim, małopolskim, wielkopolskim oraz dolnośląskim i łódzkim, które miały po tyle samo przyznanych środków – miejsce w kraju (ogółem EFRR + EFS = 2 230 958 174 mld euro) (Wykres 5).

Wykres 5. Środki finansowe na realizację regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 wg województw w mln euro.

Źródło: Opracowanie własne DSiR UMWL, 2018 r.

W przeliczeniu wartości alokacji na mieszkańca Lubelskie z kwotą 1045,7 euro znajduje się w czołówce w kraju wśród województw polski wschodniej. Najwyższe poziomy tego parametru osiągnęły właśnie województwa Polski Wschodniej, charakteryzujące się jednocześnie najniższymi wartościami wskaźników częściowych branż pod uwagę przy podziale alokacji metodą berlińską.

3.2. Poziom realizacji projektów z Polityki Spójności 2014-2020 w Polsce i w województwie lubelskim

W ramach Polityki Spójności 2014-2020 w Polsce (wg stanu na 31 grudnia 2019 roku) 59,7 tys. projektów jest realizowanych lub oczekujących na realizację, których łączna wartości stanowi blisko 447,2 mld zł, a wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 272,1 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 7 tys. zł.

Według stanu na II półroczu, z programów Polityki Spójności w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w województwie lubelskim realizowanych jest 4 529 projektów, których wartość ogółem wynosi 26,5 mld zł, zaś wartość dofinansowania UE osiągnęła kwotę 16,8 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 7,9 tys. zł (Tabela 2).

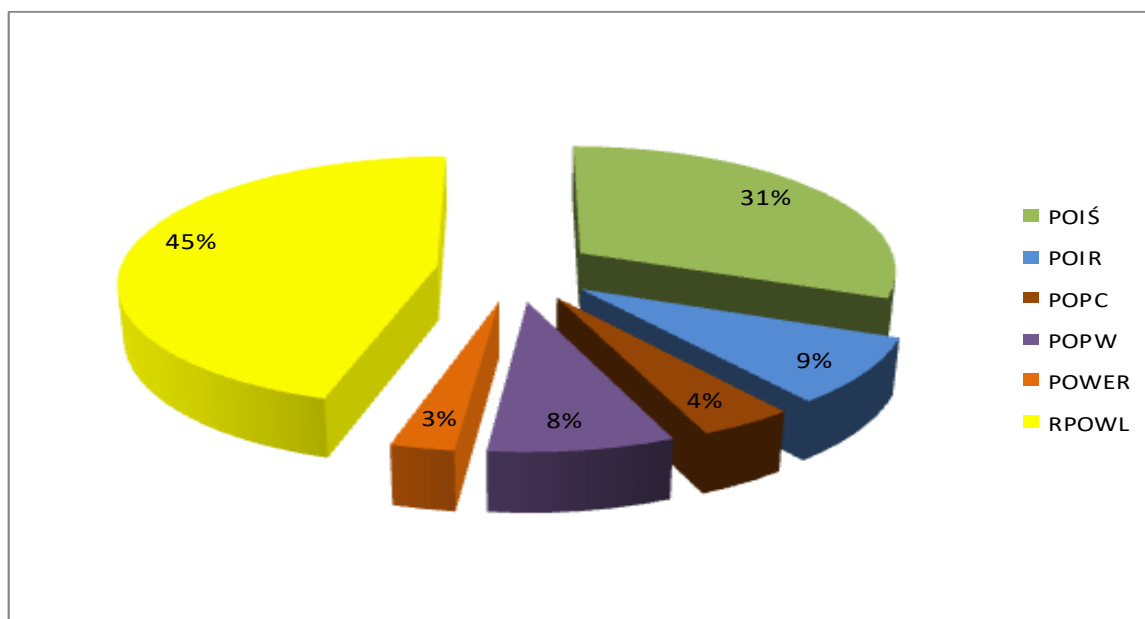
Tabela 2. Wartość dofinansowania projektów wg. programów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie województwa lubelskiego ogółem (w mln PLN) i na 1 mieszkańca (w PLN).

Program Operacyjny	Liczba projektów	Wartość całkowita (mln PLN)	Wartość dofinansowania (mln PLN)	Wartość dofinansowania z UE (mln PLN)	Wartość dofinansowania UE per capita (PLN)	Udział wartości dofinansowania UE poszczególnych programów w dofinansowaniu UE z Polityki Spójności (%)
POiŚ	131	9 485 163 200,41	5 826 094 498,03	5 197 520 267,59	2 454,42	30,91%
POIR	314	2 472 778 130,06	1 442 637 452,64	1 436 500 600,20	678,36	8,54%
POPC	29	1 042 411 998,96	703 990 860,84	701 461 450,32	331,25	4,17%
POPW	257	1 999 920 752,10	1 411 743 337,55	1 375 435 284,22	649,52	8,18%
POWER	272	536 179 203,82	526 797 736,62	474 110 642,14	223,89	2,82%
RPOWL	3 526	11 019 079 376,12	7 974 669 496,68	7 628 441 232,79	3 602,37	45,37%
suma	4 529	26 555 532 661,47	17 885 933 382,36	16 813 469 477,25	7 939,80	100,00%

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W strukturze realizowanych przedsięwzięć i projektów, pod względem liczbowym zdecydowanie dominuje RPOWL z liczbą 3 526 podpisanych umów, co stanowi 78% wszystkich projektów realizowanych do tej pory w województwie lubelskim. Pod względem wartościowym największy udział projektów zanotowano z programów RPOWL i POiŚ, a udział dofinansowania z tych programów stanowi odpowiednio 45% i 31% programów ogółem (Wykres 6).

Wykres 6. Udział wartości dofinansowania UE projektów w poszczególnych programach operacyjnych w programach ogółem (%).

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Według stanu na 31 grudnia 2019r., z programów Polityki Spójności w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowanych jest 59,7 tys. projektów, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 4 pozycję w kraju z liczbą blisko 4,5 tys. projektów. Większą liczbę projektów odnotowano tylko w województwach: śląskim, mazowieckim i małopolskim (Wykres 7). Siódmą lokatę region uzyskał natomiast pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 16,8 mld zł. Udział wartości dofinansowania UE w województwie lubelskim w wartości dofinansowania UE w kraju wyniósł bowiem 6%.

Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w kraju 7 tys. zł/os., a w województwie lubelskim była wyższa i opiewała na 7,9 tys. zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 2 pozycji w Polsce, za województwem warmińsko-mazurskim (Tabela 3).

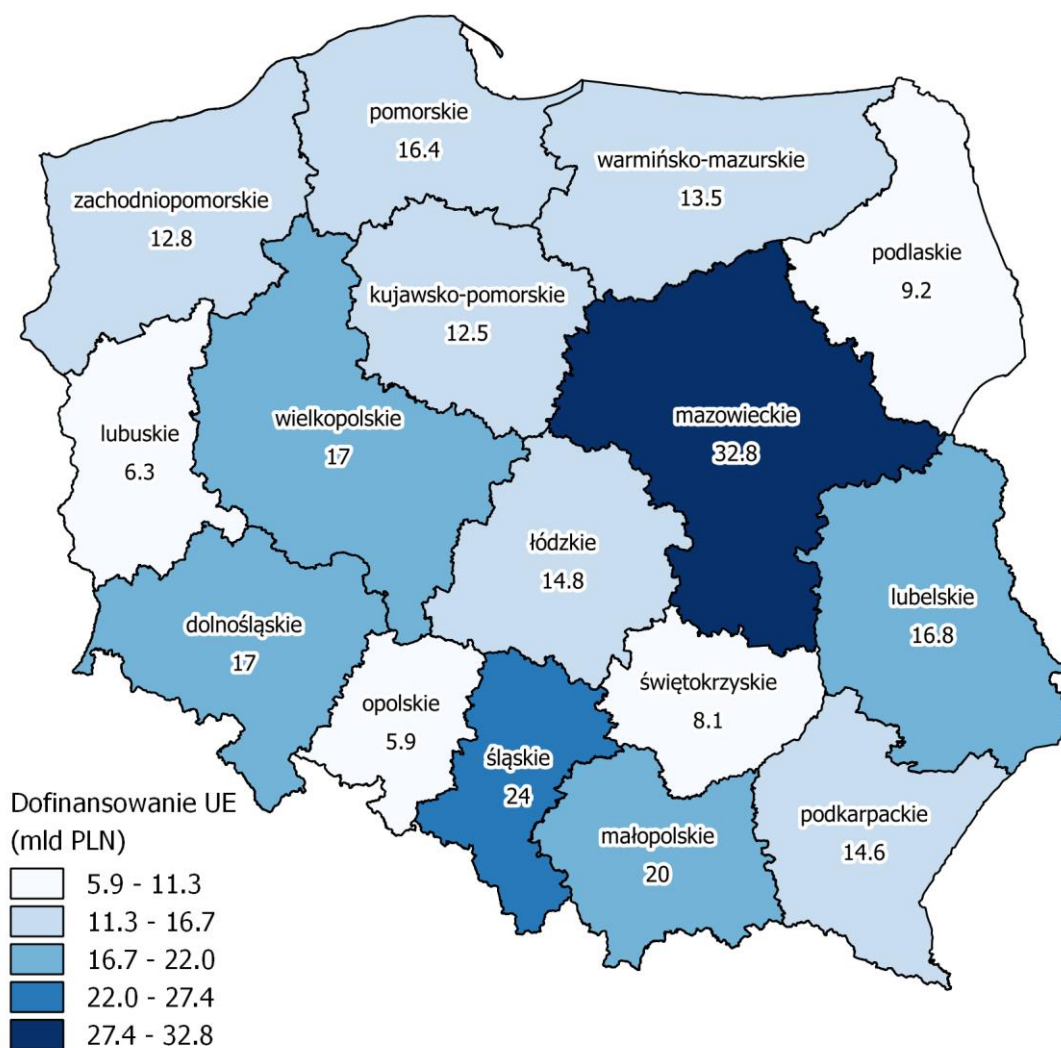
Tabela 3. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach Polityki Spójności 2014-2020 (wg województw).

Polityka Spójności 2014-2020					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	41 336 322 361	33 171 450 682	30 240 640 367	x	3 602
DOLNOŚLĄSKIE	31 090 877 370	18 130 241 736	16 996 075 089	5 858	4 336
KUJAWSKO-POMORSKIE	20 002 351 785	13 219 149 150	12 540 326 467	6 035	2 871
LUBELSKIE	26 555 532 661	17 885 933 382	16 813 469 477	7 940	4 529
LUBUSKIE	10 074 845 504	6 714 509 026	6 349 163 695	6 258	1 315
ŁÓDZKIE	23 822 624 159	15 699 246 926	14 787 221 704	5 996	3 614
MAŁOPOLSKIE	33 415 141 229	21 071 088 863	20 040 193 268	5 893	4 557
MAZOWIECKIE	60 338 575 340	35 602 447 007	32 810 082 495	6 072	5 021
OPOLSKIE	9 355 714 335	6 103 050 974	5 850 690 441	5 931	1 624
PODKARPACKIE	23 489 177 451	15 239 514 850	14 559 460 732	6 839	4 157
PODLASKIE	14 568 051 187	9 720 982 645	9 195 724 443	7 783	2 629
POMORSKIE	27 068 353 701	17 451 463 746	16 381 923 396	7 020	2 646
ŚLĄSKIE	39 859 790 887	26 170 183 428	24 001 580 936	5 294	5 593
ŚWIĘTOKRZYSKIE	13 425 112 441	8 565 743 678	8 140 421 571	6 557	2 603
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	22 059 520 082	14 663 095 245	13 535 478 556	9 472	4 367
WIELKOPOLSKIE	29 207 258 461	17 850 065 333	16 958 268 847	4 854	4 126
ZACHODNIOPOMORSKIE	21 570 720 022	13 659 636 012	12 817 351 630	7 535	2 168
POLSKA	447 239 968 976	290 917 802 685	272 018 073 112	7 082	59 758

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

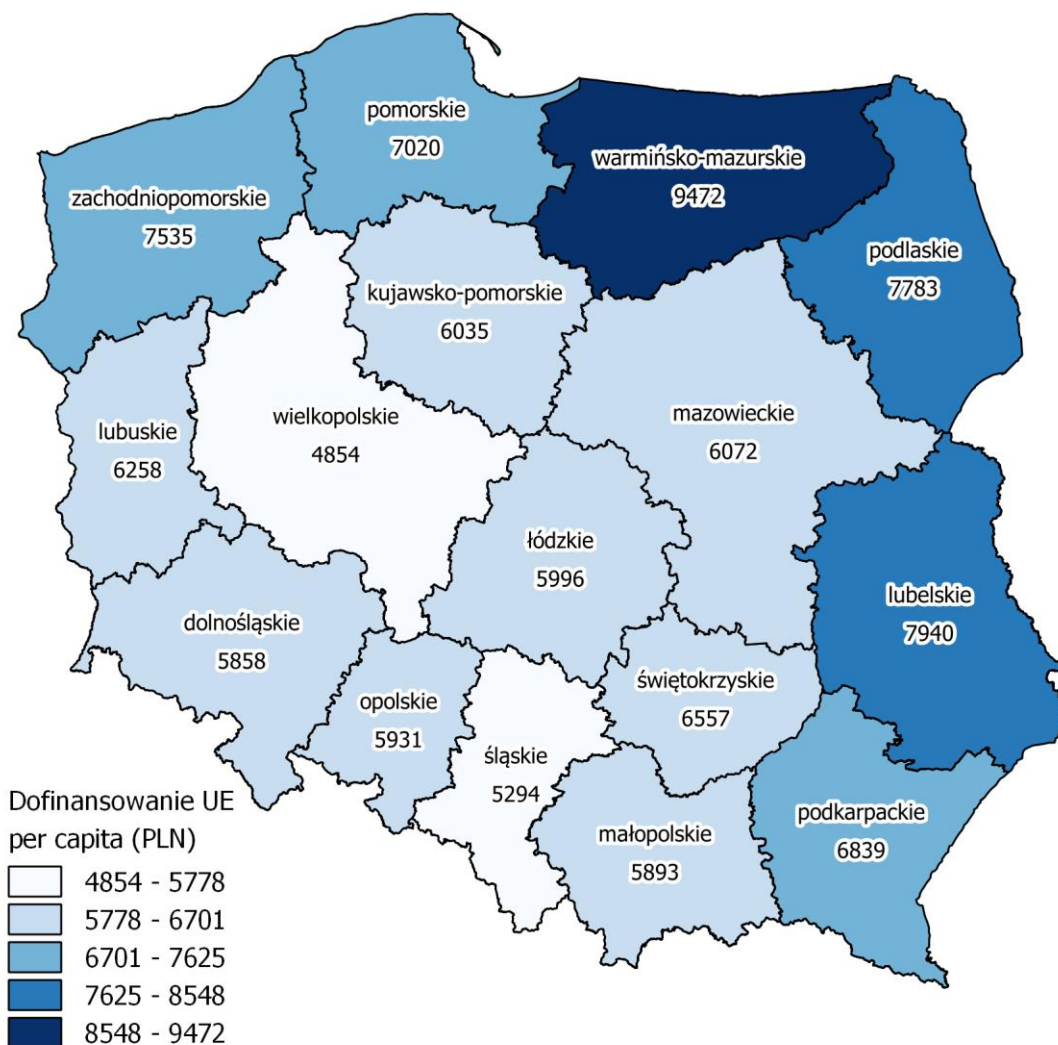
Średnia wartość projektu dla Polski (wg stanu na 31.12.2019r.) wyniosła 7,5 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 5,9 mln zł, co uplasowało region na 11 miejscu. Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło również 11 pozycję z kwotą 3,7 mln zł, wyprzedzając województwa: opolskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie.

Mapa 2. Wartość dofinansowania ogółem projektów z programów UE w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

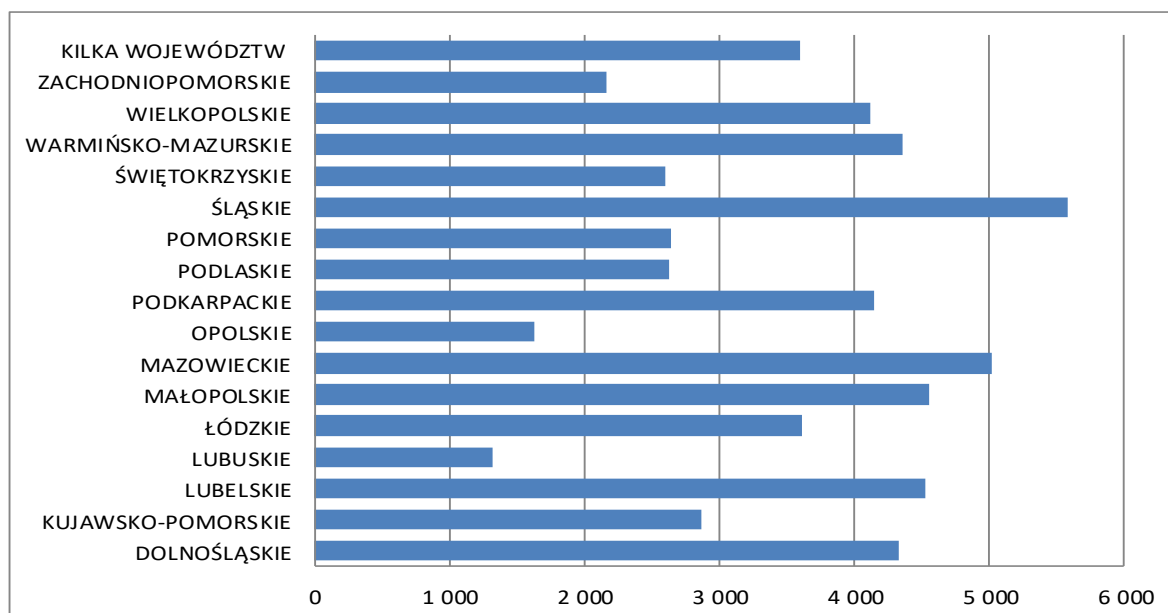
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 3. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z programów UE w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

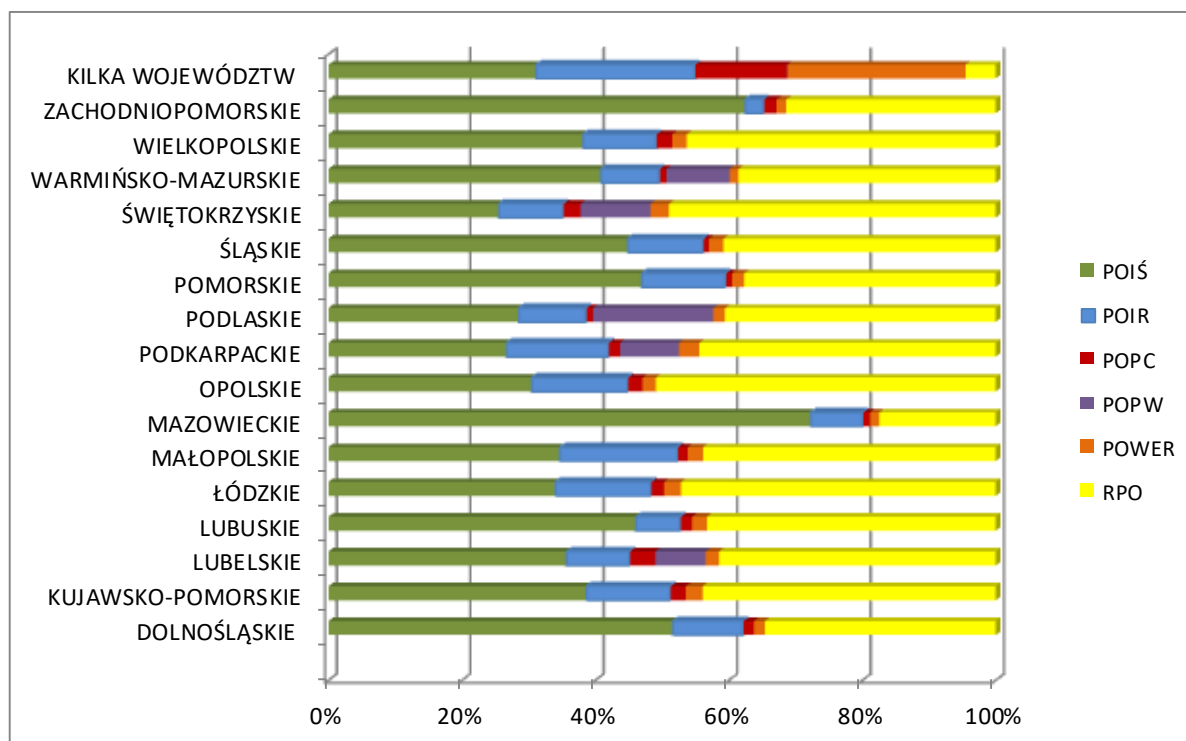
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 7. Liczba projektów realizowanych w ramach Polityki Spójności w perspektywie 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 8. Struktura wartości ogółem projektów realizowanych na terenie województw wg programów operacyjnych.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Struktura wartości projektów realizowanych wg poszczególnych programów w Lubelskim nie odbiega znacząco od wielkości ogólnopolskich. Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego (42%) ma największy udział przed Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko (36%) i Programem Operacyjnym Innowacyjny Rozwój (9%) oraz Programem Operacyjnym Polska Wschodnia (7%) (Wykres 8).

Według stanu na 31.12.2019r. projekty z Polityki Spójności 2014-2020 realizowane są na terenie wszystkich powiatów województwa lubelskiego. Zarówno pod względem liczbowym (20% wszystkich projektów w regionie), jak i wartościowym (dotyczy to wartości bezwzględnych) dominujący jest udział miasta Lublin. Sytuacja ta wynika w znacznej mierze z koncentracji podmiotów i instytucji pełniących funkcje gospodarcze i badawczo-rozwojowe, a także realizacji na terenie miasta dużych inwestycji infrastrukturalnych finansowanych z programów krajowych. W ogólnej liczbie projektów ze wszystkich programów operacyjnych dużą liczbę stanowią także projekty realizowane na terenach kilku powiatów (502) (Tabela 4).

Tabela 4. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach Polityki Spójności 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Polityka Spójności 2014-2020					
Powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	26 555 532 661,47	17 885 933 382,36	16 813 469 477,25	7 939,80	4529
bialski	625 507 522,88	417 452 763,07	405 278 387,51	3 638,34	287
Biała Podlaska	62 052 072,63	35 817 174,75	35 952 210,77	2 508,18	30
Drelów	37 011 831,69	26 051 196,48	25 963 410,29	4 778,83	19
Janów Podlaski	18 924 921,86	13 392 300,37	12 762 935,73	2 388,27	19
Kodeń	21 443 908,44	15 438 983,23	15 258 043,10	4 256,08	17
Konstantynów	18 770 164,23	13 691 661,99	13 160 255,98	3 167,33	15
Leśna Podlaska	21 355 271,76	15 438 979,68	14 956 029,89	3 523,21	18
Łomazy	24 987 002,64	16 947 432,28	16 605 772,10	3 345,91	20
Międzyrzec Podlaski	66 146 669,54	45 022 966,48	44 083 754,49	2 624,66	33
Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska	69 153 158,56	45 404 821,41	44 012 349,32	4 178,92	31
Piszczac	42 547 712,42	27 487 937,20	26 822 069,97	3 709,32	14
Rokitno	16 468 365,45	10 290 163,12	10 226 062,27	3 421,23	12
Rossosz	8 076 768,37	6 053 534,34	5 890 335,24	2 633,14	10
Sławatycze	14 981 088,03	11 445 118,54	11 264 551,80	4 820,09	13
Sosnowka	6 898 532,37	5 175 740,38	5 065 006,51	2 075,82	7

Terespol	23 813 829,27	17 245 654,59	16 538 810,32	2 976,21	12
Terespol - gmina wiejska	49 729 656,71	18 499 173,35	18 434 956,66	2 726,26	14
Tuczna	17 787 636,80	12 939 393,38	12 388 731,42	4 075,24	18
Wisznice	39 997 830,42	29 279 286,36	27 642 929,80	5 556,37	20
Zalesie	19 592 194,86	10 948 733,06	10 792 480,86	2 432,93	17
kilka JST	45 768 906,83	40 882 512,08	37 457 690,99	-	64
m.Biała Podlaska	350 113 208,29	216 527 291,90	208 040 039,42	3 627,42	126
m.Biała Podlaska	313 994 880,78	181 453 037,32	176 547 918,08	3 078,32	81
kilka JST	36 118 327,51	35 074 254,58	31 492 121,34	-	45
biłgorajski	503 008 613,63	329 958 075,19	320 655 065,60	3 161,19	181
Aleksandrów	9 349 835,87	7 239 705,47	7 147 057,95	2 198,42	5
Biłgoraj	91 847 786,98	57 181 650,48	55 109 445,36	2 088,19	45
Biłgoraj - gmina wiejska	87 726 166,52	50 492 911,24	49 698 806,48	3 728,62	19
Biszczka	29 071 363,95	17 745 098,03	17 659 866,95	4 666,98	10
Frampol	31 319 198,55	20 814 872,02	19 899 665,91	3 231,51	14
Goraj	15 994 233,88	10 994 659,03	10 670 793,12	2 583,10	10
Józefów	33 234 154,92	22 781 814,51	22 464 214,26	3 315,75	18
Księżpol	35 994 099,63	19 040 837,61	18 928 983,13	2 731,45	14
Łukowa	25 247 773,03	19 817 081,51	19 333 147,05	4 534,04	10
Obsza	26 154 750,60	16 316 848,94	16 243 046,96	3 785,38	12
Potok Górny	17 744 784,97	12 208 789,64	12 134 904,49	2 245,96	7
Tarnogród	31 629 129,06	20 462 704,60	19 786 006,04	2 953,14	12
Tereszpol	20 820 070,53	13 535 105,31	13 440 408,78	3 436,57	9
Turobin	12 638 123,87	8 622 268,69	8 537 037,60	1 395,62	5
kilka JST	34 237 141,27	32 703 728,10	29 601 681,52	-	43
m.Chełm	734 575 794,15	470 993 930,47	462 811 156,73	7 384,89	154
m.Chełm	704 987 982,26	442 508 534,28	437 054 289,79	6 973,90	108
kilka JST	29 587 811,89	28 485 396,19	25 756 866,93	-	46
chełmski	479 664 724,02	286 839 685,61	279 249 133,67	3 569,68	194
Białopole	6 804 449,24	4 761 878,43	4 701 336,96	1 600,18	6
Chełm	52 745 461,58	33 946 845,37	33 847 368,80	2 289,92	27
Dorohusk	27 456 694,68	18 377 741,13	18 264 959,02	2 841,47	21
Dubienka	6 245 831,40	4 820 548,55	4 678 948,12	1 984,29	7
Kamień	11 921 900,63	8 313 140,97	8 241 558,25	1 982,10	11
Leśniowice	15 514 202,17	9 795 280,88	9 729 890,52	2 690,79	11
Rejowiec	57 224 745,35	36 231 218,48	36 076 148,94	5 619,34	16
Rejowiec Fabryczny	43 081 168,34	29 773 333,21	28 925 497,25	6 548,67	18
Rejowiec Fabryczny - gmina wiejska	23 589 280,76	14 057 887,05	13 759 891,54	3 250,62	12
Ruda-Huta	11 188 487,45	7 827 403,68	7 725 792,44	1 705,10	14
Sawin	19 048 294,66	12 228 666,80	12 010 255,98	2 186,07	16
Siedliszcze	59 788 077,00	17 787 391,70	17 644 430,51	2 585,64	10

Wierzbica	76 072 022,14	28 951 192,64	28 279 450,17	5 524,41	19
Wojstawice	13 895 624,69	9 863 958,42	9 711 844,10	2 555,08	13
Żmudź	5 761 397,34	4 415 544,37	4 297 282,08	1 381,76	6
kilka JST	49 327 086,60	45 687 653,92	41 354 479,01	-	72
hrubieszowski	238 685 365,28	172 105 027,27	164 446 910,78	2 581,67	131
Dołhobyczów	32 164 338,07	20 256 598,28	19 716 721,77	3 615,09	10
Horodło	15 020 895,64	9 843 128,05	9 755 245,71	1 874,93	8
Hrubieszów	77 844 217,37	53 743 255,27	51 189 387,89	2 886,35	37
Hrubieszów - gmina wiejska	17 354 759,33	11 136 618,67	11 094 886,62	1 105,84	7
Mircze	17 482 501,10	11 947 195,55	11 835 451,26	1 662,05	7
Trzeszczany	12 842 722,84	8 527 181,82	8 482 271,30	2 037,05	5
Uchanie	10 676 973,83	7 368 508,34	7 323 597,82	1 600,09	5
Werbkowice	16 163 657,74	11 291 395,79	11 064 751,02	1 175,73	14
kilka JST	39 135 299,36	37 991 145,51	33 984 597,41	-	60
janowski	680 789 624,98	437 324 417,11	390 310 072,21	8 474,50	113
Batorz	16 689 887,93	11 303 640,86	11 207 169,46	3 375,65	9
Chrzanów	12 721 936,40	8 329 891,82	8 224 984,93	2 794,76	6
Dzwola	13 313 573,27	9 853 258,59	9 748 351,71	1 550,56	9
Godziszów	23 445 943,19	17 034 986,91	16 422 509,22	2 814,00	9
Janów Lubelski	559 409 714,80	343 528 073,78	300 368 214,55	18 790,63	45
Modliborzyce	15 940 021,60	11 906 388,89	11 700 429,39	1 670,77	7
Potok Wielki	11 302 455,77	8 559 775,89	8 451 071,44	1 804,63	9
kilka JST	27 966 092,03	26 808 400,36	24 187 341,51	-	45
krasnostawski	379 488 867,89	254 205 625,12	246 942 145,94	3 863,00	159
Fajstów	14 273 041,60	9 920 274,77	9 643 020,91	2 106,84	7
Gorzaków	6 990 036,83	5 339 598,79	5 230 008,45	1 493,01	4
Izbica	38 117 077,98	21 137 627,76	21 018 525,72	2 556,69	12
Krasnystaw	100 782 491,59	61 735 359,06	61 060 308,18	3 251,69	42
Krasnystaw - gmina wiejska	39 777 797,10	23 859 659,84	23 094 029,93	2 679,43	15
Kraśniczyn	61 901 035,68	43 470 601,05	43 366 970,34	11 774,90	9
Łopiennik Górny	17 764 824,41	11 284 152,98	10 958 393,54	2 778,50	9
Rudnik	8 442 967,19	6 127 395,91	6 028 883,97	1 981,88	4
Siennica Różana	21 271 239,10	13 427 558,75	13 317 922,15	3 217,67	10
Żółkiewka	30 145 920,34	19 362 613,80	18 592 674,23	3 431,02	10
kilka JST	40 022 436,07	38 540 782,42	34 631 408,52	-	62
kraśnicki	1 455 450 606,93	878 907 309,36	795 501 068,98	8 282,76	230
Annopol	23 905 758,23	15 093 243,76	14 889 713,10	1 715,40	19
Dzierzkowice	18 684 720,05	13 433 537,28	13 265 328,81	2 500,53	15
Gościeradów	46 549 091,65	30 041 899,13	29 382 118,32	4 058,30	25
Kraśnik	572 223 540,07	322 778 736,06	296 285 410,74	8 578,29	82
Kraśnik - gmina wiejska	276 065 165,06	160 546 963,09	138 679 597,35	18 809,11	14

Szastarka	9 079 240,87	6 686 114,33	6 587 851,51	1 137,60	11
Trzydnik Duży	82 347 394,28	55 089 656,08	51 313 332,54	7 996,47	23
Urzędów	59 482 032,39	37 301 451,19	36 801 186,56	4 260,88	28
Wilkołaz	311 188 248,11	186 424 262,72	161 255 658,92	29 154,88	20
Zakrzówek	11 672 050,22	8 789 697,37	8 654 522,37	1 325,35	12
kilka JST	44 253 365,98	42 721 748,36	38 386 348,75	-	54
lubartowski	817 331 441,54	553 634 988,53	545 607 999,74	6 145,00	279
Abramów	15 601 256,90	11 126 370,47	11 021 148,67	2 710,56	10
Firlej	29 117 373,92	17 790 539,51	17 575 732,66	2 971,89	15
Jeziorzany	17 867 420,50	12 341 618,33	12 218 040,76	4 338,79	10
Kamionka	67 233 868,55	41 553 008,48	41 475 803,71	6 413,45	16
Kock	28 773 520,23	16 738 807,14	16 476 819,00	2 559,31	18
Lubartów	326 456 780,74	204 201 546,93	203 676 370,16	9 260,12	91
Lubartów - gmina wiejska	125 703 545,57	86 074 617,43	85 569 041,94	7 291,16	68
Michów	13 748 268,47	10 038 891,99	9 950 367,67	1 685,07	11
Niedźwiada	54 174 810,37	42 892 841,61	42 813 118,52	6 882,03	12
Ostrów Lubelski	34 186 186,60	22 794 792,00	22 674 616,64	4 337,15	18
Ostrówek	6 443 784,89	4 678 204,89	4 589 680,57	1 182,30	7
Serniki	21 085 039,67	15 464 198,36	14 757 931,93	2 995,32	13
Uścimów	21 189 567,88	14 661 291,97	14 533 119,48	4 550,13	13
kilka JST	55 750 017,24	53 278 259,44	48 276 208,05	-	66
lubelski	3 433 236 888,64	2 242 396 561,56	2 031 978 108,09	13 161,59	447
Bełżyce	27 632 465,48	18 429 746,19	17 573 358,01	1 323,49	25
Borzechów	6 517 807,74	4 869 833,01	4 737 119,33	1 259,20	6
Bychawa	31 226 486,30	22 212 826,24	22 013 888,18	1 880,08	25
Garbów	33 605 167,68	22 700 276,64	22 469 383,75	2 476,51	21
Głusk	182 638 567,67	124 459 392,39	120 108 315,49	10 773,98	68
Jabłonna	136 754 863,96	104 681 234,92	102 615 563,24	12 744,11	51
Jastków	130 131 357,78	80 880 001,51	75 260 953,08	5 363,52	81
Konopnica	376 505 419,63	233 724 297,54	211 997 718,52	15 308,91	76
Krzczonów	40 524 039,62	31 749 698,02	29 631 190,12	6 725,19	10
Niedrzwica Duża	438 069 590,15	274 394 291,30	243 091 006,99	20 436,40	72
Niemce	151 217 226,32	79 723 993,07	79 679 390,36	4 084,24	79
Strzyżewice	312 223 320,19	184 533 603,36	160 726 234,63	19 918,98	57
Wojciechów	18 729 892,23	11 478 948,62	11 384 775,05	1 894,62	16
Wólka	115 479 835,47	57 288 640,08	56 932 281,95	4 652,47	65
Wysokie	40 001 348,68	31 844 489,80	29 535 532,91	6 620,83	14
Zakrzew	9 913 515,48	7 362 816,37	7 287 326,85	2 513,74	6
kilka JST	1 382 065 984,25	952 062 472,49	836 934 069,63	-	104
m.Lublin	5 369 241 147,70	3 551 330 150,21	3 459 091 361,39	10 183,32	890
m.Lublin	5 343 888 844,98	3 528 470 672,28	3 437 610 372,40	10 120,08	844
kilka JST	25 352 302,71	22 859 477,93	21 480 988,99	-	46
łęczyński	384 879 265,71	262 197 460,99	254 421 295,17	4 428,03	202
Cyców	26 593 343,58	14 994 043,83	14 736 249,06	1 849,66	16

Ludwin	32 518 341,37	19 020 542,14	18 911 954,94	3 380,15	19
Łęczna	134 072 367,16	94 083 236,17	91 219 245,78	3 898,59	41
Milejów	110 054 836,39	68 874 937,43	67 944 080,17	7 460,64	32
Puchaczów	26 894 527,00	16 280 753,27	16 189 205,02	2 848,21	13
Spiczyn	21 457 263,44	18 163 054,65	17 039 811,77	2 986,30	42
kilka JST	33 288 586,77	30 780 893,51	28 380 748,44	-	60
łukowski	661 071 028,25	402 541 511,33	394 522 930,02	3 671,72	211
Adamów	23 803 724,21	15 445 225,60	14 881 002,52	2 646,45	18
Krzywda	34 821 745,00	23 709 940,34	23 118 831,00	2 196,35	27
Łuków	293 631 198,80	159 225 975,55	157 473 395,96	5 244,74	60
Łuków - gmina wiejska	49 944 385,71	29 948 997,80	29 690 588,67	1 636,03	22
Serokomla	12 737 748,89	9 601 774,30	9 406 702,58	2 371,84	14
Stanin	26 133 454,58	16 552 255,56	15 995 554,31	1 640,40	18
Stoczek Łukowski	32 382 528,29	20 579 411,60	20 192 324,54	7 962,27	19
Stoczek Łukowski - gmina wiejska	15 894 604,50	10 525 552,11	10 288 588,29	1 308,98	9
Trzebieszów	123 722 441,36	74 957 658,51	74 658 758,29	10 067,25	12
Wojcieszków	10 525 879,04	7 349 201,82	7 204 039,48	1 043,61	8
Wola Mysłowska	7 379 811,40	5 733 910,58	5 513 412,00	1 174,32	9
kilka JST	30 093 506,47	28 911 607,55	26 099 732,37	-	48
opolski	391 227 411,24	258 731 791,69	250 702 683,27	4 197,55	149
Chodel	26 095 066,83	17 264 961,72	16 656 101,55	2 514,89	12
Józefów nad Wisłą	24 044 498,18	14 951 341,11	14 736 324,77	2 235,15	11
Karczmiska	28 658 516,99	17 974 555,70	17 749 026,59	3 158,75	12
Łaziska	26 438 317,57	16 468 510,17	16 341 480,63	3 292,66	9
Opole Lubelskie	138 540 042,41	89 565 755,57	87 781 676,03	5 093,52	44
Poniatowa	90 768 560,85	56 317 249,66	54 484 276,20	3 819,97	39
Wilków	23 679 266,45	14 645 978,37	14 448 707,32	3 260,82	10
kilka JST	33 003 141,96	31 543 439,37	28 505 090,17	-	50
parczewski	439 040 260,74	318 333 843,66	313 270 538,40	8 962,37	145
Dębowa Kłoda	15 024 916,65	10 975 673,00	10 905 771,76	2 752,59	11
Jabłoń	30 921 971,46	22 148 410,20	21 429 730,85	5 550,31	26
Milanów	18 394 645,49	13 082 132,41	12 918 099,30	3 368,47	14
Parczew	210 388 172,14	140 951 361,70	139 627 966,25	9 646,15	30
Podedwórze	12 073 831,37	8 473 215,14	8 360 193,05	5 116,40	12
Siemień	97 962 552,86	78 874 639,51	78 800 331,21	17 197,80	12
Sosnowica	28 347 911,72	19 380 575,94	18 912 856,44	7 260,21	21
kilka JST	25 926 259,05	24 447 835,77	22 315 589,55	-	57
puławski	2 589 459 784,23	1 653 525 028,73	1 492 393 926,92	13 118,56	320
Baranów	29 325 598,13	19 253 573,85	18 947 790,65	4 839,79	15
Janowiec	21 990 024,44	14 522 947,86	14 160 135,13	3 851,00	14
Kazimierz Dolny	52 464 493,22	35 407 431,31	34 405 994,65	5 122,23	19
Końskowola	38 459 347,99	26 541 922,96	25 419 220,46	2 868,34	25

Kurów	60 690 179,98	32 893 415,75	32 768 006,52	4 270,00	19
Markuszów	13 876 933,75	9 095 087,07	9 029 189,52	3 046,29	7
Nałęczów	101 662 914,30	65 133 016,16	64 812 730,47	7 207,02	53
Puławy	405 016 055,19	218 386 735,15	214 360 109,83	4 486,96	111
Puławy - gmina wiejska	42 344 010,80	26 152 913,25	25 501 175,59	2 117,33	31
Wąwolnica	27 116 046,84	17 416 015,18	17 345 454,95	3 700,76	11
Żyrzyn	47 519 335,77	34 774 680,57	34 088 162,78	5 280,89	27
kilka JST	1 748 994 843,80	1 153 947 289,63	1 001 555 956,36	-	50
radzyński	307 622 852,22	213 490 909,87	207 862 923,80	3 506,58	142
Borki	35 436 237,48	23 765 950,74	23 207 048,49	3 845,41	16
Czemierniki	34 913 865,28	25 600 508,65	25 201 296,55	5 773,49	14
Kąkolewnica	11 499 441,29	8 570 233,19	8 415 794,68	1 038,73	5
Komarówka Podlaska	16 510 781,77	12 144 026,21	11 903 348,00	2 800,79	9
Radzyń Podlaski	67 541 991,99	42 781 264,26	41 838 810,51	2 659,64	30
Radzyń Podlaski - gmina wiejska	58 153 261,88	34 499 046,72	34 041 365,34	4 209,91	14
Ulan-Majorat	23 145 210,14	15 131 307,85	14 870 686,72	2 471,86	9
Wohyń	33 280 165,00	25 039 559,63	24 849 906,37	3 712,82	16
kilka JST	27 141 897,39	25 959 012,62	23 534 667,13	-	52
rycki	1 233 622 818,34	877 153 525,05	801 994 347,98	14 279,00	153
Dęblin	143 688 861,22	78 563 677,41	77 677 848,41	4 810,07	29
Kłoczew	39 504 797,96	21 560 281,58	21 286 056,13	2 960,92	18
Nowodwór	16 429 440,03	12 296 108,92	12 066 961,51	2 943,88	7
Ryki	137 403 549,53	83 497 975,52	81 585 825,93	4 001,07	50
Stężyca	118 392 239,45	85 026 769,41	79 353 621,67	15 387,56	17
Ułęż	34 823 611,20	23 806 583,70	23 506 424,85	7 389,63	15
kilka JST	743 380 318,97	572 402 128,51	506 517 609,47	-	45
świdnicki	568 010 639,95	407 885 899,96	398 870 823,44	5 536,87	250
Mełgiew	49 656 074,84	30 951 988,97	30 155 660,84	3 083,40	57
Piaski	115 398 142,57	85 325 015,02	83 709 187,91	7 933,77	76
Rybczewice	19 714 723,26	14 248 510,38	13 603 634,53	3 976,51	17
Świdnik	270 174 815,09	181 068 401,85	179 030 430,51	4 554,09	100
Trawniki	64 721 065,49	50 943 061,49	50 694 897,10	5 648,46	17
kilka JST	48 345 818,70	45 348 922,25	41 677 012,55	-	67
tomaszowski	443 730 403,61	280 163 234,19	271 716 655,66	3 245,73	182
Bełzec	18 598 107,58	11 076 366,74	11 027 082,80	3 304,49	10
Jarczów	5 048 055,51	3 697 635,94	3 616 559,11	1 051,94	5
Krynice	28 351 067,99	19 519 197,94	19 368 172,84	5 941,16	8
Lubycza Królewska	49 852 739,49	26 728 139,65	26 098 825,65	4 197,98	15
Łaszczów	10 778 455,40	7 626 146,14	7 400 827,26	1 220,65	10
Rachanie	14 181 843,60	9 892 852,91	9 758 874,14	1 893,09	10
Susiec	25 560 116,87	15 388 325,59	15 153 206,97	2 021,24	14

Tarnawatka	14 542 860,55	9 509 511,43	9 383 919,87	2 381,10	9
Telatyn	10 359 051,72	6 827 539,55	6 764 340,29	1 694,47	6
Tomaszów Lubelski	158 707 217,47	92 763 578,42	89 407 557,44	4 657,13	51
Tomaszów Lubelski - gmina wiejska	41 123 903,63	24 780 001,22	24 569 637,86	2 156,56	24
Tyszowce	22 138 436,39	13 467 001,92	13 307 676,61	2 374,25	12
Ulhówek	14 205 600,64	9 689 941,90	9 545 490,24	2 066,57	9
kilka JST	30 282 946,76	29 196 994,83	26 314 484,58	-	42
włodawski	318 691 532,72	225 711 779,60	219 257 429,58	5 670,26	188
Hanna	23 247 121,37	15 388 237,48	15 293 564,28	5 264,57	13
Hańsk	26 310 106,83	15 487 922,30	15 324 528,42	4 086,54	17
Stary Brus	22 213 508,48	13 145 987,05	13 088 469,42	6 223,71	17
Urszulin	63 888 054,20	44 095 490,93	43 645 967,46	10 444,12	34
Włodawa	81 921 430,89	59 965 535,31	57 966 381,10	4 384,75	43
Włodawa - gmina wiejska	17 179 351,16	11 435 653,30	11 361 929,05	1 875,22	18
Wola Uhruska	34 273 133,42	21 885 724,91	21 802 502,08	5 620,65	27
Wiryki	14 944 096,62	11 023 181,09	10 807 852,72	4 200,49	13
kilka JST	34 714 729,76	33 284 047,23	29 966 235,03	-	64
zamojski	530 434 163,00	388 450 244,43	379 773 161,22	3 551,44	188
Adamów.	23 333 800,07	15 278 385,63	14 963 116,47	3 178,23	13
Grabowiec	6 612 495,31	4 801 327,83	4 702 685,11	1 171,86	9
Komarów-Osada	17 416 181,88	10 289 949,86	10 141 865,00	2 019,09	14
Krasnobród	24 542 376,46	17 270 877,02	17 102 610,04	2 400,03	15
Łabunie	18 614 348,31	11 672 312,55	11 487 563,20	1 841,84	14
Miączyn	12 080 204,68	9 094 670,17	8 960 485,99	1 540,13	8
Nielisz	95 772 153,04	76 491 129,44	76 297 959,93	13 902,69	11
Radecznica	15 700 206,56	11 495 922,43	11 405 360,36	1 993,94	7
Sitno	10 136 995,96	7 790 936,27	7 589 991,56	1 123,44	11
Skierbieszów	27 829 978,78	18 135 736,80	17 422 482,35	3 375,14	18
Stary Zamość	20 592 143,48	15 336 031,95	14 655 813,27	2 823,86	13
Sułów	11 520 813,56	7 566 996,11	7 297 083,50	1 610,12	10
Szczebrzeszyn	37 058 096,57	22 250 191,95	21 578 944,20	1 916,08	20
Zamość	151 323 177,23	108 497 562,75	108 289 133,24	4 681,76	36
Zwierzyniec	11 082 345,01	7 991 847,33	7 806 294,52	1 153,07	12
kilka JST	46 818 846,11	44 486 366,34	40 071 772,46	-	59
m.Zamość	723 844 378,30	507 264 746,13	488 046 762,12	7 648,08	152
m.Zamość	678 119 708,89	463 529 566,34	448 639 044,53	7 030,53	106
kilka JST	45 724 669,41	43 735 179,79	39 407 717,60	-	46
kilka JST	2 896 804 317,24	2 278 807 581,32	2 030 724 549,60	-	591

Źródło: Oprac. własne DSirR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019r.

W analizowanym okresie najwięcej projektów realizowanych jest w powiecie miasto Lublin (890) oraz na terenie kilku powiatów (591), a w dalszej kolejności w powiatach: lubelskim (447), puławskim (320), bialskim (287), lubartowskim (279) i świdnicki (250) (Wykres 9). Wśród gmin największą aktywnością wykazały się dotychczas: Puławy – miasto (111), Świdnik (100), Lubartów - miasto (91), Kraśnik- miasto (82) i Jastków – miasto (81). Warto zaznaczyć, iż w obecnym okresie programowania już wszystkie gminy skorzystały z programów Polityki Spójności.

Średnia wartość projektu realizowanego z Polityki Spójności w województwie lubelskim wynosi 5,9 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 3,7 mln zł, przy czym wartość powyżej średniej wartości dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt odnotowano tylko w 4 powiatach: ryckim (5,2 mln zł), puławskim (4,6 mln zł), lubelskim (4,5 mln zł) i mieście Lublin (3,8 mln zł).

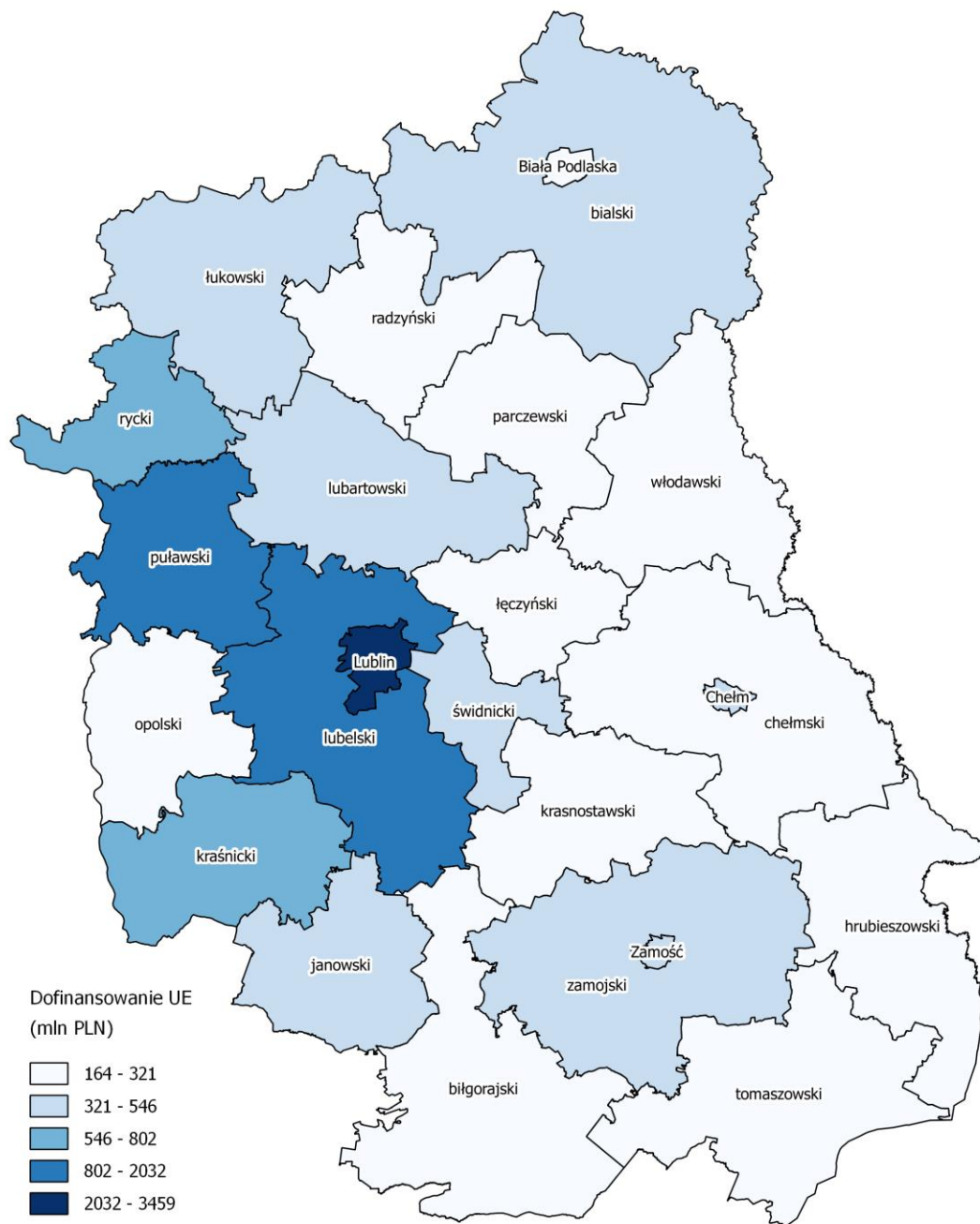
Największe dofinansowanie UE w ramach Polityki Spójności wśród powiatów otrzymało jak do tej pory miasto Lublin w kwocie 3,4 mld zł, a w dalszej kolejności projekty realizowane na terenie kilku powiatów (2 mld zł), powiat lubelski (2 mld zł) oraz powiaty: puławski (1,5 mld zł) i rycki (0,8 mld zł). Najmniejsze dofinansowanie otrzymały zaś powiaty: hrubieszowski (164 mln zł) i radzyński (207 mln zł) (Mapa 4).

Wśród gmin największe środki w ramach Polityki Spójności uzyskały natomiast: Janów Lubelski – miasto (300 mln zł), Kraśnik – miasto (296 mln zł), Niedrzwiça Duża (243 mln zł), Puławy - miasto (214 mln zł), Konopnica (212 mln zł), (Mapa 6).

Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na 1 mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie UE w przeliczeniu na mieszkańca odnotowano na terenie powiatów: ryckiego (14,3 tys. zł/os.), lubelskiego (13,2 tys. zł/os.), puławskiego (13,1 tys. zł/os.), miasta Lublin (10,2 tys. zł/os.) oraz na terenie powiatu parczewskiego (8,9 tys. zł/os.). Najniższe wartości występują zaś w powiatach: hrubieszowskim (2,5 tys. zł/os.), biłgorajski (3,1 tys. zł/os.), tomaszowskim (3,2 tys. zł/os.) oraz radzyńskim, zamojskim i chełmskim (po 3,5 tys. zł/os.), (Mapa 5).

Wśród gmin największe kwoty per capita przypadają natomiast w gminach: Wilkołaz (29,1 tys. zł/os.), Niedrzwiça Duża (20,4 tys. zł/os.) Strzyżewice (19,9 tys. zł/os.) i Kraśnik- gmina wiejska (18,9 tys. zł/os.), (Mapa 7).

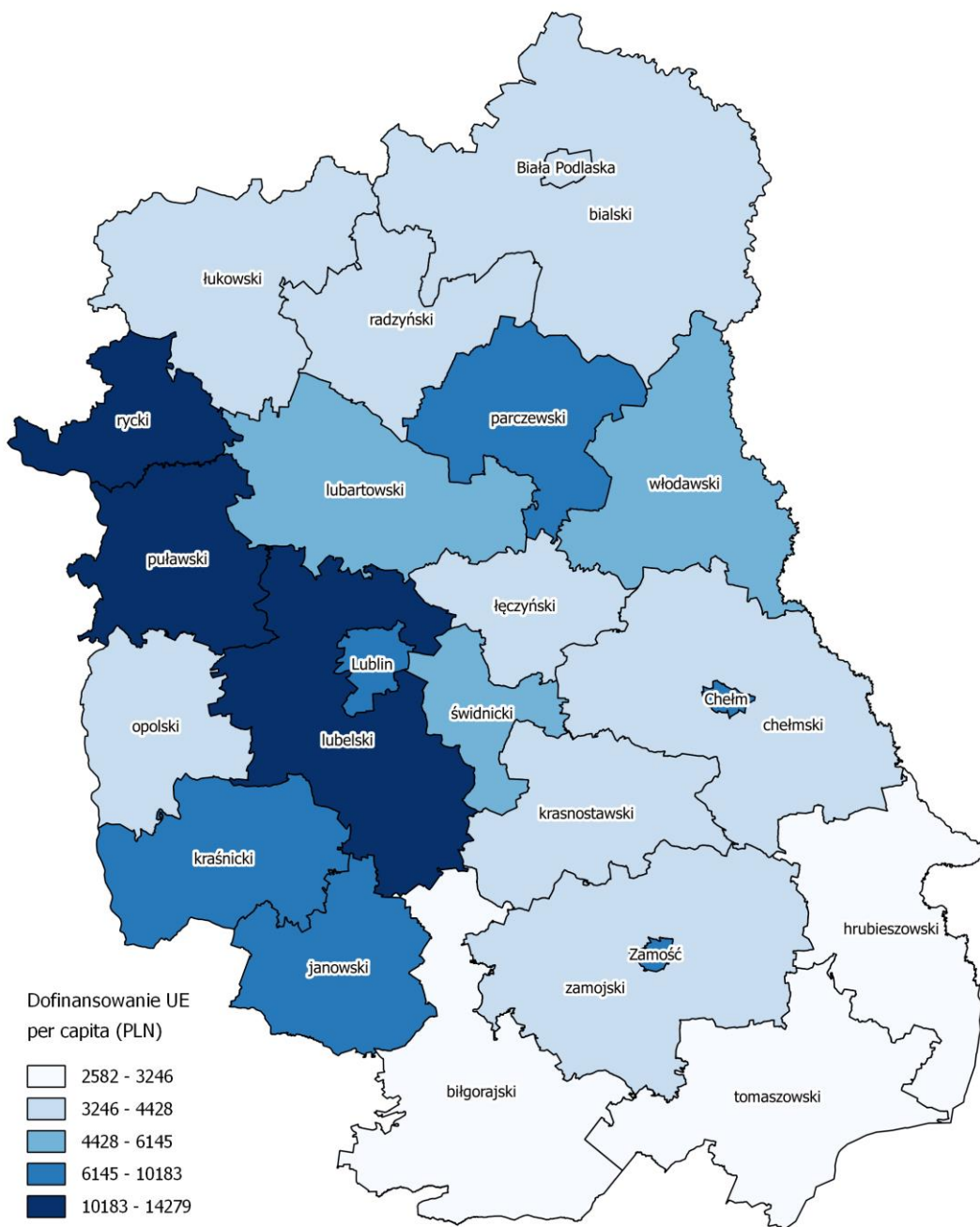
Mapa 4. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

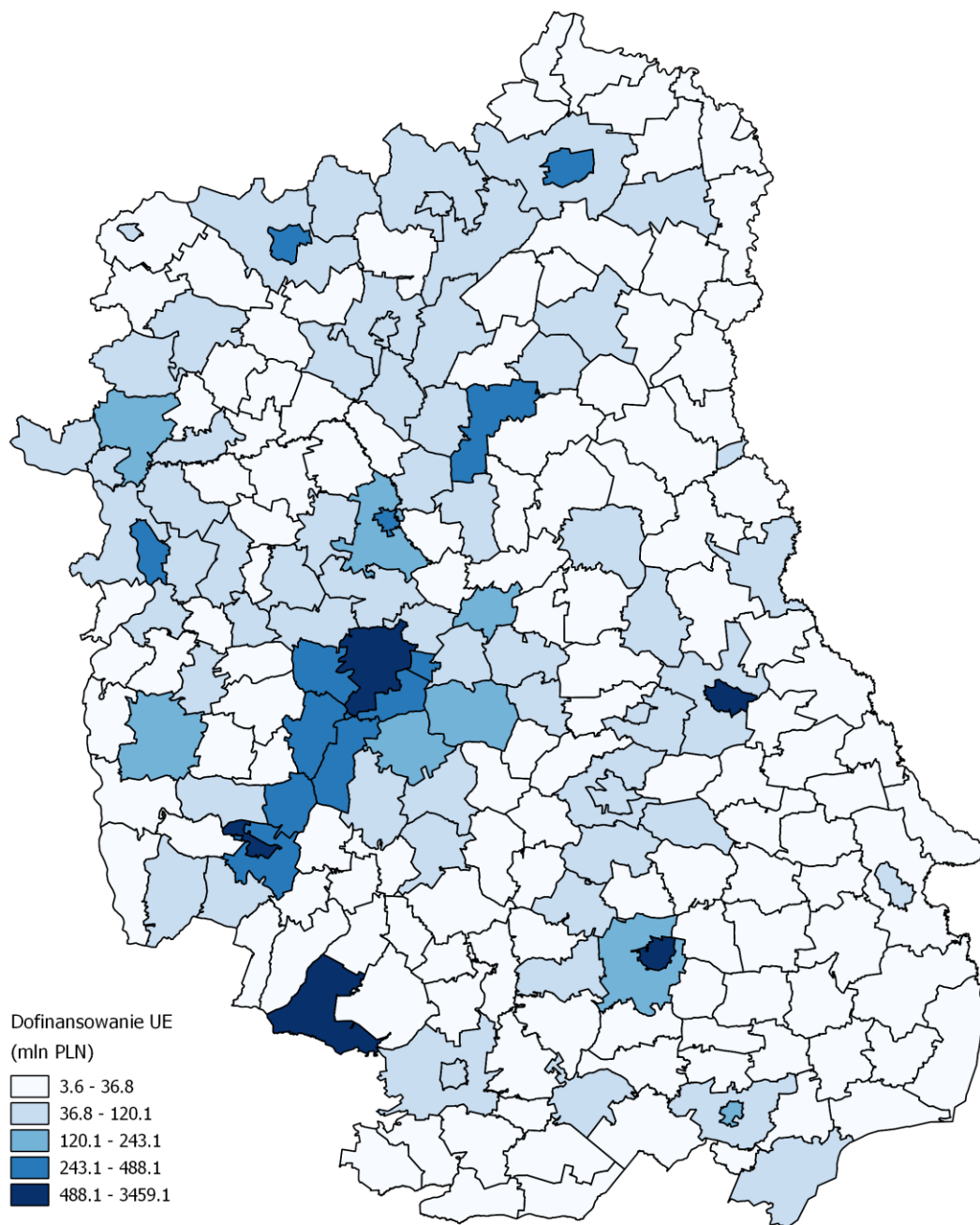

Mapa 5 .Wartość dofinansowania UE ogółem projektów na 1 mieszkańca w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

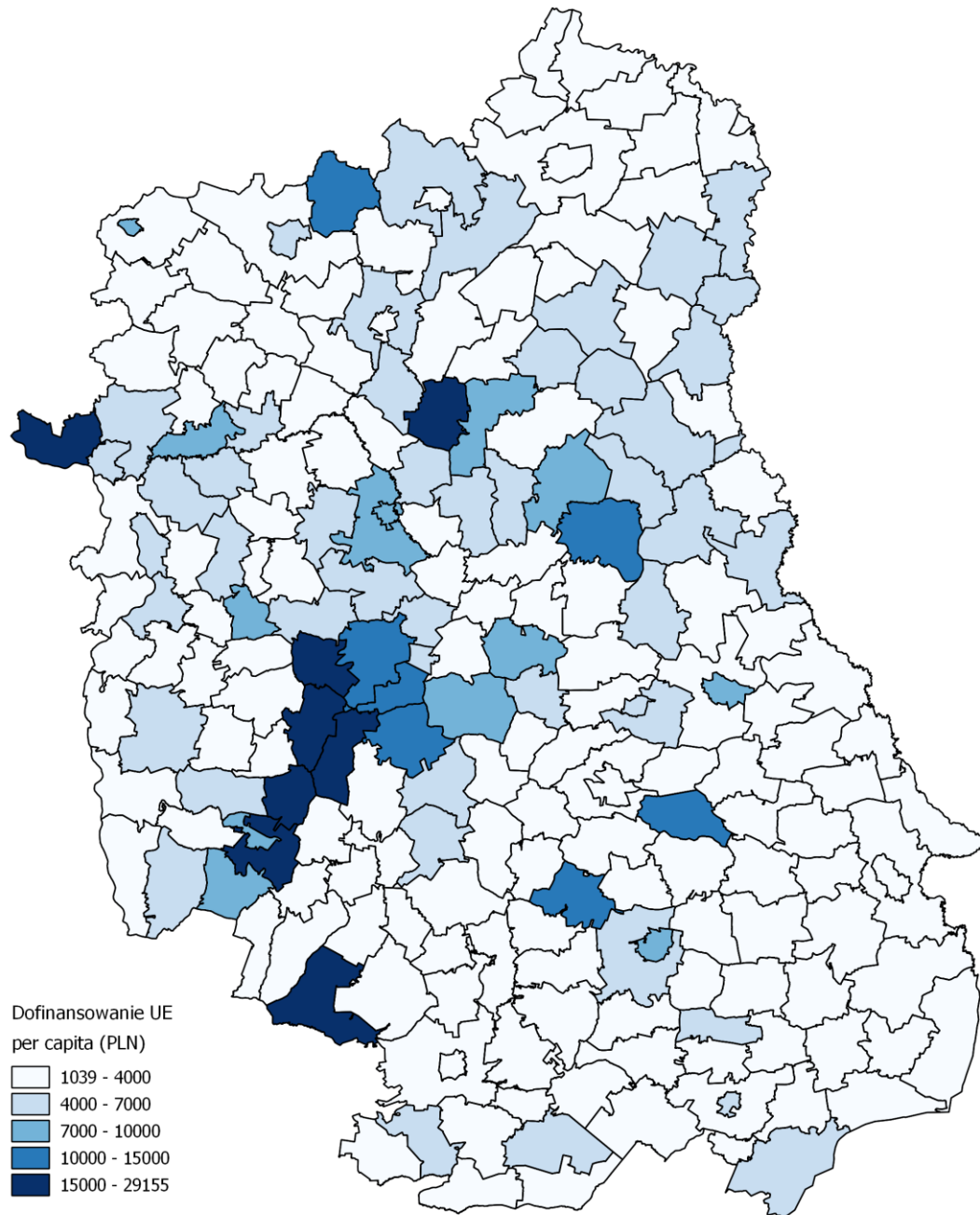
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 6. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

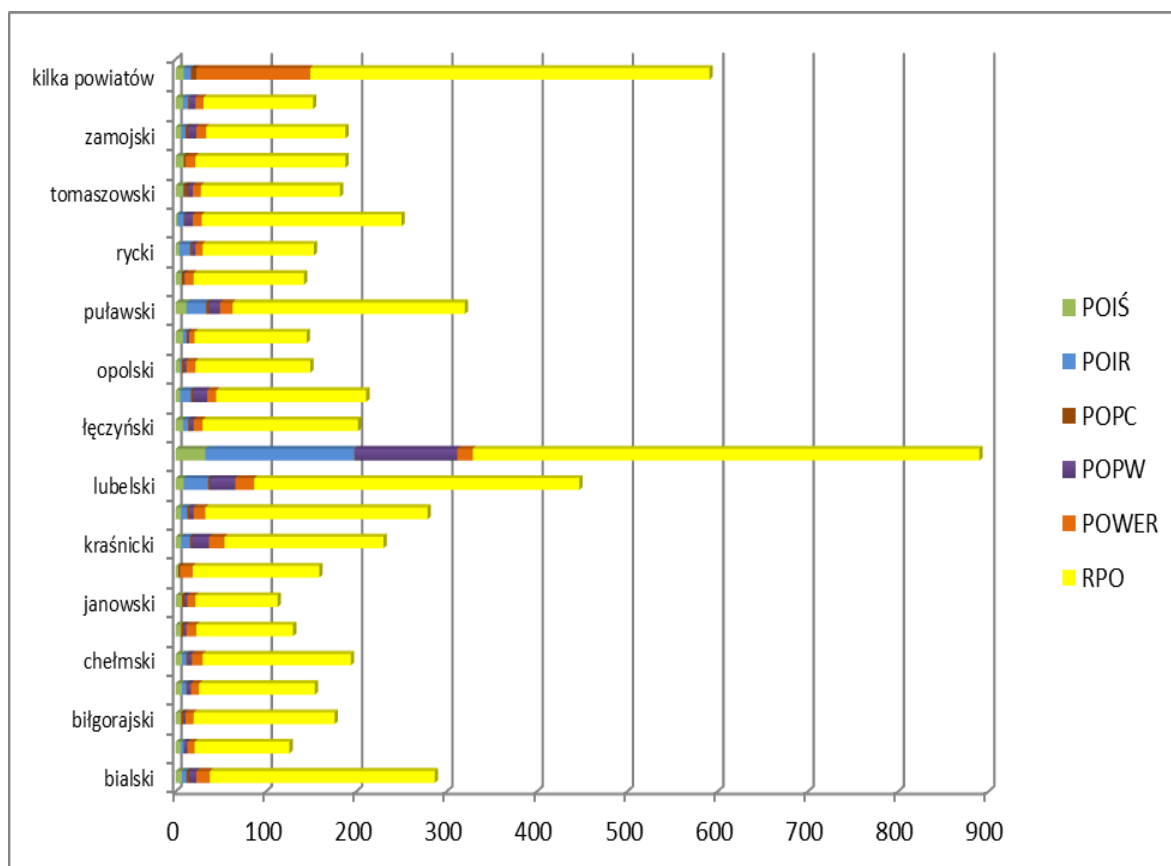
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 7. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów na 1 mieszkańca w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 9. Liczba realizowanych projektów w powiatach województwa lubelskiego wg programów operacyjnych⁵.

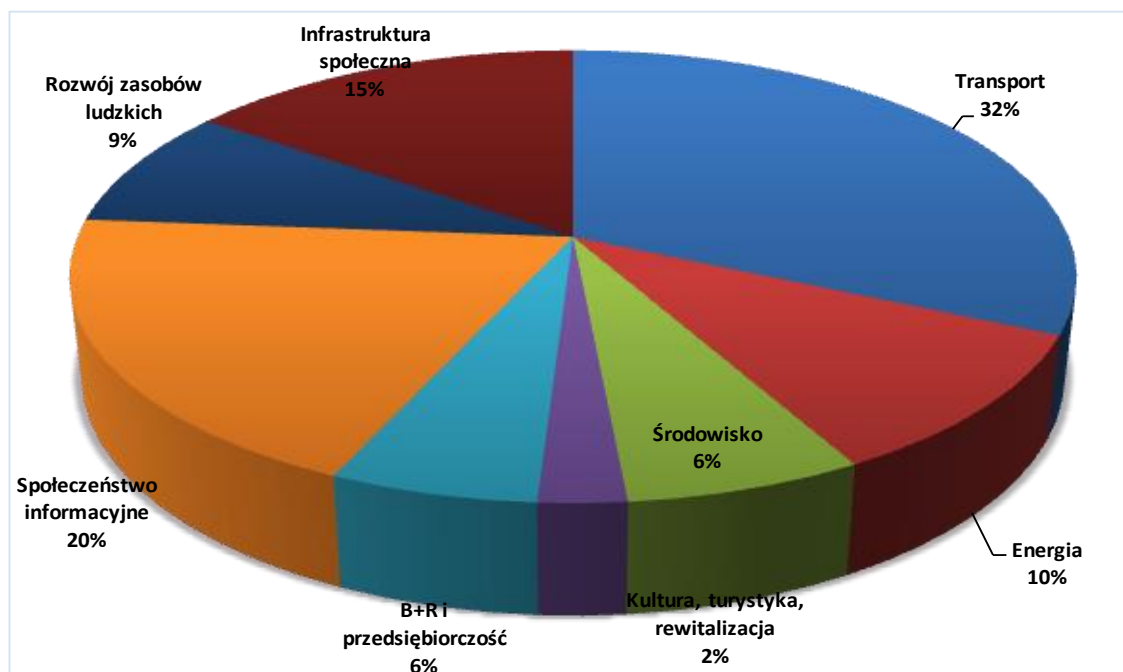

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Pod względem struktury projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Polityki Spójności w podziale na obszary tematyczne, zauważalny jest przeważający udział projektów realizowanych w ramach dziedziny „Transportu” (32%), „Społeczeństwo informacyjne” (20%), „Infrastruktura społeczna” (15%), „Energia” (10%), „Rozwój zasobów ludzkich” (9%), oraz a w dalszej kolejności udział projektów z dziedziny: „Środowisko” (6%), „B+R przedsiębiorczości,” (6%) oraz „Kultura, turystyka, rewitalizacja” (2%) (Wykres 10).

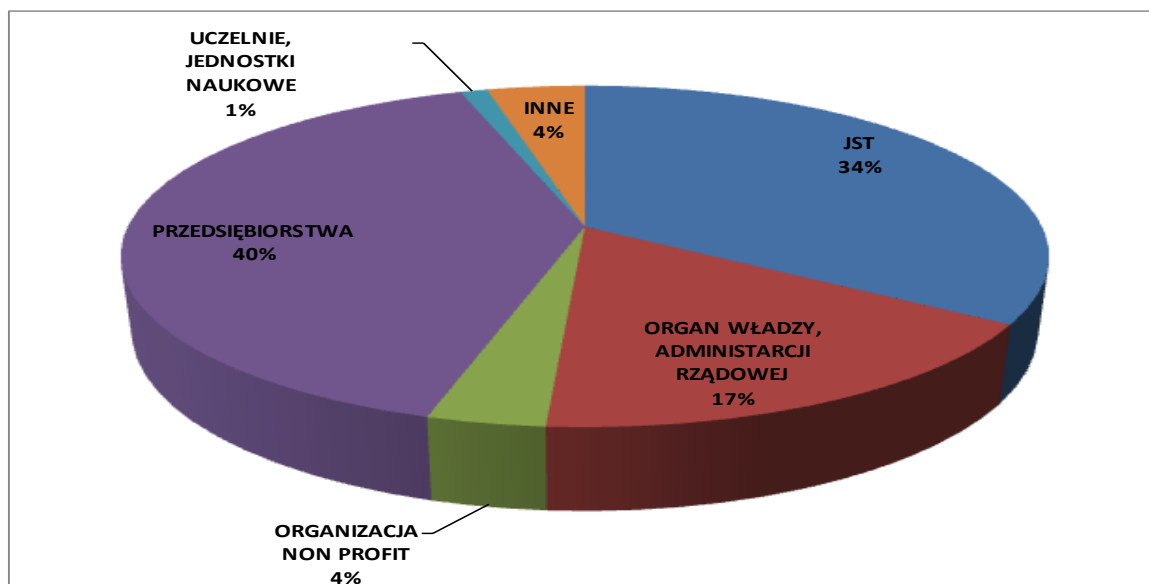
⁵ „kilka powiatów”- projekty realizowane na terenie kilku powiatów

Wykres 10. Realizacja projektów w województwie lubelskim w podziale na obszary tematyczne.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 11. Wartość uzyskanego dofinansowania Programów z UE w ramach 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Polityki Spójności największy udział mają „przedsiębiorstwa” i „jednostki samorządu terytorialnego” (odpowiednio 40% i 34% wartości

dofinansowania w ramach analizowanych Programów Operacyjnych). Kolejną grupę stanowią: „organy władzy, administracji rządowej” (17%), „organizacje non profit” (4%), „inne” (4%), oraz „uczelnie i jednostki naukowe” (1%). (Wykres 11).

3.2.1. Poziom realizacji Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

Ze środków Programu Infrastruktura i Środowisko finansowane są projekty infrastrukturalne, o znaczeniu krajowym lub międzynarodowym. Ze wsparcia można korzystać na dwa sposoby: aktywnie – jako realizator lub uczestnik projektów bądź też pasywnie – jako użytkownik infrastruktury, która powstała dzięki dofinansowaniu z Funduszy Europejskich.

Z Programu Infrastruktura i Środowisko finansowane są różnorodne projekty. W zależności od specyfiki danego rodzaju wsparcia, określany jest typ podmiotów, które mogą z niego korzystać. Możemy wyróżnić następujące grupy podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie:

- Jednostki samorządu terytorialnego,
- Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne,
- Administracja publiczna,
- Służby publiczne inne niż administracja,
- Instytucje ochrony zdrowia,
- Instytucje kultury, nauki i edukacji,
- Duże przedsiębiorstwa,
- Małe i średnie przedsiębiorstwa,
- Organizacje społeczne i związki wyznaniowe.

W ramach perspektywy 2014-2020 w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w Polsce wg stanu na 31 grudnia 2019 roku, projektów będących w realizacji, a nawet oczekujących na realizację jest 2 611, a ich łączna wartości stanowi 191,4 mld zł, zaś wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 102,8 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca w kraju wynosi natomiast 2,7 tys. zł.

Według stanu na 31 grudnia 2019 roku, z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w województwie lubelskim realizowanych jest 131 projektów, których wartość ogółem wynosi 9,5 mld zł, zaś wartość dofinansowania UE to 5,2 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 2,5 tys. zł (Tabela 5).

W analizowanym okresie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w Polsce realizowanych było ponad 2,6 tys. projektów, a województwo lubelskie

zajął pod tym względem 8 pozycję w kraju z liczbą 131 projektów. Większą liczbę projektów odnotowano w województwach: śląskim, mazowieckim, wielkopolskim, małopolskim, dolnośląskim, łódzkie i pomorskim.

Tabela 5. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach POIS 2014-2020 (wg województw).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	11 844 030 457	7 144 524 702	6 496 767 175	x	114
DOLNOŚLĄSKIE	16 053 608 367	7 668 876 905	6 888 908 364	2 374	201
KUJAWSKO-POMORSKIE	7 740 563 862	4 823 765 953	4 331 105 426	2 084	123
LUBELSKIE	9 485 163 200	5 826 094 498	5 197 520 268	2 454	131
LUBUSKIE	4 640 111 975	2 865 733 939	2 654 305 829	2 616	89
ŁÓDZKIE	8 120 558 259	5 571 281 435	4 953 648 273	2 009	133
MAŁOPOLSKIE	11 604 879 784	6 803 729 506	6 237 102 046	1 834	195
MAZOWIECKIE	43 626 074 620	24 573 922 279	22 223 881 421	4 113	349
OPOLSKIE	2 853 834 565	1 747 896 645	1 667 883 963	1 691	80
PODKARPACKIE	6 276 226 885	3 637 835 319	3 322 878 225	1 561	119
PODLASKIE	4 159 498 654	2 463 381 285	2 184 341 309	1 849	107
POMORSKIE	12 729 689 157	7 876 201 397	7 153 041 316	3 065	177
ŚLĄSKIE	17 898 753 496	11 456 889 303	9 861 201 565	2 175	277
ŚWIĘTOKRZYSKIE	3 435 558 538	1 883 935 107	1 722 361 479	1 387	63
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	9 017 185 193	5 653 840 516	4 901 064 778	3 430	95
WIELKOPOLSKIE	11 139 991 307	5 927 017 475	5 487 365 664	1 571	207
ZACHODNIOPOMORSKIE	13 477 927 142	8 157 787 507	7 487 326 400	4 402	151
POLSKA	194 103 655 462	114 082 713 769	102 770 703 500	2 676	2 611

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

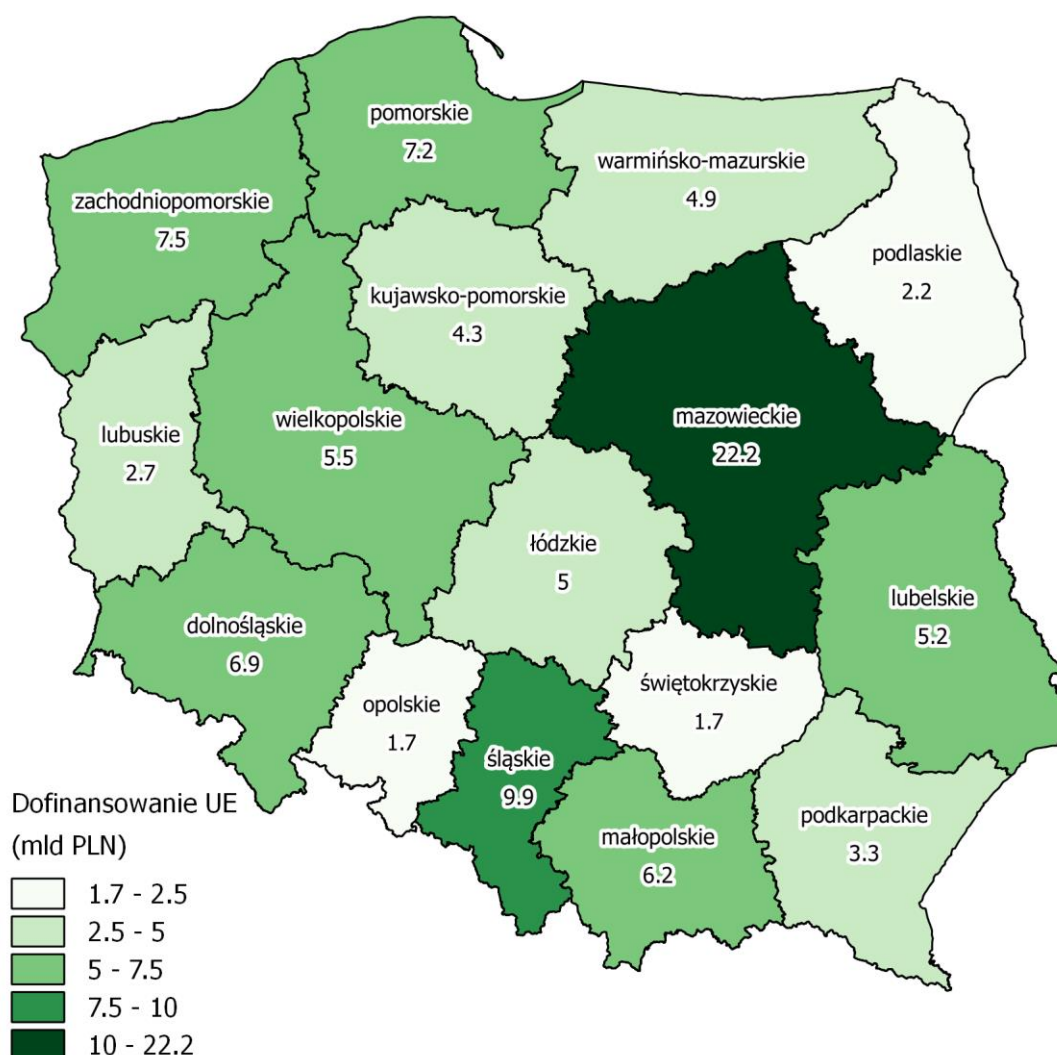
Pod względem wartości dofinansowania z UE region uzyskał natomiast 8 lokatę, z kwotą 5,2 mld zł. Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł 5% (Mapa 8).

Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w kraju 2,7 tys. zł/os., a w województwie lubelskim była niższa i opiewała na 2,5 tys. zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 6 pozycji w Polsce, za województwami: mazowieckim, zachodniopomorskim, warmińsko-mazurskim, lubuskim i pomorskim (Mapa 9).

Średnia wartość projektu dla Polski (wg stanu na 30.12.2019r.) wyniosła 74,4 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 63 mln zł, co uplasowało region na 6 miejscu (niższe wartości odnotowały województwa: podlaskie, opolskie, lubuskie, wielkopolskie, świętokrzyskie, podkarpackie, łódzkie, kujawsko-pomorskie, śląskie i małopolskie). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło natomiast 5 pozycję z kwotą 39,7 mln zł, za województwami: mazowieckim, warmińsko-mazurskim, zachodniopomorskim, pomorskim.

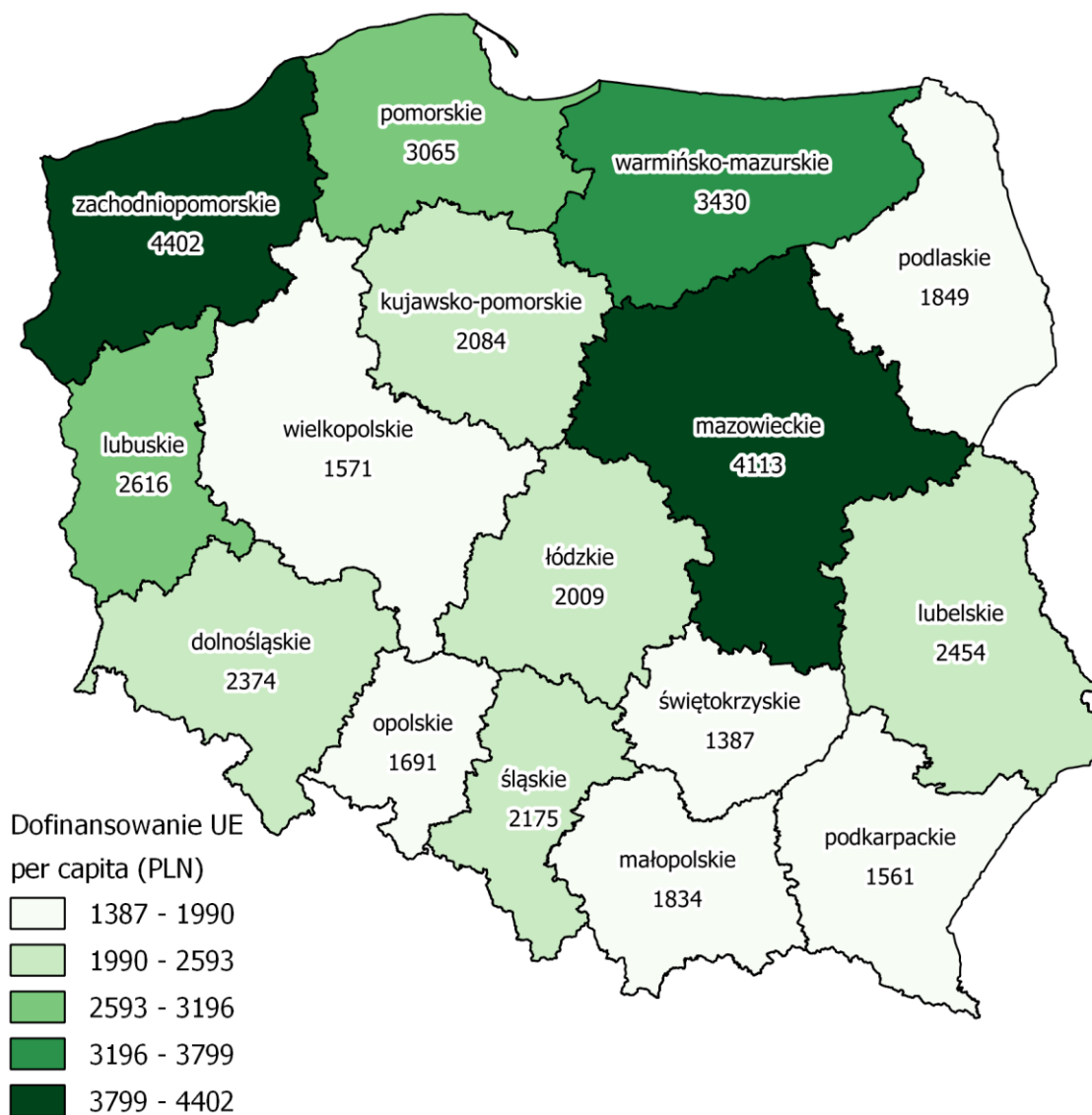
Mapa 8. Wartość dofinansowania ogółem projektów z POiŚ w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

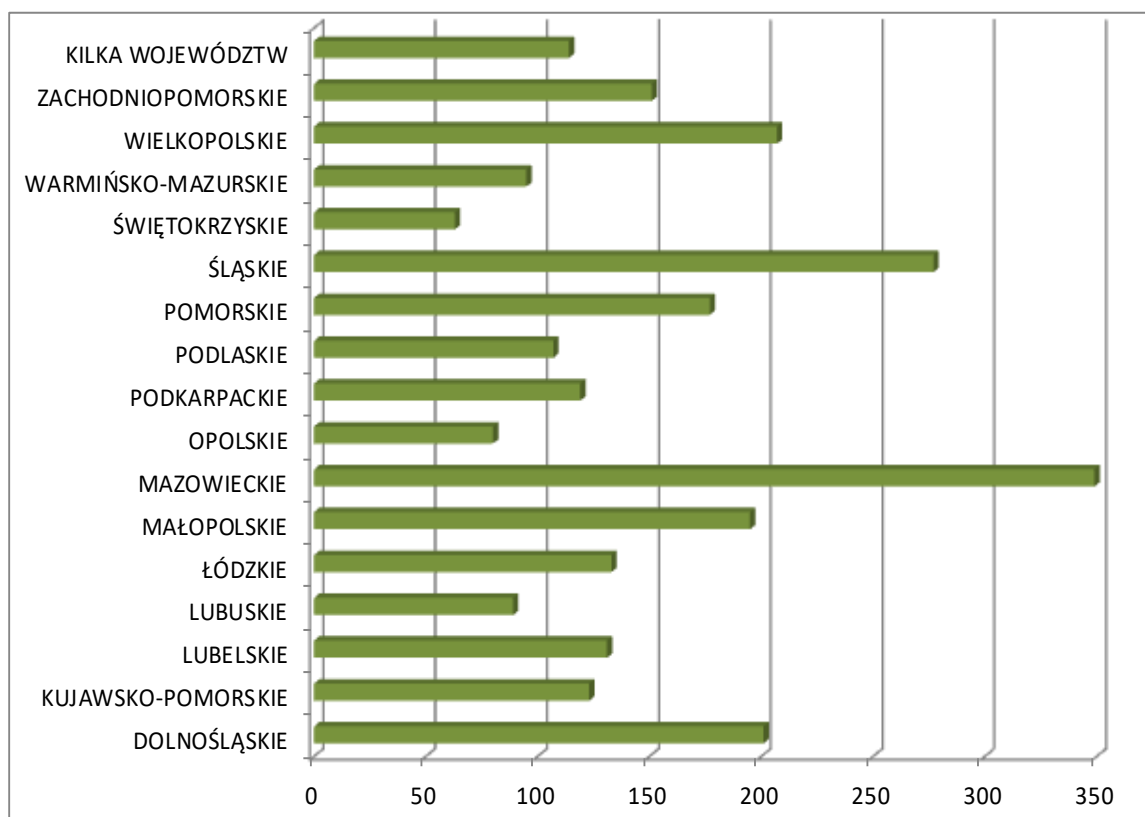

Mapa 9. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z POiŚ w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 12. Liczba projektów realizowanych w ramach programu POIŚ 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DPR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Według stanu na 31.12.2019r. projekty z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 realizowane są na terenie wszystkich powiatów województwa lubelskiego. Pod względem liczbowym (25% wszystkich projektów z POIŚ w regionie) dominujący jest udział miasta Lublin. Natomiast pod względem wartościowym dominuje powiat lubelski (23%), puławski (19%) oraz projekty realizowane na terenie kilku powiatów (13%). Sytuacja ta wynika w znacznej mierze z koncentracji podmiotów i instytucji pełniących funkcje gospodarcze i badawczo-rozwojowe, a także realizacji na terenie miasta dużych inwestycji infrastrukturalnych finansowanych z programów krajowych (Tabela 6).

W okresie programowania 2014-2020 w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w województwie lubelskim (wg stanu na 31.12.2019 roku) rozpoczęto realizację 131 projektów o łącznej wartości ponad 9,4 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 5,2 mld zł (Tabela 6).

Tabela 6. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach POPIŚ 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020					
powiat/gmina	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	9 485 163 200,41	5 826 094 498,03	5 197 520 267,59	2 454,42	131
białski	47 004 413,73	19 310 316,26	19 208 510,97	172,44	7
Biała Podlaska	37 082,19	37 082,19	31 519,87	2,20	1
Janów Podlaski	37 082,19	37 082,19	31 519,87	5,90	1
Kodeń	530 373,14	530 373,14	450 817,17	125,75	1
Międzyrzec Podlaski	5 203 182,52	3 558 545,60	3 552 983,28	211,54	2
Sławatycze	1 045 250,66	888 463,05	888 463,05	380,17	1
Terespol	1 082 332,86	925 545,24	919 982,91	165,55	2
Terespol - gmina wiejska	38 492 850,00	12 848 962,87	12 848 962,87	1 900,17	1
kilka JST	576 260,15	484 261,97	484 261,97	-	2
m.Biała Podlaska	125 853 773,04	50 740 223,80	50 345 348,59	877,83	6
biłgorajski	18 602 306,15	10 882 333,12	10 860 083,80	107,06	6
Aleksandrów	158 368,15	142 024,23	134 607,80	41,41	2
Biłgoraj	5 460 127,68	3 534 386,90	3 534 386,90	133,92	2
Biłgoraj - gmina wiejska	9 797 316,29	4 665 783,62	4 665 783,62	350,05	1
Frampol	108 925,23	92 581,31	92 581,31	15,03	1
Józefów	1 614 552,70	1 196 597,48	1 189 181,05	175,52	3
Księżpol	108 925,23	92 581,31	92 581,31	13,36	1
Łukowa	158 368,15	142 024,23	134 607,80	31,57	2
Obsza	108 925,23	92 581,31	92 581,31	21,58	1
Tereszpol	108 925,23	92 581,31	92 581,31	23,67	1
kilka JST	977 872,25	831 191,41	831 191,41	-	1
m.Chełm	346 991 734,64	214 280 093,88	214 200 537,90	3 417,91	7
chełmski	109 215 198,77	28 627 688,00	28 525 882,71	364,65	7
Białopole	13 484,43	13 484,43	11 461,77	3,90	1
Chełm	13 484,43	13 484,43	11 461,77	0,78	1
Dorohusk	13 484,43	13 484,43	11 461,77	1,78	1
Dubienka	530 373,14	530 373,14	450 817,17	191,19	1
Kamień	13 484,43	13 484,43	11 461,77	2,76	1
Rejowiec Fabryczny	13 484,43	13 484,43	11 461,77	2,59	1
Ruda-Huta	13 484,43	13 484,43	11 461,77	2,53	1

Sawin	13 484,43	13 484,43	11 461,77	2,09	1
Siedliszcze	53 625 757,45	13 430 409,54	13 428 386,87	1 967,82	2
Wierzbica	54 517 953,64	14 188 753,98	14 186 731,31	2 771,39	5
Wojślawice	13 484,43	13 484,43	11 461,77	3,02	1
Żmudź	13 484,43	13 484,43	11 461,77	3,69	1
kilka JST	419 754,63	356 791,43	356 791,43	-	1
hrubieszowski	17 726 017,68	10 970 340,18	10 551 627,24	165,65	6
Dołhobyczów	21 189,83	21 189,83	18 011,35	3,30	1
Horodło	21 189,83	21 189,83	18 011,35	3,46	1
Hrubieszów	17 598 878,72	10 843 201,23	10 443 559,13	588,87	6
Mircze	21 189,83	21 189,83	18 011,35	2,53	1
Trzeszczany	21 189,83	21 189,83	18 011,35	4,33	1
Uchanie	21 189,83	21 189,83	18 011,35	3,94	1
Werbkowice	21 189,83	21 189,83	18 011,35	1,91	1
janowski	471 504 046,51	284 369 354,21	243 045 058,46	5 277,05	7
Dzwola	217 850,46	185 162,62	185 162,62	29,45	1
Janów Lubelski	469 872 622,89	282 982 674,95	241 658 379,19	15 117,82	6
Modliborzyce	217 850,46	185 162,62	185 162,62	26,44	1
Potok Wielki	217 850,46	185 162,62	185 162,62	39,54	1
kilka JST	977 872,25	831 191,41	831 191,41	-	1
krasnostawski	39 455 321,68	20 492 096,03	20 469 846,71	320,22	3
Izbica	74 164,39	74 164,39	63 039,73	7,67	1
Krasnystaw	39 306 992,90	20 343 767,25	20 343 767,25	1 083,38	2
Siennica Różana	74 164,39	74 164,39	63 039,73	15,23	1
kraśnicki	850 646 949,98	487 889 969,35	422 897 027,60	4 403,21	6
Kraśnik	337 369 895,67	190 187 094,28	168 522 780,37	4 879,20	5
Kraśnik - gmina wiejska	265 176 937,65	153 274 115,64	131 609 801,72	17 850,24	2
Wilkołaz	248 100 116,67	144 428 759,43	122 764 445,52	22 195,71	1
lubartowski	110 709 446,73	64 692 037,54	64 669 788,23	728,35	6
Kamionka	40 685 475,39	24 790 574,25	24 790 574,25	3 833,40	1
Lubartów	67 509 775,91	38 212 738,20	38 212 738,20	1 737,34	2
Serniki	1 946 112,02	1 183 604,88	1 183 604,88	240,23	1
Uścimów	148 328,78	148 328,78	126 079,46	39,47	1
kilka JST	419 754,63	356 791,43	356 791,43	-	1
lubelski	2 155 823 165,36	1 328 956 828,20	1 156 617 148,98	7 491,67	9
Głusk	28 720 651,40	14 929 492,21	14 929 492,21	1 339,21	2
Konopnica	248 100 116,67	144 428 759,43	122 764 445,52	8 865,14	1
Niedrzwica Duża	248 100 116,67	144 428 759,43	122 764 445,52	10 320,68	1
Niemce	53 612 273,02	13 416 925,10	13 416 925,10	687,73	1
Strzyżewice	248 100 116,67	144 428 759,43	122 764 445,52	15 214,33	1
Wojciechów	5 742 665,00	2 444 998,81	2 444 998,81	406,89	1
Wólka	53 612 273,02	13 416 925,10	13 416 925,10	1 096,42	1
kilka JST	1 269 834 952,93	851 462 208,69	744 115 471,21	-	4

m.Lublin	911 419 130,62	478 233 480,44	460 154 225,94	1 354,66	33
łęczyński	22 584 354,72	12 184 271,36	12 162 022,04	211,67	8
Cyców	49 442,93	49 442,93	42 026,49	5,28	1
Ludwin	1 430 891,91	1 223 652,24	1 216 235,80	217,38	5
Łączna	2 081 125,21	1 768 851,87	1 768 851,87	75,60	1
Milejów	18 553 697,12	8 736 089,96	8 736 089,96	959,27	1
Puchaczów	49 442,93	49 442,93	42 026,49	7,39	1
kilka JST	419 754,63	356 791,43	356 791,43	-	1
łukowski	100 668 267,82	55 080 285,04	54 661 572,10	508,72	5
Łuków	100 511 762,30	54 952 814,51	54 534 101,56	1 816,29	4
kilka JST	156 505,52	127 470,53	127 470,53	-	1
opolski	17 365 284,66	9 601 324,72	9 182 611,78	153,75	5
Opole Lubelskie	10 215 904,48	5 760 616,11	5 551 259,64	322,11	4
Poniatowa	7 149 380,17	3 840 708,61	3 631 352,14	254,60	3
parczewski	32 740 227,01	18 686 593,14	18 664 343,83	533,97	8
Dębowa Kłoda	49 442,93	49 442,93	42 026,49	10,61	1
Parczew	31 329 390,34	17 472 571,42	17 465 154,98	1 206,57	4
Siemień	49 442,93	49 442,93	42 026,49	9,17	1
Sosnowica	892 196,19	758 344,44	758 344,44	291,11	3
kilka JST	419 754,63	356 791,43	356 791,43	-	1
puławski	1 755 680 589,42	1 141 084 786,47	992 417 669,69	8 723,63	12
Janowiec	74 164,39	74 164,39	63 039,73	17,14	1
Kazimierz Dolny	25 130 439,20	16 573 012,15	16 573 012,15	2 467,32	2
Nałęczów	5 742 665,00	2 444 998,81	2 444 998,81	271,88	1
Puławy	17 952 076,07	8 078 182,98	8 067 058,32	168,86	7
kilka JST	1 706 781 244,77	1 113 914 428,15	965 269 560,68	-	2
radzyński	11 947 062,43	6 070 855,58	5 824 311,50	98,25	6
Czemierniki	148 328,78	148 328,78	126 079,46	28,88	1
Radzyń Podlaski	11 222 473,50	5 438 264,84	5 213 970,07	331,45	3
kilka JST	576 260,15	484 261,97	484 261,97	-	2
rycki	791 469 610,22	581 003 259,08	517 599 185,23	9 215,53	4
Dęblin	63 170 036,68	29 689 188,41	29 689 188,41	1 838,45	1
Stężyca	13 536 150,00	5 671 600,00	5 671 600,00	1 099,79	1
Ułęż	148 328,78	148 328,78	126 079,46	39,64	1
kilka JST	714 615 094,77	545 494 141,89	482 112 317,36	-	1
świdnicki	34 455 531,53	29 309 451,11	29 287 201,79	406,55	2
Świdnik	34 455 531,53	29 309 451,11	29 287 201,79	744,99	2
tomaszowski	35 571 582,87	21 613 098,19	20 879 164,43	249,41	8
Jarczów	29 665,76	29 665,76	25 215,89	7,33	1
Lubycza Królewska	3 428 270,90	3 419 168,90	2 906 293,56	467,48	3
Łaszczów	29 665,76	29 665,76	25 215,89	4,16	1
Susiec	871 401,83	740 650,47	740 650,47	98,79	1
Telatyn	29 665,76	29 665,76	25 215,89	6,32	1
Tomaszów Lubelski	30 175 374,87	16 503 424,39	16 300 165,42	849,06	3
Tyszowce	29 665,76	29 665,76	25 215,89	4,50	1

kilka JST	977 872,25	831 191,41	831 191,41	-	1
włodawski	4 731 666,42	4 044 143,42	4 021 894,10	104,01	9
Hanna	24 721,46	24 721,46	21 013,24	7,23	1
Hańsk	322 120,19	277 502,94	273 794,72	73,01	4
Stary Brus	1 562 387,21	1 331 729,89	1 328 021,67	631,49	6
Urszulin	680 220,81	581 888,47	578 180,25	138,35	6
Włodawa	489 405,73	419 703,09	415 994,87	31,47	3
Wola Uhruska	187 805,73	163 343,09	159 634,87	41,15	2
Wiryki	1 045 250,66	888 463,05	888 463,05	345,30	1
kilka JST	419 754,63	356 791,43	356 791,43	-	1
zamojski	12 395 308,73	7 824 264,62	7 736 813,30	72,35	6
Adamów.	485 394,85	351 524,42	351 524,42	74,67	1
Grabowiec	37 082,19	37 082,19	31 519,87	7,85	1
Łabunie	6 506 970,17	3 375 194,79	3 375 194,79	541,16	1
Miączyn	37 082,19	37 082,19	31 519,87	5,42	1
Zamość	957 157,04	823 286,61	752 522,28	32,53	3
Zwierzyniec	522 477,04	388 606,61	383 044,28	56,58	2
kilka JST	3 849 145,23	2 811 487,80	2 811 487,80	-	2
m.Zamość	206 552 076,11	156 512 074,98	156 084 521,24	2 445,97	8
kilka JST	1 254 050 133,61	783 635 329,33	667 453 869,42	-	9

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W analizowanym okresie najczęściej projektów realizowanych jest na terenie powiatów: miasto Lublin (33), a w dalszej kolejności puławskiego (12), lubelskiego, włodawskiego i na terenie kilku JST (po 9) oraz parczewskiego, tomaszowskiego, łęczyńskiego i m. Zamościa (po 8). Średnia liczba projektów przypadających na 1 powiat wynosi nieco ponad 8, a wartości poniżej średniej odnotowano w 15 powiatach. Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazują się powiaty: świdnicki (2), krasnostawski (3) oraz rycki (4), (Wykres 13). Wśród gmin największą aktywnością wykazują się gminy: Puławy – miasto 7 projektów oraz Hrubieszów – miasto, i Stary Brus, Urszulin i Janów Lubelski - miasto, które rozpoczęły realizację po 6 projektów każda. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż wiele gmin z regionu nie realizuje (jak do tej pory) żadnych projektów z POiŚ.

Średnia wartość projektu realizowanego z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w województwie lubelskim wynosi 72,4 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 39,7 mln zł, przy czym wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt powyżej średniej odnotowano tylko w 4 powiatach: ryckim, lubelskim, puławskim i kraśnickim oraz wśród projektów realizowanych przez kilka powiatów.

Największe dofinansowanie UE w ramach POiŚ zostało pozyskane przez powiat lubelski (1 157 mln zł), powiat puławski (993 mln zł), miasto Lublin (460 mln zł) oraz rycki (517 mln zł). Dużą część wartości dofinansowania pozyskały również projekty realizowane przez kilka powiatów (667 mln zł) (

Mapa 10).

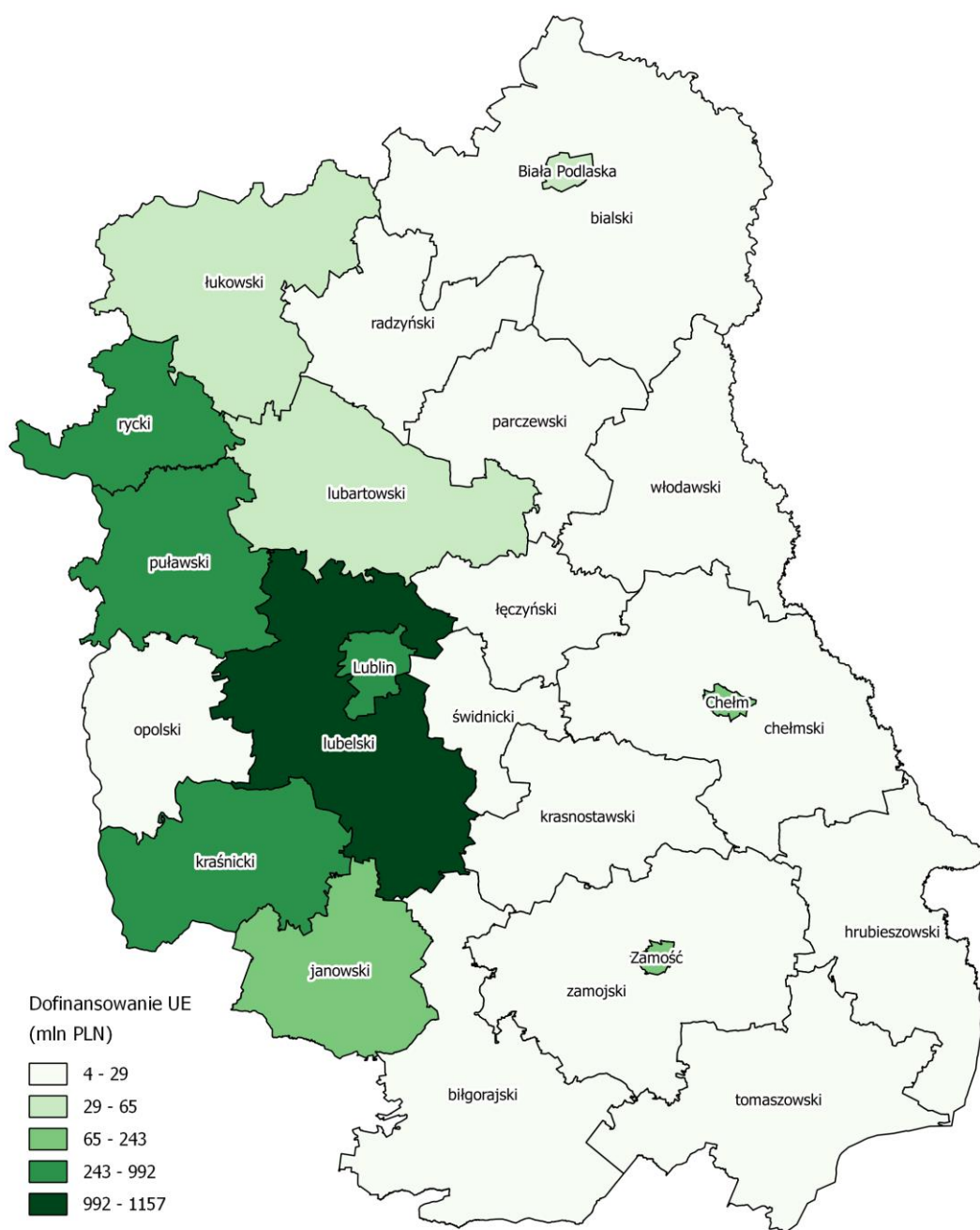
Wśród gmin najwięcej środków jeśli chodzi o wartość dofinansowania z UE w ramach POIS pozyskały: Janów Lubelski - miasto (241 mln zł), Kraśnik - miasto (168 mln zł), Kranik – gmina wiejska (131 mln zł) oraz gminy Konopnica, Niedzwica Duża, Wilkołaz i Strzyżewice (po 123 mln zł) (Mapa 12).

Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na jednego mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie UE w przeliczeniu na mieszkańca odnotowano w powiatach: ryckim 9,2 tys. zł/os., a w dalszej kolejności puławskim 8,7 tys. zł/os i lubelskim 7,6 tys. zł/os. Najmniejsze dofinansowanie przypadające na 1 mieszkańca występuje w powiatach: zamojskim 72 zł/os. radzyńskim 98 zł/os. i włodawskim 104 zł/os. (Mapa 11). Wśród gmin największe kwoty per capita przypadają w gminie Wilkołaz (22,2 tys. zł/os.), Kraśnik- gmina wiejska (17,8 tys. zł/os.), Strzyżewice (15,2 tys. zł/os.), (Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 13).

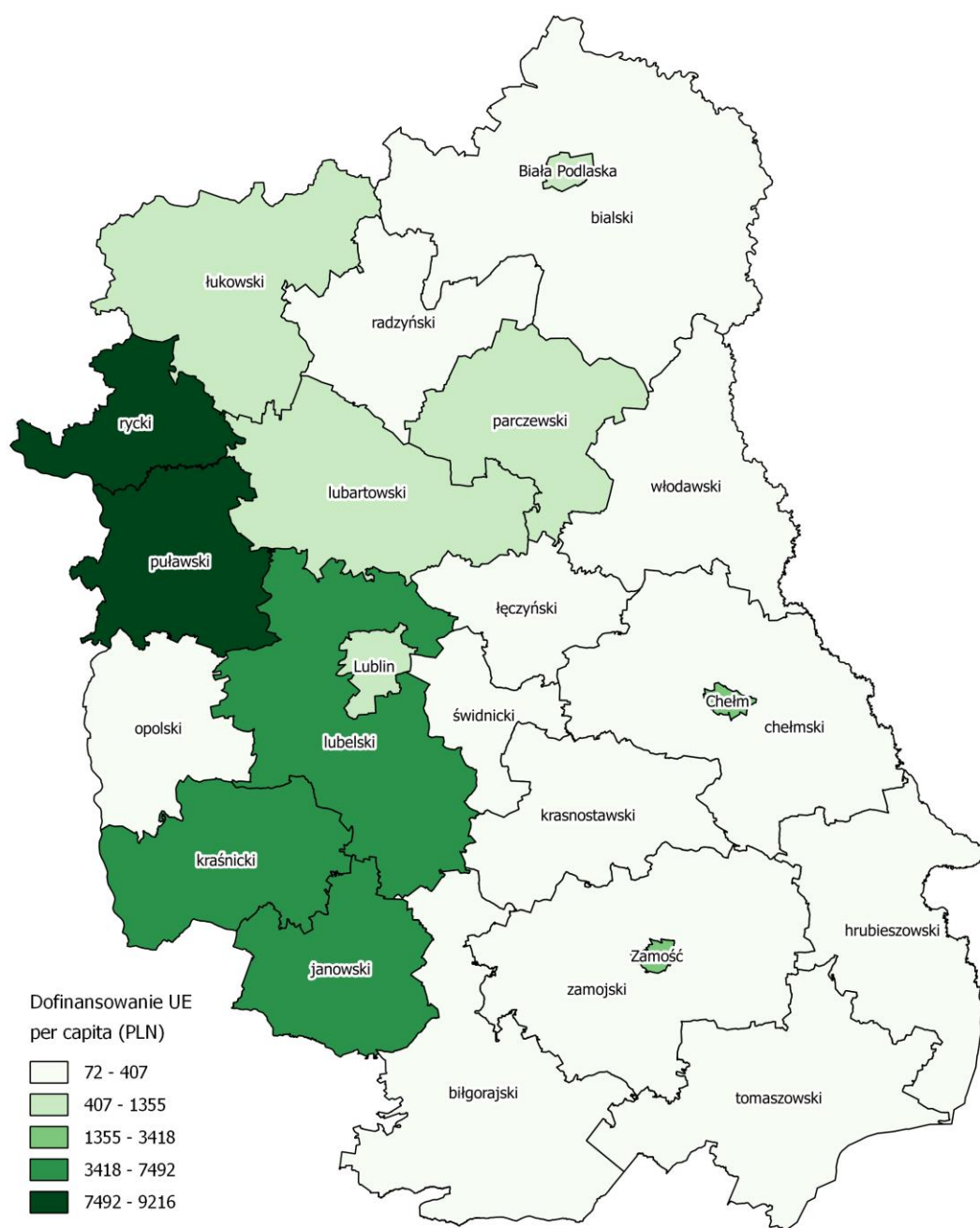
Mapa 10. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POIŚ realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

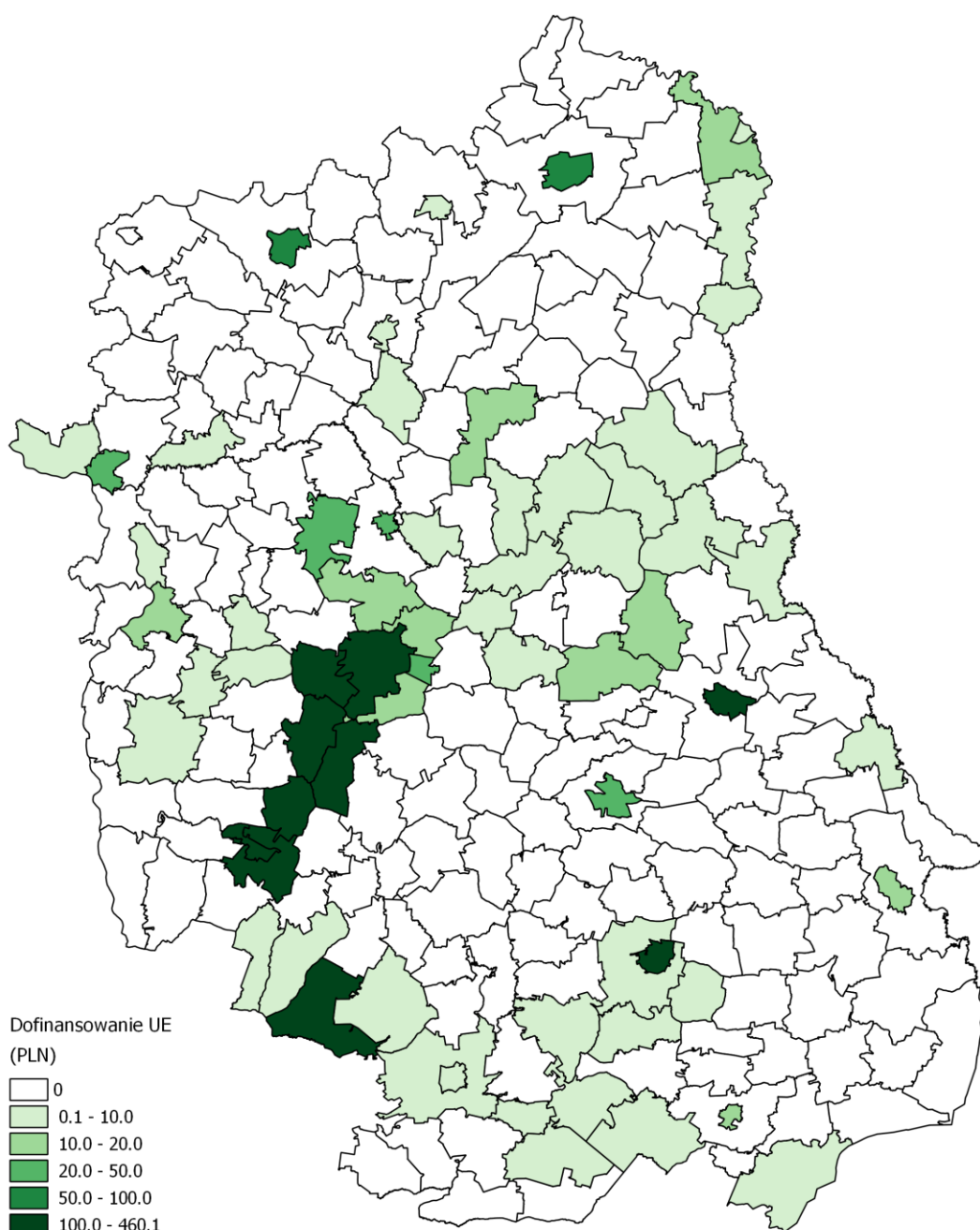
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 11. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POIS w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

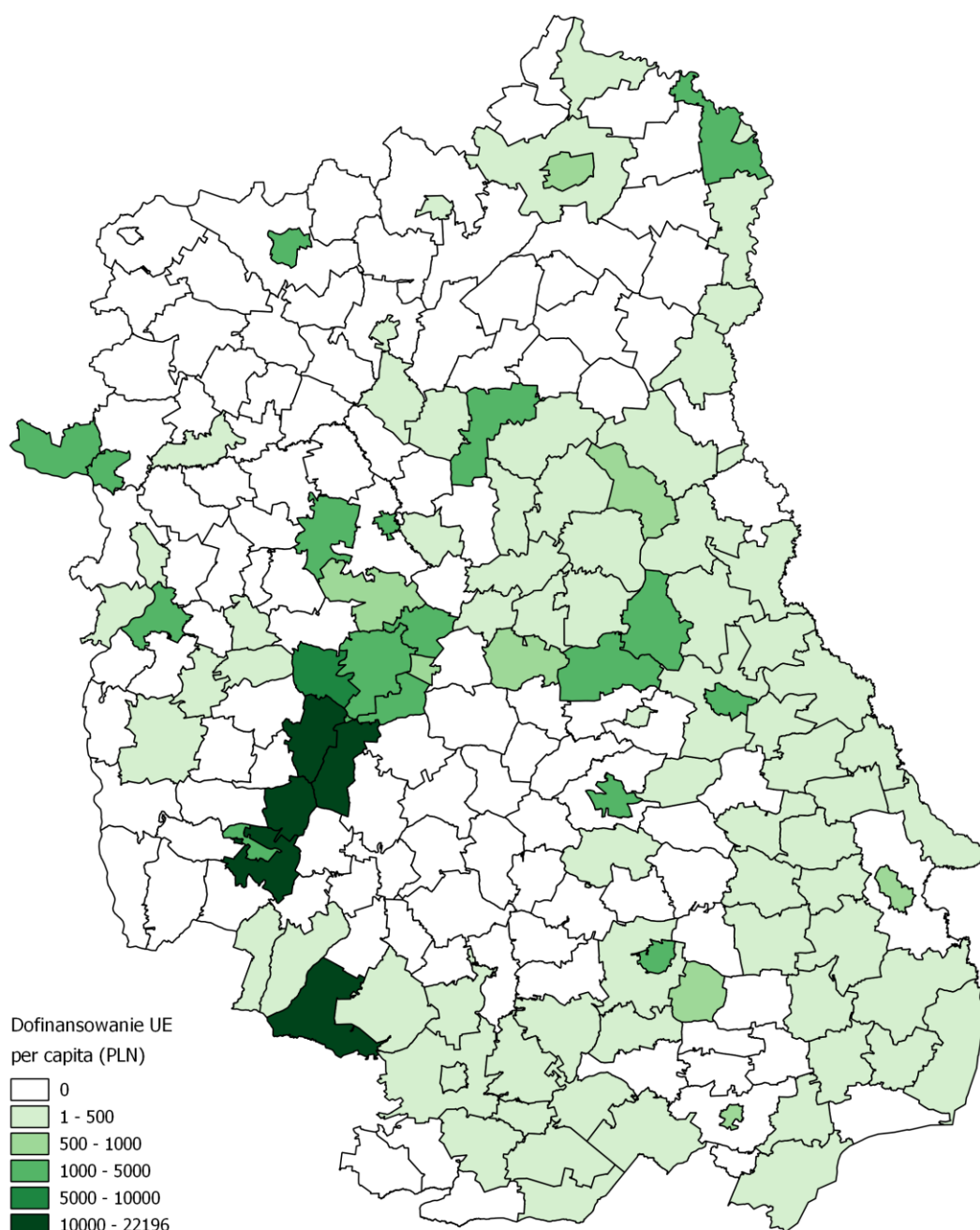
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 12. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POIS realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

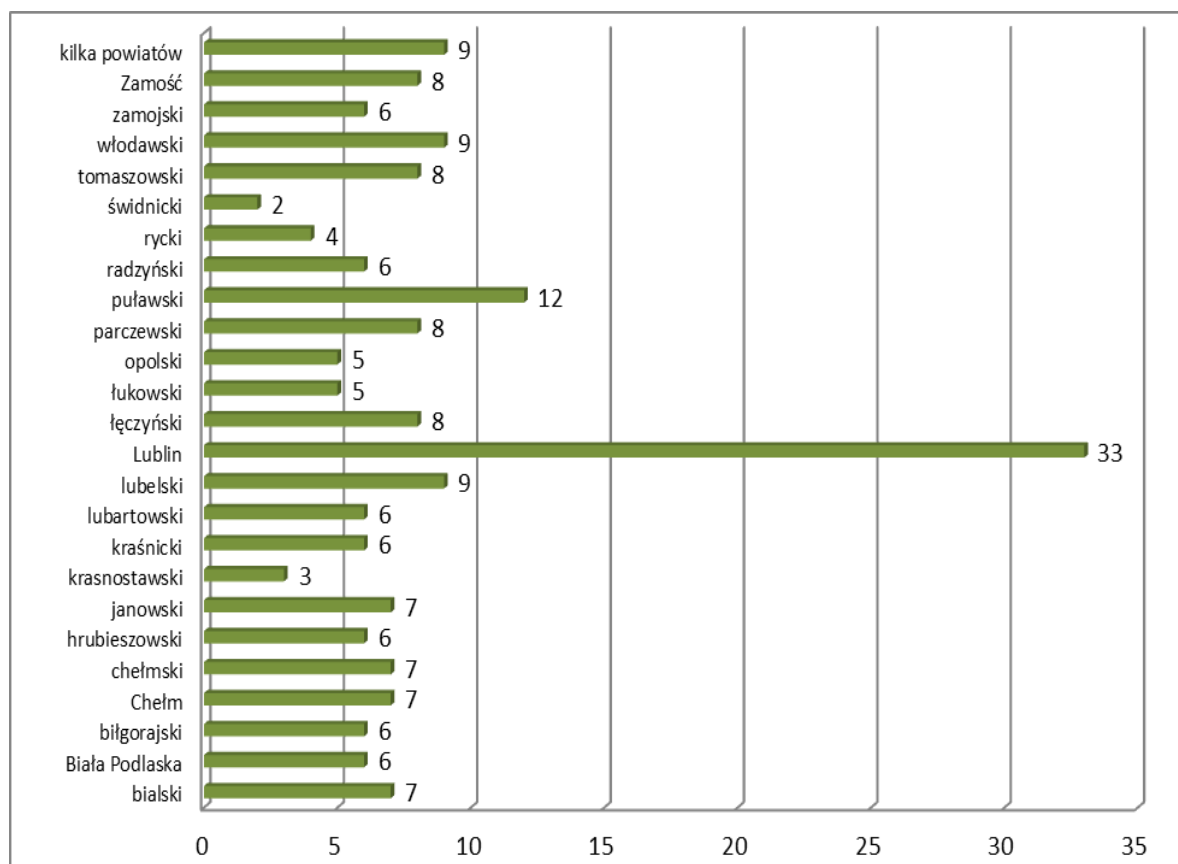
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 13. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POIS w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

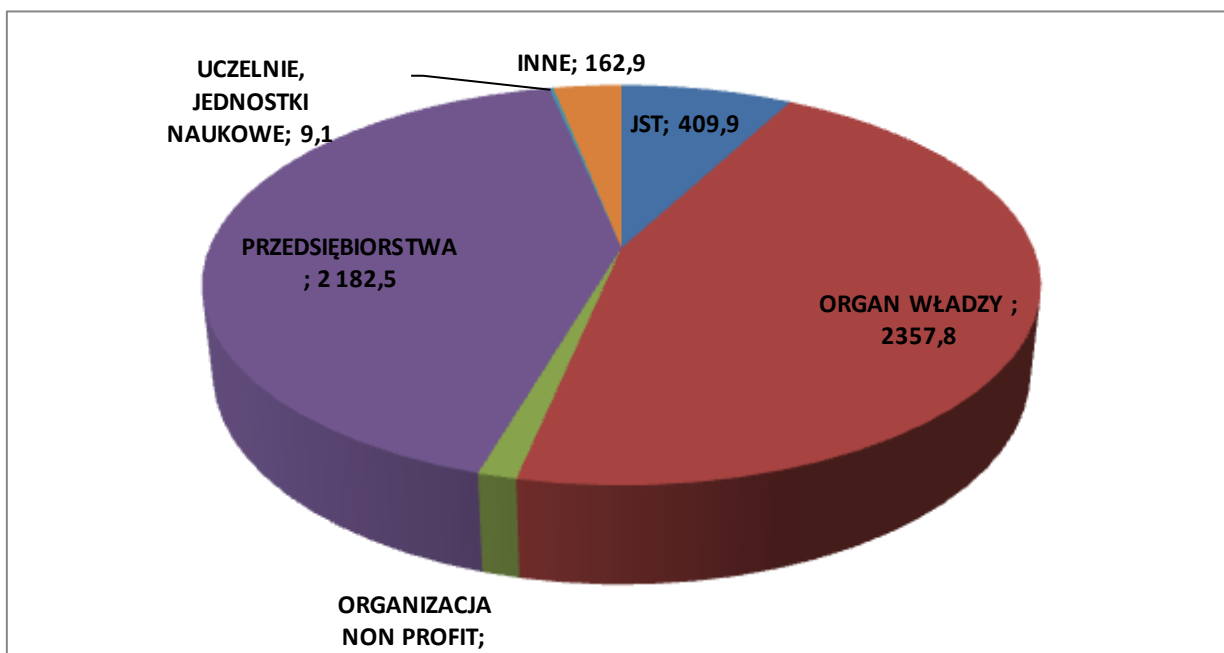
Wykres 13. Liczba realizowanych projektów w ramach POiŚ 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 największy udział mają: „organ władzy” (2 357 mld zł, co stanowi 46% środków wykorzystanych do tej pory z Programu), „przedsiębiorstwa” (2 182 mld zł, co stanowi 42% środków wykorzystanych do tej pory), co w znacznej mierze wynika z przyjętych w Programie priorytetów wsparcia. Kolejną grupę stanowią : „jednostki samorządu terytorialnego” 8% oraz „inne” 3% (Wykres 14).

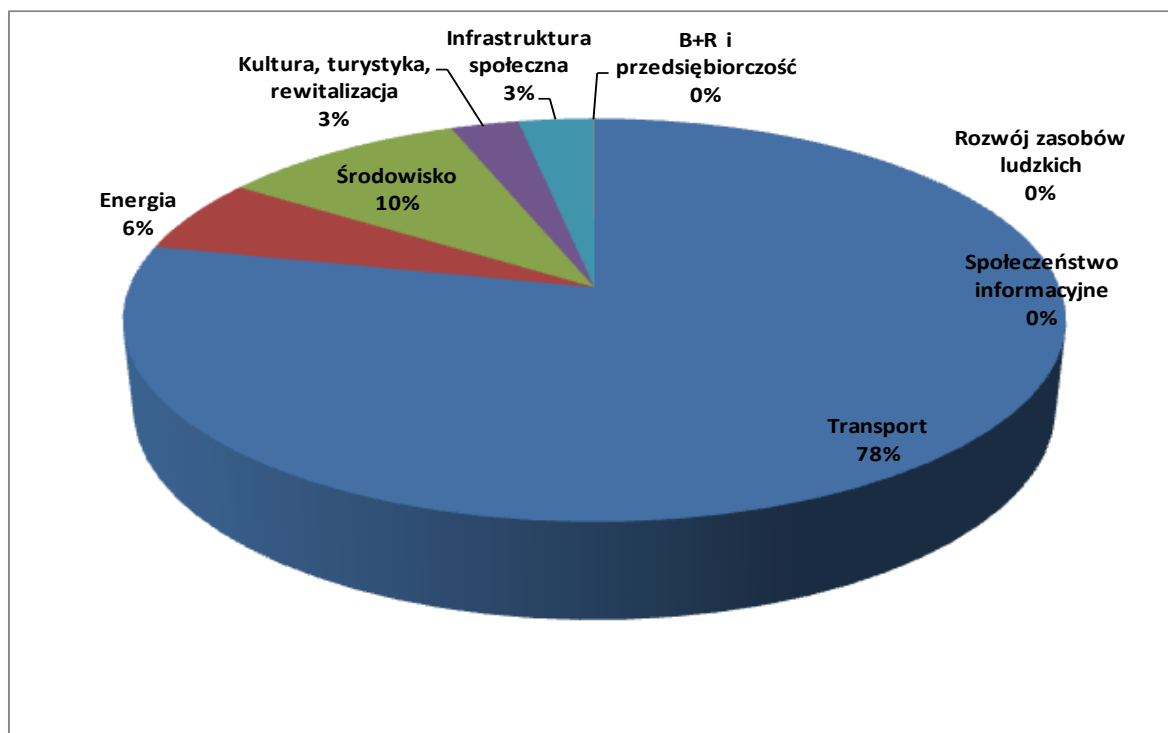
Wykres 14. Wartość dofinansowania UE projektów w ramach POIŚ 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne, zauważalny jest przeważający udział projektów realizowanych z zakresu „Transportu” 4,1 mld zł, co stanowi 78% projektów realizowanych z POIŚ na terenie województw. Kolejną grupą są projekty z zakresu „Środowisko” o wartości 512 mln zł (10%) oraz „Energii” 308 mln zł (6%) oraz „Kultura, turystyka, rewitalizacja” 142 mln zł (3%) (Wykres 15).

Wykres 15. Wartości dofinansowania UE programu POIŚ 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne.

Źródło: Oprac. własne DSIr UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

3.2.2. Poziom realizacji Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój

Ze wsparcia Programu Inteligentny Rozwój można korzystać na dwa sposoby – jako realizator lub uczestnik projektów.

O wsparcie z Programu Inteligentny Rozwój występować mogą przede wszystkim:

- przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP),
- jednostki naukowe, konsorcja, przedsiębiorstw
- instytucji otoczenia biznesu

W ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w Polsce (wg stanu na 31 grudnia 2019 roku), projektów będących w realizacji lub oczekujących na realizację jest 6 623, a ich łączna wartości stanowi 52,8 mld zł, zaś wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 29,7 mld zł.

W województwie lubelskim natomiast w analizowanym okresie rozpoczęto realizację 314 projektów o łącznej wartości 2,5 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie blisko 1,4 mld zł (Tabela 7).

Tabela 7. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach POIR 2014-2020 (wg województw).

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	8 998 068 436	6 889 202 461	6 769 676 859	x	285
DOLNOŚLĄSKIE	3 246 041 562	1 956 403 460	1 967 000 801	678	446
KUJAWSKO-POMORSKIE	2 486 841 181	1 210 845 271	1 211 698 762	583	343
LUBELSKIE	2 472 778 130	1 442 637 453	1 436 500 600	678	314
LUBUSKIE	657 725 983	325 416 422	323 373 608	319	84
ŁÓDZKIE	3 370 567 525	1 840 884 310	1 845 598 222	748	434
MAŁOPOLSKIE	5 852 910 035	3 021 877 668	3 036 281 414	893	727
MAZOWIECKIE	4 652 926 226	2 475 939 016	2 486 005 725	460	1 013
OPOLSKIE	1 331 795 069	555 650 160	556 572 605	564	104
PODKARPACKIE	3 555 205 645	1 803 186 543	1 802 559 673	847	496
PODLASKIE	1 455 618 247	817 016 984	808 361 896	684	170
POMORSKIE	3 360 372 805	1 711 668 231	1 716 804 855	736	494
ŚLĄSKIE	4 454 845 419	2 221 924 713	2 207 591 138	487	689
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1 277 745 424	559 636 920	562 271 098	453	134
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	1 903 562 033	1 022 723 725	1 022 528 495	716	199
WIELKOPOLSKIE	3 170 077 705	1 724 264 587	1 702 413 191	487	576
ZACHODNIOPOMORSKIE	572 627 341	276 910 105	281 224 605	165	115
POLSKA	52 819 708 767	29 856 188 027	29 736 463 546	774	6 623

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Według stanu na 31 grudnia 2019 roku, z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowanych było 6,6 tys. projektów, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 10 pozycję w kraju z liczbą 314 projektów, wyprzedzając województwa: lubuskie, opolskie, zachodniopomorskie, świętokrzyskie, podlaskie i warmińsko-mazurskie (Wykres 16).

Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł natomiast 5%. Warto zaznaczyć, że bardzo duży udział, bo aż 23% w dofinansowaniu z UE z POIR stanowiły projekty realizowane na terenie kilku województw (Mapa 14).

Wartość dofinansowania UE z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w kraju 774 zł/os., a w województwie lubelskim była niższa i opiewała na 678 zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 7 pozycji w Polsce wraz

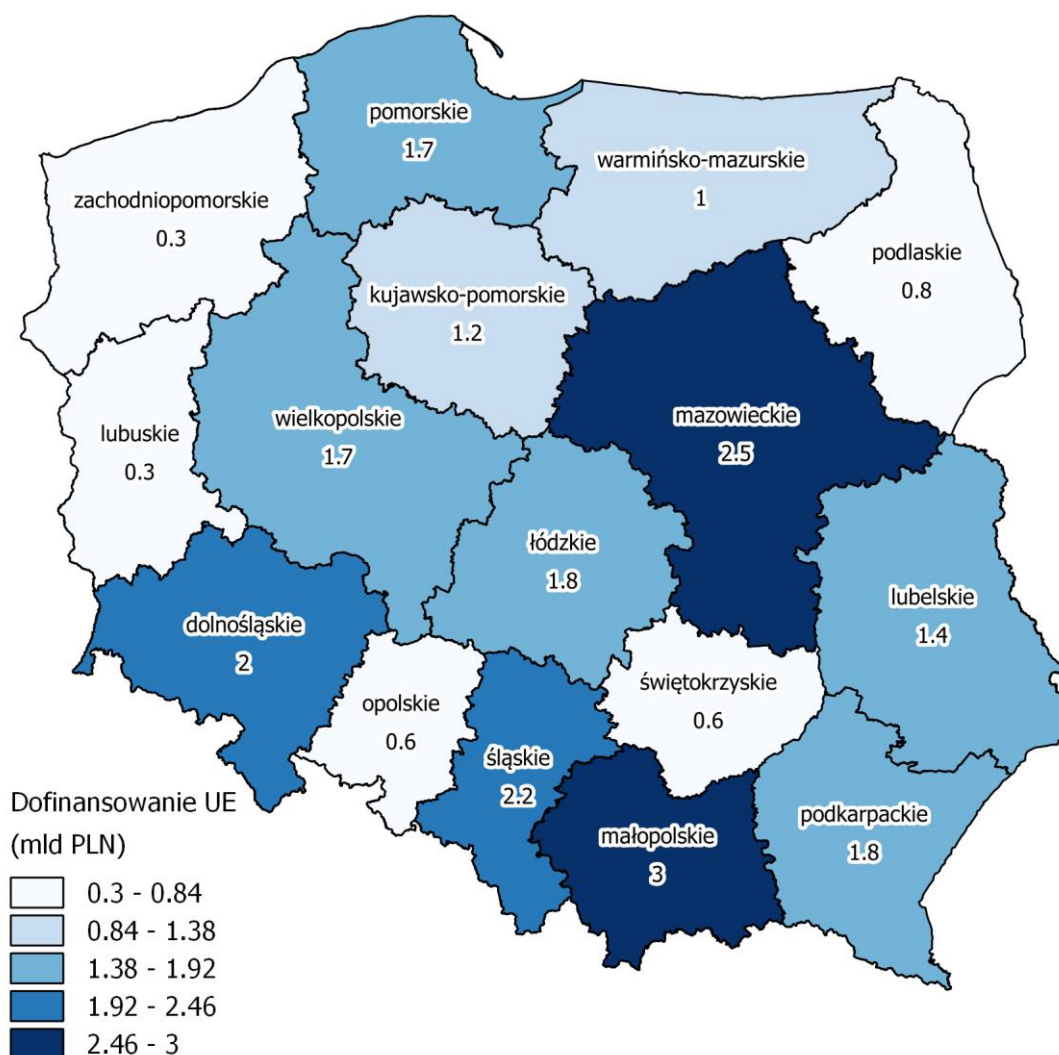

z województwem dolnośląskim, za województwami: podkarpackim, małopolskim, łódzkim, pomorskim, podlaskim, warmińsko-mazurskim. (Tabela 7) (Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 15).

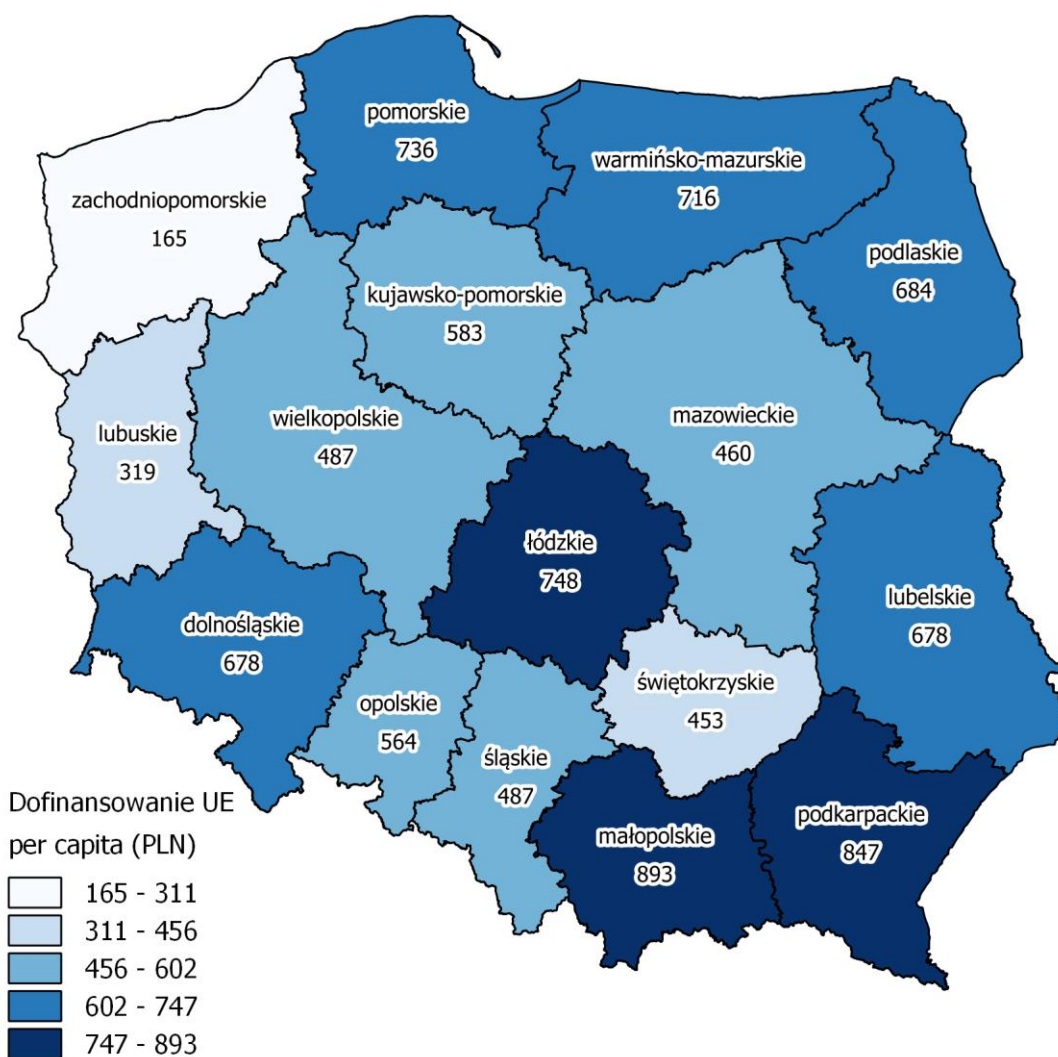
Średnia wartość projektu dla Polski (wg stanu na 31.12.2019r.) wyniosła 6,6 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 7,9 mln zł, co uplasowało region na 6 miejscu (wyższe wartości odnotowały województwa: opolskie, warmińsko-mazurskie, świętokrzyskie, podlaskie i małopolskie,). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło natomiast 4 pozycję z kwotą 4,6 mln zł, za województwem opolskim, warmińsko-mazurskim i podlaskim

Mapa 14. Wartość dofinansowania ogółem projektów z POIR w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

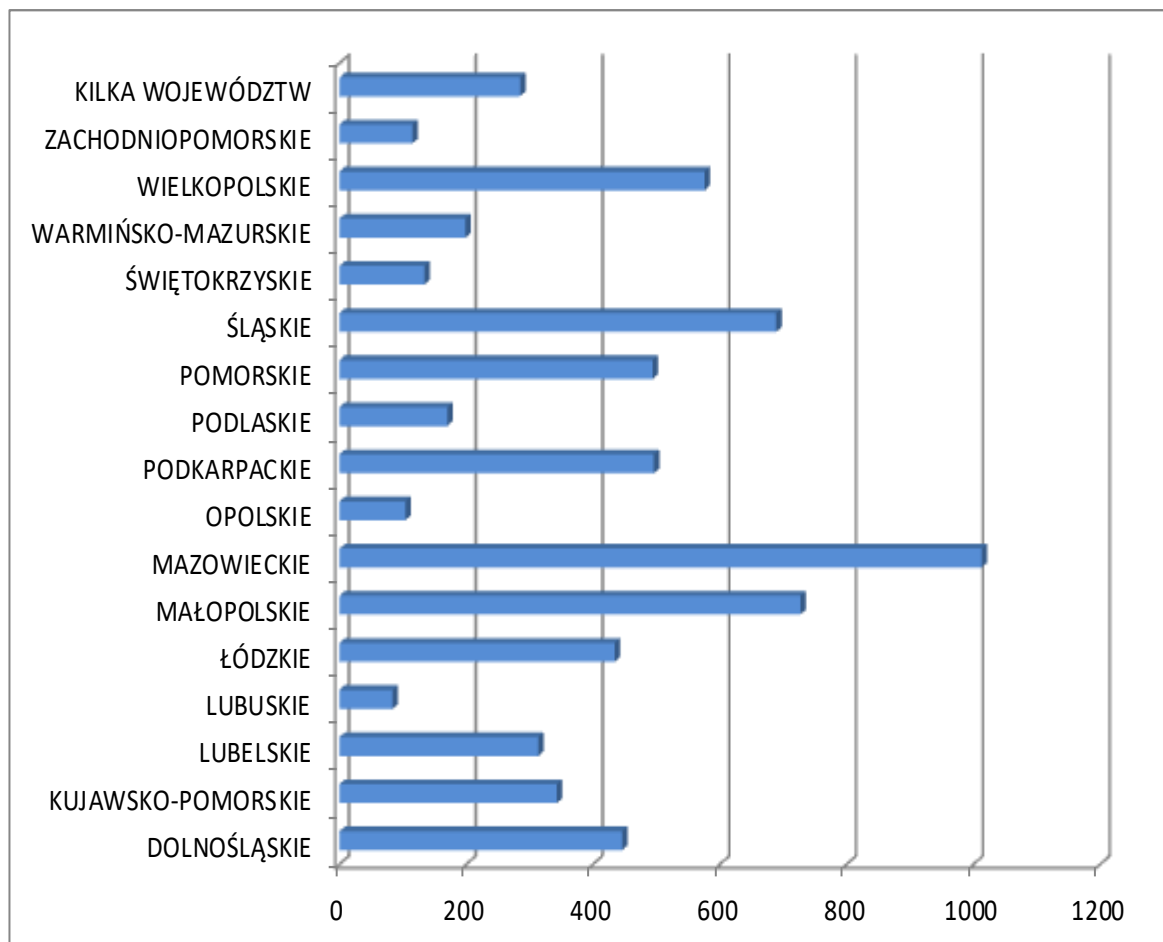
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 15. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z POIR w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 16. Liczba projektów realizowanych w ramach programu POIR 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Według stanu na 31.12.2019r. projekty w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 realizowane są na terenie 19 powiatów województwa lubelskiego. Zarówno pod względem liczbowym (53 % wszystkich projektów w regionie), jak i wartościowym (dotyczy to zarówno wartości bezwzględnych, jak i wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca) dominujący jest udział miasta Lublin. Sytuacja ta wynika w znacznej mierze z koncentracji podmiotów i instytucji pełniących funkcje gospodarcze i badawczo-rozwojowe, a także realizacji na terenie miasta dużych inwestycji.

Tabela 8. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach POIR 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój					
powiaty/gminy	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	2 472 778 130,06	1 442 637 452,64	1 436 500 600,20	678,36	314
bialski	11 501 768,00	7 309 380,03	7 309 380,03	65,62	5
Janów Podlaski	1 485 358,00	970 745,00	970 745,00	181,65	2
Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska	253 800,00	152 280,00	152 280,00	14,46	1
Terespol	644 810,00	366 965,03	366 965,03	66,04	1
kilka JST	9 117 800,00	5 819 390,00	5 819 390,00	-	1
m.Biała Podlaska	9 122 848,50	5 158 750,00	5 158 750,00	89,95	3
biłgorajski	11 910 978,09	6 279 127,56	6 279 127,56	61,90	6
Biłgoraj	4 510 177,00	2 280 431,25	2 280 431,25	86,41	1
Goraj	1 850 414,00	1 048 460,00	1 048 460,00	253,80	1
Księżpol	4 510 177,00	2 280 431,25	2 280 431,25	329,07	1
Łukowa	459 000,00	344 250,00	344 250,00	80,73	1
Obsza	380 436,09	186 808,80	186 808,80	43,54	1
Tarnogród	200 774,00	138 746,26	138 746,26	20,71	1
m.Chełm	89 644 482,96	42 485 388,00	42 485 388,00	677,92	5
chełmski	64 889 482,00	41 000 968,60	41 000 968,60	524,12	5
Rejowiec	38 916 990,00	24 427 025,00	24 427 025,00	3 804,83	2
Rejowiec Fabryczny	25 794 792,00	16 440 673,60	16 440 673,60	3 722,14	2
Sawin	177 700,00	133 270,00	133 270,00	24,26	1
hrubieszowski	1 823 844,00	1 030 960,00	1 030 960,00	16,19	1
Hrubieszów	1 823 844,00	1 030 960,00	1 030 960,00	58,13	1
kraśnicki	69 588 692,04	32 065 493,17	32 065 493,17	333,87	10
Dzierzkowice	179 334,00	123 930,00	123 930,00	23,36	1
Gościeradów	12 367 500,00	6 000 000,00	6 000 000,00	828,73	1
Kraśnik	47 047 326,34	19 944 844,15	19 944 844,15	577,46	7
Trzydnik Duży	9 994 531,70	5 996 719,02	5 996 719,02	934,51	1
lubartowski	79 141 244,57	40 738 338,80	40 738 338,80	458,82	7
Lubartów	77 105 683,67	39 559 782,80	39 559 782,80	1 798,58	5
Lubartów - gmina wiejska	917 842,95	520 215,50	520 215,50	44,33	1
Niedźwiada	917 842,95	520 215,50	520 215,50	83,62	1

Ostrów Lubelski	199 875,00	138 125,00	138 125,00	26,42	1
lubelski	167 167 795,46	110 899 142,50	110 899 142,50	718,32	27
Bełżyce	2 576 736,47	1 527 620,09	1 527 620,09	115,05	2
Jastków	45 647 787,09	27 046 227,17	27 046 227,17	1 927,47	6
Konopnica	50 505 380,02	39 350 260,66	39 350 260,66	2 841,58	6
Niedrzwica Duża	22 973 600,00	13 500 960,00	13 500 960,00	1 135,01	2
Niemce	9 627 403,92	6 807 914,74	6 807 914,74	348,96	4
Wólka	16 699 604,46	9 829 644,84	9 829 644,84	803,27	3
kilka JST	19 137 283,50	12 836 515,00	12 836 515,00	-	4
m.Lublin	1 236 904 863,64	761 627 888,99	763 273 991,06	2 247,03	165
łęczyński	29 721 886,82	17 447 183,40	17 447 183,40	303,66	6
Cyców	5 634 261,00	3 183 990,00	3 183 990,00	399,65	1
Ludwin	16 495 625,82	8 973 193,40	8 973 193,40	1 603,79	3
Łęczna	492 000,00	320 000,00	320 000,00	13,68	1
Milejów	7 100 000,00	4 970 000,00	4 970 000,00	545,73	1
łukowski	167 470 985,73	90 872 875,86	90 886 696,55	845,86	12
Łuków	40 026 631,40	19 107 210,31	19 121 031,00	636,84	7
Łuków - gmina wiejska	18 318 621,28	7 896 950,00	7 896 950,00	435,14	1
Serokomla	446 490,00	299 400,00	299 400,00	75,49	2
Trzebieszów	108 679 243,05	63 569 315,55	63 569 315,55	8 571,91	2
opolski	47 838 270,00	31 978 800,00	31 978 800,00	535,43	2
Opole Lubelskie	46 299 270,00	30 904 300,00	30 904 300,00	1 793,22	1
Poniatowa	1 539 000,00	1 074 500,00	1 074 500,00	75,33	1
parczewski	61 161 836,32	33 746 444,12	33 746 444,12	965,45	4
Parczew	61 161 836,32	33 746 444,12	33 746 444,12	2 331,36	4
puławski	95 635 157,29	46 712 709,32	47 990 242,40	421,85	22
Kurów	5 634 261,00	3 183 990,00	3 183 990,00	414,91	1
Puławy	88 796 849,29	42 843 489,32	44 121 022,40	923,54	19
Puławy - gmina wiejska	1 204 047,00	685 230,00	685 230,00	56,89	2
radzyński	405 900,00	280 500,00	280 500,00	4,73	1
Radzyń Podlaski	405 900,00	280 500,00	280 500,00	17,83	1
rycki	53 626 701,21	27 912 779,37	27 912 779,37	496,97	12
Dęblin	2 450 462,75	1 583 953,54	1 583 953,54	98,08	1
Ryki	31 302 542,35	15 952 323,24	15 952 323,24	782,32	6
Stężyca	18 107 718,04	9 330 579,39	9 330 579,39	1 809,30	4
kilka JST	1 765 978,07	1 045 923,20	1 045 923,20	-	1
świdnicki	57 416 428,20	30 390 202,92	30 390 202,92	421,86	7
Mełgiew	915 351,00	520 940,00	520 940,00	53,27	1
Piaski	490 770,00	339 150,00	339 150,00	32,14	1
Świdnik	55 825 807,20	29 410 112,92	29 410 112,92	748,12	4
Trawniki	184 500,00	120 000,00	120 000,00	13,37	1
tomaszowski	199 260,00	113 400,00	113 400,00	1,35	1
Tomaszów Lubelski	199 260,00	113 400,00	113 400,00	5,91	1

zamojski	16 124 157,22	10 735 801,21	10 735 801,21	100,40	5
Adamów.	4 674 331,84	3 591 223,57	3 591 223,57	762,79	1
Sułów	1 439 911,80	819 462,00	819 462,00	180,82	1
Zamość	10 009 913,58	6 325 115,64	6 325 115,64	273,46	3
m.Zamość	105 578 975,01	62 190 670,56	52 097 691,13	816,41	6
kilka JST	95 902 573,01	41 660 648,22	42 679 319,39	-	8

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W analizowanym okresie najwięcej projektów z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 realizowanych jest w powiatach: miasto Lublin (165) oraz już w mniejszym zakresie na terenie powiatu lubelskiego (27), puławskiego (22) oraz łukowskiego i ryckiego (po 12). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazują się powiaty: hrubieszowski, janowski, krasnostawski, biłgorajski i włodawski, na terenie których nie podpisano jeszcze żadnej umowy w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (Tabela 8) (Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 17).

Średnia liczba projektów przypadających na 1 powiat w regionie wynosi 13, a wartości równe lub wyższe od średniej odnotowano tylko w 3 powiatach. Wśród gmin największą aktywnością wykazują się gminy: Puławy – miasto (19), Kraśnik – miasto (8), Łuków – miasto (7), Jastków i Konopnica (po 6). Jednocześnie należy zaznaczyć, iż dotychczas jedynie 23% gmin z regionu realizuje jakikolwiek projekt w ramach z POIR.

Średnia wartość projektu realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój w województwie lubelskim wynosi ponad 7,9 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 4,6 mln zł.

Największe dofinansowanie UE w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 wśród powiatów otrzymało jak do tej pory miasto Lublin w kwocie 763,3 mln zł, a w dalszej kolejności projekty realizowane na terenie powiatu lubelskiego (111 mln zł), powiatu łukowskiego (91 mln zł), miasta Zamość (52 mln zł) i powiatu puławskiego (48mln zł) (Mapa 16). Żadnego dofinansowania nie otrzymały do tej pory 5 powiaty, gdyż na ich terenie nie jest realizowany ani jeden projekt z POIR 2014-2020. Wśród gmin najwięcej środków w POIR pozyskały: Trzebieszów (63 mln zł), Puławy (44 mln zł), Lubartów – miasto (39 mln zł), Konopnica (39 mln zł) i Parczew (33 mln zł) (Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

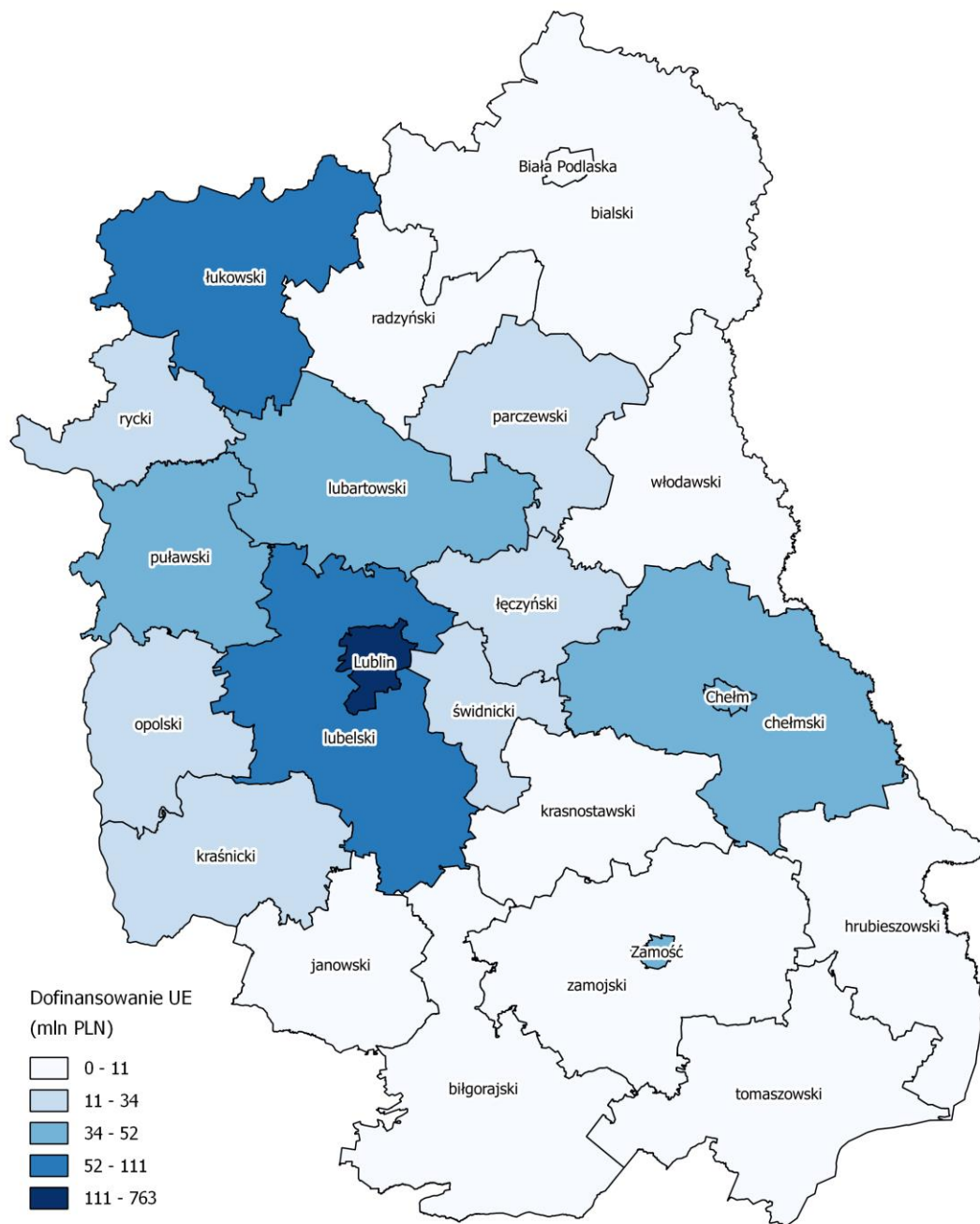
Mapa 18).

Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na jednego mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie UE w przeliczeniu na mieszkańca odnotowano na terenie powiatów: miasta

Lublin 2,2 tys. zł/os., a w dalszej kolejności w powiecie parczewskim (965 zł/os.) oraz w powiecie łukowskim (845 zł/os.) oraz w m. Zamość (816 zł/os.). Brak dofinansowania występuje natomiast w 5 powiatach, w których nie została podpisana ani jedna umowa w ramach wyżej opisywanego programu (Mapa 17). Wśród gmin największe kwoty per capita przypadają w gminach: Trzebieszów (8,6 tys. zł/os.), Rejowiec (3,8 tys. zł/os.), Rejowiec Fabryczny (3,7 tys. zł/os.), Parczew (2,3 tys. zł/os.), (Mapa 19).

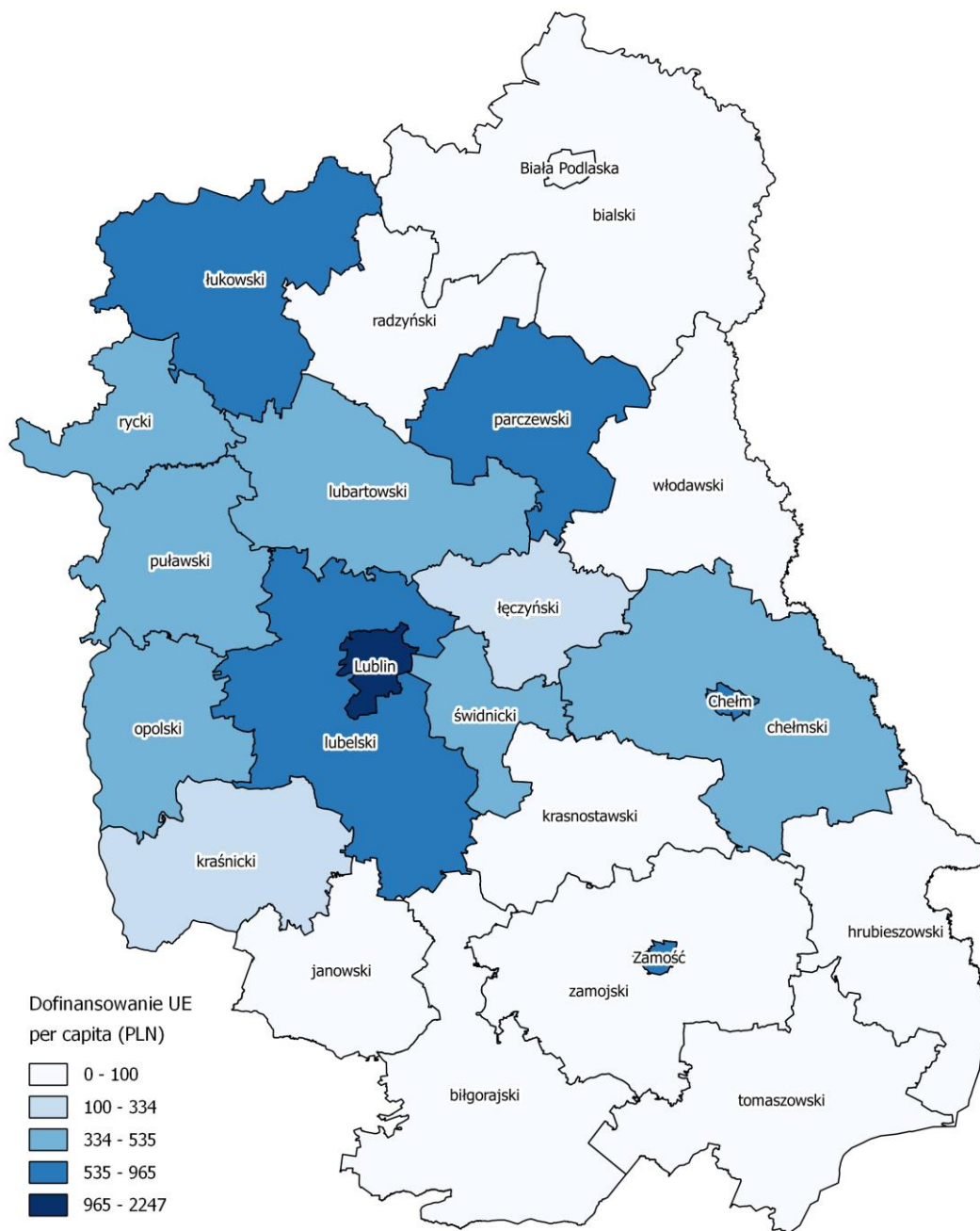
Mapa 16. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POIR realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

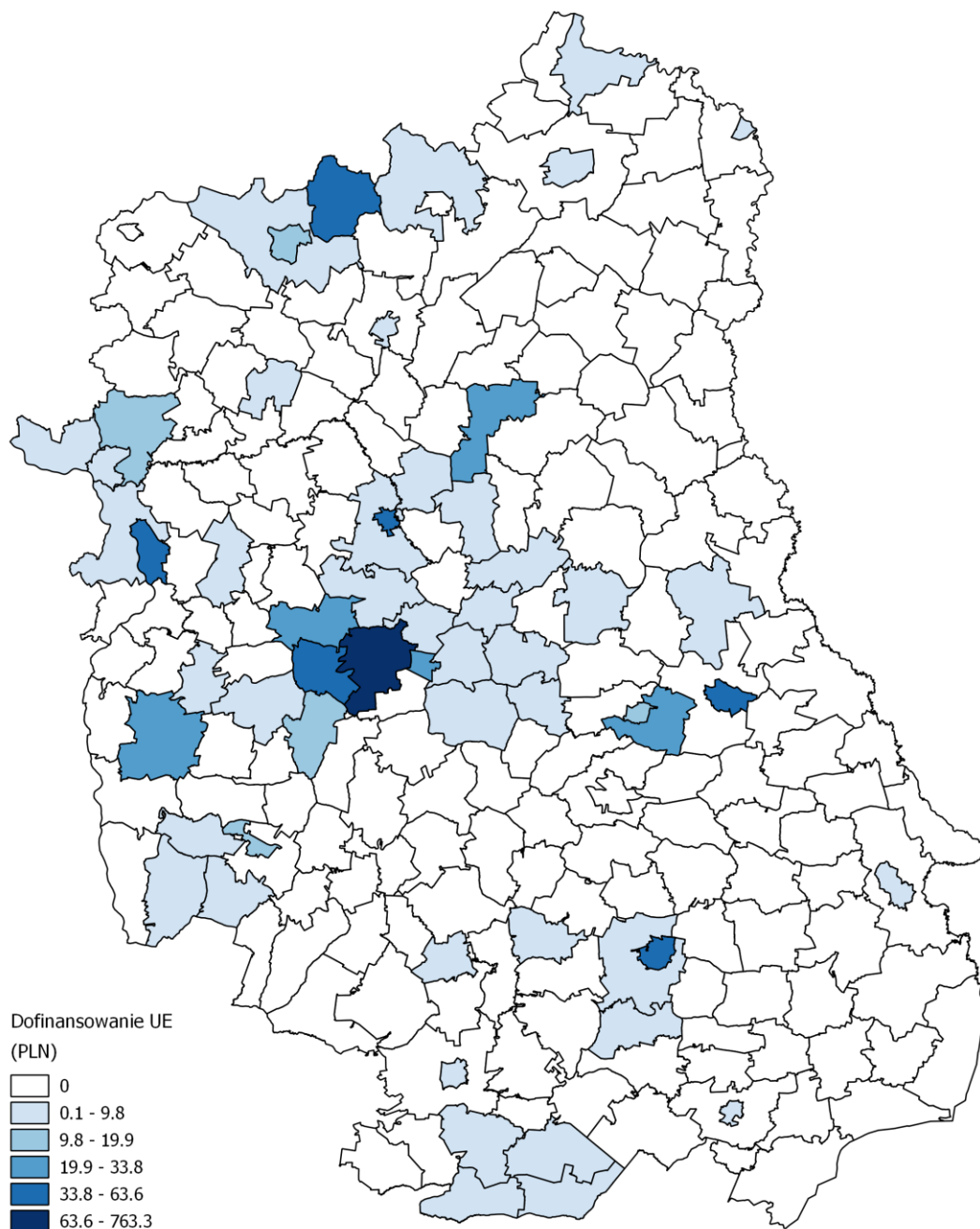

Mapa 17. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POIR w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

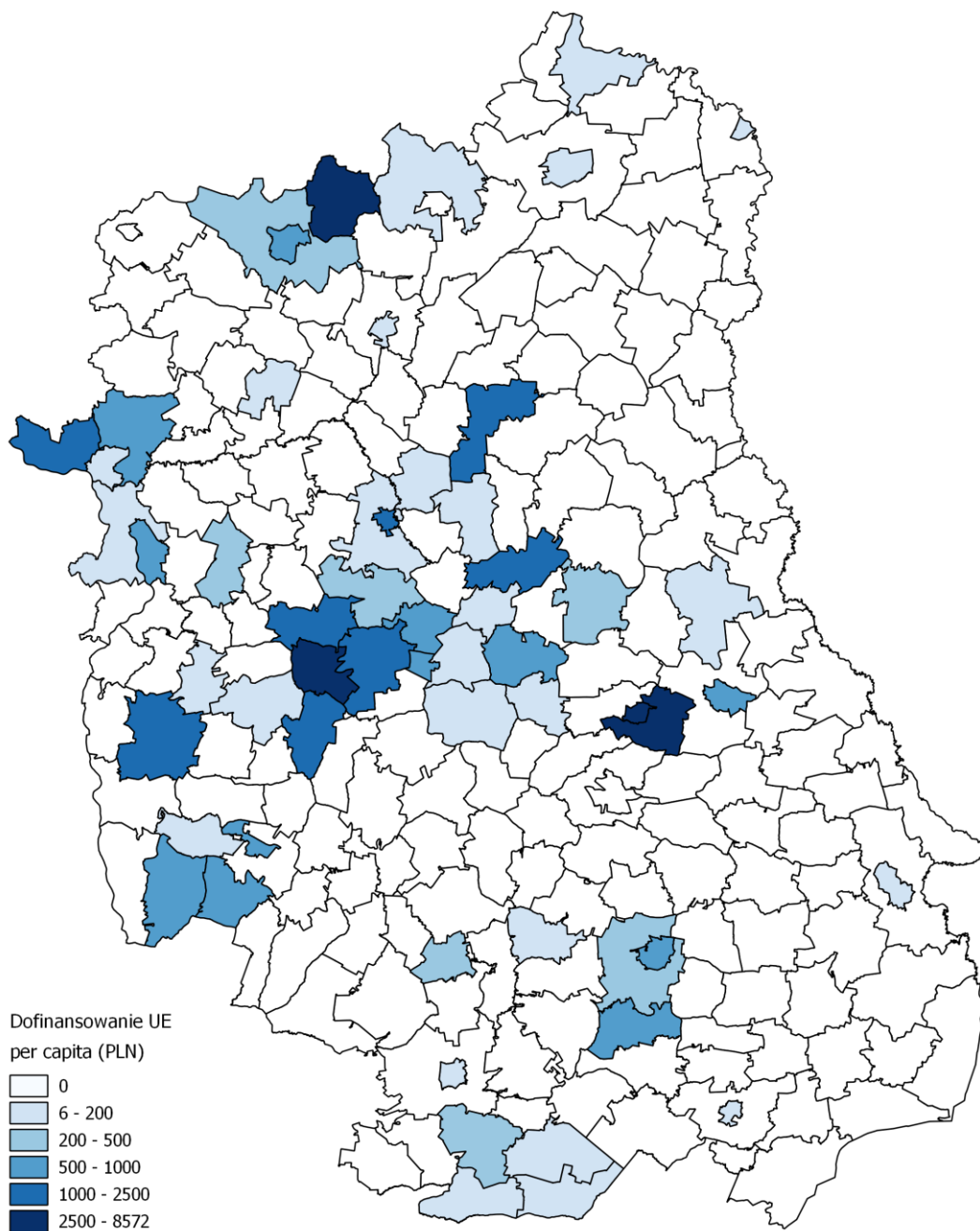
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 18. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POIR realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

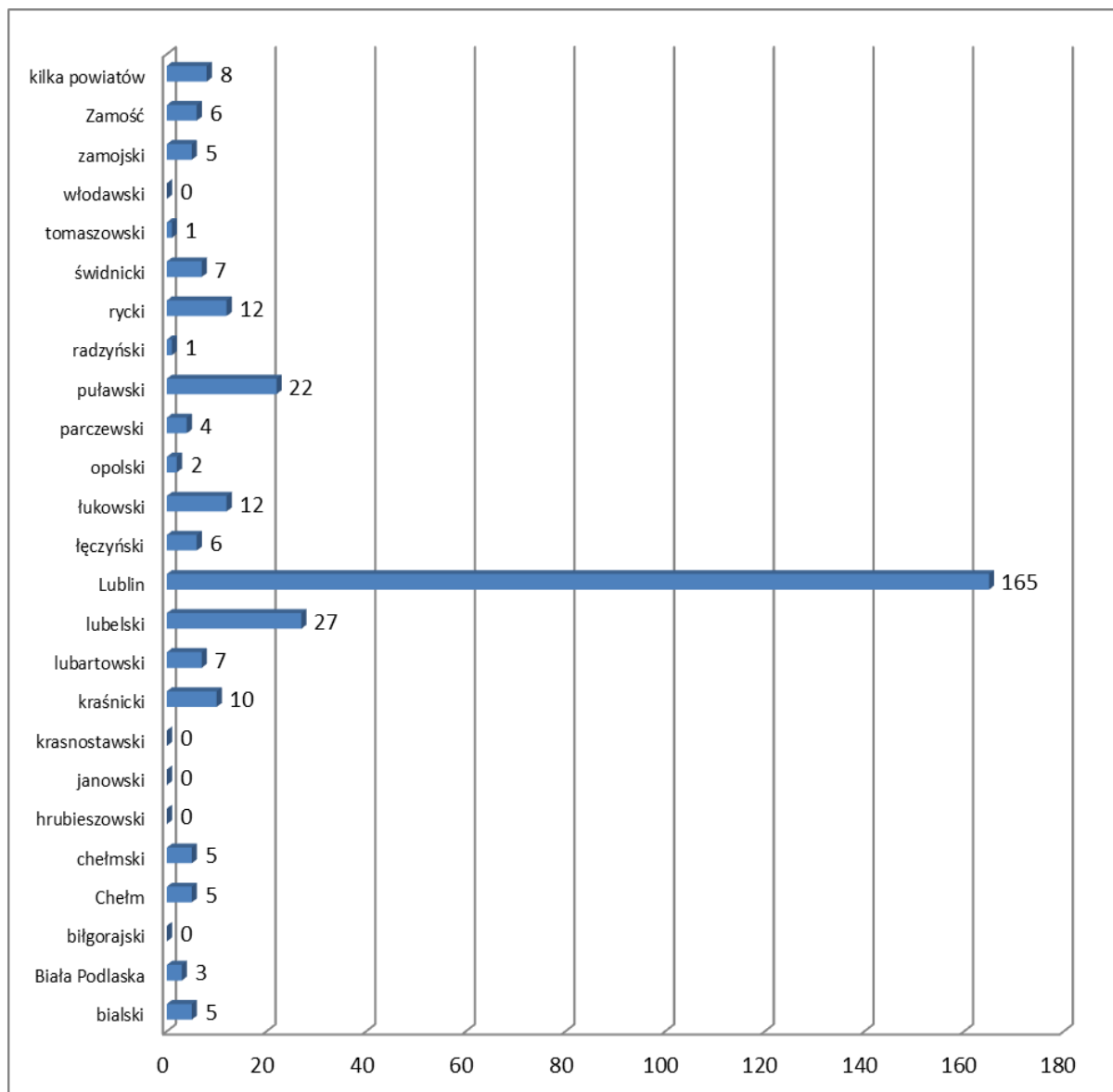
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 19. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POIR w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

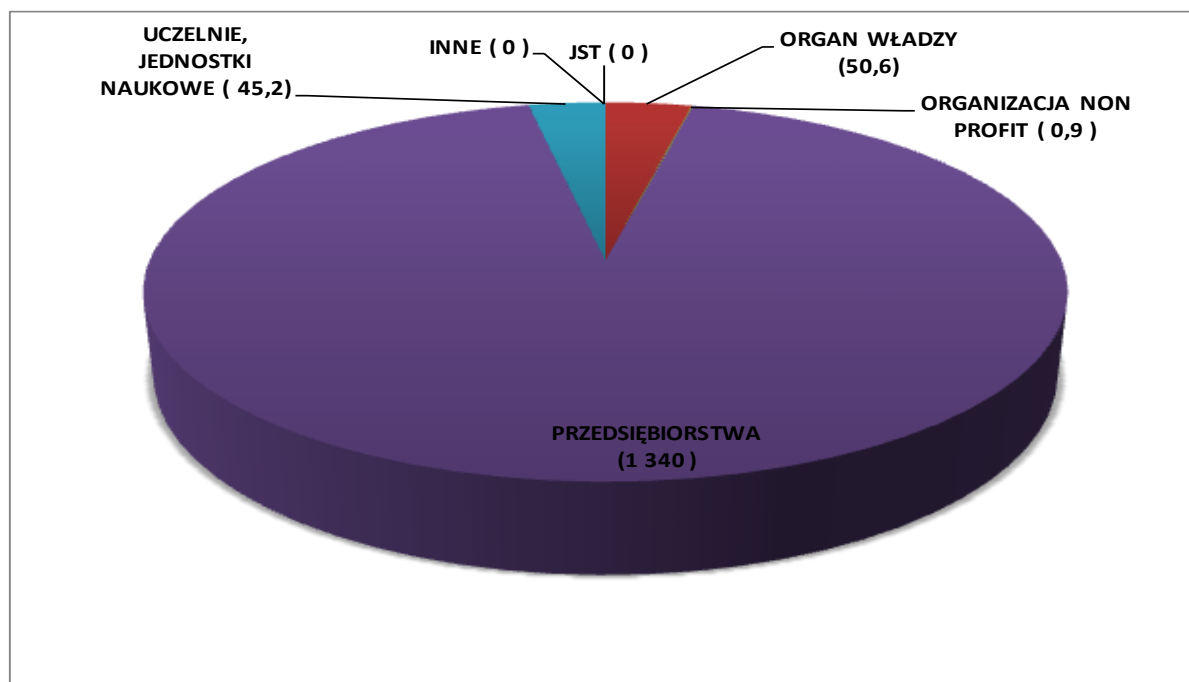
Wykres 17. Liczba realizowanych projektów w ramach POIR 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020, największą wartość dofinansowania UE uzyskały „przedsiębiorstwa” ponad 1 mld zł, co stanowi 93% środków wykorzystanych do tej pory w ramach Programu („organ władzy” – 4%, „uczelnie i jednostki naukowe” – 3%). Wynika to przede wszystkim z faktu, iż o wsparcie z Programu Inteligentny Rozwój występować mogą przede wszystkim: przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP), jednostki naukowe – konsorcja oraz instytucje otoczenia biznesu (Wykres 18).

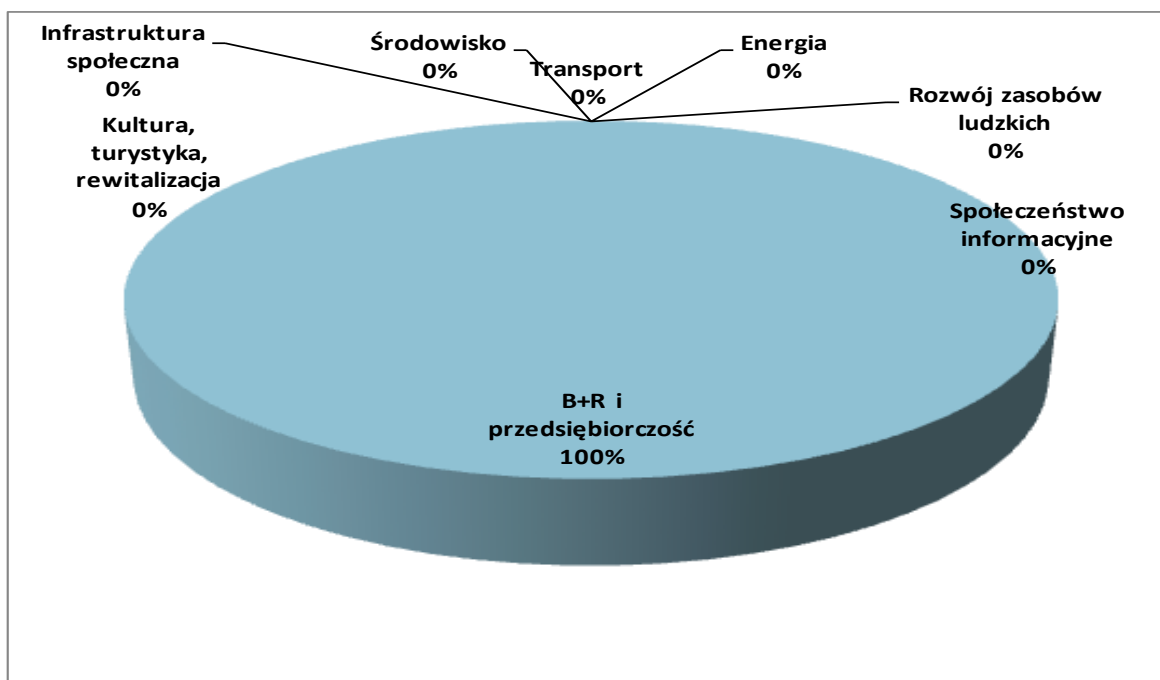
Wykres 18. Wartość dofinansowania projektów w ramach POIR 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne, odnotowano jedynie projekty realizowane w ramach dziedziny „B+R i przedsiębiorczość” (ponad 1 436 mld zł) i stanowią one 100% wszystkich realizowanych na terenie województwa projektów, co w znacznej mierze wynika z przyjętych w Programie priorytetów wsparcia (Wykres 19).

Wykres 19. Wartości dofinansowania UE programu POIR 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

3.2.3. Poziom realizacji Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa

Ze wsparcia Programu Polska Cyfrowa można korzystać na dwa sposoby – jako realizator projektów lub użytkownik infrastruktury, która powstała dzięki dofinansowaniu.

O dotacje z Programu Polska Cyfrowa występować mogą przede wszystkim:

- przedsiębiorstwa telekomunikacyjne,
- jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane,
- jednostki naukowe,
- państwowe organizacje kultury,
- organizacje pozarządowe.

W ramach perspektywy 2014-2020 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w Polsce (wg stanu na 31 grudnia 2019 roku), projektów będących w realizacji lub oczekujących na realizację jest 714, a ich łączna wartości stanowi 12,5 mld zł, zaś wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 8,6 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 224 zł/os.

W analizowanym okresie w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w województwie lubelskim rozpoczęto realizację 29 projektów o łącznej wartości 1,1 mld zł,

wartości dofinansowania z UE na poziomie 701 mln zł i wartości dofinansowania UE na 1 mieszkańca w kwocie 331 zł/os. (Tabela 9).

Tabela 9. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach POPC 2014-2020 (wg województw).

Program Operacyjny Polska Cyfrowa					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	5 273 957 580	4 908 830 061	4 378 535 222	x	161
DOLNOŚLĄSKIE	520 992 726	309 569 919	306 281 009	106	34
KUJAWSKO-POMORSKIE	486 352 552	307 782 766	304 063 968	146	23
LUBELSKIE	1 042 411 999	703 990 861	701 461 450	331	29
LUBUSKIE	181 992 849	104 460 707	102 645 954	101	17
ŁÓDZKIE	494 934 545	274 370 541	271 262 327	110	203
MAŁOPOLSKIE	537 608 683	338 720 376	335 580 743	99	21
MAZOWIECKIE	703 917 684	400 615 224	393 497 195	73	38
OPOLSKIE	216 803 536	109 396 358	107 143 099	109	11
PODKARPACKIE	437 701 898	280 103 561	276 811 177	130	31
PODLASKIE	162 195 829	113 143 410	110 926 333	94	14
POMORSKIE	272 099 965	171 283 602	168 114 942	72	19
ŚLĄSKIE	379 430 746	241 320 723	235 733 266	52	26
ŚWIĘTOKRZYSKIE	359 222 399	181 528 155	179 352 286	144	17
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	249 049 843	147 109 320	144 837 844	101	16
WIELKOPOLSKIE	714 843 213	317 237 357	312 712 337	90	33
ZACHODNIO-POMORSKIE	431 022 321	279 627 868	276 157 367	162	21
POLSKA	12 464 538 368	9 189 090 808	8 605 116 523	224	714

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Według stanu na 30 grudnia 2019 roku, z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowanych było 714 projekty, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 6 pozycję w kraju z liczbą 29 projektów, lepszy wynik uzyskały województwa: łódzkie, mazowieckie, podkarpackie, dolnośląskie i wielkopolskie (Wykres 20).

Województwo lubelskie uzyskało natomiast pierwsze miejsce pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 701 mln zł. Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł zaś 8,1 %. Warto jednak zaznaczyć,

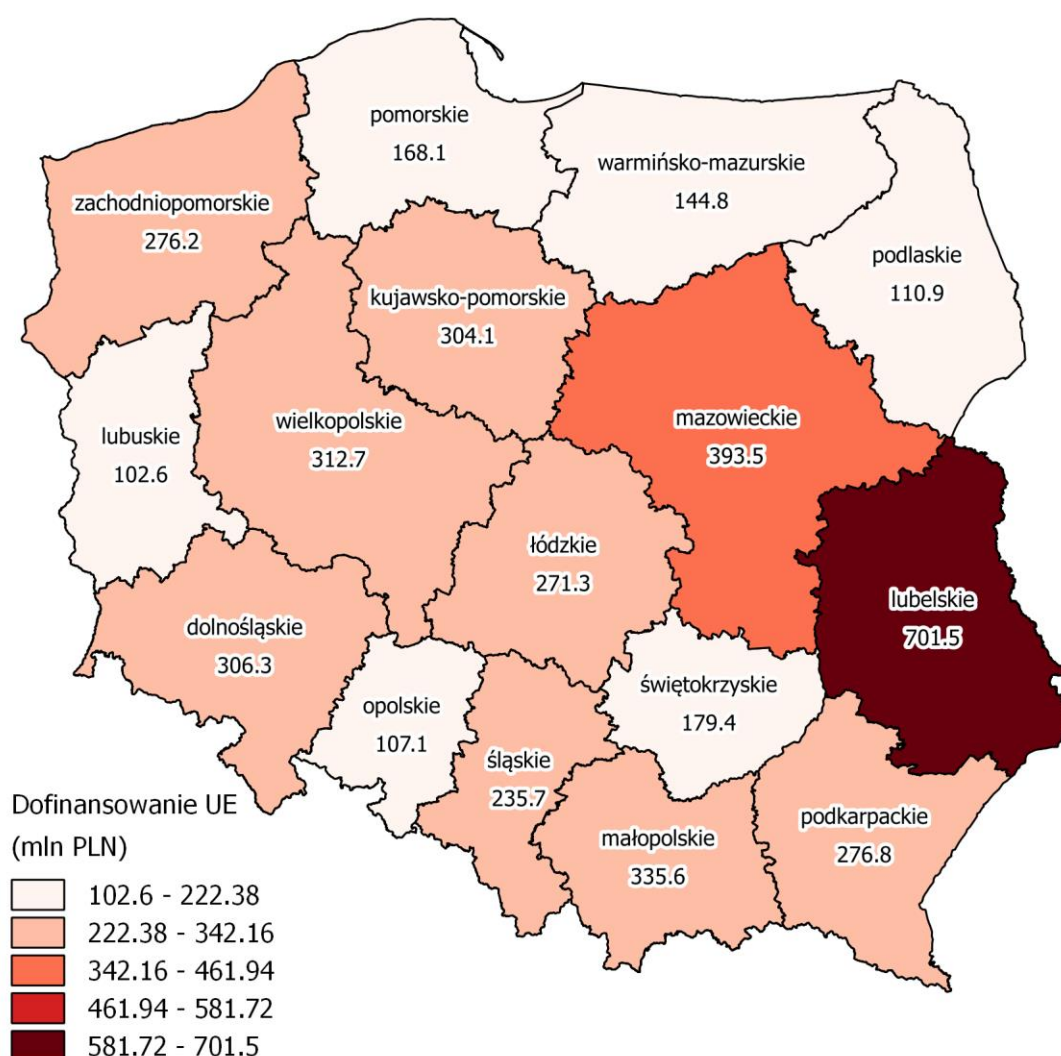

że bardzo duży udział, bo aż 51% w dofinansowaniu z UE z POPC stanowiły projekty realizowane na terenie kilku województw (Mapa 20).

Wartość dofinansowania UE z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w kraju 224 zł/os., a w województwie lubelskim była zdecydowanie wyższa i opiewała na 331 zł/os. Uplasowało to region na pierwszej pozycji w Polsce. (Mapa 21).

Średnia wartość projektu z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa dla Polski (wg stanu na 31.12.2019r.) wyniosła 17,4 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 36 mln zł, co uplasowało region na pierwszym miejscu. Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło również pierwszą pozycję z kwotą 24,2 mln zł (średnia dla Polski to 12,1 mln zł).

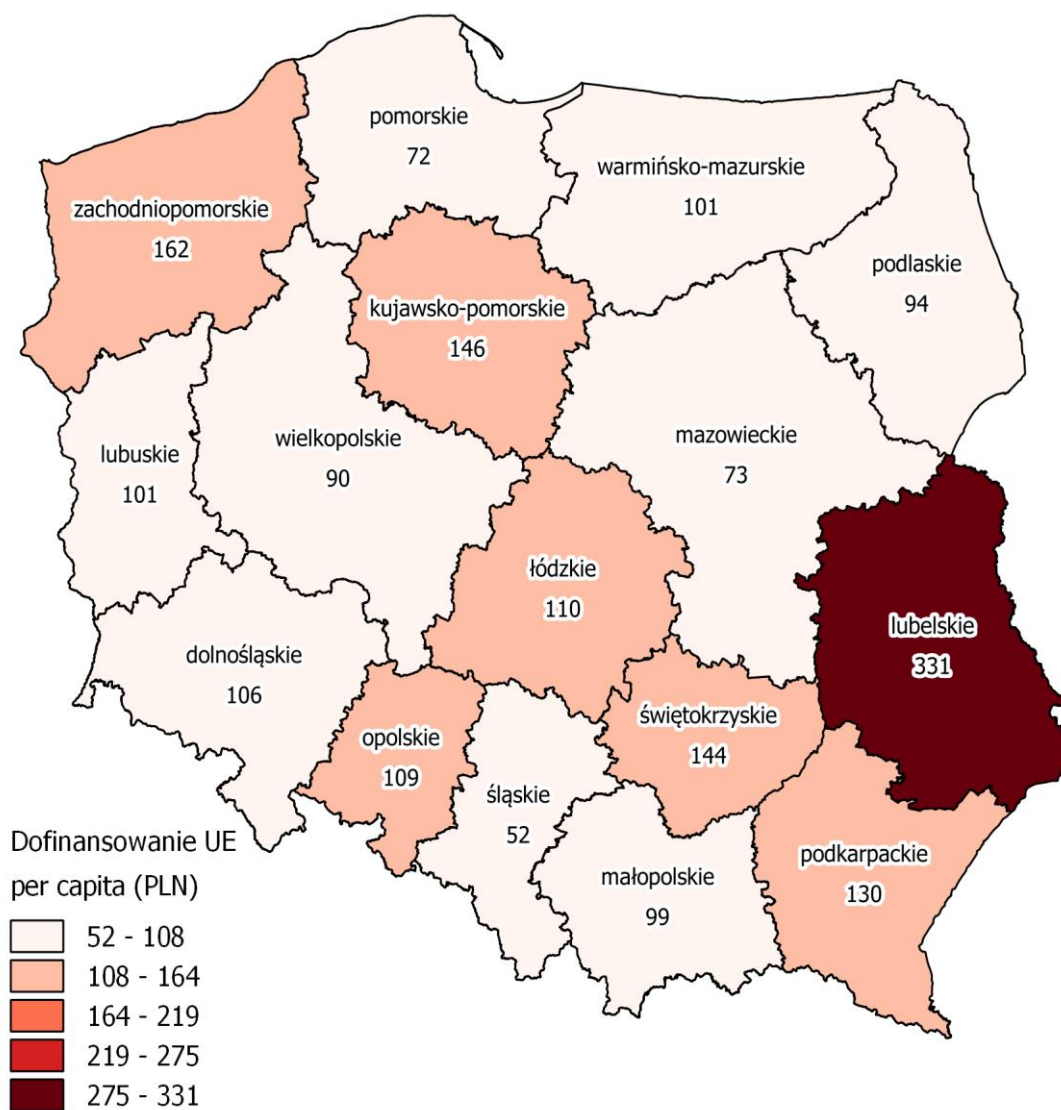
Mapa 20. Wartość dofinansowania ogółem projektów z POPC w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

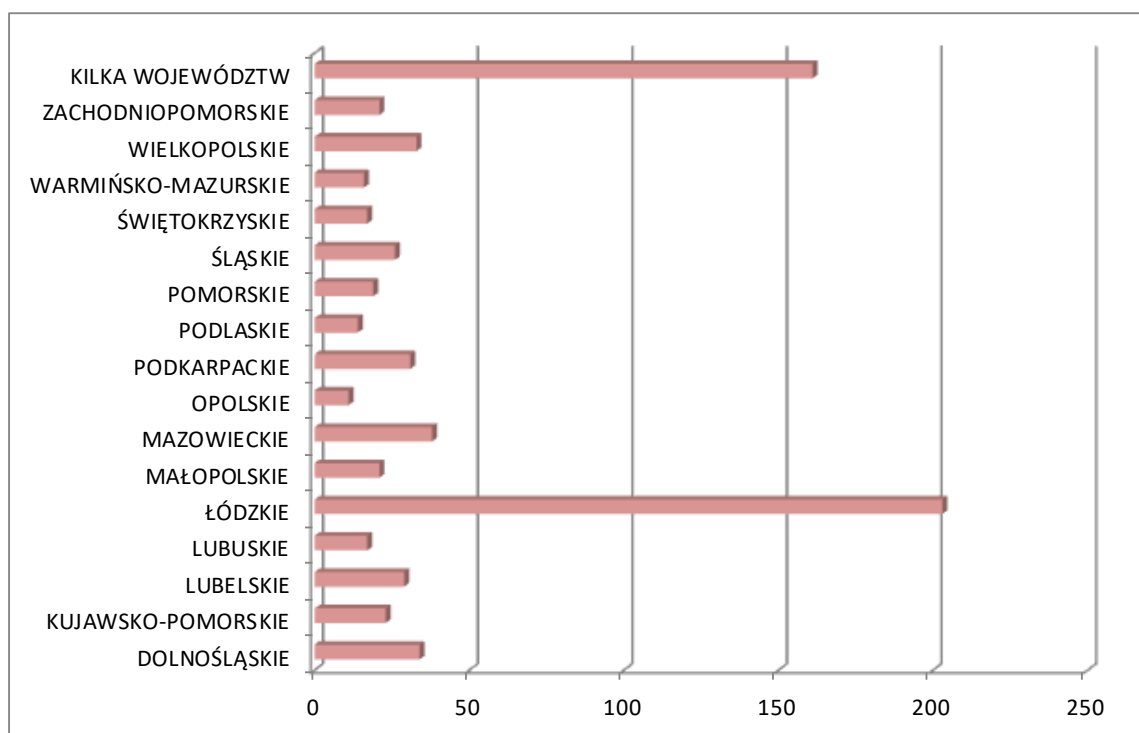

Mapa 21. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z POPC w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 20. Liczba projektów realizowanych w ramach programu POPC 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Według stanu na 31.12.2019r. projekty z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 realizowane są na terenie 23 powiatów województwa lubelskiego. Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazuje się miasto na prawach powiatu Biała Podlaska, na terenie którego nie podpisano jeszcze ani jednej umowy ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 21). Pod względem liczbowym, najwięcej projektów realizowanych jest na terenie powiatu tomaszowskiego (5 projekty). Po 3 projekty realizowane są na terenie powiatów: bialskiego, biłgorajskiego, janowskiego, hrubieszowski, puławskiego i zamojskiego.

Tabela 10. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania na 1 mieszkańca projektów w ramach POPC 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Program Operacyjny Polska Cyfrowa					
powiaty/gminy	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	1 042 411 998,96	703 990 860,84	701 461 450,32	331,25	29
białski	57 400 046,27	38 168 076,30	38 136 045,00	342,36	3
Biała Podlaska	3 962 249,36	2 562 317,72	2 562 317,72	178,76	2
Drelów	2 819 723,09	1 930 677,18	1 930 677,18	355,36	1
Janów Podlaski	4 027 158,08	2 621 005,72	2 614 599,46	489,26	3
Kodeń	2 884 631,81	1 989 365,18	1 982 958,92	553,13	2
Konstantynów	3 962 249,36	2 562 317,72	2 562 317,72	616,68	2
Leśna Podlaska	3 962 249,36	2 562 317,72	2 562 317,72	603,61	2
Łomazy	2 884 631,81	1 989 365,18	1 982 958,92	399,55	2
Międzyrzec Podlaski	3 962 249,36	2 562 317,72	2 562 317,72	152,56	2
Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska	1 207 434,99	690 328,54	683 922,28	64,94	2
Piszczac	2 819 723,09	1 930 677,18	1 930 677,18	267,00	1
Rokitno	3 962 249,36	2 562 317,72	2 562 317,72	857,25	2
Rossosz	2 819 723,09	1 930 677,18	1 930 677,18	863,07	1
Sławatycze	2 819 723,09	1 930 677,18	1 930 677,18	826,13	1
Sosnówka	2 819 723,09	1 930 677,18	1 930 677,18	791,26	1
Terespol	2 819 723,09	1 930 677,18	1 930 677,18	347,43	1
Tuczna	2 819 723,09	1 930 677,18	1 930 677,18	635,09	1
Wisznice	2 819 723,09	1 930 677,18	1 930 677,18	388,08	1
Zalesie	4 027 158,08	2 621 005,72	2 614 599,46	589,40	3
biłgorajski	53 101 785,03	35 441 303,61	35 412 907,26	349,12	3
Biłgoraj	1 330 401,46	711 286,75	711 286,75	26,95	1
Biłgoraj - gmina wiejska	1 330 401,46	711 286,75	711 286,75	53,36	1
Biszczka	5 528 202,30	3 586 262,18	3 586 262,18	947,74	2
Frapol	4 197 800,84	2 874 975,43	2 874 975,43	466,87	1
Goraj	4 197 800,84	2 874 975,43	2 874 975,43	695,95	1
Józefów	4 197 800,84	2 874 975,43	2 874 975,43	424,35	1
Księżpol	5 619 525,13	3 672 975,57	3 663 510,11	528,65	3
Łukowa	4 197 800,84	2 874 975,43	2 874 975,43	674,24	1
Obsza	4 197 800,84	2 874 975,43	2 874 975,43	670,00	1
Potok Górny	5 528 202,30	3 586 262,18	3 586 262,18	663,75	2
Tarnogród	4 289 123,67	2 961 688,81	2 952 223,36	440,63	2

Tereszpol	4 289 123,67	2 961 688,81	2 952 223,36	754,85	2
Turobin	4 197 800,84	2 874 975,43	2 874 975,43	470,00	1
m.Chełm	36 570 296,66	25 061 802,90	25 061 802,90	399,90	1
chełmski	36 844 265,15	25 321 943,07	25 293 546,71	323,33	2
Białopole	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	609,30	1
Chełm	2 703 486,88	1 876 842,17	1 867 376,72	126,34	2
Dorohusk	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	278,49	1
Dubienka	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	759,17	1
Kamień	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	430,53	1
Leśniowice	2 703 486,88	1 876 842,17	1 867 376,72	516,42	2
Rejowiec	2 703 486,88	1 876 842,17	1 867 376,72	290,87	2
Rejowiec Fabryczny	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	405,28	1
Ruda-Huta	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	395,08	1
Sawin	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	325,83	1
Siedliszcze	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	262,33	1
Wierzbica	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	349,70	1
Wojstawice	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	470,96	1
Żmudź	2 612 164,05	1 790 128,78	1 790 128,78	575,60	1
hrubieszowski	70 081 657,21	48 421 777,79	48 366 038,41	759,30	3
Dołhobyczów	8 684 311,22	5 982 228,28	5 982 228,28	1 096,85	1
Horodło	8 684 311,22	5 982 228,28	5 982 228,28	1 149,77	1
Hrubieszów	9 291 478,68	6 546 179,82	6 490 440,44	365,97	3
Hrubieszów - gmina wiejska	8 684 311,22	5 982 228,28	5 982 228,28	596,26	1
Mircze	8 684 311,22	5 982 228,28	5 982 228,28	840,08	1
Trzeszczany	8 684 311,22	5 982 228,28	5 982 228,28	1 436,65	1
Uchanie	8 684 311,22	5 982 228,28	5 982 228,28	1 307,02	1
Werbkowice	8 684 311,22	5 982 228,28	5 982 228,28	635,66	1
janowski	37 387 503,06	25 198 262,28	25 171 452,65	546,53	3
Batorz	5 609 985,62	3 845 249,20	3 845 249,20	1 158,21	1
Chrzanów	6 761 265,61	4 472 303,51	4 472 303,51	1 519,64	2
Dzwola	1 151 280,00	627 054,31	627 054,31	99,74	1
Godziszów	5 883 734,98	4 090 853,36	4 064 043,73	696,37	2
Janów Lubelski	6 761 265,61	4 472 303,51	4 472 303,51	279,78	2
Modliborzycze	5 609 985,62	3 845 249,20	3 845 249,20	549,09	1
Potok Wielki	5 609 985,62	3 845 249,20	3 845 249,20	821,11	1
krasnostawski	32 613 405,25	22 425 638,62	22 397 242,26	350,37	2
Fajstławice	3 593 270,75	2 462 833,16	2 462 833,16	538,09	1
Gorzaków	3 593 270,75	2 462 833,16	2 462 833,16	703,06	1
Izbica	3 684 593,58	2 549 546,55	2 540 081,10	308,97	2
Krasnystaw	3 684 593,58	2 549 546,55	2 540 081,10	135,27	2
Kraśniczyn	3 593 270,75	2 462 833,16	2 462 833,16	668,70	1
Łopiennik Górny	3 593 270,75	2 462 833,16	2 462 833,16	624,45	1
Rudnik	3 593 270,75	2 462 833,16	2 462 833,16	809,61	1

Siennica Różana	3 593 270,75	2 462 833,16	2 462 833,16	595,03	1
Żółkiewka	3 684 593,58	2 549 546,55	2 540 081,10	468,74	2
kraśnicki	33 933 663,07	23 317 099,34	23 290 289,71	242,50	2
Annopol	3 794 740,29	2 612 620,30	2 607 258,37	300,38	2
Dzierzkowice	3 794 740,29	2 612 620,30	2 607 258,37	491,47	2
Gościeradów	3 739 990,41	2 563 499,46	2 563 499,46	354,07	1
Kraśnik	3 739 990,41	2 563 499,46	2 563 499,46	74,22	1
Szastarka	3 794 740,29	2 612 620,30	2 607 258,37	450,23	2
Trzydnik Duży	3 739 990,41	2 563 499,46	2 563 499,46	399,49	1
Urzędów	3 794 740,29	2 612 620,30	2 607 258,37	301,87	2
Wilkołaz	3 794 740,29	2 612 620,30	2 607 258,37	471,39	2
Zakrzówek	3 739 990,41	2 563 499,46	2 563 499,46	392,57	1
lubartowski	46 051 777,53	31 635 892,33	31 591 886,18	355,81	2
Abramów	3 800 033,75	2 602 729,18	2 602 729,18	640,12	1
Firlej	3 800 033,75	2 602 729,18	2 602 729,18	440,10	1
Jeziorzany	3 890 308,26	2 683 357,61	2 674 556,38	949,77	2
Kamionka	3 800 033,75	2 602 729,18	2 602 729,18	402,46	1
Kock	3 800 033,75	2 602 729,18	2 602 729,18	404,28	1
Lubartów	3 800 033,75	2 602 729,18	2 602 729,18	118,33	1
Lubartów - gmina wiejska	90 274,51	80 628,43	71 827,20	6,12	1
Michów	3 890 308,26	2 683 357,61	2 674 556,38	452,93	2
Niedźwiada	3 800 033,75	2 602 729,18	2 602 729,18	418,38	1
Ostrów Lubelski	3 890 308,26	2 683 357,61	2 674 556,38	511,58	2
Ostrówek	3 890 308,26	2 683 357,61	2 674 556,38	688,96	2
Serniki	3 800 033,75	2 602 729,18	2 602 729,18	528,26	1
Uścimów	3 800 033,75	2 602 729,18	2 602 729,18	814,88	1
lubelski	77 727 097,31	53 279 255,76	53 235 249,61	344,82	2
Bełżyce	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	251,14	2
Borzechów	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	886,41	2
Bychawa	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	284,80	2
Garbów	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	367,54	2
Głusk	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	299,13	2
Jabłonna	4 829 732,80	3 304 757,10	3 304 757,10	410,43	1
Jastków	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	237,65	2
Konopnica	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	240,81	2
Krzczonów	4 829 732,80	3 304 757,10	3 304 757,10	750,06	1
Niedzwica Duża	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	280,34	2
Niemce	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	170,93	2
Strzyżewice	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	413,27	2
Wojciechów	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	554,95	2
Wólka	4 867 347,18	3 338 352,28	3 334 685,10	272,51	2
Wysokie	4 829 732,80	3 304 757,10	3 304 757,10	740,81	1
Zakrzew	4 829 732,80	3 304 757,10	3 304 757,10	1 139,96	1
m.Lublin	77 275 724,78	52 876 113,63	52 876 113,63	155,66	1

łęczyński	451 372,53	403 142,13	359 135,98	6,25	1
Cyców	112 843,13	100 785,53	89 784,00	11,27	1
Ludwin	112 843,13	100 785,53	89 784,00	16,05	1
Puchaczów	112 843,13	100 785,53	89 784,00	15,80	1
Spiczyn	112 843,13	100 785,53	89 784,00	15,74	1
łukowski	41 541 103,81	28 513 012,63	28 486 203,00	265,11	2
Adamów	4 640 011,48	3 189 944,00	3 184 582,07	566,35	2
Krzywda	4 585 261,60	3 140 823,16	3 140 823,16	298,39	1
Łuków	4 585 261,60	3 140 823,16	3 140 823,16	104,61	1
Serokomla	4 640 011,48	3 189 944,00	3 184 582,07	802,97	2
Stanin	4 640 011,48	3 189 944,00	3 184 582,07	326,59	2
Stoczek Łukowski	4 585 261,60	3 140 823,16	3 140 823,16	1 238,49	1
Trzebieszów	4 585 261,60	3 140 823,16	3 140 823,16	423,52	1
Wojcieszków	4 640 011,48	3 189 944,00	3 184 582,07	461,33	2
Wola Mysłowska	4 640 011,48	3 189 944,00	3 184 582,07	678,29	2
opolski	76 935 373,89	42 313 893,44	42 287 083,80	708,02	2
Chodel	10 997 285,54	6 050 689,64	6 046 221,37	912,91	2
Józefów nad Wisłą	10 951 660,65	6 009 755,61	6 009 755,61	911,54	1
Karczmiska	10 997 285,54	6 050 689,64	6 046 221,37	1 076,03	2
Łaziska	10 997 285,54	6 050 689,64	6 046 221,37	1 218,26	2
Opole Lubelskie	10 997 285,54	6 050 689,64	6 046 221,37	350,83	2
Poniatowa	10 997 285,54	6 050 689,64	6 046 221,37	423,91	2
Wilków	10 997 285,54	6 050 689,64	6 046 221,37	1 364,53	2
parczewski	36 009 454,89	24 745 120,55	24 713 089,25	707,02	2
Dębowa Kłoda	5 151 935,07	3 542 003,89	3 536 665,34	892,65	2
Jabłoń	5 151 935,07	3 542 003,89	3 536 665,34	916,00	2
Milanów	5 151 935,07	3 542 003,89	3 536 665,34	922,21	2
Parczew	5 097 844,47	3 493 097,22	3 493 097,22	241,32	1
Podedwórze	5 151 935,07	3 542 003,89	3 536 665,34	2 164,42	2
Siemień	5 151 935,07	3 542 003,89	3 536 665,34	771,86	2
Sosnowica	5 151 935,07	3 542 003,89	3 536 665,34	1 357,65	2
puławski	41 874 302,77	28 816 824,00	28 762 671,34	252,83	3
Baranów	4 126 735,44	2 826 740,85	2 826 740,85	722,03	1
Janowiec	4 126 735,44	2 826 740,85	2 826 740,85	768,76	1
Kazimierz Dolny	4 126 735,44	2 826 740,85	2 826 740,85	420,83	1
Końskowola	4 126 735,44	2 826 740,85	2 826 740,85	318,97	1
Kurów	4 126 735,44	2 826 740,85	2 826 740,85	368,35	1
Markuszów	4 126 735,44	2 826 740,85	2 826 740,85	953,69	1
Nałęczów	4 400 484,81	3 072 345,01	3 045 535,38	338,66	2
Puławy	4 126 735,44	2 826 740,85	2 826 740,85	59,17	1
Puławy - gmina wiejska	333 198,96	303 811,37	276 468,35	22,95	1
Wąwolnica	4 126 735,44	2 826 740,85	2 826 740,85	603,10	1
Żyrzyn	4 126 735,44	2 826 740,85	2 826 740,85	437,91	1
radzyński	36 009 454,89	24 745 120,55	24 713 089,25	416,90	2

Borki	5 178 980,37	3 566 457,22	3 558 449,40	589,64	2
Czemierniki	5 097 844,47	3 493 097,22	3 493 097,22	800,25	1
Kąkolewnica	5 178 980,37	3 566 457,22	3 558 449,40	439,21	2
Komarówka Podlaska	5 097 844,47	3 493 097,22	3 493 097,22	821,91	1
Radzyń Podlaski	5 097 844,47	3 493 097,22	3 493 097,22	222,05	1
Radzyń Podlaski - gmina wiejska	81 135,90	73 360,00	65 352,18	8,08	1
Ulan-Majorat	5 097 844,47	3 493 097,22	3 493 097,22	580,63	1
Wołyń	5 178 980,37	3 566 457,22	3 558 449,40	531,67	2
rycki	41 541 103,81	28 513 012,63	28 486 203,00	507,18	2
Dęblin	6 877 892,41	4 711 234,74	4 711 234,74	291,74	1
Kłoczew	6 969 142,20	4 793 102,80	4 784 166,25	665,48	2
Nowodwór	6 877 892,41	4 711 234,74	4 711 234,74	1 149,36	1
Ryki	6 969 142,20	4 793 102,80	4 784 166,25	234,62	2
Stężyca	6 877 892,41	4 711 234,74	4 711 234,74	913,56	1
Ułęż	6 969 142,20	4 793 102,80	4 784 166,25	1 503,98	2
świdnicki	451 372,53	403 142,13	359 135,98	4,99	1
Mełgiew	225 686,27	201 571,07	179 567,99	18,36	1
Rybczewice	225 686,27	201 571,07	179 567,99	52,49	1
tomaszowski	54 769 411,05	34 989 942,64	34 934 203,26	417,30	5
Bełzec	5 380 998,10	3 324 657,37	3 324 657,37	996,30	2
Jarczów	4 006 772,20	2 820 775,04	2 793 432,02	812,52	2
Krynice	5 058 220,95	3 218 686,85	3 218 686,85	987,33	2
Lubycza Królewska	3 673 573,24	2 516 963,67	2 516 963,67	404,85	1
Łaszczów	3 673 573,24	2 516 963,67	2 516 963,67	415,14	1
Rachanie	3 764 896,07	2 603 677,06	2 594 211,61	503,24	2
Susiec	3 092 072,57	1 509 416,89	1 509 416,89	201,34	2
Tarnawatka	5 058 220,95	3 218 686,85	3 218 686,85	816,72	2
Telatyn	3 764 896,07	2 603 677,06	2 594 211,61	649,85	2
Tomaszów Lubelski	6 765 645,80	4 026 380,56	4 026 380,56	209,73	3
Tomaszów Lubelski - gmina wiejska	3 092 072,57	1 509 416,89	1 509 416,89	132,49	2
Tyszowce	3 673 573,24	2 516 963,67	2 516 963,67	449,06	1
Ulhówek	3 764 896,07	2 603 677,06	2 594 211,61	561,64	2
włodawski	48 259 836,08	33 114 951,98	33 082 920,68	855,56	2
Hanna	6 847 898,93	4 688 787,43	4 688 787,43	1 614,04	1
Hańsk	6 847 898,93	4 688 787,43	4 688 787,43	1 250,34	1
Stary Brus	7 010 170,73	4 835 507,43	4 819 491,78	2 291,72	2
Urszulin	6 847 898,93	4 688 787,43	4 688 787,43	1 121,99	1
Włodawa	6 847 898,93	4 688 787,43	4 688 787,43	354,67	1
Wola Uhruska	6 847 898,93	4 688 787,43	4 688 787,43	1 208,76	1
Wyryki	7 010 170,73	4 835 507,43	4 819 491,78	1 873,10	2
zamojski	47 752 249,50	33 095 841,60	32 958 457,79	308,21	3

Adamów.	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	447,82	1
Grabowiec	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	525,37	1
Komarów-Osada	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	419,73	1
Krasnobród	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	295,86	1
Łabunie	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	338,03	1
Miączyn	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	362,38	1
Nielisz	4 380 859,03	3 319 287,06	3 210 299,60	584,97	2
Radecznica	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	368,59	1
Sitno	3 169 710,12	2 195 028,70	2 185 563,25	323,50	2
Skierbieszów	3 169 710,12	2 195 028,70	2 185 563,25	423,39	2
Stary Zamość	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	406,23	1
Sułów	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	465,21	1
Szczebrzeszyn	3 169 710,12	2 195 028,70	2 185 563,25	194,07	2
Zamość	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	91,15	1
Zwierzyniec	3 078 387,28	2 108 315,31	2 108 315,31	311,42	1
m.Zamość	46 175 809,25	31 624 729,68	31 624 729,68	495,58	1
kilka JST	11 653 932,66	11 564 961,27	9 861 953,00	-	6

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wśród gmin największą aktywnością wykazały się dotychczas gminy: Janów Podlaski, Zalesie, Hrubieszów, Tomaszów Lubelski – miasto realizujące po 3 projekty z POPC. Należy jednak zaznaczyć, iż do tej pory 94% gmin realizuje jakiegokolwiek przedsięwzięcie w ramach omawianego programu.

Średnia wartość projektu realizowanego z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 w województwie lubelskim wynosi 35,9 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 24,2 mln zł, przy czym wartości powyżej średniej wartości dofinansowania UE przypadającej na 1 projekt odnotowano tylko na terenie: miasta Lublin, miasta Zamość, powiatu lubelski oraz miasto Chełm.

Największe dofinansowanie UE w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa wśród powiatów otrzymał jak do tej pory powiat lubelski i miasto Lublin (po 53 mln zł), powiat hrubieszowski (48 mln zł) i powiat opolski (42 mln zł), (Mapa 22). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazuje się miasto Biała Podlaska, na terenie którego nie podpisano jeszcze żadnej umowy w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (Tabela 10). Wśród gmin największe środki z POPC trafiły do tej pory do gmin: Hrubieszów, Łaziska, Karczmiska, Chodel, Poniatowa, Opole Lubelskie i Wilków (po 6 mln zł) (Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

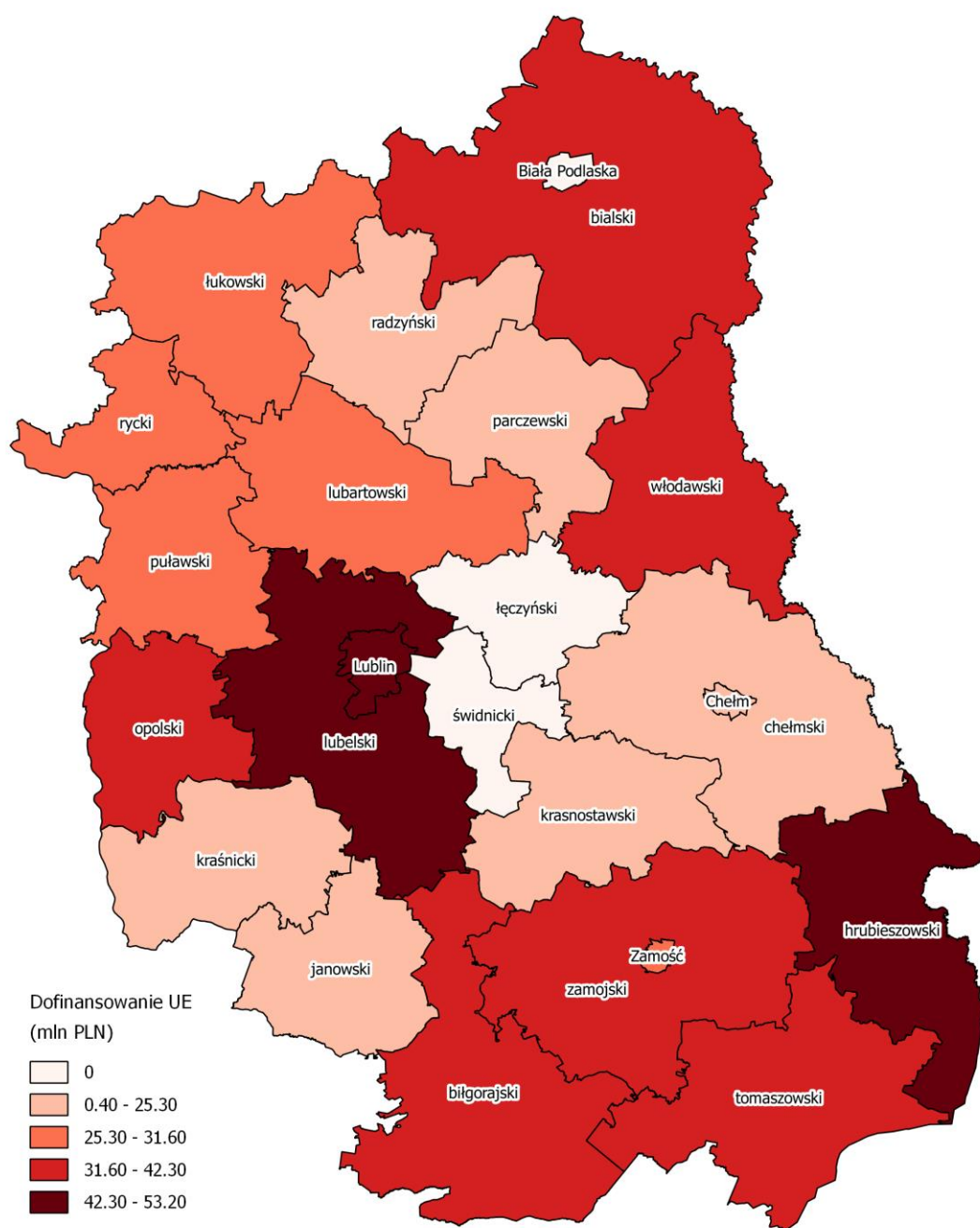
Mapa 24).

Pod względem wartości dofinansowania UE z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa przypadającej na jednego mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje duże

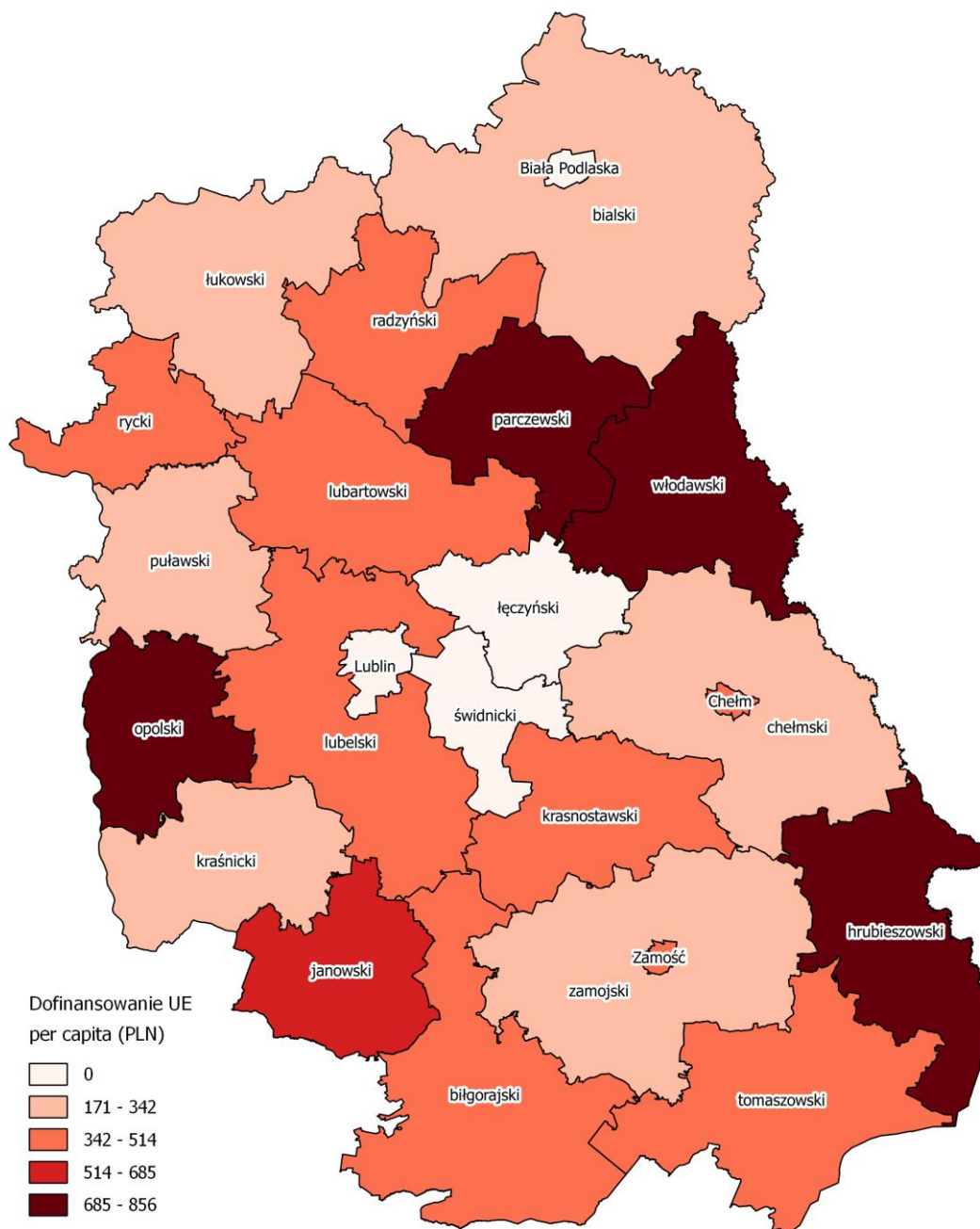
zróżnicowanie. Największe dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiecie włodawskim 855 zł/os., hrubieszowskim 759 zł/os., opolskim 708 zł/os., parczewskim 707 zł/os. Brak dofinansowania występuje natomiast na terenie miasta Biała Podlaska gdzie do tej pory nie jest realizowany żaden projekt w ramach wyżej opisywanego programu (Mapa 23). Wśród gmin natomiast największe kwoty per capita przypadają w gminach: Star Brus (2,3 tys. zł/os.), Podedwórze (2,1 tys. zł/os.), Wyrki (1,8 tys. zł/os.), Hanna (1,6 tys. zł/os.) oraz Chrzanów (1,5 tys. zł/os.), (Mapa 25).

Mapa 22. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POPC realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

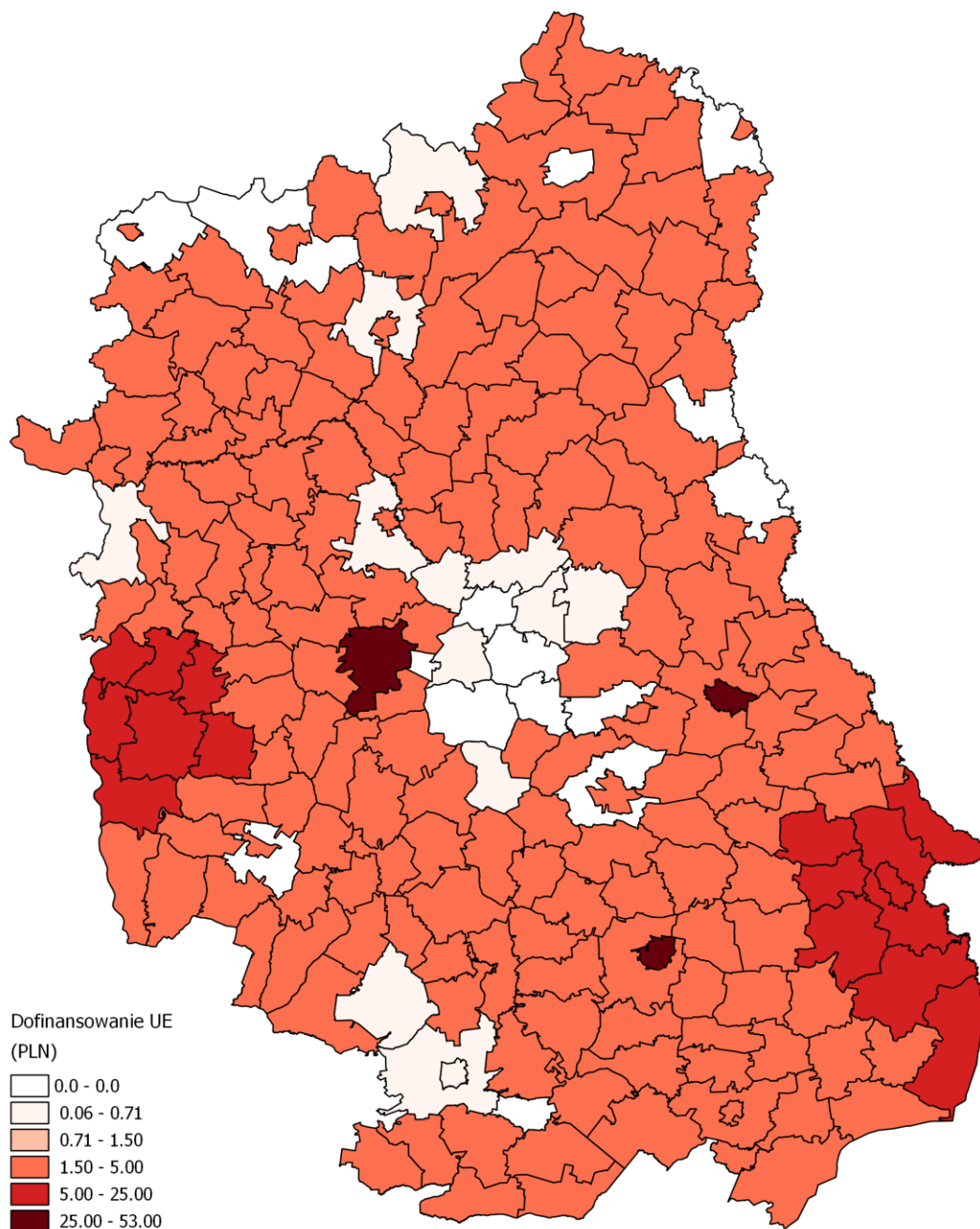
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 23. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POPC w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

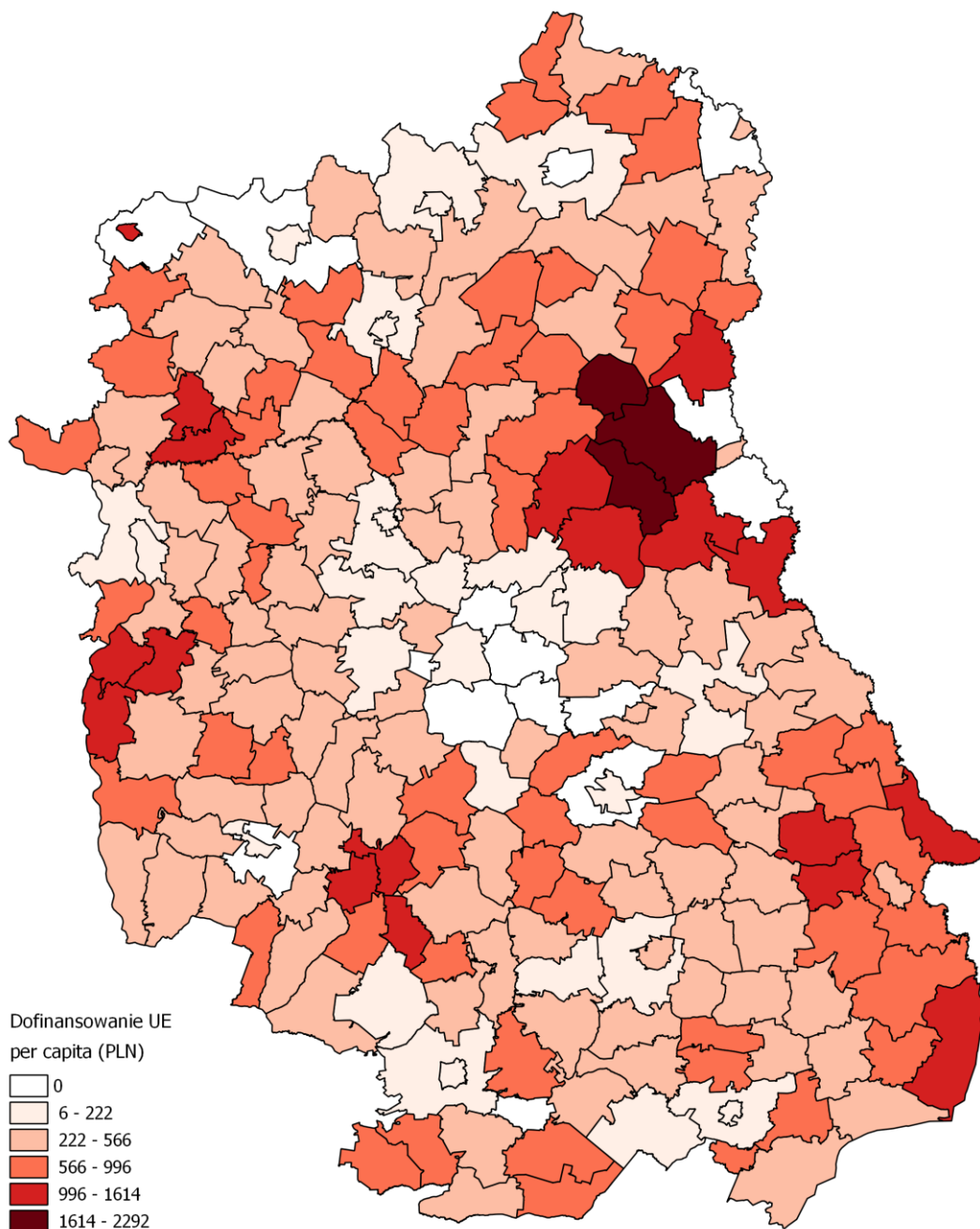
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 24. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POPC realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

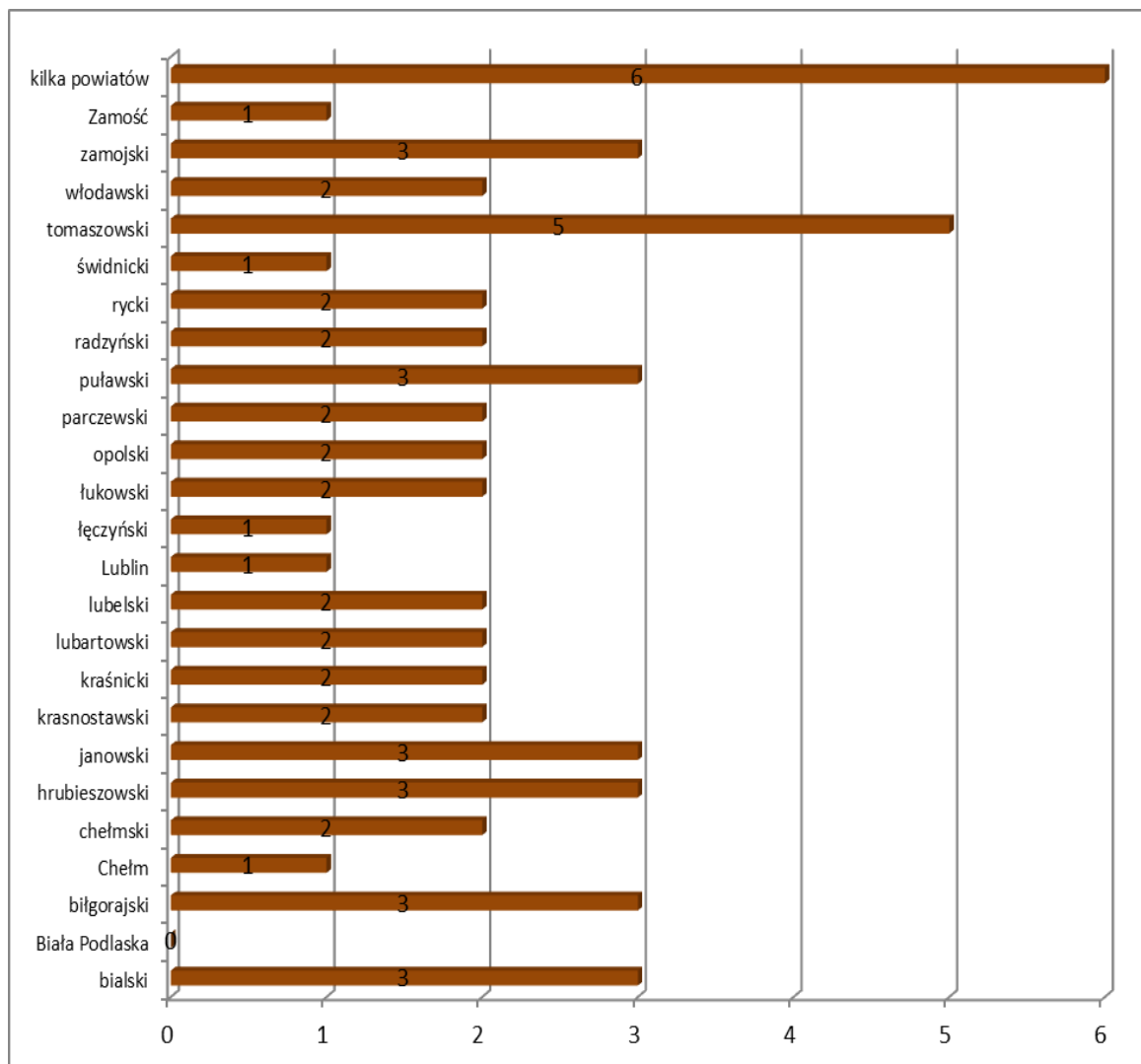
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 25. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POPC w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

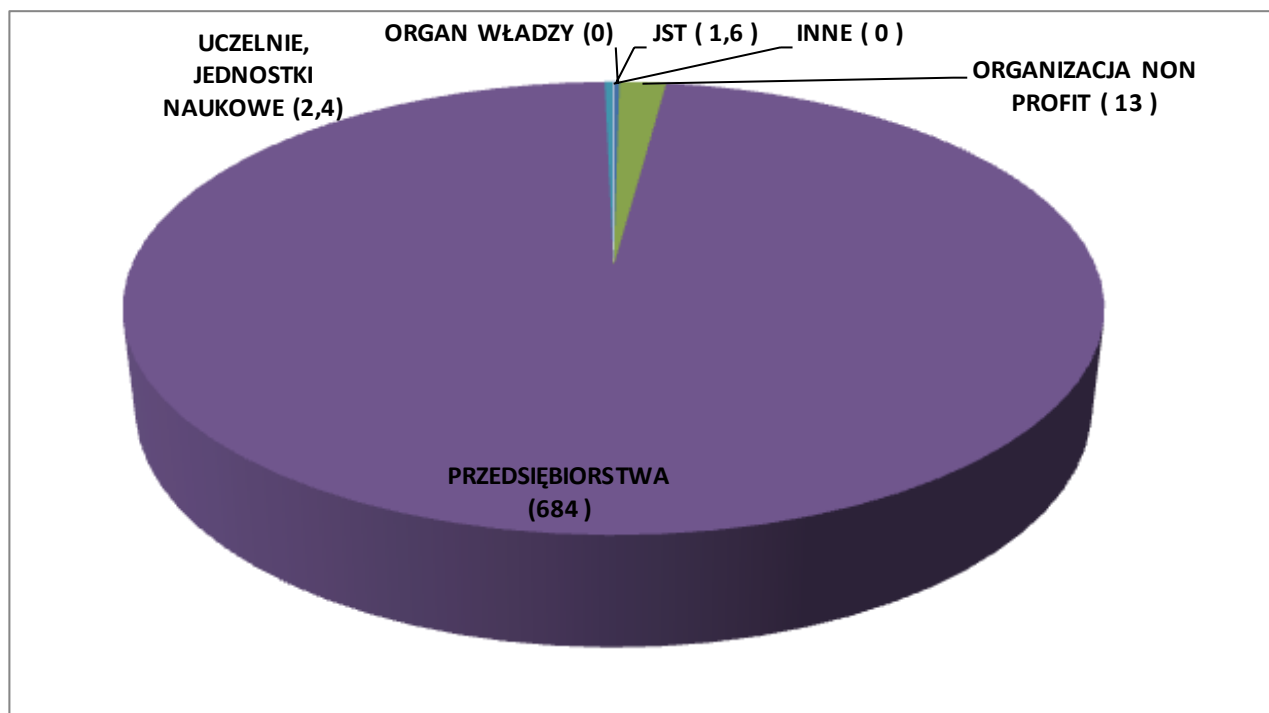
Wykres 21. Liczba realizowanych projektów w ramach POPC 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 największą wartość dofinansowania UE uzyskały przedsiębiorstwa (ponad 684 mln zł, co stanowi 98 % środków wykorzystanych do tej pory w ramach Programu), organizacje non profit 2 % natomiast uczelnie oraz jednostki samorządu terytorialnego niespełna 1%. Wynika to z faktu, iż o dotacje z Programu Polska Cyfrowa występować mogą przede wszystkim: przedsiębiorstwa telekomunikacyjne, jednostki administracji rządowej oraz jednostki im podległe lub przez nie nadzorowane, jednostki naukowe, państwowe organizacje kultury oraz organizacje pozarządowe (Wykres 22).

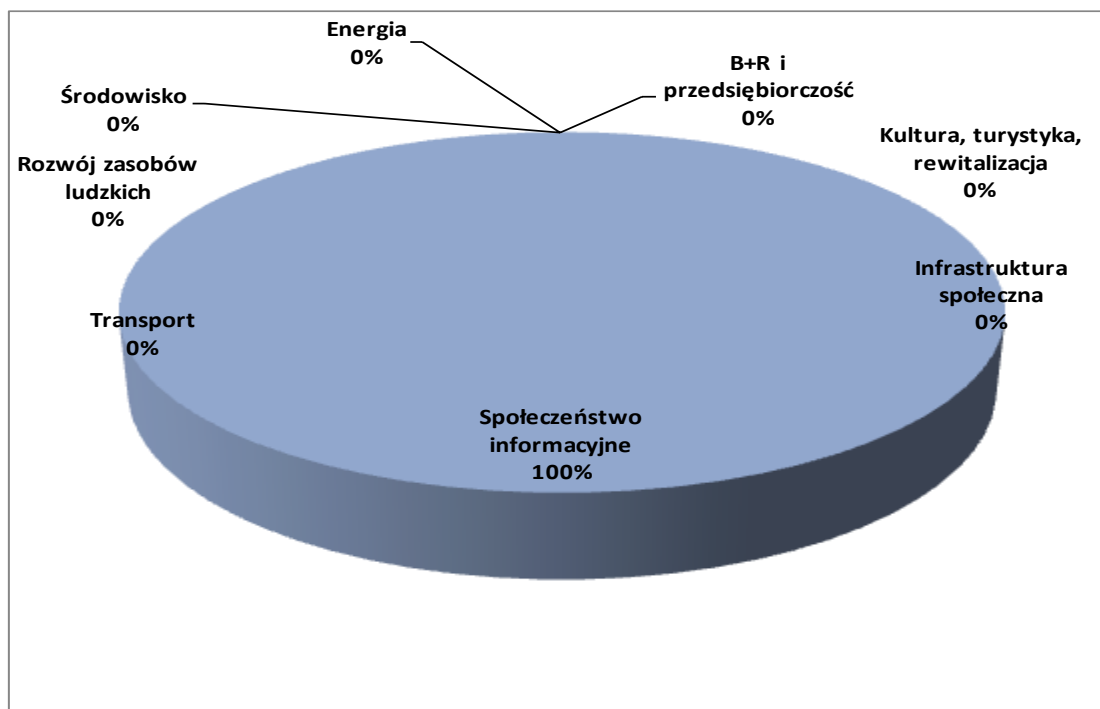
Wykres 22. Wartość dofinansowania projektów w ramach POPC 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów (mln PLN).

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne, odnotowano jedynie projekty realizowane z zakresu „Społeczeństwa informacyjnego”, co w znacznej mierze wynika z przyjętych w Programie priorytetów wsparcia. Wartość tego dofinansowania wynosi ponad 17 mln zł i stanowi 100% przyznanej pomocy w tym programie (Wykres 23).

Wykres 23. Wartości dofinansowania UE programu POPC 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne (%).

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

3.2.4. Poziom realizacji Programu Operacyjnego Polska Wschodnia

Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 (POPW) to instrument wsparcia rozwoju społeczno-gospodarczego 5 województw: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego. Jego środki - 2 mld euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - przeznaczone są na rozwój innowacyjnej przedsiębiorczości oraz na ważne, z punktu widzenia spójności i dostępności terytorialnej makroregionu, inwestycje w komunikację miejską, drogi i kolej.

Wg stanu na 31 grudnia 2019 roku, w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 w pięciu województwach Polski Wschodniej biorących udział w programie, 1 137 projektów są w trakcie realizacji lub oczekują na realizację, a ich łączna wartości stanowi ponad 10,2 mld zł, zaś wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 6,9 mld zł.

W analizowanym okresie w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia w województwie lubelskim rozpoczęto realizację 257 projektów o łącznej wartości niespełna 2 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 1,4 mld zł (Tabela 11).

Tabela 11. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach POPW 2014-2020 (wg województw).

Program Operacyjny Polska Wschodnia					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	39 774 857	39 745 007	33 782 956	x	14
LUBELSKIE	1 999 920 752	1 411 743 338	1 375 435 284	650	257
PODKARPACKIE	2 061 974 559	1 347 657 668	1 313 773 945	617	420
PODLASKIE	2 620 489 600	1 917 129 661	1 862 482 957	1 576	179
ŚWIĘTOKRZYSKIE	1 404 581 359	964 730 450	906 665 575	730	102
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	2 093 566 711	1 498 677 583	1 391 032 486	973	165
POLSKA	10 220 307 839	7 179 683 706	6 883 173 203	179	1 137

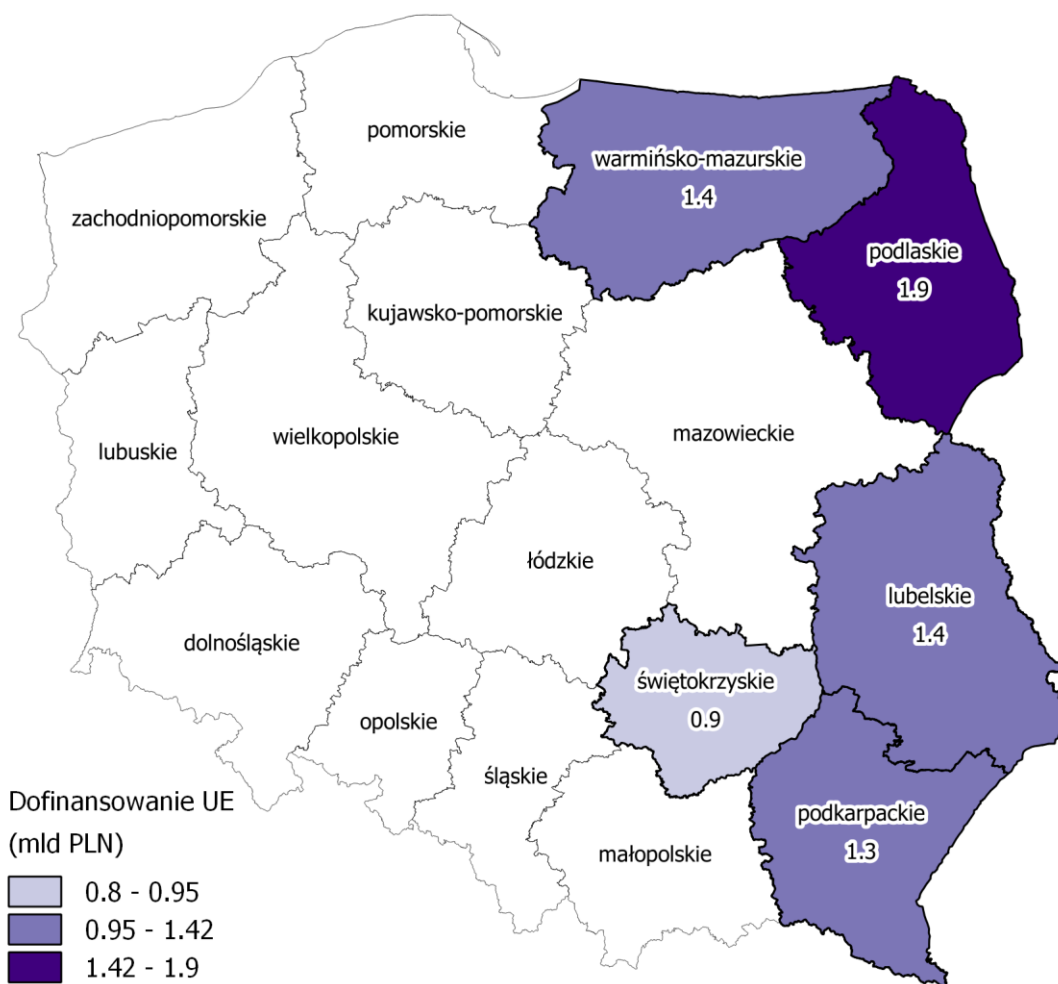
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Według stanu na 31 grudnia 2019 roku, z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowane były 1 137 projekty, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 2 pozycję (wśród 5 województw biorących udział w POPW) z liczbą 257 projektów. Większą liczbę projektów odnotowano tylko w województwie podkarpackim (Wykres 24). Taką samą lokatę region uzyskał pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 1,4 mld zł (wyższe wartości uzyskało tylko woj. podlaskie). Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju (wśród 5 woj. Polski wschodniej) wyniósł natomiast 20% (Mapa 26).

Najwyższą wartość dofinansowania UE z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 w przeliczeniu na 1 mieszkańca zanotowano w województwie podlaskim (1,6 tys. zł/os.), a najniższą w województwie podkarpackim, gdzie na jednego mieszkańca przypadło do tej pory 617 zł/os. Województwo lubelskie tym samym uplasowało się na przedostatniej pozycji z kwotą 650 zł/os. (Mapa 27).

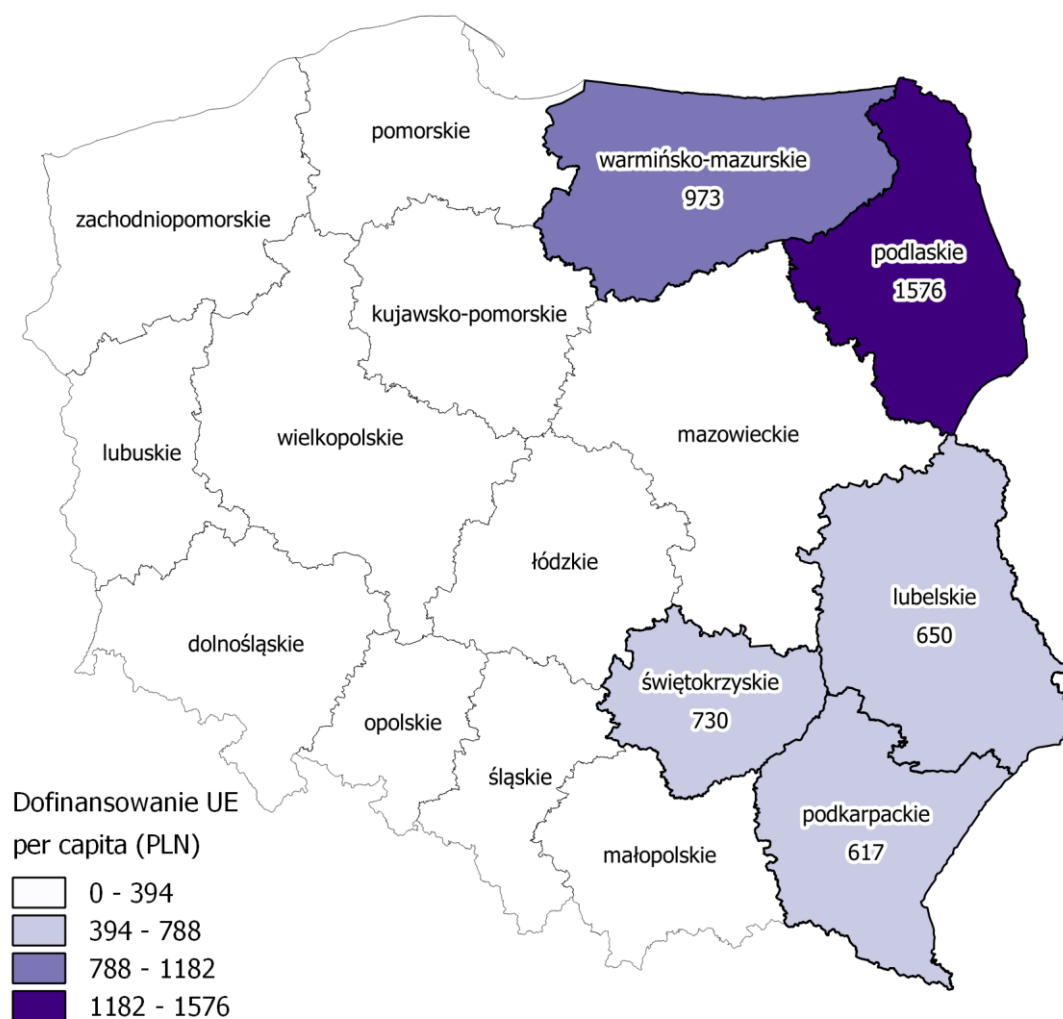
Średnia wartość projektu dla Polski (wg stanu na 31.12.2019r.) wyniosła 9 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 7,8 mln zł, co uplasowało region na przedostatnim miejscu (niższe wartości odnotowało tylko województwo podkarpackie). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło taką samą pozycję z kwotą 5,3 mln zł (średnia dla Polski wyniosła 6 mln zł).

Mapa 26. Wartość dofinansowania ogółem projektów z POPW w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

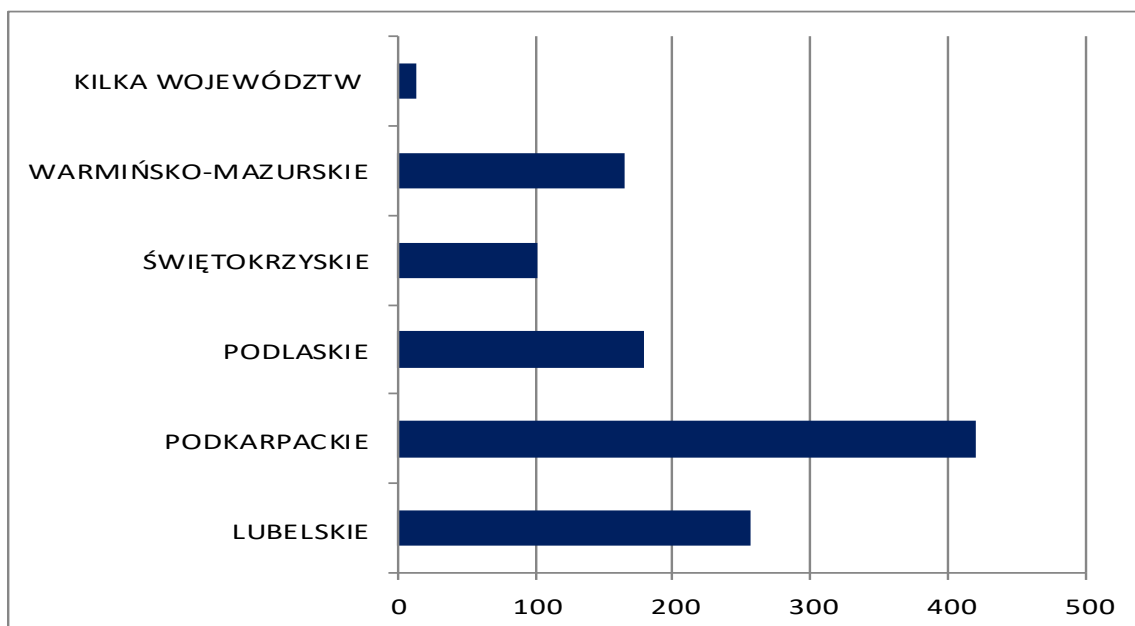
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 27. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z POPW w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 24. Liczba projektów realizowanych w ramach programu POPW 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Według stanu na 31.12.2019r. projekty z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 realizowane są na terenie 22 powiatów województwa lubelskiego (tylko w powiecie krasnostawskim i włodawskim nie podpisano żadnej umowy). Zarówno pod względem liczbowym (43% wszystkich projektów w regionie), jak i wartościowym (dotyczy to wartości bezwzględnych) dominujący jest udział miasta Lublin, co wynika w m.in. z koncentracji podmiotów i instytucji pełniących funkcje gospodarcze, badawczo-rozwojowe oraz realizacji na terenie miasta dużych inwestycji.

Tabela 12. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca, projektów w ramach POPW 2014-2020 (wg powiatów).

Program Operacyjny Polska Wschodnia					
powiaty/gminy	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	1 999 920 752,10	1 411 743 337,55	1 375 435 284,22	649,52	257
białski	33 388 802,75	17 591 675,00	17 591 675,00	157,93	8
Biała Podlaska	21 255 753,00	10 368 660,00	10 368 660,00	723,36	2
Konstantynów	1 023 506,80	800 000,00	800 000,00	192,54	1
Łomazy	2 444 010,00	1 390 900,00	1 390 900,00	280,25	1
Międzyrzec Podlaski	1 409 703,00	945 200,00	945 200,00	56,28	2
Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska	889 413,00	614 635,00	614 635,00	58,36	1
Piszczac	6 366 416,95	3 472 280,00	3 472 280,00	480,19	1
m.Biała Podlaska	1 801 413,00	1 254 940,00	1 254 940,00	21,88	4
biłgorajski	83 640,00	57 800,00	57 800,00	0,57	2
Biłgoraj	83 640,00	57 800,00	57 800,00	2,19	1
Obsza	0,00	0,00	0,00	0,00	1
m.Chełm	15 388 284,00	7 714 655,00	7 714 655,00	123,10	4
chełmski	3 590 426,40	2 238 479,80	2 238 479,80	28,61	4
Sawin	3 590 426,40	2 238 479,80	2 238 479,80	407,44	4
hrubieszowski	141 204,00	96 585,00	96 585,00	1,52	3
Hrubieszów - gmina wiejska	67 527,00	45 670,00	45 670,00	4,55	2
Werbkowice	73 677,00	50 915,00	50 915,00	5,41	1
janowski	301 965,00	206 275,00	206 275,00	4,48	3
Janów Lubelski	179 580,00	121 700,00	121 700,00	7,61	2
Potok Wielki	122 385,00	84 575,00	84 575,00	18,06	1
kraśnicki	149 657 717,13	98 027 547,60	88 536 840,39	921,85	19
Annopol	1 447 798,03	823 970,00	823 970,00	94,93	1
Gościeradów	6 242 865,00	3 034 375,00	3 034 375,00	419,11	2
Kraśnik	43 253 529,56	29 098 766,67	25 935 197,60	750,90	6
Kraśnik - gmina wiejska	115 374,00	79 730,00	79 730,00	10,81	1
Trzydnik Duży	41 327 701,33	28 009 500,47	24 845 931,40	3 871,89	3
Urzędów	23 117 973,00	13 098 720,00	13 098 720,00	1 516,58	5
Wilkołaz	34 152 476,20	23 882 485,47	20 718 916,40	3 745,96	3

lubartowski	7 795 494,00	3 795 550,00	3 795 550,00	42,75	5
Lubartów	3 864 414,00	1 903 030,00	1 903 030,00	86,52	2
Lubartów - gmina wiejska	3 827 022,00	1 824 840,00	1 824 840,00	155,49	2
Ostrów Lubelski	104 058,00	67 680,00	67 680,00	12,95	1
lubelski	269 445 850,87	179 465 910,82	169 975 203,61	1 100,97	28
Głusk	56 504 638,84	39 179 227,11	39 179 227,11	3 514,46	1
Jabłonna	56 504 638,84	39 179 227,11	39 179 227,11	4 865,78	1
Jastków	7 705 325,00	4 530 255,00	4 530 255,00	322,85	4
Konopnica	34 779 609,48	19 305 549,02	19 305 549,02	1 394,10	7
Niedrzwica Duża	96 064 011,61	68 007 681,40	58 516 974,19	4 919,46	5
Niemce	10 868 894,99	5 742 611,02	5 742 611,02	294,36	7
Strzyżewice	7 018 732,11	3 521 360,17	3 521 360,17	436,41	4
m.Lublin	1 272 952 139,61	955 129 694,20	940 605 343,22	2 769,08	113
łęczyński	10 171 177,49	6 376 437,50	6 376 437,50	110,98	5
Ludwin	2 770 775,49	1 361 245,00	1 361 245,00	243,30	2
Łęczna	7 277 525,00	4 930 277,50	4 930 277,50	210,71	2
Puchaczów	122 877,00	84 915,00	84 915,00	14,94	1
łukowski	48 105 702,45	24 536 707,90	24 536 707,90	228,36	16
Łuków	40 702 011,00	20 105 615,00	20 105 615,00	669,63	7
Łuków - gmina wiejska	1 255 707,70	912 135,00	912 135,00	50,26	2
Stoczek Łukowski	5 296 587,00	3 021 820,00	3 021 820,00	1 191,57	4
Trzebieszów	851 396,75	497 137,90	497 137,90	67,04	3
opolski	4 536 978,00	2 590 420,00	2 590 420,00	43,37	3
Józefów nad Wisłą	2 078 208,00	1 182 720,00	1 182 720,00	179,39	1
Opole Lubelskie	2 458 770,00	1 407 700,00	1 407 700,00	81,68	2
parczewski	142 680,00	98 600,00	98 600,00	2,82	1
Parczew	142 680,00	98 600,00	98 600,00	6,81	1
puławski	58 095 359,06	39 742 612,92	37 141 261,92	326,48	12
Janowiec	807 972,00	589 730,00	589 730,00	160,38	1
Końskowola	1 091 214,67	754 091,44	754 091,44	85,09	1
Kurów	24 477,00	15 920,00	15 920,00	2,07	1
Nałęczów	28 828 480,02	17 654 433,94	17 654 433,94	1 963,13	2
Puławy	20 954 280,00	17 933 390,00	15 332 039,00	320,93	4
Puławy - gmina wiejska	6 279 465,37	2 719 397,54	2 719 397,54	225,79	2
Żyrzyn	109 470,00	75 650,00	75 650,00	11,72	1
radzyński	1 263 790,72	735 139,92	735 139,92	12,40	1
Wohyń	1 263 790,72	735 139,92	735 139,92	109,84	1
rycki	11 568 570,00	7 483 050,00	7 483 050,00	133,23	4
Dęblin	99 000,00	84 150,00	84 150,00	5,21	1
Kłoczew	2 896 650,00	1 413 000,00	1 413 000,00	196,55	1
Ryki	66 420,00	45 900,00	45 900,00	2,25	1
Ułęż	8 506 500,00	5 940 000,00	5 940 000,00	1 867,34	1
świdnicki	11 920 193,86	6 910 758,31	6 709 821,38	93,14	9

Mełgiew	257 070,00	173 485,00	173 485,00	17,74	2
Piaski	261 498,00	180 710,00	180 710,00	17,13	2
Świdnik	11 401 625,86	6 556 563,31	6 355 626,38	161,67	5
tomaszowski	43 550 576,00	27 471 801,09	27 471 801,09	328,16	5
Krynice	18 898 085,00	13 218 659,49	13 218 659,49	4 054,80	1
Lubycza Królewska	14 347 089,00	6 998 580,00	6 998 580,00	1 125,72	1
Tomaszów Lubelski	10 305 402,00	7 254 561,60	7 254 561,60	377,88	3
Tomaszów Lubelski - gmina wiejska	0,00	0,00	0,00	0,00	1
zamojski	15 649 603,16	9 823 147,50	9 823 147,50	91,86	9
Adamów.	1 057 560,00	770 185,00	770 185,00	163,59	2
Zamość	14 592 043,16	9 052 962,50	9 052 962,50	391,39	7
m.Zamość	40 369 184,60	20 395 550,00	20 395 550,00	319,61	7

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W analizowanym okresie najwięcej projektów z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia realizowanych jest na terenie powiatów: miasto Lublin (113), powiatu lubelskiego (28) i kraśnickiego (19). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazują się powiaty: parczewski i radzyński (po 1 projekcie) oraz powiaty włodawski i krasnostawski w którym nie podpisano ani jednej umowy (Tabela 12), (Wykres 25).

Wśród gmin największą aktywność do tej pory wykazały gminy: Konopnica, Łuków – miasto, Niemce i m. Zamość (po 7 projektów). Warto zaznaczyć, iż wg aktualnego stanu, tylko 21% gmin w regionie realizuje jakiegokolwiek przedsięwzięcia w ramach POPW.

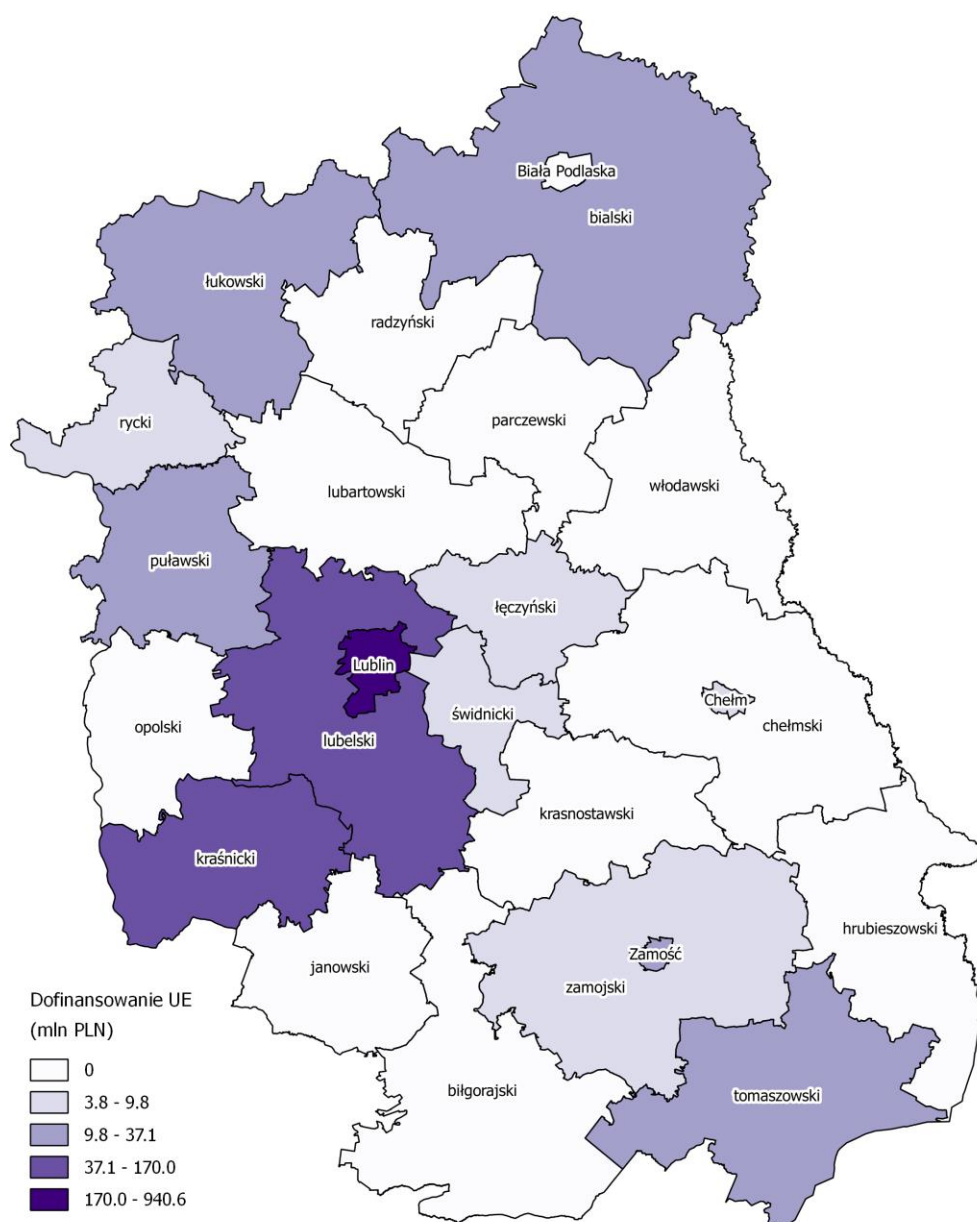
Średnia wartość projektu realizowanego z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia w województwie lubelskim wynosi 7,8 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE w województwie lubelskim przypadająca na 1 projekt to 5,3 mln zł, przy czym wartości powyżej średniej wartości dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt odnotowano tylko w 4 powiatach: mieście Lublin, lubelskim, tomaszowskim i kraśnickim.

Największe dofinansowanie UE w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia wśród powiatów otrzymało jak do tej pory miasto Lublin (941 mln zł), a w dalszej kolejności powiat lubelski (170 mln zł) i kraśnicki (88 mln zł), (Mapa 28). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory wykazują się powiaty włodawski i krasnostawski, na terenie których nie podpisano jeszcze żadnej umowy w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia. Wśród gmin największe środki w ramach POPW trafiły jak do tej pory do gmin: Niedrzwica Duża (58 mln zł), Głusk i Jabłonna (po 39 mln zł), Kraśnik (26 mln zł) oraz Trzydnik Duży (25 mln zł), (Mapa 29).

Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na 1 mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano na terenie powiatów: miasta Lublin – 2,8 tys. zł/os., lubelskiego – 1 tys. zł/os. oraz kraśnickiego – 921 zł/os. Najmniejsze dofinansowanie przypadające na 1 mieszkańca występuje na chwilę obecną w powiatach: biłgorajskim – 0,57

zł/os., hrubieszowskim – 1,52 zł/os. oraz parczewskim – 2,82 zł/os. oraz w powiecie włodawskim i krasnostawskim, w którym nie jest realizowany żaden projekt (Mapa 30). Natomiast w przypadku gmin województwa lubelskiego największe dofinansowanie per capita z POPW występuje w gminach: Niedrzwica Duża (4,9 tys. zł), Jabłonna (4,9 tys. zł), Krynice (4 tys. zł), Trzydnik Duży (3,8 tys. zł), Wilkołaz (3,7 tys. zł) i Głusk (3,5 tys. zł) (Mapa 31).

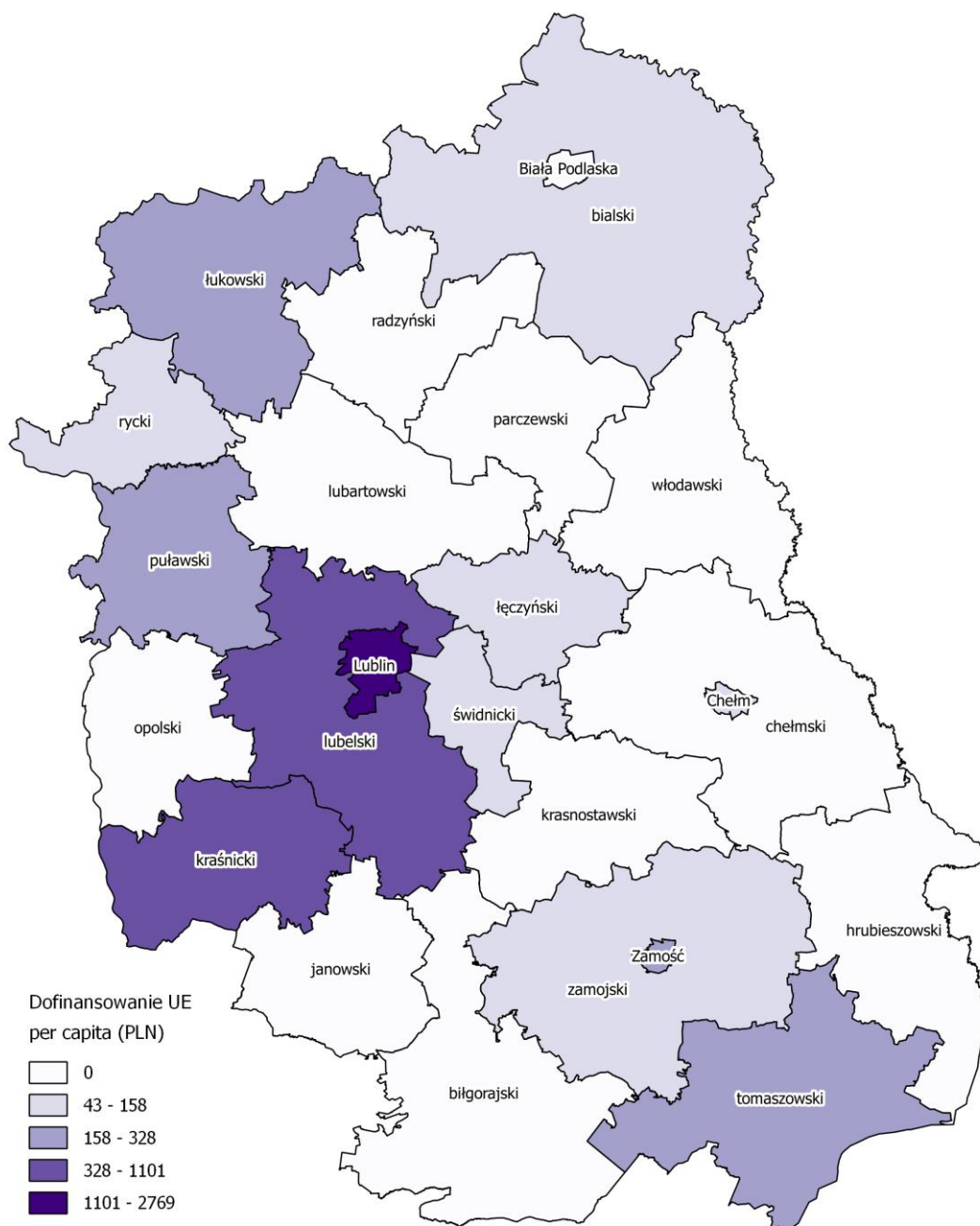
Mapa 28. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POPW realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

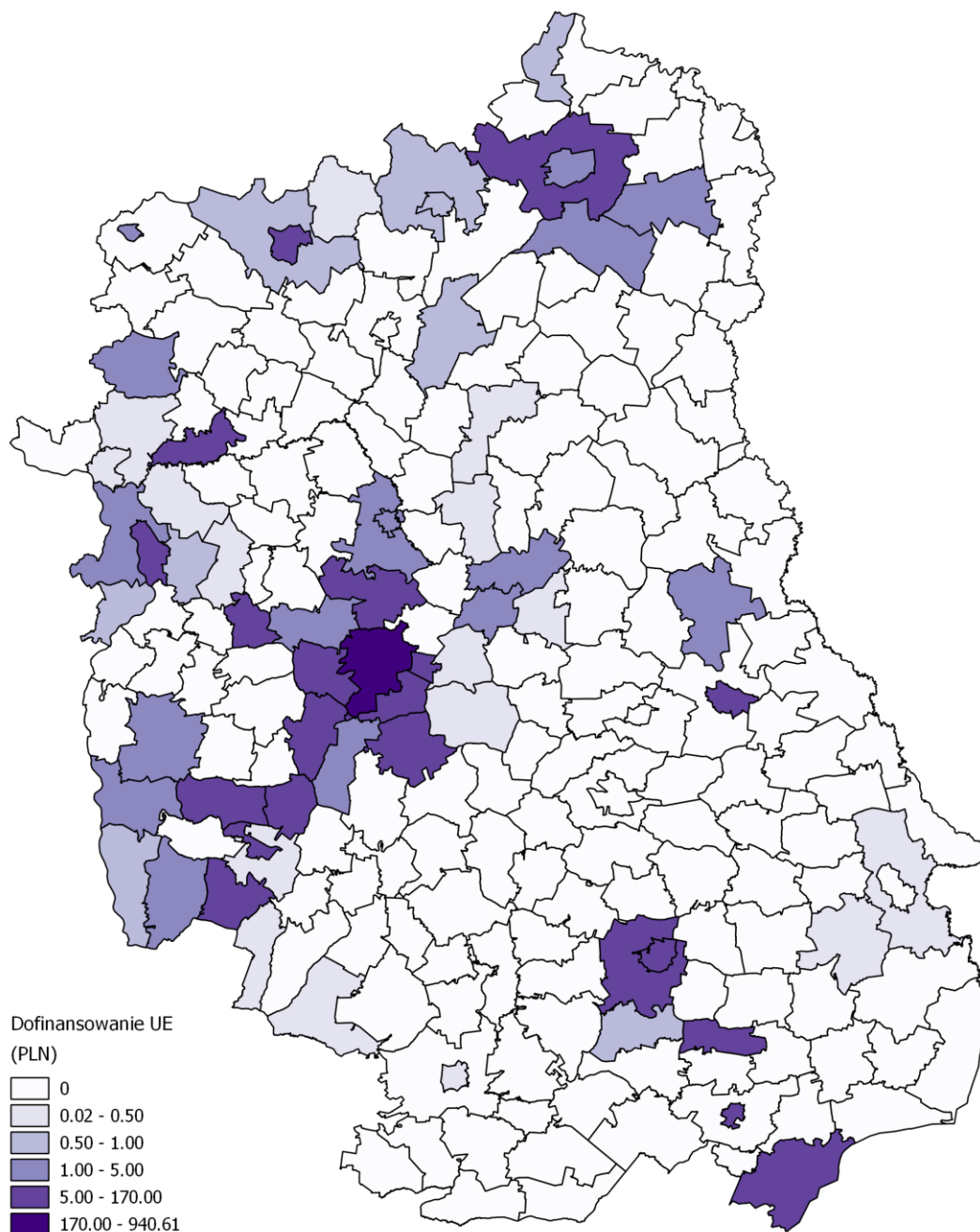

Mapa 29. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POPW w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

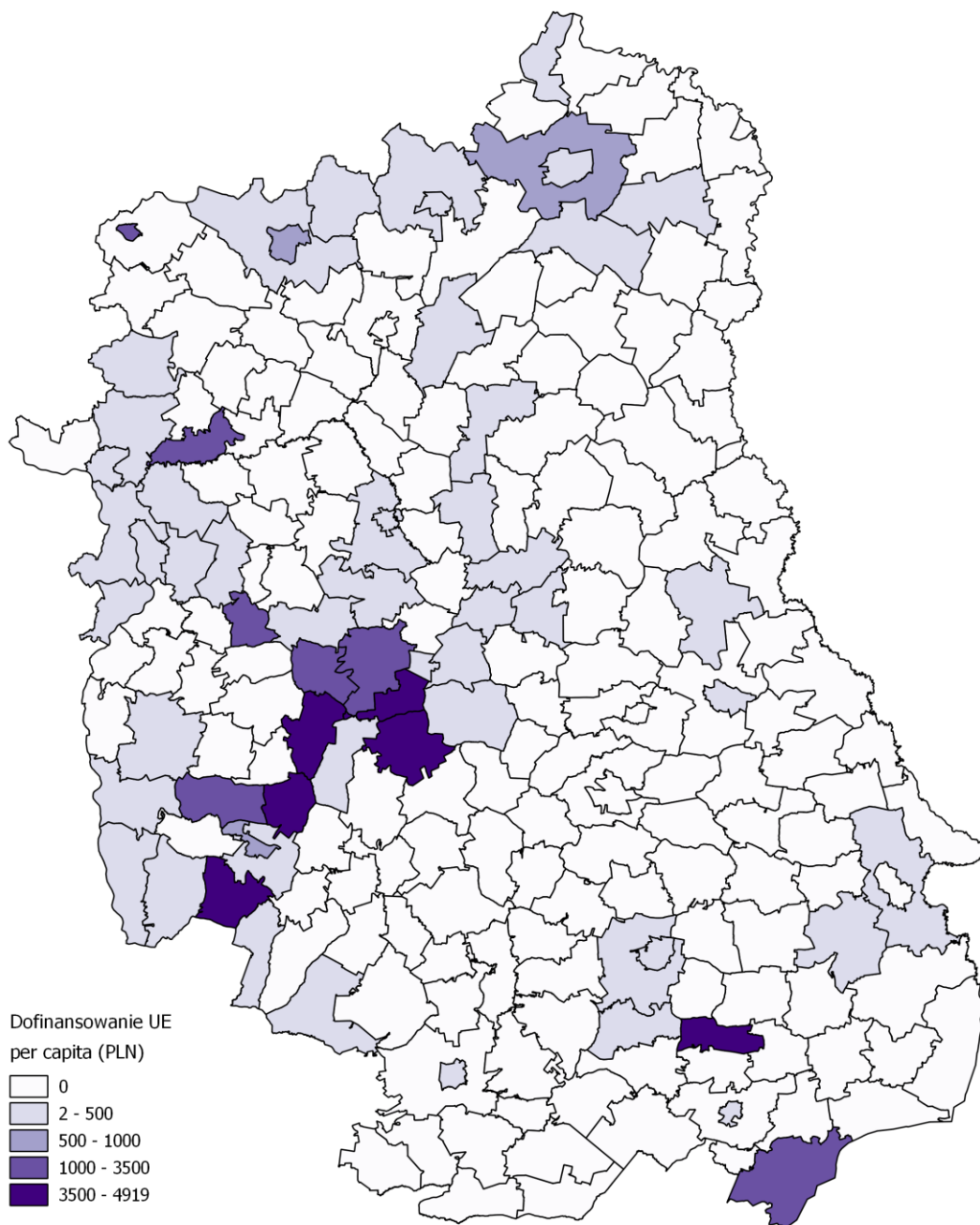
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 30. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POPW realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

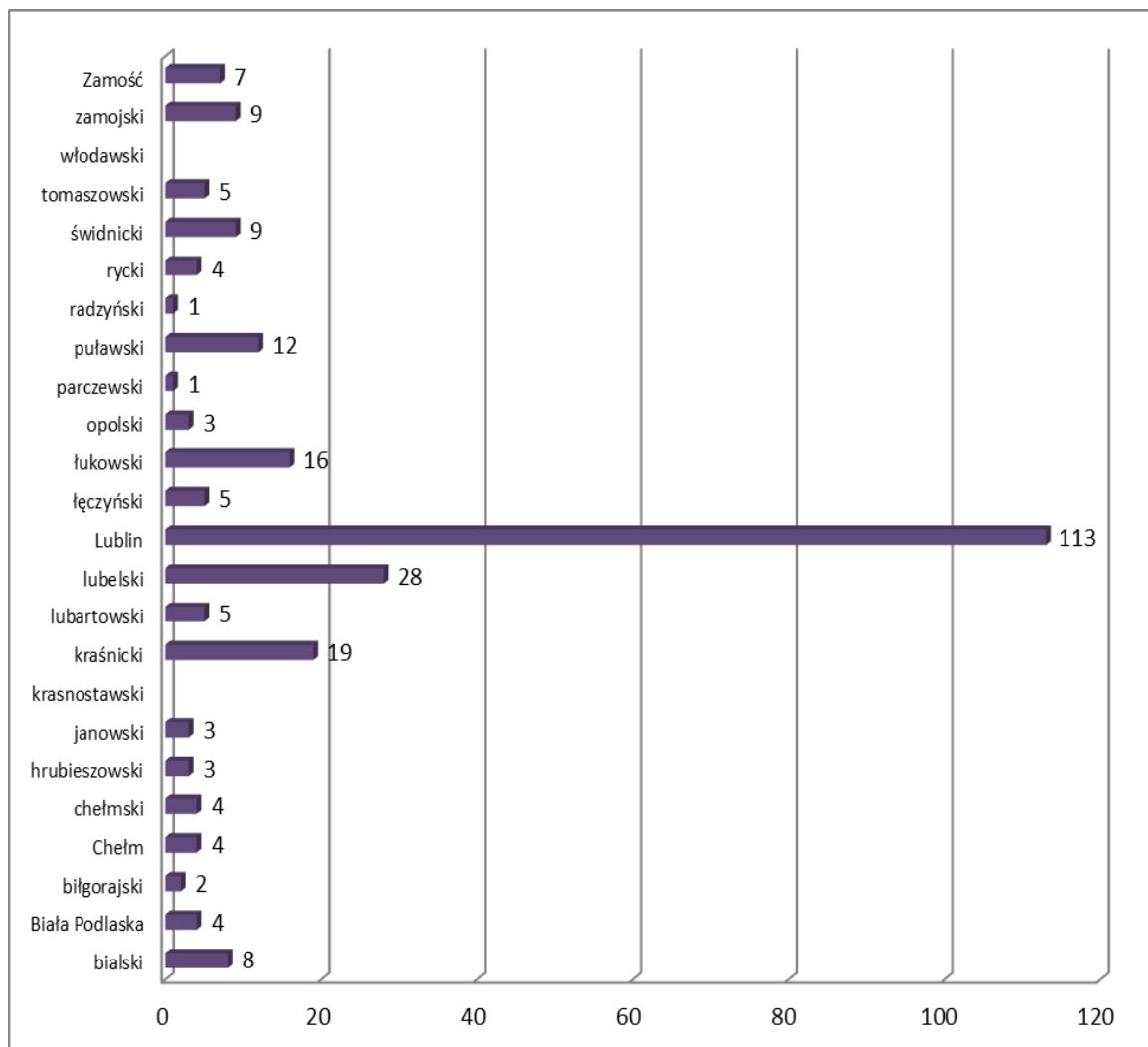
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 31. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POPW w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

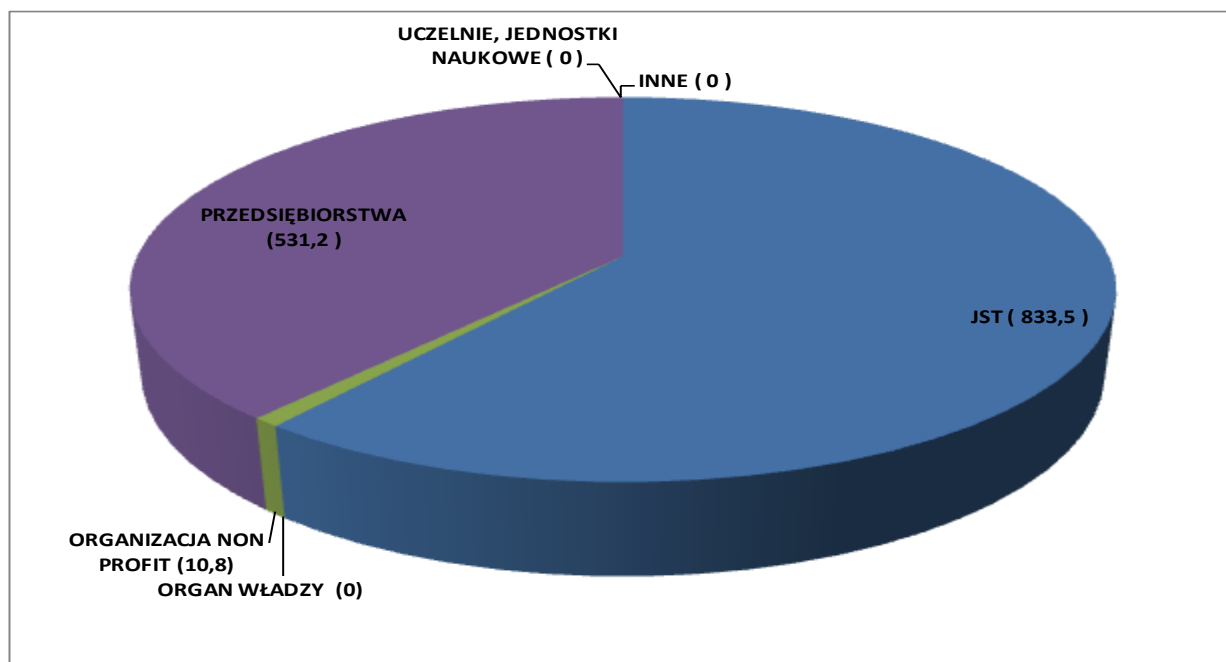
Wykres 25. Liczba realizowanych projektów w ramach POPW 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Programu Operacyjnego Polska Wschodnia największy udział mają „jednostki samorządu terytorialnego” i jest to 833 mln zł, co stanowi 60% oraz „przedsiębiorstwa” 531 mln zł, co stanowi 39% i „organizacje non profit” 10 mln zł, co stanowi 1% środków wykorzystanych do tej pory w ramach Programu (Wykres 26).

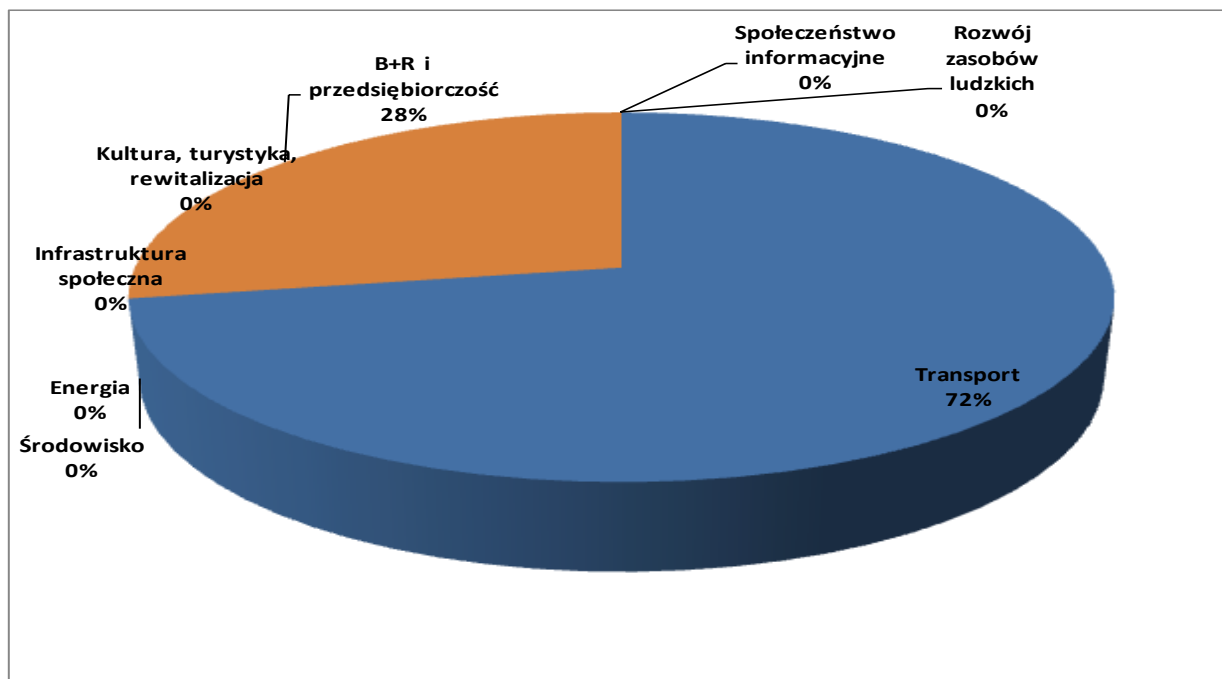
Wykres 26. Wartość dofinansowania projektów w ramach POPW 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów (mln PLN).

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 3.12.2019 r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020 na obszary tematyczne, zauważalny jest przeważający udział projektów realizowanych z zakresu „Transportu” - ponad 995 mln zł i stanowią one 72 % wszystkich realizowanych na terenie województwa projektów. Drugą co do wielkości grupą są projekty zakresu „B+R i przedsiębiorczości” ponad 381 mln zł i stanowią one 28% wszystkich realizowanych na terenie województwa projektów (Wykres 27).

Wykres 27. Wartości dofinansowania UE programu POPW 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne (%).

Źródło: Oprac. własne DSIR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

3.2.5. Poziom realizacji Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja i Rozwój

Ze wsparcia programu Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) można korzystać na dwa sposoby: jako realizator lub uczestnik projektów.

Projekty w ramach PO WER są realizowane w dwóch podstawowych trybach:

- Pozakonkursowym, w którym projekty realizowane są przez dokładnie określonych beneficjentów precyzyjnie wskazanych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO WER,
- Konkursowym, w którym o dofinansowanie mogą się ubiegać wszystkie formy prawne zgodnie z klasyfikacją form prawnych podmiotów gospodarki narodowej określonych: czyli m.in:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego,
- administracja rządowa i jej jednostki podległe,
- organizacje pozarządowe, ich związki i federacje
- podmioty ekonomii społecznej i ich federacje lub związki,
- samorząd gospodarczy i zawodowy,
- instytucje integracji i pomocy społecznej,
- instytucje rynku pracy,
- uczelnie i podmioty uczestniczące w kształceniu na poziomie wyższym,
- jednostki naukowe, w tym instytuty badawcze,

- jednostki badawczo-rozwojowe,
- przedsiębiorcy,
- podmioty opieki zdrowotnej,
- podmioty lecznicze,
- partnerzy

W ramach perspektywy 2014-2020 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w Polsce (wg stanu na 31 grudnia 2019r.) 6 854 projekty są w realizacji lub oczekują na realizację, o łącznej wartości 18,2 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 15,8 mld zł.

W analizowanym okresie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w województwie lubelskim rozpoczęto realizację 272 projektów o łącznej wartości 536,2 mln zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 474,1 mln zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 224 zł/os. (Tabela 13).

Tabela 13. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach POWER 2014-2020 (wg województw).

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	10 131 740 901	9 930 578 858	8 741 947 996	x	2 444
DOLNOŚLĄSKIE	502 343 377	494 185 515	447 980 234	154	274
KUJAWSKO-POMORSKIE	497 379 563	490 437 281	441 446 624	212	252
LUBELSKIE	536 179 204	526 797 737	474 110 642	224	272
LUBUSKIE	223 292 456	220 257 114	197 234 473	194	165
ŁÓDZKIE	592 090 624	584 329 939	523 678 509	212	401
MAŁOPOLSKIE	756 480 381	742 120 890	673 228 566	198	333
MAZOWIECKIE	813 948 362	801 432 419	695 229 010	129	393
OPOLSKIE	185 067 495	181 172 689	156 058 803	158	169
PODKARPACKIE	725 273 349	712 817 436	648 587 524	305	323
PODLASKIE	258 359 381	254 320 425	218 956 517	185	212
POMORSKIE	493 341 808	484 670 448	418 321 054	179	248
ŚLĄSKIE	861 860 277	847 273 467	728 145 155	161	396
ŚWIĘTOKRZYSKIE	371 628 948	365 189 375	329 753 504	266	214
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	285 941 268	282 421 120	254 814 017	178	214
WIELKOPOLSKIE	633 360 792	622 820 164	535 381 849	153	329
ZACHODNIOPOMORSKIE	317 499 856	312 071 484	283 429 248	167	215
POLSKA	18 185 788 041	17 852 896 361	15 768 303 725	411	6 854

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

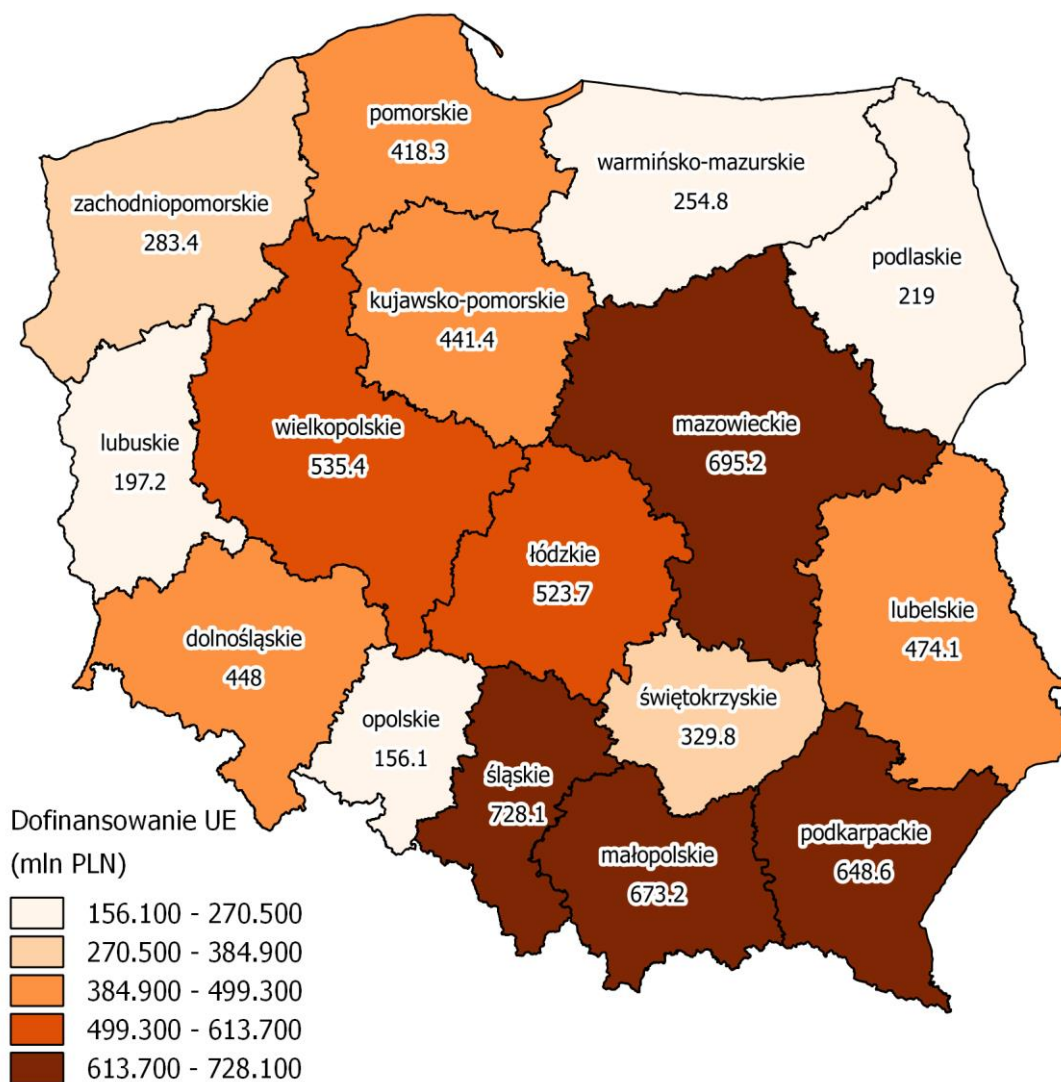
Według stanu na 31 grudnia 2019 roku, z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowanych było 6,8 tys. projektów, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 8 pozycję w kraju z liczbą 272 projektów. Większą liczbę projektów odnotowano w województwach: śląskim, łódzkim, mazowieckim, wielkopolskim, małopolskim, podkarpackim i dolnośląskim (Wykres 28). Tą samą lokatę (8) region uzyskał pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 474 mln zł. (Mapa 32). Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł natomiast 3%. Warto jednak zaznaczyć, iż w ogólnej liczbie projektów z POWER dużą liczbę stanowią projekty realizowane na terenach kilku województw (pozycja „cały kraj”) (55%).

Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła w kraju 411 zł/os., a w województwie lubelskim była niższa i opiewała na 224 zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 3 pozycji w Polsce, za województwem świętokrzyskim i podkarpackim (Mapa 33).

Średnia wartość projektu z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój dla Polski (wg stanu na 31.12.2019r.) wyniosła 2,6 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 2 mln zł, co uplasowało region na 8 miejscu (niższe wartości odnotowały województwa: wielkopolskie, dolnośląskie, świętokrzyskie, zachodniopomorskie, łódzkie, warmińsko-mazurskie, podlaskie i opolskie). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło 6 pozycję z kwotą 1,7 mln zł. za województwami: małopolskim, podkarpackim, śląskim, mazowieckim, kujawsko-pomorskim.

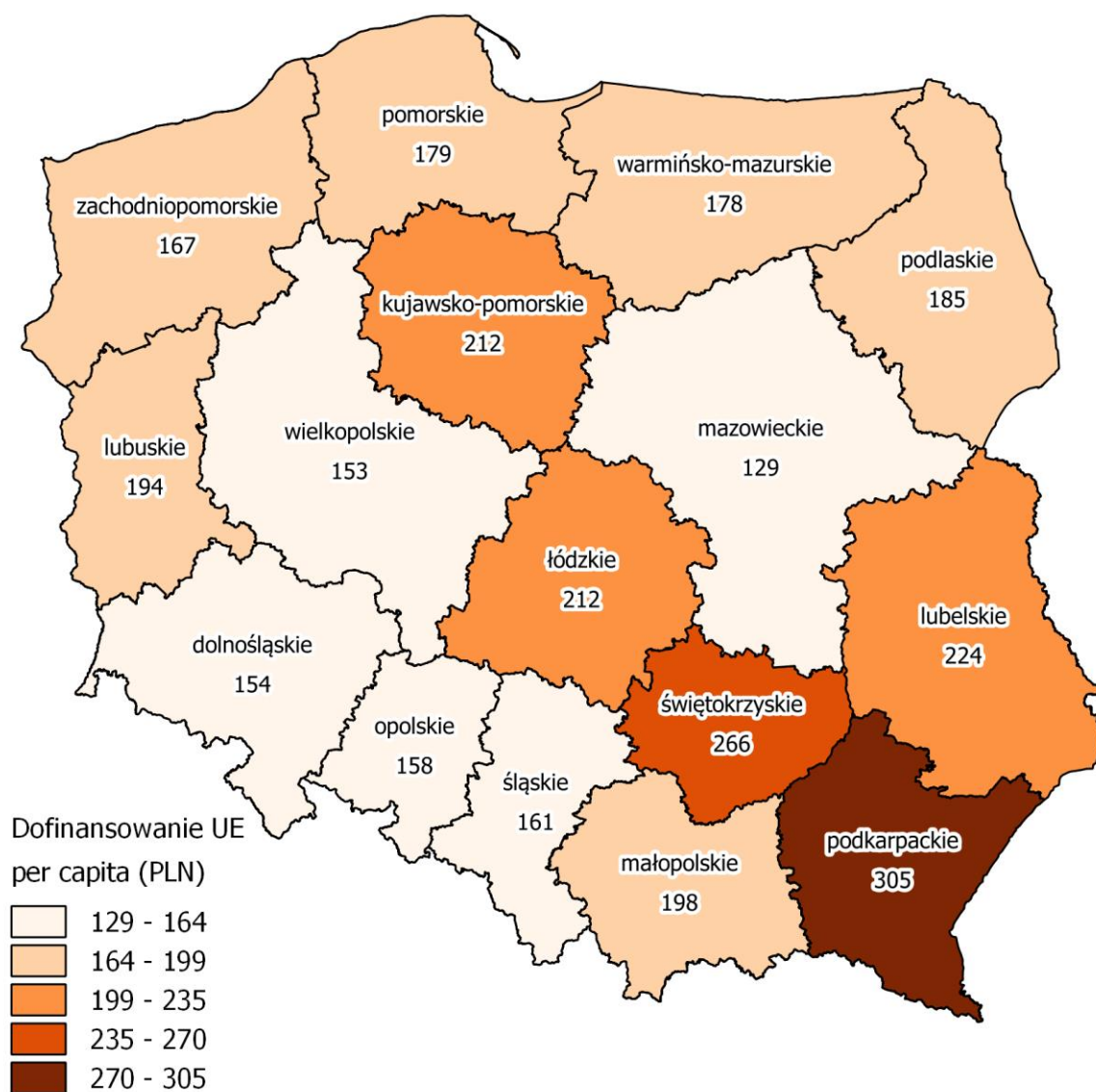

Mapa 32. Wartość dofinansowania ogółem projektów z POWER w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

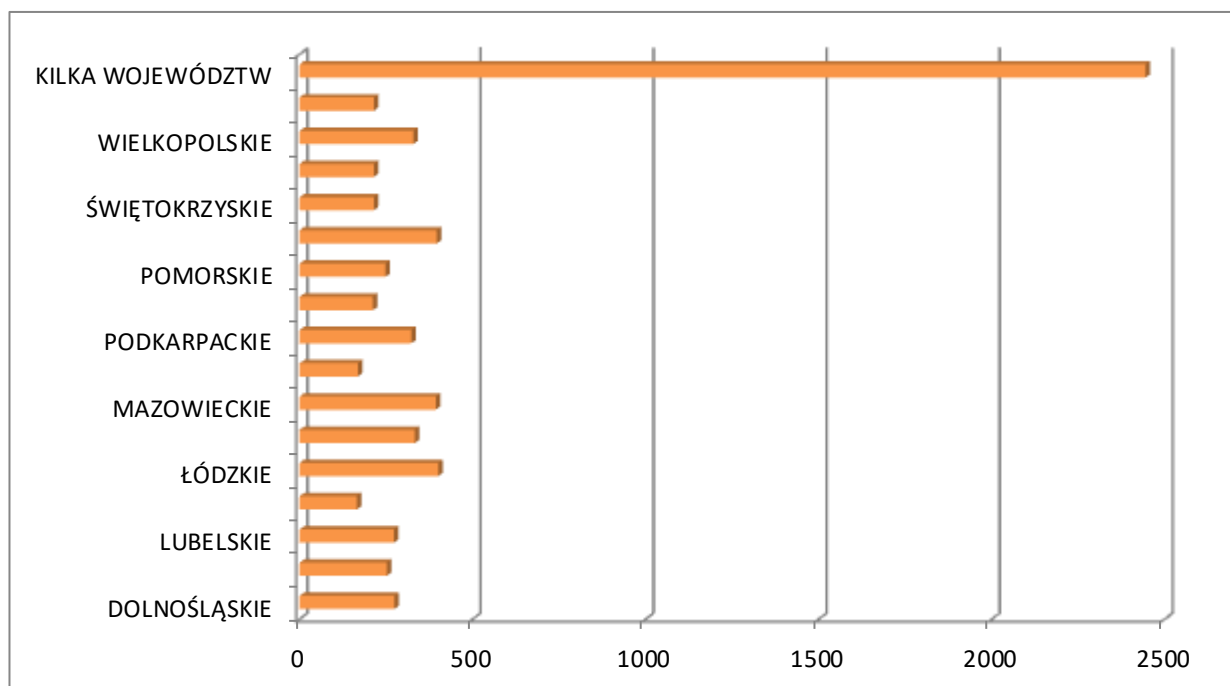
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 33. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z POWER w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 28. Liczba projektów realizowanych w ramach programu POWER 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Według stanu na koniec roku 2019r. projekty z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 realizowane są na terenie wszystkich powiatów województwa lubelskiego. Zarówno pod względem liczbowym (46% wszystkich projektów w regionie), jak i wartościowym dominujący jest udział projektów realizowanych na terenach kilku powiatów, co w znacznej mierze wynika ze specyfiki programu POWER.

Tabela 14. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania na 1 mieszkańca, projektów w ramach POWER 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój					
powiaty/gminy	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	536 179 203,82	526 797 736,62	474 110 642,14	223,89	272
białski	15 051 385,45	14 883 081,43	13 323 513,09	119,61	15
Drelów	637 050,08	615 050,08	600 674,52	110,56	1

Międzyrzec Podlaski	1 311 356,25	1 267 137,25	1 105 211,04	65,80	2
Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska	410 750,00	410 750,00	346 180,10	32,87	1
Wisznice	1 023 160,00	992 160,00	862 319,24	173,33	1
kilka JST	11 669 069,12	11 597 984,10	10 409 128,19	-	10
m.Biała Podlaska	15 749 491,75	15 684 031,25	14 174 845,47	247,16	8
m.Biała Podlaska	257 030,00	214 710,00	214 710,00	3,74	1
kilka JST	15 492 461,75	15 469 321,25	13 960 135,47	-	7
biłgorajski	10 751 801,84	10 697 258,12	9 636 829,66	95,00	9
Biłgoraj	250 677,50	210 762,50	210 762,50	7,99	1
kilka JST	10 501 124,34	10 486 495,62	9 426 067,16	-	8
m.Chełm	13 552 473,53	13 524 104,40	12 120 124,09	193,40	9
m.Chełm	931 286,02	915 653,98	784 887,86	12,52	2
kilka JST	12 621 187,51	12 608 450,42	11 335 236,23	-	7
chełmski	13 961 209,85	13 831 760,53	12 522 945,57	160,08	12
Rejowiec Fabryczny	466 229,17	392 937,94	392 937,94	88,96	1
kilka JST	13 494 980,68	13 438 822,59	12 130 007,62	-	11
hrubieszowski	15 379 202,57	15 313 735,41	13 789 693,62	216,49	11
Werbkowice	263 376,88	221 648,81	221 648,81	23,55	1
kilka JST	15 115 825,69	15 092 086,60	13 568 044,81	-	10
janowski	9 149 345,01	9 136 607,92	8 191 726,91	177,86	9
Janów Lubelski	408 547,43	408 547,43	344 323,77	21,54	1
kilka JST	8 740 797,58	8 728 060,49	7 847 403,14	-	8
krasnostawski	14 122 579,14	14 057 573,33	12 604 821,66	197,18	14
Krasnystaw	631 131,09	588 811,09	530 002,39	28,22	2
Krasnystaw - gmina wiejska	403 712,50	403 712,50	340 248,89	39,48	1
Łopiennik Górny	325 377,82	325 377,82	274 228,42	69,53	1
kilka JST	12 762 357,73	12 739 671,92	11 460 341,96	-	10
kraśnicki	17 953 446,61	17 758 776,09	16 043 501,60	167,04	17
Annopol	62 961,66	53 038,41	53 038,41	6,11	1
Gościeradów	534 250,00	496 522,00	450 265,90	62,19	2
Kraśnik	804 985,37	745 117,51	699 564,58	20,25	4
Trzydnik Duży	62 961,66	53 038,41	53 038,41	8,27	1
kilka JST	16 488 287,92	16 411 059,76	14 787 594,30	-	10
lubartowski	20 145 091,45	20 053 152,24	18 075 504,09	203,58	13
Abramów	125 923,32	106 076,82	106 076,82	26,09	1
Lubartów	317 807,57	308 273,04	267 848,22	12,18	2
kilka JST	19 701 360,56	19 638 802,37	17 701 579,05	-	10
lubelski	26 253 193,39	25 794 413,74	23 434 027,76	151,79	21
Bełżyce	580 100,61	570 590,21	488 908,78	36,82	2
Jabłonna	170 477,60	143 678,60	143 678,60	17,84	1
Konopnica	540 355,66	503 967,93	478 449,54	34,55	3

Niedzwica Duża	781 557,65	745 248,25	658 696,86	55,38	3
Niemce	125 923,32	106 076,82	106 076,82	5,44	1
Strzyżewice	190 207,86	180 697,46	160 307,18	19,87	1
Wólka	507 206,95	488 342,95	427 474,01	34,93	2
Wysokie	170 477,60	143 678,60	143 678,60	32,21	1
kilka JST	23 186 886,15	22 912 132,91	20 826 757,37	-	13
m.Lublin	47 583 403,07	47 095 749,60	42 486 156,73	125,08	17
m.Lublin	47 341 857,05	46 863 325,10	42 282 581,75	124,48	14
kilka JST	241 546,02	232 424,50	203 574,98	-	3
łęczyński	7 053 917,88	6 941 410,41	6 311 031,85	109,84	10
Cyców	183 794,40	152 882,40	152 882,40	19,19	1
Łączna	257 030,00	214 710,00	214 710,00	9,18	1
Spiczyn	125 923,32	106 076,82	106 076,82	18,59	1
kilka JST	6 487 170,16	6 467 741,19	5 837 362,63	-	7
łukowski	10 912 918,14	10 845 723,02	9 847 852,83	91,65	10
Adamów	183 794,40	152 882,40	152 882,40	27,19	1
kilka JST	10 729 123,74	10 692 840,62	9 694 970,43	-	9
opolski	10 991 618,26	10 907 541,53	9 793 013,76	163,97	10
Opole Lubelskie	533 775,00	496 047,00	449 865,57	26,10	2
kilka JST	10 457 843,26	10 411 494,53	9 343 148,19	-	8
parczewski	5 383 417,08	5 368 237,89	4 854 173,89	138,87	6
kilka JST	5 383 417,08	5 368 237,89	4 854 173,89	-	6
puławski	14 893 413,66	14 636 037,27	13 302 433,69	116,93	14
Nałęczów	240 000,00	202 272,00	202 272,00	22,49	1
Puławy	574 837,57	522 983,04	482 558,22	10,10	3
Wąwolnica	263 376,88	221 648,81	221 648,81	47,29	1
Żyrzyn	183 794,40	152 882,40	152 882,40	23,68	1
kilka JST	13 631 404,81	13 536 251,01	12 243 072,26	-	8
radzyński	9 719 333,57	9 688 141,27	8 725 173,18	147,19	10
Kąkolewnica	411 375,00	411 375,00	346 706,85	42,79	1
Radzyń Podlaski	404 441,50	404 441,50	340 863,29	21,67	1
kilka JST	8 903 517,07	8 872 324,77	8 037 603,04	-	8
rycki	8 269 816,96	8 255 383,16	7 439 890,60	132,46	8
Dęblin	142 418,57	138 145,71	120 030,37	7,43	1
kilka JST	8 127 398,39	8 117 237,45	7 319 860,23	-	7
świdnicki	12 800 594,08	12 744 221,19	11 526 284,61	160,00	10
Świdnik	557 807,57	510 545,04	470 120,22	11,96	3
kilka JST	12 242 786,51	12 233 676,15	11 056 164,39	-	7
tomaszowski	12 148 278,78	12 133 626,97	10 895 784,89	130,15	9
Tomaszów Lubelski	587 766,07	583 493,21	495 369,24	25,80	2
kilka JST	11 560 512,70	11 550 133,75	10 400 415,65	-	7
włodawski	10 845 497,99	10 747 850,90	9 668 990,79	250,05	11
Włodawa	857 738,87	828 198,34	722 902,31	54,68	1
Wola Uhruska	263 376,88	221 648,81	221 648,81	57,14	1

kilka JST	9 724 382,24	9 698 003,75	8 724 439,67	-	9
zamojski	16 874 640,12	16 790 872,82	15 079 483,04	141,02	11
kilka JST	16 874 640,12	16 790 872,82	15 079 483,04	-	11
m.Zamość	15 778 463,80	15 726 605,90	14 144 713,97	221,66	9
m.Zamość	3 231 955,00	3 189 635,00	2 938 432,85	46,05	3
kilka JST	12 546 508,80	12 536 970,90	11 206 281,12	-	6
kilka JST	180 854 669,86	174 181 840,25	156 118 124,81	-	126

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W analizowanym okresie z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 najwięcej projektów realizowanych jest na terenach kilku powiatów (126 projektów), a w dalszej kolejności na terenie powiatu lubelskiego (21), kraśnickiego i miasta Lublin (po 17) oraz powiatu białskiego (15). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory odznaczają się powiaty: miasto Biała Podlaska, parczewski (po 8 projektów) oraz powiat parczewski (6) (Tabela 14), (Wykres 29).

Średnia liczba projektów przypadających na 1 powiat to ponad 11, a wartości powyżej średniej odnotowano w 11 powiatach. Wśród gmin największą aktywność jak do tej pory wykazały gminy: Niedzwica Duża, Konopnica, Puławy, miasto Zamość i Świdnik, realizujące po 3 projekty POWER. Warto zaznaczyć, iż tylko 16% gmin realizuje jakiegokolwiek przedsięwzięcia z omawianego programu, a większość projektów realizowanych jest na terenie kilku gmin/powiatów, co wynika ze specyfiki programu.

Średnia wartość projektu realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój w województwie lubelskim wynosi blisko 2 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 1,7 mln zł, przy czym wartości powyżej średniej wartości dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt odnotowano w 2 powiatach, a dokładniej w miastach na prawach powiatu: Biała Podlaska, Lublin.

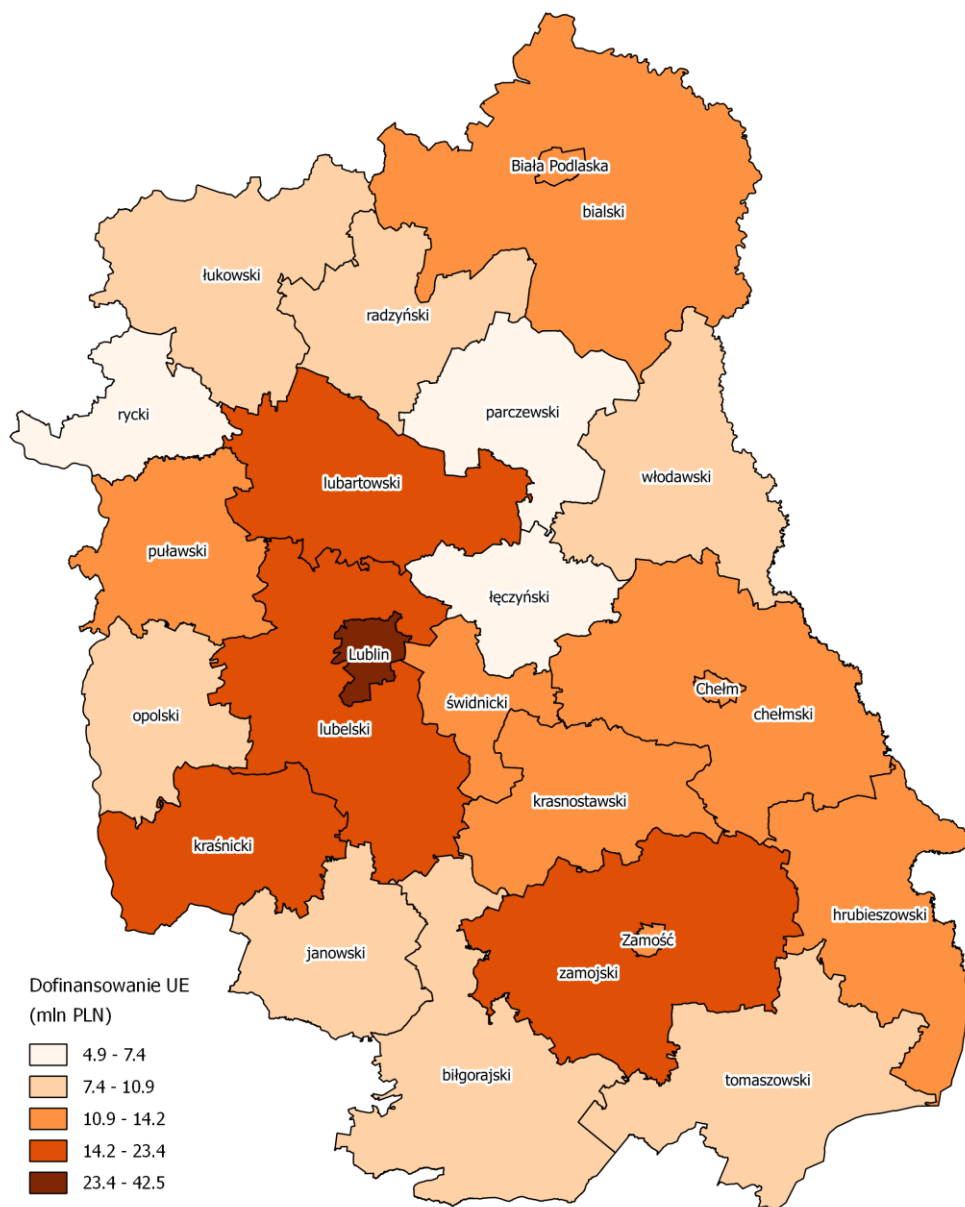
Największe dofinansowanie UE w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 wśród powiatów otrzymały do tej pory projekty realizowane przez kilka powiatów (156 mln zł), a w dalszej kolejności przez miasto Lublin (42 mln zł), powiat lubelski (23 mln zł), lubartowski (18 mln zł), kraśnicki (16 mln zł) i zamojski (15 mln zł). Najniższe kwoty natomiast odnotowano w powiatach: parczewskim i łęczyńskim (Mapa 34). Wśród gmin największe środki w ramach POWER trafiły dotychczas do gmin: Międzyrzec Podlaski – miasto (1,1 mln zł), Wisznice (862 tys. zł), Włodawa – miasto (723 tys. zł), Kraśnik (699 tys. zł) i Niedzwica Duża (658 tys. zł) (Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 36).

Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na jednego mieszkańca w powiatach województwa lubelskiego występuje zróżnicowanie. Największe dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w powiatach: włodawskim – 250 zł/os., w mieście

Biała Podlaska – 247 zł/os., mieście Zamość – 221 zł/os., powiecie hrubieszowskim – 216 zł/os. oraz powiecie lubartowskim – 203 zł/os. Najmniejsze dofinansowanie przypadające na 1 mieszkańca występuje natomiast w powiatach: łukowskim – 92 zł/os., biłgorajskim – 95 zł/os. oraz łęczyńskim – 110 zł/os. (Mapa 35). Natomiast wśród gmin największe dofinansowanie per capita trafiło jak do tej pory do gmin: Wisznice (173 zł/os.), Drelów (110 zł/os.), Rejowiec Fabryczny – miasto (89 zł/os.), Łopiennik Górny (69 zł/os.), Międzyrzec Podlaski – miasto (65 zł/os.), Gościeradów (62 zł/os.), Wola Uhruska (57 zł/os.) (Mapa 37).

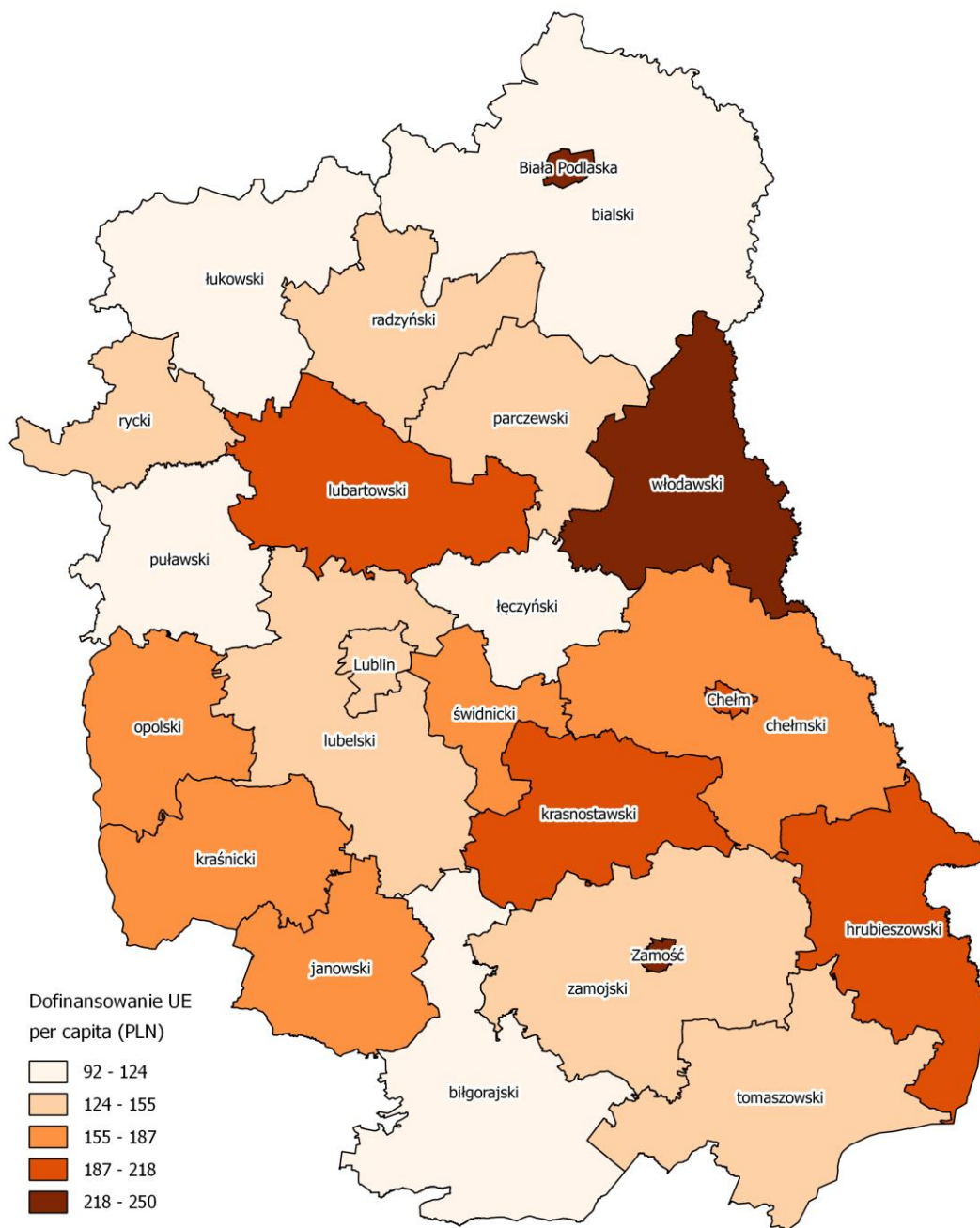
Mapa 34. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POWER realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

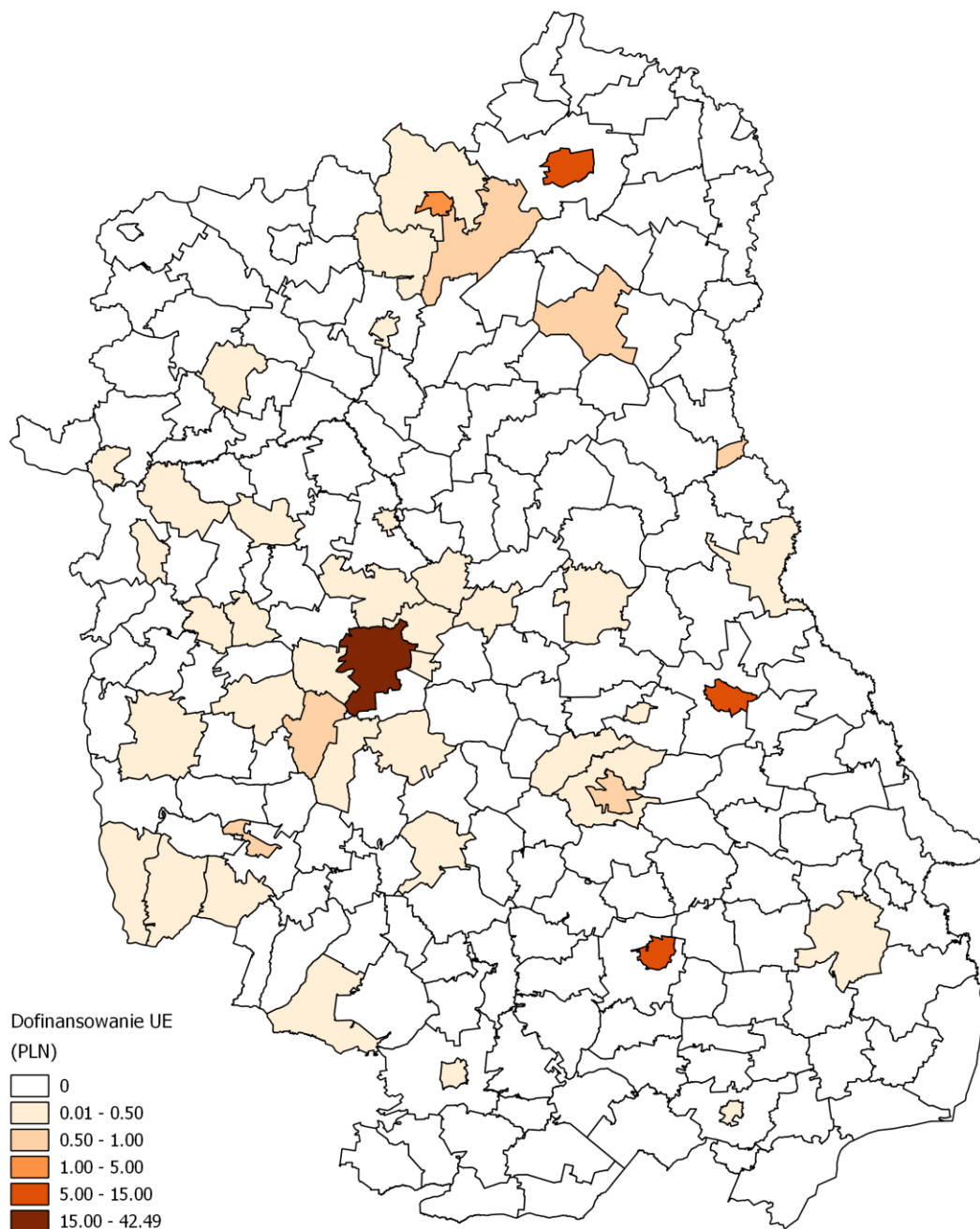

Mapa 35. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POWER w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

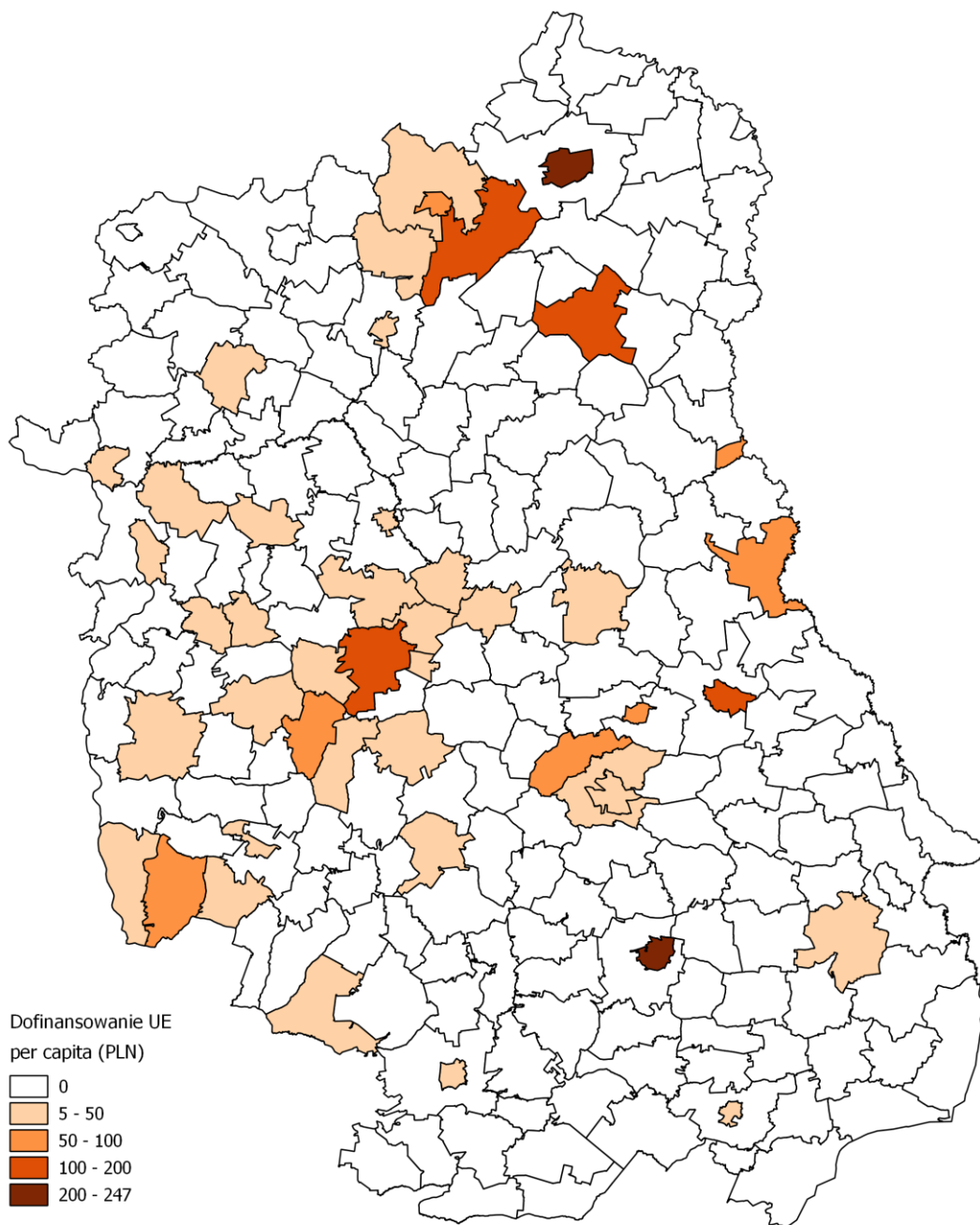
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 36. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu POWER realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

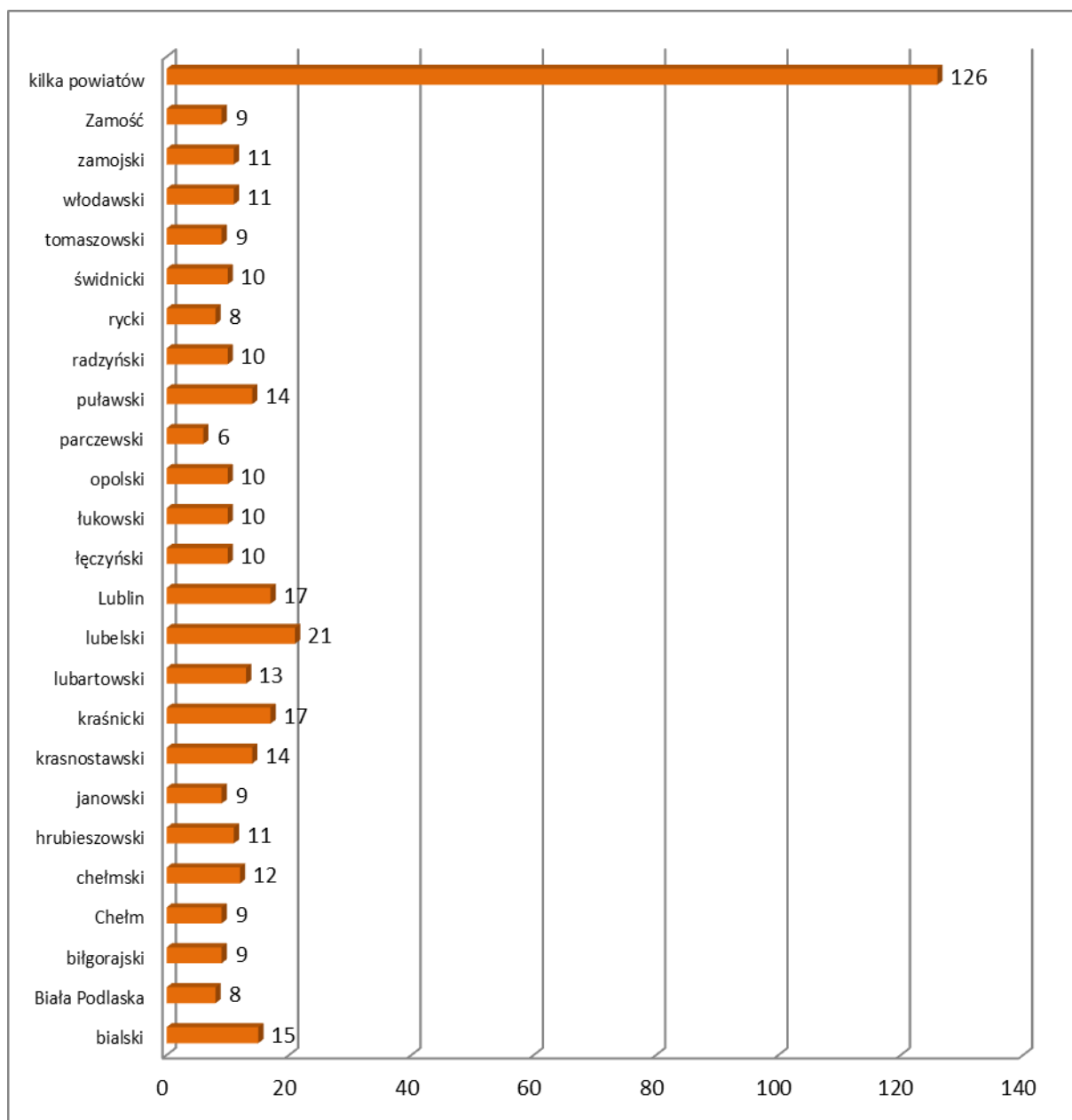
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 37. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów z programu POWER w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

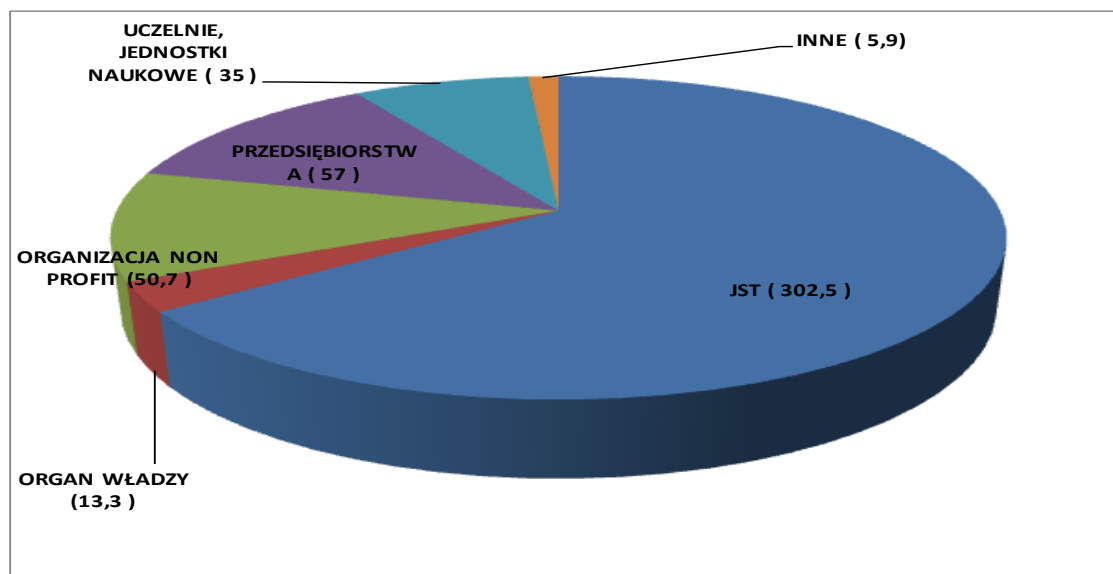
Wykres 29. Liczba realizowanych projektów w ramach POWER 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 największy udział mają jednostki samorządu terytorialnego (302,5 mln zł, co stanowi 65% środków wykorzystanych do tej pory w ramach Programu), co w znacznej mierze wynika z przyjętych w Programie priorytetów wsparcia. Kolejne miejsca zajmują przedsiębiorstwa – 56,9 mln zł, co stanowi 12% wykorzystanych środków, organizacje non profit 50,6 mln zł (11%) , uczelnie i jednostki naukowe (8%) organ władzy (3%), oraz inne (1%) (Wykres 30).

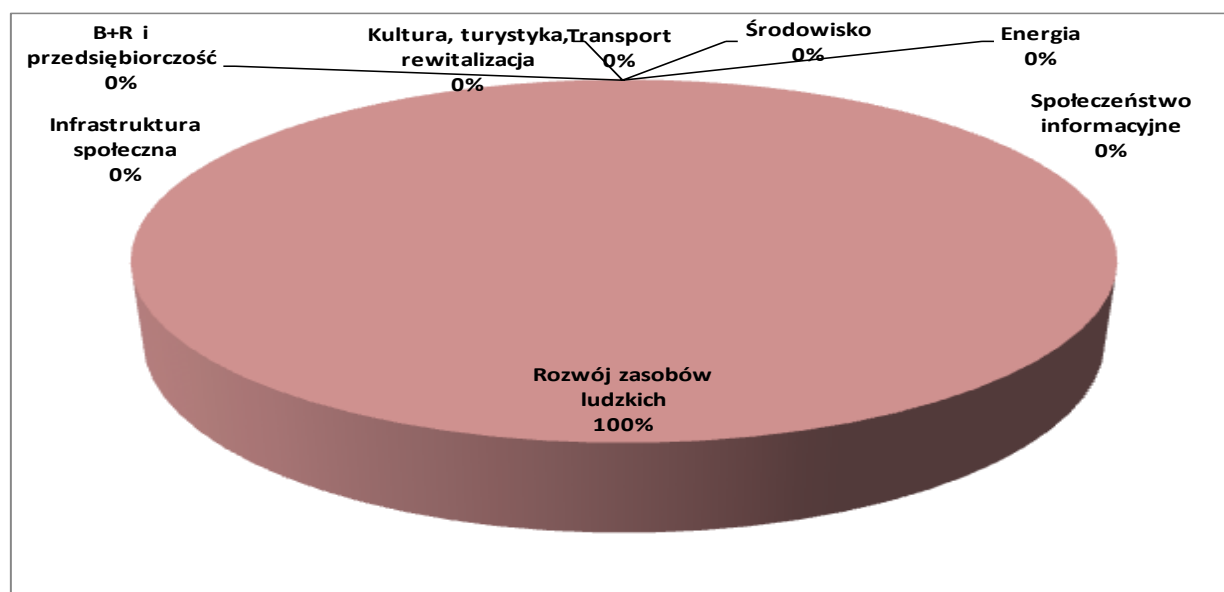
Wykres 30. Wartość dofinansowania projektów w ramach POWER 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów (mln PLN).

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne, odnotowano jedynie udział projektów z zakresu „Rozwój zasobów ludzkich” (ponad 474 mln zł i stanowią one 100% wszystkich realizowanych na terenie województwa projektów), co wynika w znacznej mierze ze specyfiki Programu (Wykres 31).

Wykres 31. Wartości dofinansowania UE programu POWER 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne (%).

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

3.2.6. Poziom realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego

W latach 2014-2020 - na bazie doświadczeń z perspektywy 2007-2013 - w Polsce utworzono 16 Programów Regionalnych, które finansuje budżet Komisji Europejskiej łączną kwotą 31,2 mld euro, a które zarządzane są na poziomie poszczególnych regionów. Dostępne środki służą zmniejszeniu dysproporcji w rozwoju regionów należących do Unii Europejskiej.

Budżet RPO WL 2014-2020 wynosi 2,23 mld euro. Dzięki tym środkom w ramach dwóch funduszy: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego wsparcie otrzymają kluczowe dla rozwoju województwa lubelskiego obszary:

- przedsiębiorczość,
- badania i innowacje,
- energetyka odnawialna,
- środowisko,
- rynek pracy,
- edukacja,
- pomoc społeczna,
- transport,
- kultura,
- ochrona zdrowia.

W ramach perspektywy 2014-2020 w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych w Polsce (wg stanu na 31 grudnia 2019 roku) jest 48 915 projektów będących w realizacji lub oczekujących na realizację o łącznej wartości 156 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 105,9 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła natomiast 2,7 tys. zł.

W analizowanym okresie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego rozpoczęto realizację 3 526 projektów o łącznej wartości 11 mld zł i wartości dofinansowania z UE na poziomie 7,6 mld zł (Tabela 15).

Tabela 15. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita i wartość dofinansowania projektów w ramach RPO 2014-2020 (wg województw).

Regionalne Programy Operacyjne 2014-2020					
Województwo	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
Cały Kraj	2 191 562 934	1 509 448 247	1 483 177 015	x	294
DOLNOŚLĄSKIE	10 767 891 338	7 701 205 938	7 385 904 681	2 545,79	3 381
KUJAWSKO-POMORSKIE	8 791 214 627	6 386 317 880	6 252 011 687	3 008,99	2 130
LUBELSKIE	11 019 079 376	7 974 669 497	7 628 441 233	3 602,37	3 526
LUBUSKIE	4 358 884 720	3 188 055 407	3 061 018 393	3 017,13	959
ŁÓDZKIE	11 244 473 206	7 428 380 702	7 193 034 372	2 916,50	2 785
MAŁOPOLSKIE	14 663 262 346	10 164 640 423	9 758 000 498	2 869,51	3 281

MAZOWIECKIE	10 541 708 448	7 350 538 069	7 011 469 145	1 297,60	3 228
OPOLSKIE	4 768 213 670	3 508 935 122	3 363 031 970	3 409,03	1 260
PODKARPACKIE	10 432 795 115	7 457 914 323	7 194 850 188	3 379,43	2 768
PODLASKIE	5 911 889 476	4 155 990 880	4 010 655 432	3 394,45	1 947
POMORSKIE	10 212 849 966	7 207 640 069	6 925 641 229	2 967,89	1 708
ŚLĄSKIE	16 264 900 948	11 402 775 221	10 968 909 812	2 419,49	4 205
ŚWIĘTOKRZYSKIE	6 576 375 772	4 610 723 671	4 440 017 629	3 576,20	2 073
WARMIŃSKO- MAZURSKIE	8 510 215 035	6 058 322 982	5 821 200 936	4 073,67	3 678
WIELKOPOLSKIE	13 520 873 434	9 236 052 061	8 897 830 507	2 546,63	2 978
ZACHODNIOPOMORSKIE	6 771 643 362	4 633 239 048	4 489 214 009	2 639,12	1 666
POLSKA	156 547 833 773	109 974 849 540	105 884 408 736	2 756,61	41 867

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

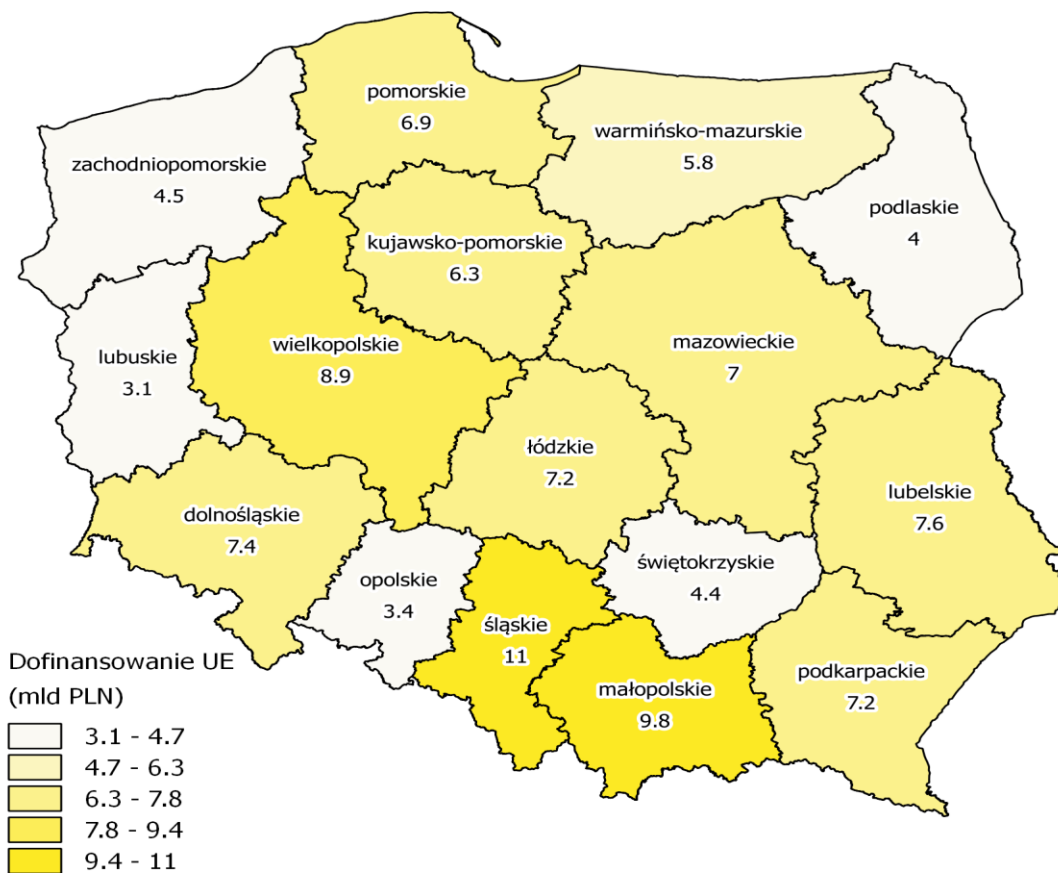
Według stanu na 31 grudnia 2019 roku, z Regionalnych Programów Operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 w Polsce realizowanych było 48,9 tys. projektów, a województwo lubelskie zajęło pod tym względem 3 pozycję w kraju z liczbą 3,5 tys. projektów. Większą liczbę projektów odnotowano tylko w województwie: dolnośląskim, śląskie i warmińsko-mazurskie (Wykres 32). Natomiast 4 lokatę region uzyskał pod względem wartości dofinansowania z UE, która wyniosła 67,6 mld zł. Udział wartości dofinansowania UE w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł natomiast 7,2% (Mapa 38).

Wartość dofinansowania UE z Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła średnio w kraju 2,7 tys. zł/os., a w województwie lubelskim była zdecydowanie wyższa i opiewała na 3,6 tys. zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 2 pozycji w Polsce, za województwem warmińsko-mazurskim (Mapa 39).

Średnia wartość projektu z Regionalnych Programów Operacyjnych 2014-2020 dla Polski (wg stanu na 31.12.2019r.) wyniosła 3,7 mln zł, zaś dla województwa lubelskiego 3,1 mln zł, co uplasowało region na 14 miejscu (niższe wartości odnotowały województwa: podlaskie i warmińsko-mazurskie). Pod względem średniej wartości dofinansowania z UE, przypadającej na 1 projekt województwo lubelskie zajęło natomiast 13 pozycję z kwotą 2,2 mln zł, przy czym średnia dla Polski wyniosła 2,5 mln zł.

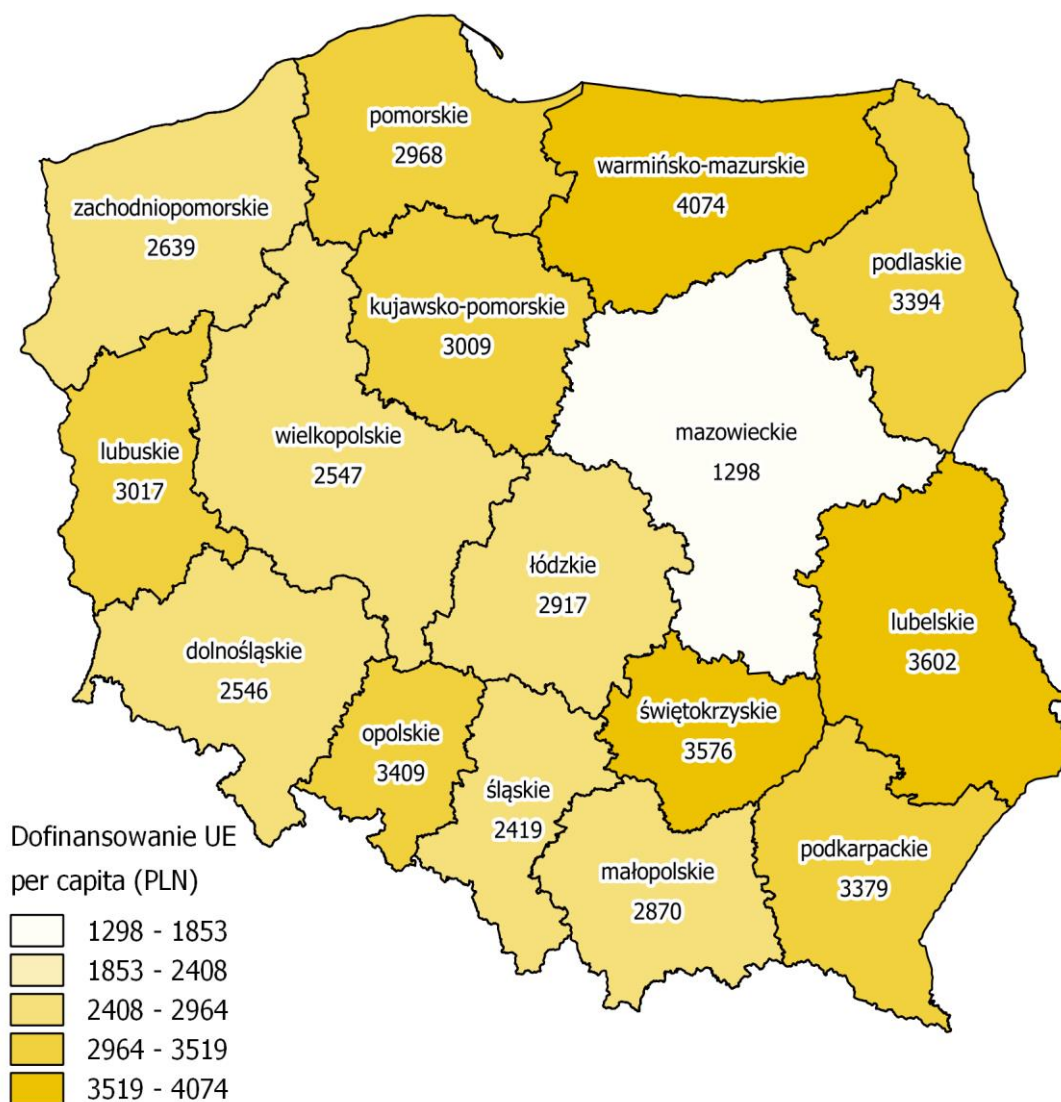
Mapa 38. Wartość dofinansowania ogółem projektów z RPO w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

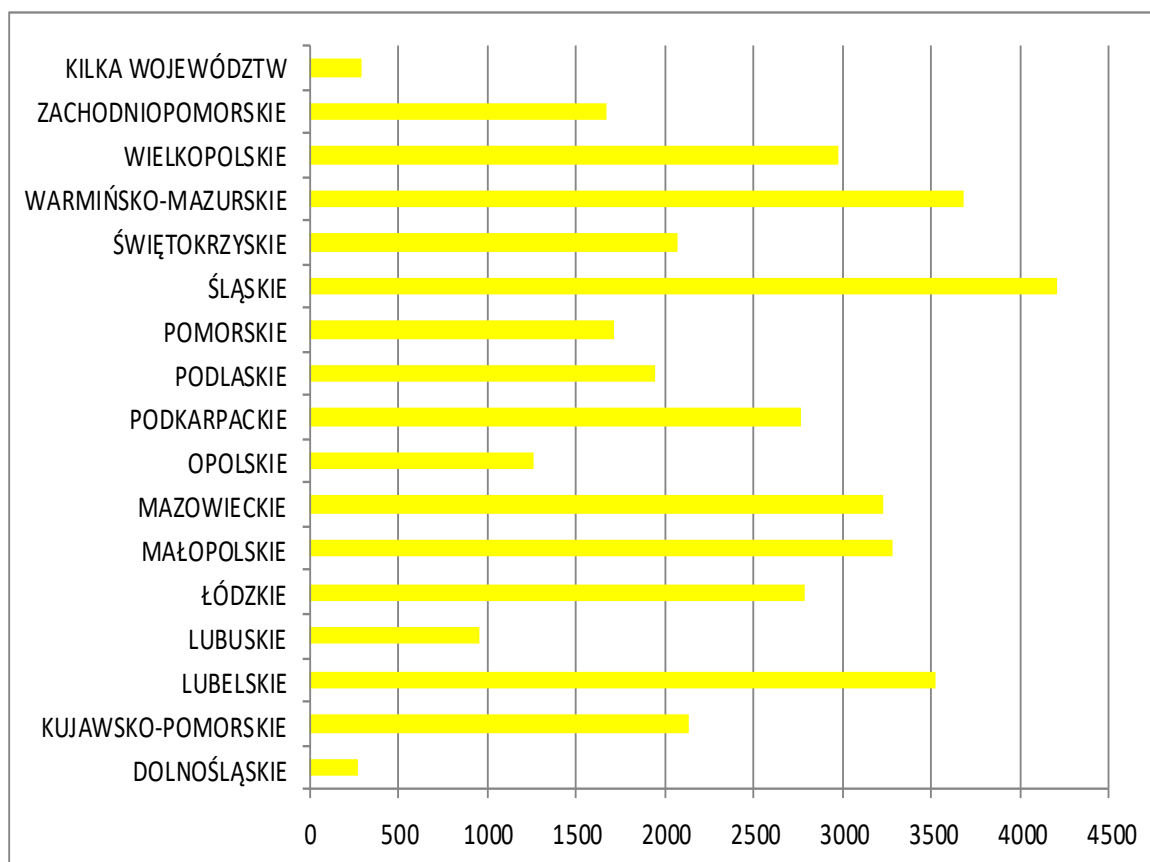

Mapa 39. Wartość dofinansowania ogółem na 1 mieszkańca projektów z RPO w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 Polityki Spójności realizowanych w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 32. Liczba projektów realizowanych w ramach programu RPOWL 2014-2020 wg województw.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Według stanu na koniec roku 2019r. projekty z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 realizowane są na terenie wszystkich powiatów. Zarówno pod względem liczbowym (16 % wszystkich projektów w regionie), jak i wartościowym (dotyczy to wartości bezwzględnych) dominujący jest udział miasta Lublin. Wynika to w znacznej mierze z koncentracji podmiotów i instytucji gospodarczych, badawczo-rozwojowych i realizacji na terenie miasta dużych inwestycji. W ogólnej liczbie projektów z RPOWL dużą liczbę stanowią także projekty realizowane na terenach kilku powiatów (13%).

Tabela 16. Liczba realizowanych projektów, wartość całkowita, wartość dofinansowania UE oraz wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca, projektów w ramach RPO 2014-2020 (wg gmin i powiatów).

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020					
powiaty/gminy	Wartość ogółem (PLN)	Dofinansowanie (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Dofinansowanie UE per capita (PLN)	Liczba projektów
LUBELSKIE	11 019 079 376,12	7 974 669 496,68	7 628 441 232,79	3 602,37	3526
białski	461 161 106,69	320 190 234,05	309 709 263,41	2 780,38	249
Biała Podlaska	36 796 988,07	22 849 114,84	22 989 713,19	1 603,86	25
Drelów	33 555 058,52	23 505 469,23	23 432 058,60	4 312,91	17
Janów Podlaski	13 375 323,59	9 763 467,46	9 146 071,41	1 711,47	13
Kodeń	18 028 903,49	12 919 244,91	12 824 267,01	3 577,20	14
Konstantynów	13 784 408,07	10 329 344,27	9 797 938,27	2 358,11	12
Leśna Podlaska	17 393 022,40	12 876 661,96	12 393 712,17	2 919,60	16
Łomazy	19 658 360,83	13 567 167,10	13 231 913,18	2 666,11	17
Międzyrzec Podlaski	54 260 178,40	36 689 765,91	35 918 042,46	2 138,49	25
Międzyrzec Podlaski - gmina wiejska	66 391 760,56	43 536 827,87	42 215 331,94	4 008,29	26
Piszczac	33 361 572,39	22 084 980,02	21 419 112,79	2 962,12	12
Rokitno	12 506 116,09	7 727 845,40	7 663 744,55	2 563,98	10
Rossosz	5 257 045,28	4 122 857,17	3 959 658,07	1 770,08	9
Sławatycze	11 116 114,28	8 625 978,32	8 445 411,57	3 613,78	11
Sosnówka	4 078 809,28	3 245 063,21	3 134 329,34	1 284,56	6
Terespol	19 266 963,33	14 022 467,14	13 321 185,20	2 397,19	8
Terespol - gmina wiejska	11 236 806,71	5 650 210,48	5 585 993,79	826,09	13
Tuczna	14 967 913,72	11 008 716,20	10 458 054,25	3 440,15	17
Wisznice	36 154 947,34	26 356 449,18	24 849 933,39	4 994,96	18
Zalesie	15 565 036,78	8 327 727,35	8 177 881,40	1 843,53	14
kilka JST	24 405 777,56	22 980 876,01	20 744 910,83	-	51
m.Biała Podlaska	197 585 682,00	143 689 346,85	137 106 155,36	2 390,61	105
m.Biała Podlaska	176 959 816,24	124 084 413,52	119 574 169,49	2 084,92	67
kilka JST	20 625 865,76	19 604 933,33	17 531 985,86	-	38
biłgorajski	408 558 102,52	266 600 252,79	258 408 317,32	2 547,53	156
Aleksandrów	9 191 467,72	7 097 681,24	7 012 450,16	2 157,01	3
Biłgoraj	80 212 763,35	50 386 983,08	48 314 777,96	1 830,73	39
Biłgoraj - gmina	76 598 448,77	45 115 840,87	44 321 736,11	3 325,21	17

wiejska					
Biszczka	23 543 161,65	14 158 835,85	14 073 604,77	3 719,24	8
Frampol	27 012 472,49	17 847 315,28	16 932 109,18	2 749,61	12
Goraj	9 946 019,04	7 071 223,60	6 747 357,70	1 633,35	8
Józefów	27 421 801,37	18 710 241,60	18 400 057,79	2 715,88	14
Księżpol	25 755 472,27	12 994 849,49	12 892 460,46	1 860,38	9
Łukowa	20 432 604,04	16 455 831,85	15 979 313,83	3 747,49	6
Obsza	21 467 588,45	13 162 483,41	13 088 681,43	3 050,26	8
Potok Górny	12 216 582,67	8 622 527,46	8 548 642,31	1 582,20	5
Tarnogród	27 139 231,39	17 362 269,53	16 695 036,41	2 491,80	9
Tereszpol	16 422 021,63	10 480 835,19	10 395 604,11	2 658,04	6
Turobin	8 440 323,03	5 747 293,26	5 662 062,18	925,63	4
kilka JST	22 758 144,67	21 386 041,07	19 344 422,94	-	34
m.Chełm	232 428 522,36	167 927 886,30	161 228 648,84	2 572,66	128
m.Chełm	215 461 897,98	152 050 940,53	146 807 018,13	2 342,54	89
kilka JST	16 966 624,37	15 876 945,77	14 421 630,70	-	39
chełmski	251 164 141,85	175 818 845,60	169 667 310,28	2 168,88	164
Białopole	4 178 800,76	2 958 265,22	2 899 746,41	986,98	4
Chełm	50 028 490,26	32 056 518,77	31 968 530,31	2 162,81	24
Dorohusk	24 831 046,20	16 574 127,92	16 463 368,47	2 561,20	19
Dubienka	3 103 294,21	2 500 046,63	2 438 002,17	1 033,93	5
Kamień	9 296 252,14	6 509 527,76	6 439 967,70	1 548,81	9
Leśniowice	12 810 715,29	7 918 438,71	7 862 513,80	2 174,37	9
Rejowiec	15 604 268,47	9 927 351,32	9 781 747,22	1 523,64	12
Rejowiec Fabryczny	14 194 498,69	11 136 108,45	10 290 295,16	2 329,70	13
Rejowiec Fabryczny - gmina wiejska	23 589 280,76	14 057 887,05	13 759 891,54	3 250,62	12
Ruda-Huta	8 562 838,97	6 023 790,47	5 924 201,89	1 307,48	12
Sawin	12 654 519,78	8 053 303,78	7 836 915,63	1 426,45	9
Siedliszcze	3 550 155,50	2 566 853,39	2 425 914,86	355,50	7
Wierzbica	18 941 904,45	12 972 309,89	12 302 590,08	2 403,32	13
Wojstławice	11 269 976,21	8 060 345,21	7 910 253,56	2 081,10	11
Żmudź	3 135 748,86	2 611 931,16	2 495 691,53	802,47	4
kilka JST	35 412 351,29	31 892 039,90	28 867 679,95	-	60
hrubieszowski	133 533 439,82	96 271 628,89	90 612 006,52	1 422,53	107
Dołhobyczów	23 458 837,02	14 253 180,17	13 716 482,13	2 514,94	8
Horodło	6 315 394,60	3 839 709,94	3 755 006,07	721,70	6
Hrubieszów	49 130 015,97	35 322 914,22	33 224 428,32	1 873,38	27
Hrubieszów - gmina wiejska	8 602 921,11	5 108 720,39	5 066 988,34	505,03	4
Mircze	8 777 000,06	5 943 777,45	5 835 211,62	819,44	5
Trzeszczany	4 137 221,80	2 523 763,71	2 482 031,66	596,07	3
Uchanie	1 971 472,79	1 365 090,23	1 323 358,18	289,13	3
Werbkowice	7 121 102,82	5 015 413,87	4 791 947,57	509,19	10

kilka JST	24 019 473,67	22 899 058,91	20 416 552,60	-	50
janowski	162 446 765,40	118 413 917,70	113 695 559,20	2 468,58	91
Batorz	11 079 902,31	7 458 391,67	7 361 920,26	2 217,45	8
Chrzanów	5 960 670,79	3 857 588,31	3 752 681,42	1 275,12	4
Dzwola	11 944 442,82	9 041 041,66	8 936 134,78	1 421,37	7
Godziszów	17 562 208,20	12 944 133,55	12 358 465,49	2 117,63	7
Janów Lubelski	82 187 698,87	55 542 847,89	53 771 508,08	3 363,87	34
Modliborzyce	10 112 185,52	7 875 977,08	7 670 017,57	1 095,25	5
Potok Wielki	5 352 234,70	4 444 789,08	4 336 084,62	925,92	6
kilka JST	18 247 422,20	17 249 148,46	15 508 746,96	-	36
krasnostawski	293 297 561,82	197 230 317,15	191 470 235,31	2 995,23	140
Fajstławice	10 679 770,85	7 457 441,61	7 180 187,75	1 568,75	6
Gorzków	3 396 766,08	2 876 765,63	2 767 175,29	789,94	3
Izbica	34 358 320,01	18 513 916,83	18 415 404,89	2 240,04	9
Krasnystaw	57 159 774,01	38 253 234,17	37 646 457,44	2 004,82	36
Krasnystaw - gmina wiejska	39 374 084,60	23 455 947,34	22 753 781,04	2 639,96	14
Kraśniczyn	58 307 764,93	41 007 767,88	40 904 137,18	11 106,20	8
Łopiennik Górny	13 846 175,84	8 495 942,00	8 221 331,96	2 084,52	7
Rudnik	4 849 696,44	3 664 562,75	3 566 050,81	1 172,27	3
Siennica Różana	17 603 803,96	10 890 561,20	10 792 049,26	2 607,40	8
Żółkiewka	26 461 326,76	16 813 067,25	16 052 593,13	2 962,28	8
kilka JST	27 260 078,34	25 801 110,51	23 171 066,56	-	52
kraśnicki	333 670 138,10	219 848 423,82	212 667 916,52	2 214,30	176
Annapol	18 600 258,25	11 603 615,05	11 405 446,32	1 313,99	15
Dzierzkowice	14 710 645,77	10 696 986,99	10 534 140,44	1 985,70	12
Gościeradów	23 664 486,24	17 947 502,67	17 333 977,95	2 394,20	19
Kraśnik	140 007 812,72	80 239 413,99	78 619 524,59	2 276,25	59
Kraśnik - gmina wiejska	10 772 853,42	7 193 117,46	6 990 065,63	948,06	11
Szastarka	5 284 500,59	4 073 494,03	3 980 593,14	687,38	9
Trzydnik Duży	27 222 209,18	18 466 898,72	17 854 144,25	2 782,32	17
Urzędów	32 569 319,11	21 590 110,90	21 095 208,19	2 442,42	21
Wilkołaz	25 140 914,96	15 500 397,52	15 165 038,64	2 741,83	14
Zakrzówek	7 932 059,81	6 226 197,91	6 091 022,90	932,78	11
kilka JST	27 765 078,06	26 310 688,59	23 598 754,45	-	44
lubartowski	553 488 387,27	392 720 017,62	386 736 932,44	4 355,69	246
Abramów	11 675 299,83	8 417 564,47	8 312 342,67	2 044,35	8
Firlej	25 317 340,17	15 187 810,33	14 973 003,48	2 531,79	14
Jeziorzany	13 977 112,24	9 658 260,72	9 543 484,38	3 389,02	8
Kamionka	22 748 359,41	14 159 705,05	14 082 500,28	2 177,59	14
Kock	24 973 486,48	14 136 077,95	13 874 089,82	2 155,03	17
Lubartów	173 859 065,84	121 614 993,70	121 130 241,75	5 507,17	79
Lubartów - gmina wiejska	120 868 406,11	83 648 933,51	83 152 159,25	7 085,22	64
Michów	9 857 960,22	7 355 534,38	7 275 811,29	1 232,14	9

Niedźwiada	49 456 933,67	39 769 896,92	39 690 173,83	6 380,03	10
Ostrów Lubelski	29 991 945,35	19 905 629,39	19 794 255,26	3 786,20	14
Ostrówek	2 553 476,64	1 994 847,28	1 915 124,19	493,33	5
Serniki	15 338 893,90	11 677 864,30	10 971 597,87	2 226,83	11
Uścimów	17 241 205,35	11 910 234,01	11 804 310,84	3 695,78	11
kilka JST	35 628 902,06	33 282 665,63	30 217 837,56	-	55
lubelski	736 819 786,25	544 001 010,55	517 817 335,65	3 354,02	360
Bełżyce	19 608 281,23	12 993 183,61	12 222 144,04	920,48	19
Borzechów	1 650 460,57	1 531 480,74	1 402 434,23	372,79	4
Bychawa	26 359 139,13	18 874 473,96	18 679 203,08	1 595,29	23
Garbów	28 737 820,50	19 361 924,36	19 134 698,65	2 108,97	19
Głusk	92 545 930,25	67 012 320,80	62 664 911,07	5 621,18	63
Jabłonna	75 250 014,73	62 053 572,11	59 987 900,43	7 450,06	48
Jastków	71 910 898,51	45 965 167,07	40 349 785,81	2 875,55	69
Konopnica	37 712 610,63	26 797 408,22	26 764 328,69	1 932,72	57
Krzczonów	35 694 306,82	28 444 940,92	26 326 433,02	5 975,13	9
Niedrzwica Duża	65 282 957,05	44 373 289,94	44 315 245,33	3 725,54	59
Niemce	72 115 383,90	50 312 113,11	50 271 177,58	2 576,82	64
Strzyżewice	52 046 916,38	33 064 434,01	30 945 436,67	3 835,10	49
Wojciechów	8 119 880,06	5 695 597,53	5 605 091,14	932,78	13
Wólka	39 793 403,86	30 215 374,91	29 923 552,90	2 445,33	57
Wysokie	35 001 138,28	28 396 054,10	26 087 097,21	5 847,81	12
Zakrzew	5 083 782,68	4 058 059,27	3 982 569,75	1 373,77	5
kilka JST	69 906 861,67	64 851 615,89	59 155 326,05	-	83
m.Lublin	1 823 105 885,99	1 256 367 223,35	1 199 695 530,82	3 531,82	561
m.Lublin	1 797 995 129,29	1 233 740 169,93	1 178 418 116,82	3 469,18	518
kilka JST	25 110 756,70	22 627 053,43	21 277 414,01	-	43
łęczyński	314 896 556,27	218 845 016,19	211 765 484,40	3 685,63	172
Cyców	20 613 002,12	11 506 942,97	11 267 566,17	1 414,28	12
Ludwin	11 708 205,01	7 361 665,96	7 271 496,74	1 299,64	8
Łączna	123 964 686,95	86 849 396,80	83 985 406,41	3 589,43	36
Milejów	84 401 139,27	55 168 847,47	54 237 990,21	5 955,64	30
Puchaczów	26 609 363,94	16 045 609,81	15 972 479,53	2 810,08	10
Spiczyn	21 218 496,98	17 956 192,30	16 843 950,95	2 951,97	40
kilka JST	26 381 661,99	23 956 360,88	22 186 594,38	-	52
łukowski	292 372 050,30	192 692 906,87	186 103 897,65	1 732,02	166
Adamów	18 979 918,33	12 102 399,21	11 543 538,05	2 052,91	15
Krzywda	30 236 483,39	20 569 117,18	19 978 007,84	1 897,97	26
Łuków	107 805 532,50	61 919 512,56	60 571 825,24	2 017,38	41
Łuków - gmina wiejska	30 370 056,73	21 139 912,80	20 881 503,67	1 150,62	19
Serokomla	7 651 247,41	6 112 430,30	5 922 720,51	1 493,37	10
Stanin	21 493 443,10	13 362 311,57	12 810 972,24	1 313,81	16
Stoczek Łukowski	22 500 679,69	14 416 768,43	14 029 681,37	5 532,21	14

Stoczek Łukowski - gmina wiejska	15 894 604,50	10 525 552,11	10 288 588,29	1 308,98	9
Trzebieszów	9 606 539,95	7 750 381,90	7 451 481,67	1 004,78	6
Wojcieszków	5 885 867,56	4 159 257,83	4 019 457,41	582,28	6
Wola Mysłowska	2 739 799,92	2 543 966,59	2 328 829,93	496,02	7
kilka JST	19 207 877,21	18 091 296,40	16 277 291,41	-	38
opolski	233 559 886,44	161 339 812,00	154 870 753,93	2 593,02	127
Chodel	15 097 781,29	11 214 272,09	10 609 880,19	1 601,97	10
Józefów nad Wisłą	11 014 629,54	7 758 865,50	7 543 849,16	1 144,22	9
Karczmiska	17 661 231,45	11 923 866,06	11 702 805,23	2 082,72	10
Łaziska	15 441 032,03	10 417 820,53	10 295 259,27	2 074,40	7
Opole Lubelskie	68 035 037,38	44 946 402,82	43 422 329,45	2 519,57	33
Poniatowa	71 082 895,13	45 351 351,42	43 732 202,70	3 066,13	33
Wilków	12 681 980,91	8 595 288,73	8 402 485,96	1 896,30	8
kilka JST	22 545 298,70	21 131 944,84	19 161 941,98	-	42
parczewski	303 602 645,44	235 688 847,96	231 193 887,31	6 614,23	124
Dębowa Kłoda	9 823 538,66	7 384 226,19	7 327 079,93	1 849,34	8
Jabłoń	25 770 036,39	18 606 406,31	17 893 065,51	4 634,31	24
Milanów	13 242 710,42	9 540 128,52	9 381 433,96	2 446,27	12
Parczew	112 656 421,02	86 140 648,94	84 824 669,93	5 860,08	20
Podedwórze	6 921 896,30	4 931 211,25	4 823 527,72	2 951,98	10
Siemień	92 761 174,87	75 283 192,69	75 221 639,38	16 416,77	9
Sosnowica	22 303 780,45	15 080 227,61	14 617 846,66	5 611,46	16
kilka JST	20 123 087,34	18 722 806,45	17 104 624,22	-	50
puławski	623 280 962,03	382 532 058,74	372 779 647,89	3 276,84	257
Baranów	25 198 862,69	16 426 833,00	16 121 049,81	4 117,76	14
Janowiec	16 981 152,61	11 032 312,63	10 680 624,55	2 904,71	11
Kazimierz Dolny	23 207 318,58	16 007 678,31	15 006 241,66	2 234,07	16
Końskowola	33 241 397,88	22 961 090,67	21 838 388,17	2 464,27	23
Kurów	50 904 706,54	26 866 764,90	26 741 355,67	3 484,67	16
Markuszów	9 750 198,30	6 268 346,23	6 202 448,68	2 092,59	6
Nałęczów	62 451 284,47	41 758 966,40	41 465 490,35	4 610,86	47
Puławy	272 611 276,81	146 181 948,96	143 530 691,05	3 004,37	77
Puławy - gmina wiejska	34 527 299,47	22 444 474,34	21 820 079,70	1 811,70	26
Wąwolnica	22 725 934,52	14 367 625,52	14 297 065,29	3 050,37	9
Żyrzyn	43 099 335,92	31 719 407,32	31 032 889,53	4 807,57	24
kilka JST	28 582 194,23	26 496 610,46	24 043 323,42	-	40
radzyński	248 277 310,61	171 971 152,55	167 584 709,95	2 827,10	122
Borki	30 257 257,11	20 199 493,51	19 648 599,09	3 255,77	14
Czemierniki	29 667 692,03	21 959 082,65	21 582 119,87	4 944,36	12
Kąkolewnica	5 909 085,92	4 592 400,97	4 510 638,44	556,73	2
Komarówka Podlaska	11 412 937,30	8 650 928,99	8 410 250,78	1 978,88	8

Radzyń Podlaski	50 411 332,52	33 164 960,70	32 510 379,93	2 066,64	24
Radzyń Podlaski - gmina wiejska	58 072 125,98	34 425 686,72	33 976 013,17	4 201,83	13
Ulan-Majorat	18 047 365,67	11 638 210,62	11 377 589,50	1 891,22	8
Wołyń	26 837 393,91	20 737 962,49	20 556 317,05	3 071,32	13
kilka JST	17 662 120,17	16 602 425,88	15 012 802,13	-	42
rycki	327 147 016,14	223 986 040,81	213 073 239,78	3 793,63	123
Dęblin	70 949 050,81	42 357 005,00	41 489 291,35	2 569,16	24
Kłoczew	29 639 005,77	15 354 178,78	15 088 889,88	2 098,89	15
Nowodwór	9 551 547,62	7 584 874,17	7 355 726,77	1 794,52	6
Ryki	99 065 444,98	62 706 649,48	60 803 436,44	2 981,88	41
Stężyca	79 870 479,00	65 313 355,27	59 640 207,54	11 564,90	11
Ułęż	19 199 640,23	12 925 152,13	12 656 179,14	3 978,68	11
kilka JST	18 871 847,74	17 744 825,97	16 039 508,68	-	36
świdnicki	450 966 519,76	328 128 124,30	320 598 176,76	4 450,34	221
Mełgiew	48 257 967,58	30 055 992,91	29 281 667,85	2 994,04	53
Piaski	114 645 874,57	84 805 155,02	83 189 327,91	7 884,50	73
Rybczewice	19 489 036,99	14 046 939,31	13 424 066,54	3 924,02	16
Świdnik	167 934 042,93	115 281 729,47	113 507 369,21	2 887,35	86
Trawniki	64 536 565,49	50 823 061,49	50 574 897,10	5 635,09	16
kilka JST	36 103 032,19	33 115 246,10	30 620 848,15	-	60
tomaszowski	297 491 294,91	183 841 365,31	177 422 301,99	2 119,36	154
Bełżec	13 217 109,49	7 751 709,37	7 702 425,43	2 308,19	8
Jarczów	1 011 617,55	847 195,15	797 911,21	232,09	2
Krynice	4 394 762,05	3 081 851,59	2 930 826,50	899,03	5
Lubycza Królewska	28 403 806,36	13 793 427,09	13 676 988,42	2 199,93	10
Łaszczów	7 075 216,41	5 079 516,72	4 858 647,70	801,36	8
Rachanie	10 416 947,53	7 289 175,86	7 164 662,54	1 389,85	8
Susiec	21 596 642,48	13 138 258,23	12 903 139,61	1 721,11	11
Tarnawatka	9 484 639,61	6 290 824,57	6 165 233,02	1 564,38	7
Telatyn	6 564 489,90	4 194 196,74	4 144 912,80	1 038,30	3
Tomaszów Lubelski	110 673 768,72	64 282 318,66	61 217 680,61	3 188,75	39
Tomaszów Lubelski - gmina wiejska	38 031 831,07	23 270 584,33	23 060 220,97	2 024,07	21
Tyszowce	18 435 197,40	10 920 372,50	10 765 497,05	1 920,70	10
Ułhówek	10 440 704,57	7 086 264,84	6 951 278,64	1 504,93	7
kilka JST	17 744 561,81	16 815 669,67	15 082 877,52	-	34
włodawski	254 854 532,24	177 804 833,30	172 483 624,01	4 460,63	166
Hanna	16 374 500,98	10 674 728,59	10 583 763,61	3 643,29	11
Hańsk	19 140 087,71	10 521 631,93	10 361 946,27	2 763,19	12
Stary Brus	13 640 950,54	6 978 749,74	6 940 955,98	3 300,50	9
Urszulin	56 359 934,46	38 824 815,04	38 378 999,79	9 183,78	27
Włodawa	73 726 387,36	54 028 846,46	52 138 696,50	3 943,93	38

Włodawa - gmina wiejska	17 179 351,16	11 435 653,30	11 361 929,05	1 875,22	18
Wola Uhruska	26 974 051,89	16 811 945,59	16 732 430,98	4 313,59	23
Wyryki	6 888 675,23	5 299 210,61	5 099 897,90	1 982,08	10
kilka JST	24 570 592,90	23 229 252,05	20 885 003,93	-	54
zamojski	421 638 204,28	310 180 316,68	303 439 458,38	2 837,61	154
Adamów.	14 038 126,10	8 457 137,33	8 141 868,17	1 729,37	8
Grabowiec	3 497 025,83	2 655 930,32	2 562 849,94	638,64	7
Komarów-Osada	14 337 794,59	8 181 634,55	8 033 549,69	1 599,35	13
Krasnobród	21 463 989,17	15 162 561,71	14 994 294,73	2 104,17	14
Łabunie	9 028 990,85	6 188 802,45	6 004 053,10	962,65	12
Miączyn	8 964 735,20	6 949 272,67	6 820 650,81	1 172,34	6
Nielisz	91 391 294,01	73 171 842,37	73 087 660,33	13 317,72	9
Radecznica	12 621 819,28	9 387 607,11	9 297 045,05	1 625,36	6
Sitno	6 967 285,84	5 595 907,57	5 404 428,31	799,94	9
Skierbieszów	24 660 268,66	15 940 708,10	15 236 919,10	2 951,75	16
Stary Zamość	17 513 756,20	13 227 716,64	12 547 497,96	2 417,63	12
Sułów	7 002 514,48	4 639 218,80	4 369 306,19	964,10	8
Szczebrzeszyn	33 888 386,45	20 055 163,25	19 393 380,95	1 722,02	18
Zamość	122 685 676,16	90 187 882,69	90 050 217,51	3 893,22	22
Zwierzyniec	7 481 480,69	5 494 925,41	5 314 934,92	785,07	9
kilka JST	26 095 060,76	24 884 005,71	22 180 801,62	-	46
m.Zamość	309 389 869,53	220 815 115,01	213 699 556,10	3 348,84	121
m.Zamość	276 211 708,92	189 616 906,12	185 498 119,62	2 906,90	81
kilka JST	33 178 160,61	31 198 208,89	28 201 436,48	-	40
kilka JST	1 354 343 008,10	1 267 764 802,26	1 154 611 282,98	-	442

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W analizowanym okresie najwięcej projektów z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 realizowanych jest na terenie powiatów: miasta Lublin (561 projektów) i na terenie kilku powiatów (442 projektów), a w dalszej kolejności w powiecie: lubelskim (360), puławskim (257) i bialskim (249). Najmniejszą aktywnością jak do tej pory odznaczają się powiaty: janowski (91), miasto Biała Podlaska (105) i hrubieszowski (107) i (Tabela 16) (Wykres 33). Średnia liczba projektów przypadających na 1 powiat wynosi blisko 182, a wartości powyżej średniej odnotowano w 7 powiatach. Wśród gmin największą aktywnością w pozyskiwaniu środków z RPOWL wykazały się jak do tej pory gminy: Świdnik (86), Lubartów – miasto (79), Puławy – miasto (77 projektów), Piaski (73) oraz Jastków (69).

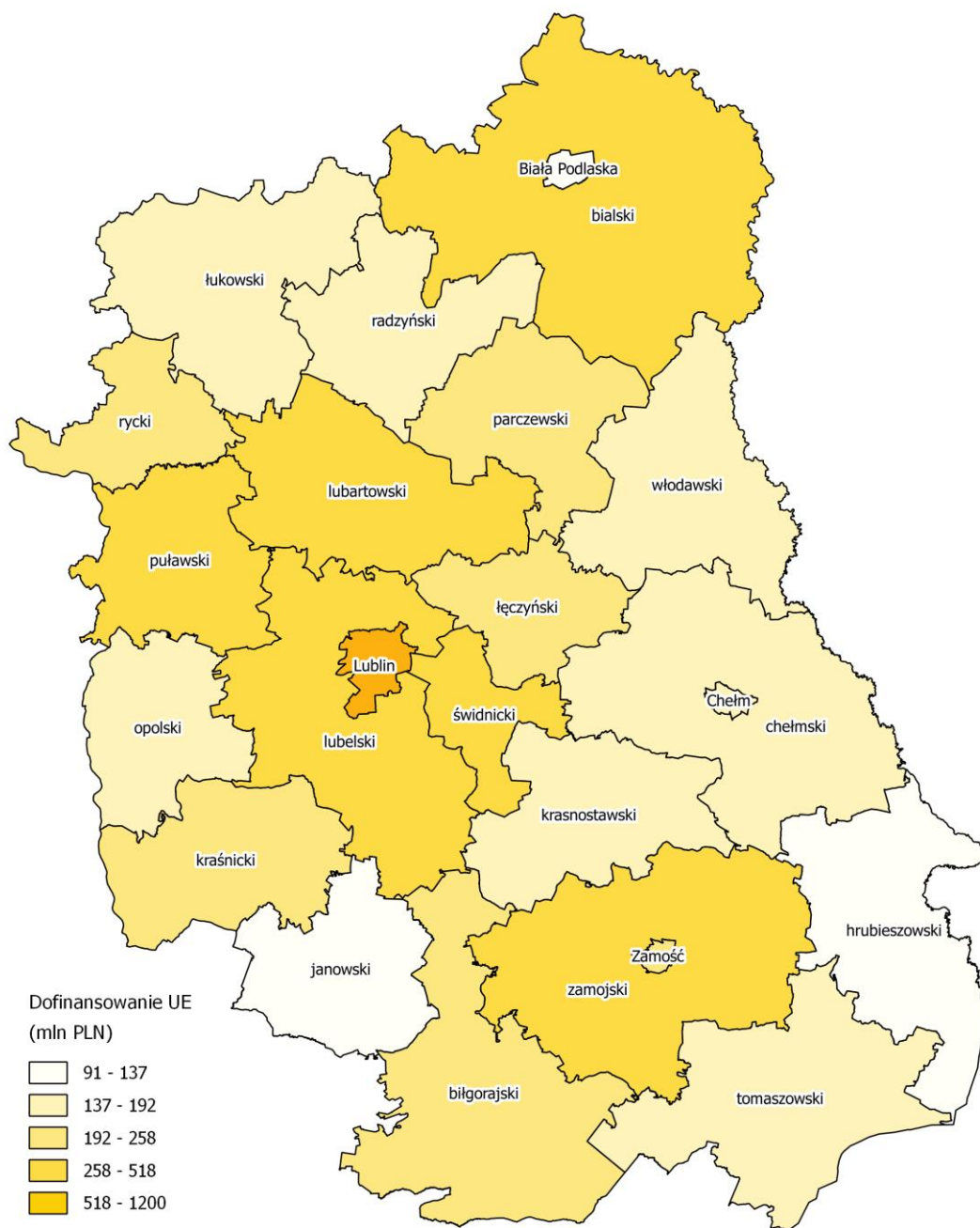
Średnia wartość projektu realizowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego wynosi 3,1 mln zł, zaś średnia wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt to 2,2 mln zł, przy czym zdecydowana większość powiatów odnotowała wartości poniżej średniej. Wartość dofinansowania UE przypadająca na 1 projekt powyżej średniej odnotowano jedynie wśród projektów realizowanych przez kilka powiatów (2,6 mln zł).

Największe dofinansowanie UE w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego wśród powiatów otrzymały jak do tej pory: miasto Lublin (ponad 1,2 mld zł) i projekty realizowane przez kilka powiatów (1,1 mld zł), a następnie powiat lubelski (517,8 mln zł) i lubartowski (386,7 mln zł) w dalszej kolejności powiat puławski, świdnicki oraz bialski. Najmniejsze dofinansowanie otrzymały natomiast powiaty: hrubieszowski (60,6 mln zł), janowski (113,7 mln zł) i miasto Biata Podlaska 137,1 mln zł),(Mapa 40). Wśród gmin największe środki w ramach RPOWL trafiły dotychczas do gmin: Puławy – miasto (143,5 mln zł), Lubartów – miasto (121,1 mln zł), Świdnik (113,5 mln zł), Zamość – gmina wiejska (90,1 mln zł), Parczew (84,8 mln zł), Łęczna (83,9 mln zł), Piasy (83,1 mln zł) i Lubartów - gmina wiejska (83,1 mln zł) . Warto zaznaczyć, iż wszystkie gminy z województwa lubelskiego pozyskały już środki w ramach RPOWL 2014-2020 (Mapa 42).

Pod względem wartości dofinansowania UE przypadającej na jednego mieszkańca z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 w powiatach występuje duże zróżnicowanie. Największe dofinansowanie w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano na terenie powiatów: parczewskiego – ponad 6,6 tys. zł/os., a w dalszej kolejności włodawskiego – 4,5 tys. zł/os, świdnickiego – 4,4 tys. zł/os. i lubartowskiego – 4,3 tys. zł/os. Najmniejsze dofinansowanie przypadające na 1 mieszkańca występuje zaś w powiatach: hrubieszowskim – 1,4 tys. zł/os., łukowskim – 1,7 tys. zł/os., tomaszowski – 2,1 tys. zł/os., kraśnickim i chełmski po 2,2 tys. zł/os. (Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

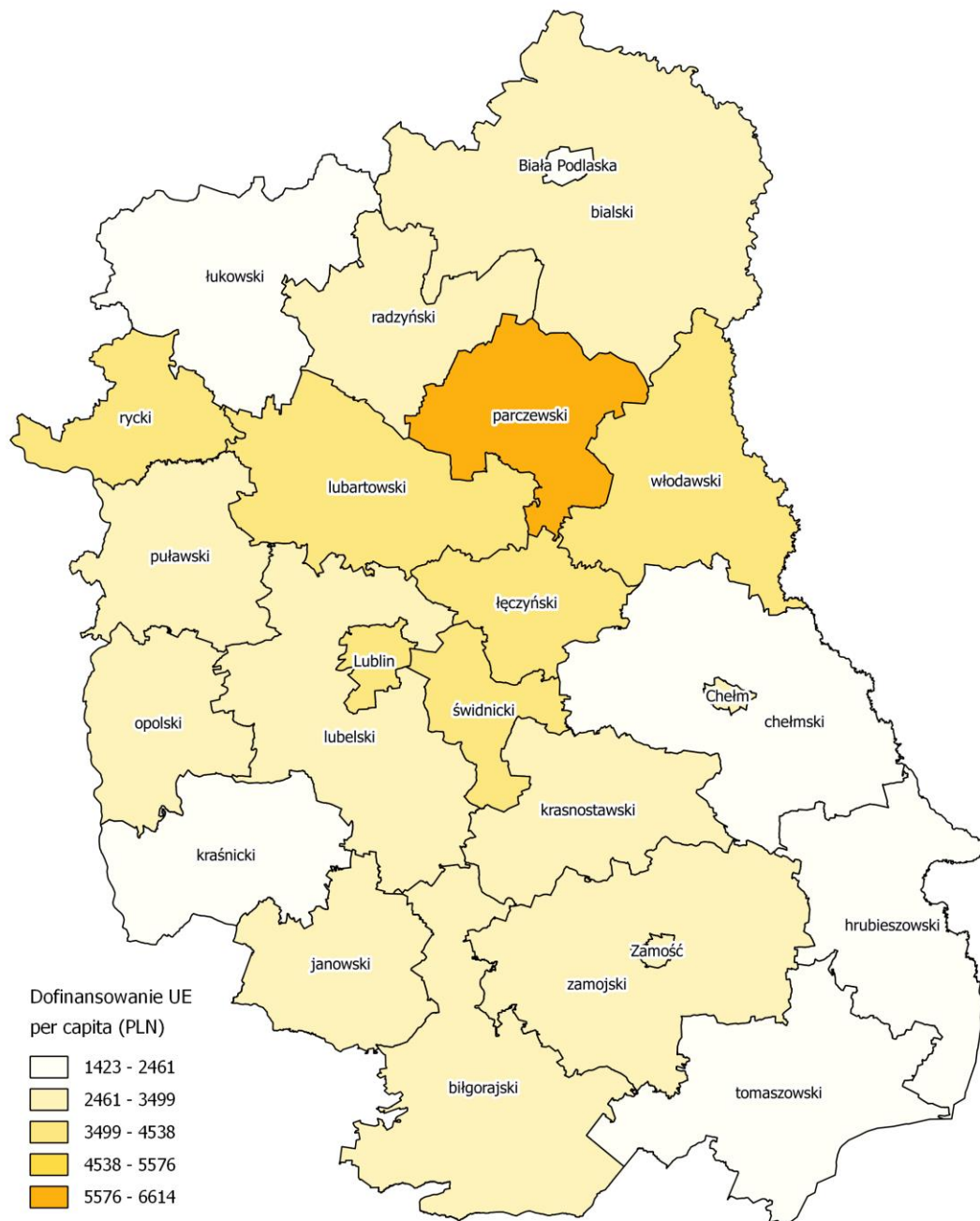
Mapa 41). Wśród gmin największe dofinansowanie per capita z RPOWL uzyskały gminy: Siemień (16,4 tys. zł/os.), Nielisz (13,3 tys. zł/os.), Stężyca (11,6 tys. zł/os.), Kraśniczyn (11 tys. zł/os.), i Urszulin (9,2 tys. zł/os.)(Mapa 43).

Mapa 40. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu RPO realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

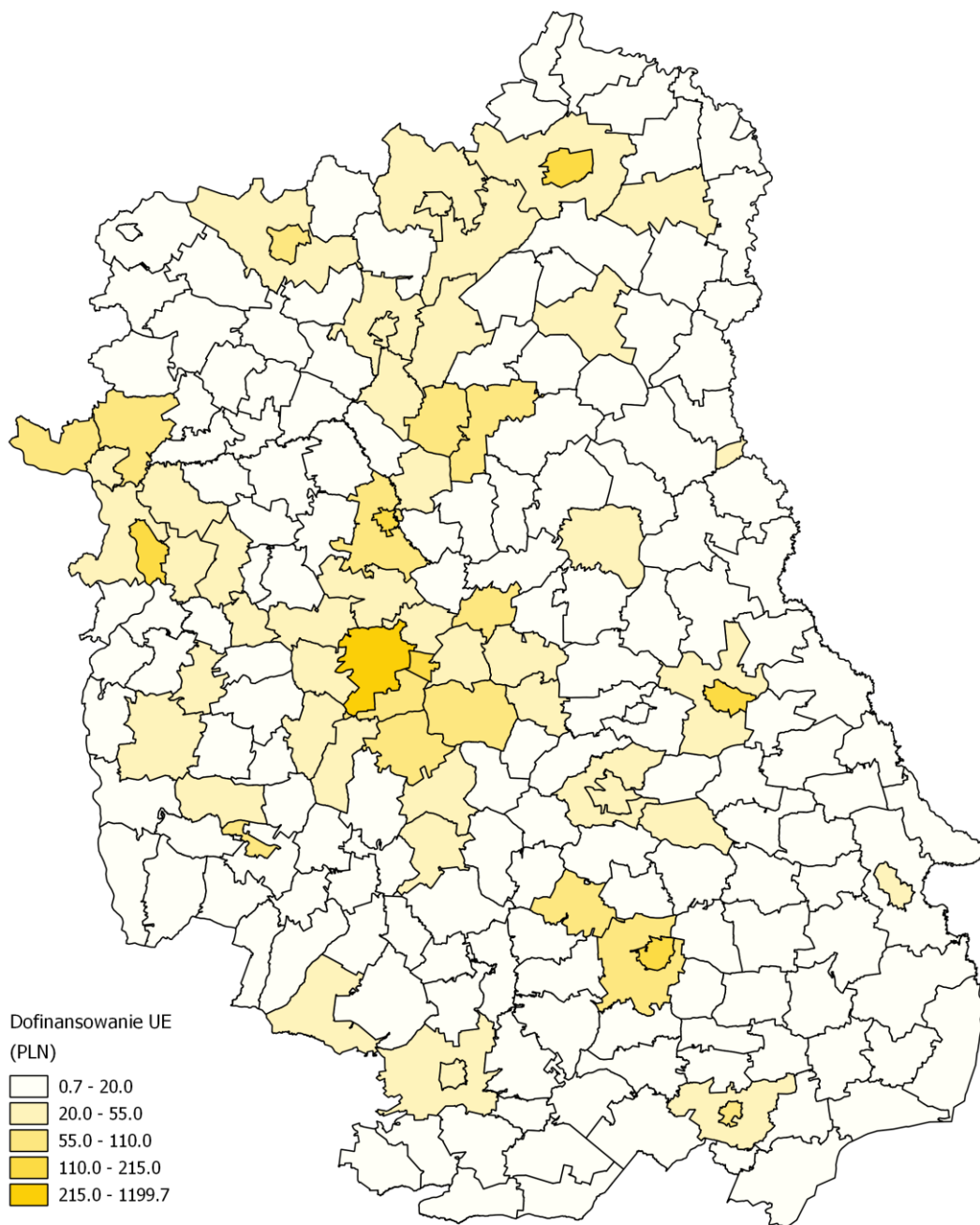
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 41. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu RPO realizowanych na terenie powiatów województwa lubelskiego w mln zł.

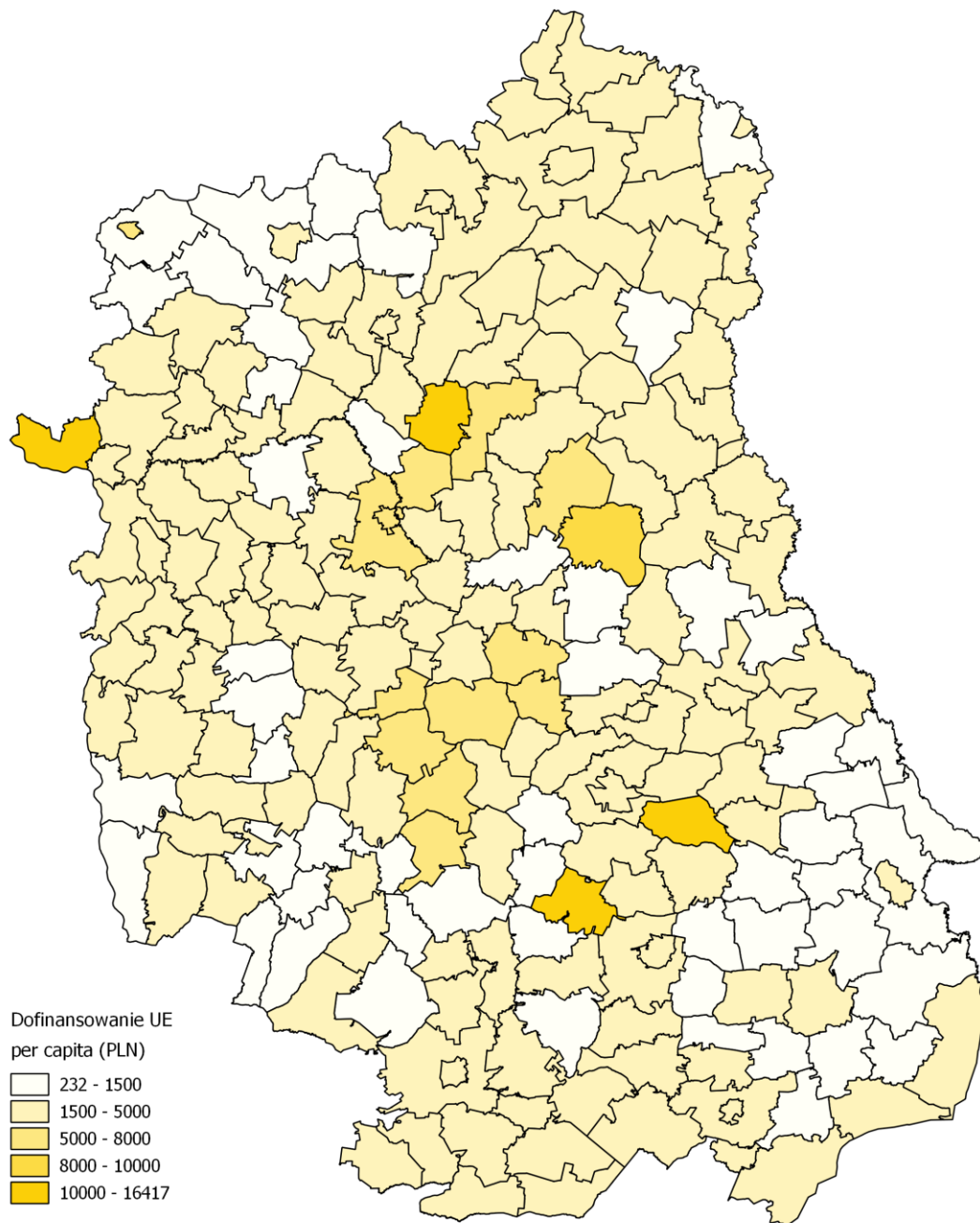
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 42. Wartość dofinansowania UE ogółem projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu RPO realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

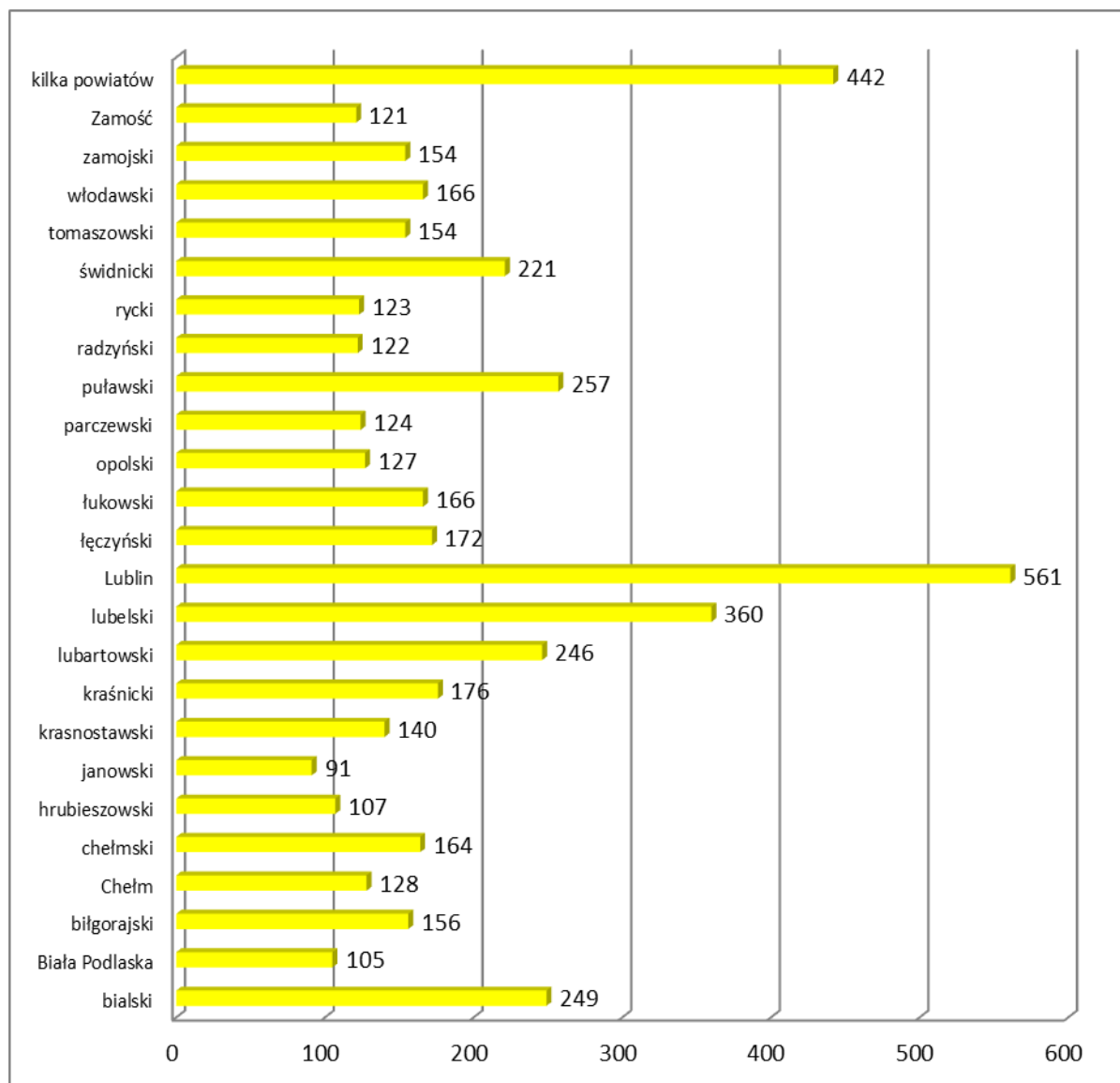
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 43. Wartość dofinansowania UE na 1 mieszkańca projektów w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 z programu RPO realizowanych na terenie gmin województwa lubelskiego w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 33 .Liczba realizowanych projektów w ramach RPOWL 2014-2020 na terenie powiatów województwa lubelskiego.

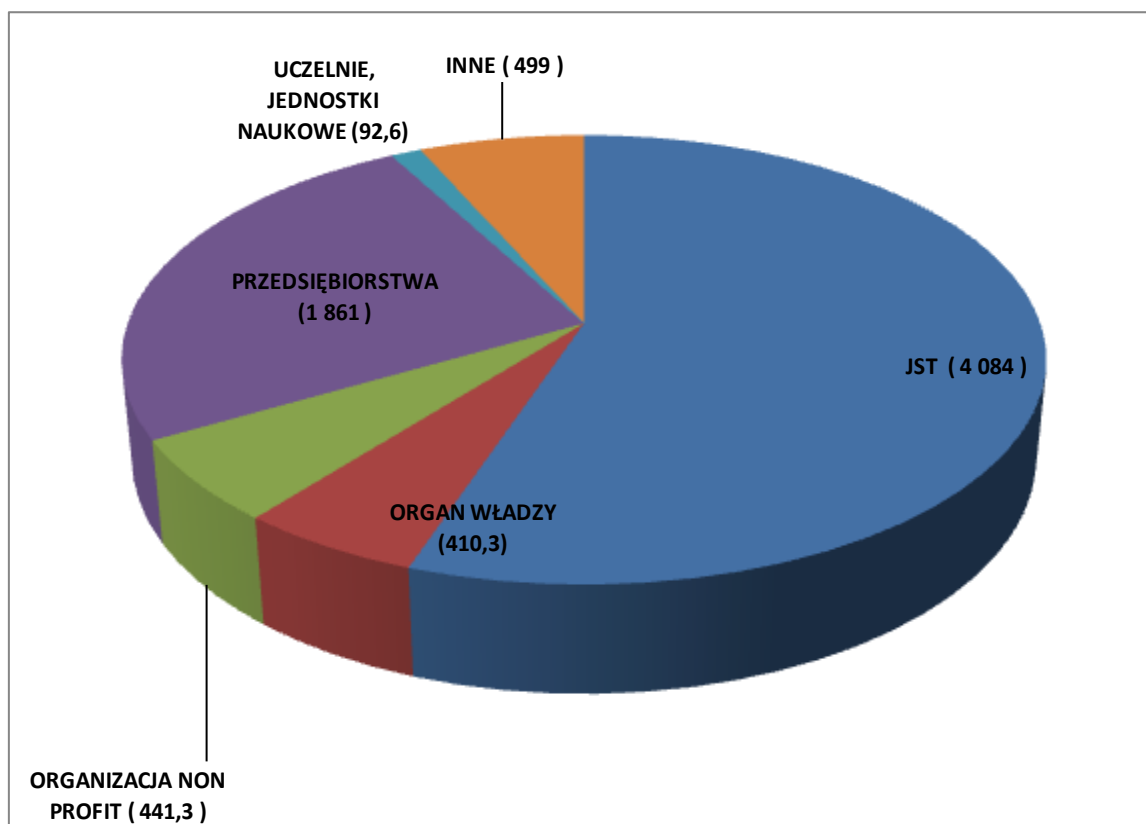

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 największy udział mają „jednostki samorządu terytorialnego” (4 083 mld zł, co stanowi 55% wykorzystanych środków) następnie „przedsiębiorstwa” (1 861 mld zł, co stanowi 25% wykorzystanych środków) następnie „inne” (7%), „organizacje non profit” i „organ władzy” (po 6%) oraz „uczelnie i jednostki naukowe” (1%) (Wykres 34).

Wykres 34. Wartość dofinansowania projektów w ramach RPO WL 2014-2020 wg formy prawnej beneficjentów (mln PLN).

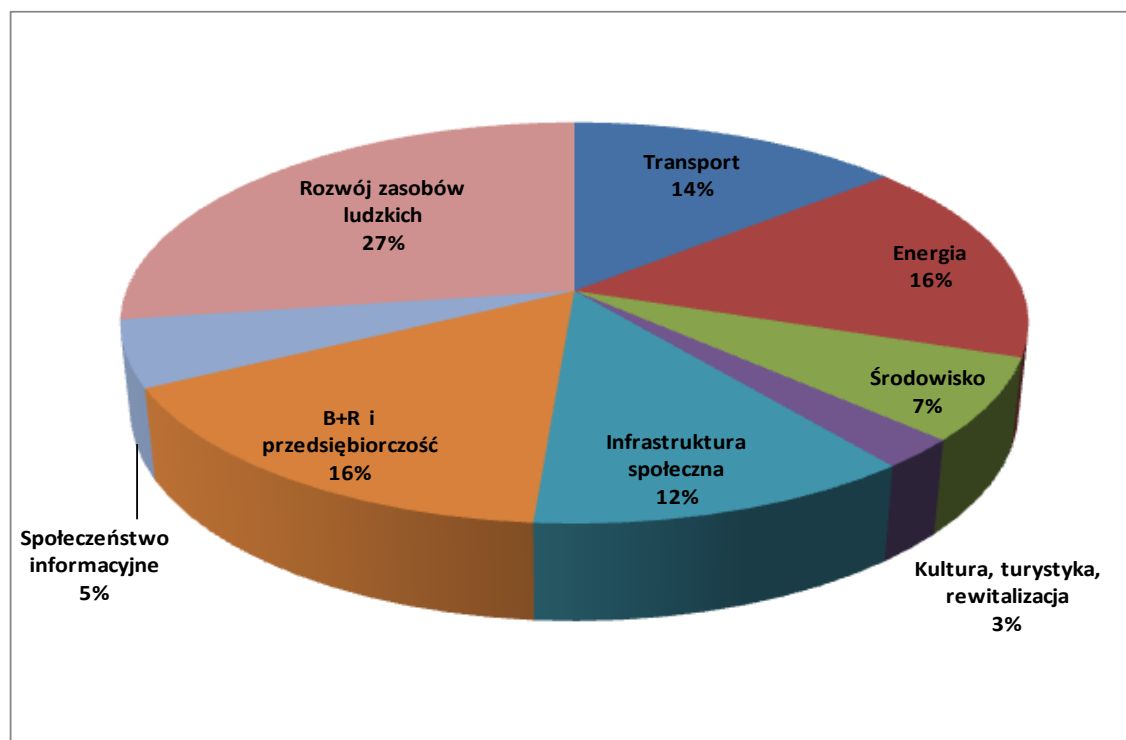

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Analizując strukturę projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne, zauważalny jest przeważający udział projektów realizowanych z zakresu „Rozwoju zasobów ludzkich” (ponad 2,1 mld zł i stanowią one 27% wszystkich realizowanych na terenie województwa projektów) następnie: „Energii” oraz „B+R i przedsiębiorczość” (po 1,2 mld zł (16%) , „Transportu” (1,1 mld zł 14%). W dalszej kolejności uplasowały się takie obszary tematyczne jak: „Infrastruktura społeczna (ponad 906 mln zł 12%), „Środowisko” (ponad 508 mln zł i stanowią one 7%) oraz „Społeczeństwo informacyjne” (ponad 411 mln zł 5 %) oraz „Kultura, turystyka i rewitalizacja” 186 mln (3%) (Wykres 35).

Wykres 35. Wartości dofinansowania UE programu RPO 2014-2020 w podziale na obszary tematyczne (%).

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z SL2014, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Nabory wniosków o dofinansowanie⁶

Od początku uruchomienia programu ogłoszono 205 naborów wniosków o dofinansowanie, w trybie konkursowym i pozakonkursowym, w ramach których ogólna pula środków przeznaczona na dofinansowanie projektów wyniosła 11 867 795 384,73 PLN, w tym 11 344 619 282,86 PLN dofinansowania z UE, co stanowi 118,59% alokacji na Program.

W ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego ogłoszono 116 naborów wniosków o dofinansowanie, w ramach których kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów wyniosła 8 040 911 358,03 PLN dofinansowania z UE, co stanowi 116,91% alokacji Programu z EFRR;

W ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego ogłoszono 89 naborów wniosków o dofinansowanie, w ramach których kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów wyniosła 3 303 707 924,83 PLN, co stanowi 122,87% alokacji Programu z EFS.

Złożone wnioski o dofinansowanie

⁶ Stan wykorzystania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 na dzień 31 stycznia 2020 r

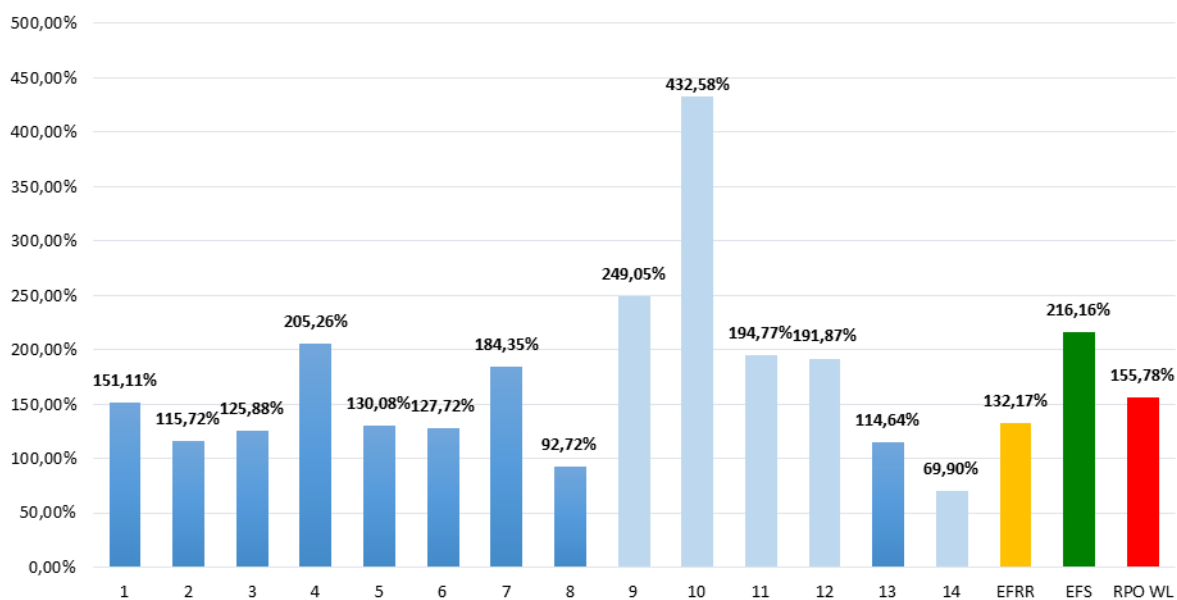
Od początku uruchomienia Programu w odpowiedzi na ogłoszone nabory wniosków o dofinansowanie złożono 8 149 wniosków o dofinansowanie, w których autorzy projektów wnioskowali o 14 901 993 002,98 PLN dofinansowania z UE, co stanowi 131,36% alokacji przeznaczonej na ogłoszone nabory wniosków o dofinansowanie oraz 155,78% alokacji na Program.

W ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego złożono 4 271 wniosków o dofinansowanie o łącznej wartości dofinansowania z EFRR wynoszącej 9 090 106 535,15 PLN, co stanowi 113,05% alokacji przeznaczonej na ogłoszone nabory wniosków o dofinansowanie oraz 132,17% alokacji na Program z EFRR.

W ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego złożono 3 878 wniosków o dofinansowanie o łącznej wartości dofinansowania z EFS wynoszącej 5 811 886 467,83 PLN, co stanowi 175,92% alokacji przeznaczonej na ogłoszone nabory wniosków o dofinansowanie oraz 216,16% alokacji na Program z EFS.

Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonych naborów zamieszczone zostały na Wykres 36.

Wykres 36. Wnioskowana wartość dofinansowania z UE w złożonych wnioskach o dofinansowanie jako % alokacji na Oś Priorytetową i Program.

Źródło: Opracowanie: Stan wykorzystania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 na dzień 31.01.2020r.

Umowy o dofinansowanie

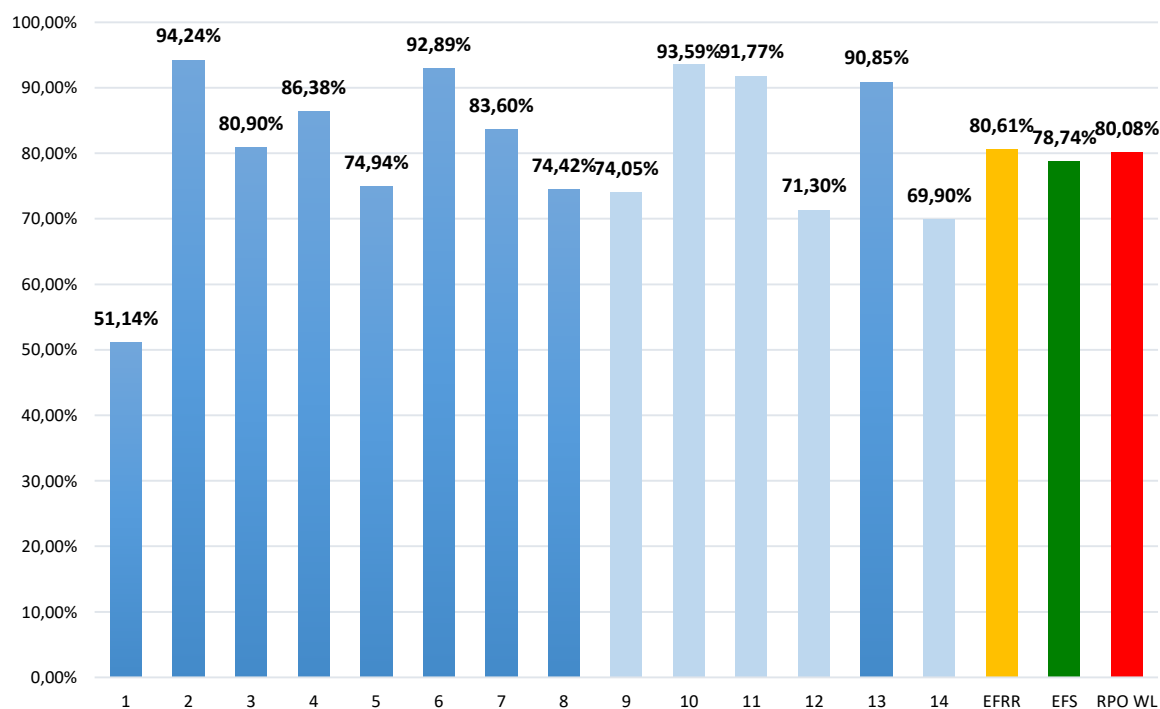
Od początku uruchomienia Programu podpisano 3 528 umów o dofinansowanie na całkowitą wartość projektów wynoszącą 11 047 920 044,22 PLN, przy dofinansowaniu z UE wynoszącym 7 660 857 652,27 PLN, co stanowi 80,08% środków z UE w ramach RPO WL na lata 2014-2020, w tym:

W ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego podpisano 2 081 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości dofinansowania z EFRR wynoszącej 5 543 835 680,63 PLN, co stanowi 80,61% alokacji na Program z EFRR.

W ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego podpisano 1 447 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości dofinansowania z EFS wynoszącej 2 117 021 971,64 PLN, co stanowi 78,74% alokacji na Program z EFS.

Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonych naborów zamieszczone zostały na Wykres 37.

Wykres 37. Wartość dofinansowania z UE w podpisanych umowach o dofinansowanie jako % alokacji na Oś Priorytetową i Program

Źródło: Opracowanie: Stan wykorzystania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 na dzień 31.01.2020r.

Projekty pozakonkursowe

W ramach Programu zidentyfikowano 241 projektów pozakonkursowych o łącznej szacowanej wartości całkowitej wynoszącej 4 423 507 111,86 PLN, przy szacowanej wartości dofinansowania z UE wynoszącej 3 247 211 127,03 PLN, co stanowi 33,94% alokacji na Program.

Do dnia 31 stycznia 2020 r. podpisano 212 umów o dofinansowanie projektów pozakonkursowych o wartości ogółem wynoszącej 3 519 828 136,79 PLN, przy dofinansowaniu z UE wynoszącym 2 664 278 359,06 PLN, co stanowi 82,05% szacowanej wartości UE wszystkich zidentyfikowanych projektów oraz 27,85% alokacji na Program. Zatwierdzono wnioski o płatność o wartości ogółem wynoszącej 2 098 222 635,77 PLN przy dofinansowaniu z UE wynoszącym 1 584 064 944,91 PLN, co stanowi 59,46% wartości podpisanych umów w projektach pozakonkursowych.

Wnioski o płatność

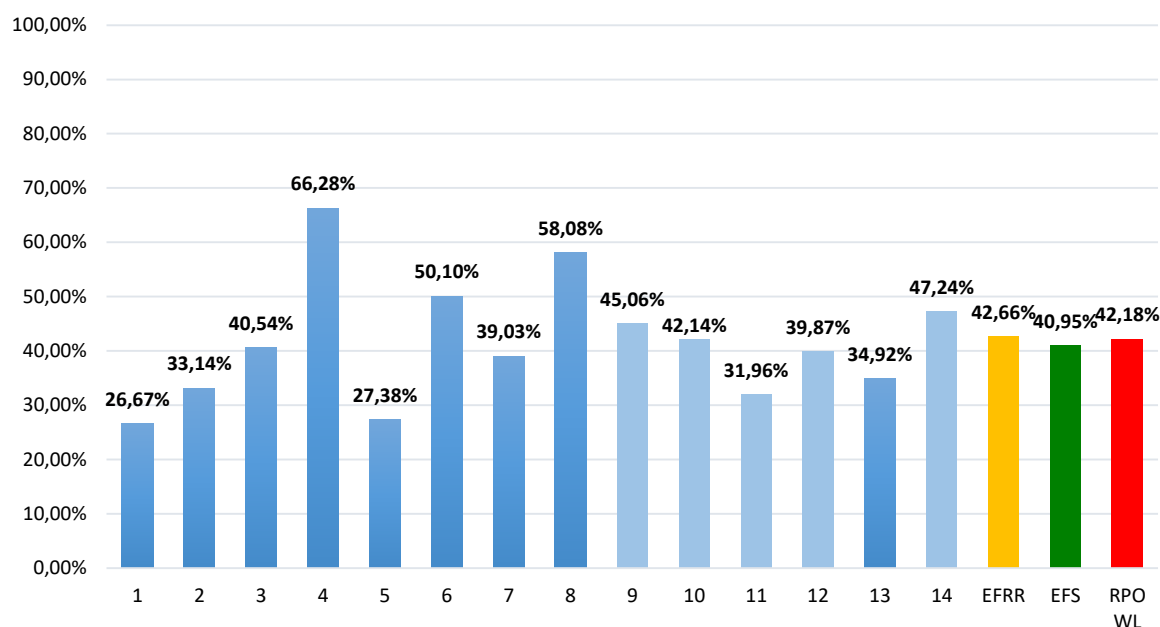
Od początku uruchomienia Programu zatwierdzono wnioski o płatność o łącznej wartości 4 035 051 854,95 PLN dofinansowania z UE, co stanowi 42,18% środków z UE w ramach RPO WL na lata 2014-2020.

W ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zatwierdzono wnioski o płatność o łącznej wartości dofinansowania z EFRR wynoszącej 2 934 148 915,94 PLN, co stanowi 42,66% alokacji na Program z EFRR.

W ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego zatwierdzono wnioski o płatność o łącznej wartości dofinansowania z EFS wynoszącej 1 100 902 939,01 PLN, co stanowi 40,95% alokacji na Program z EFS.

Szczegółowe informacje na temat przeprowadzonych naborów zamieszczone zostały na Wykres 38.

Wykres 38. Wartość dofinansowania z UE w zatwierdzonych wnioskach o płatność jako % alokacji na Oś Priorytetową i Program

Źródło: Opracowanie: Stan wykorzystania środków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 na dzień 31.01.2020r.

Certyfikacja do KE

Od początku uruchomienia Programu Instytucja Zarządzająca RPO WL przekazała do Komisji Europejskiej wnioski o płatność okresową na łączną kwotę wydatków kwalifikowalnych wynoszącą 4 497 864 642,96 PLN, w tym 3 823 194 272,62 PLN wnioskowanego wkładu UE, co stanowi 39,97% alokacji na Program.

W ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przekazano wnioski o płatność okresową na łączną wnioskowaną kwotę wkładu UE wynoszącą 2 784 796 111,99 PLN, co stanowi 40,49% alokacji na Program z EFRR.

W ramach Priorytetów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przekazano wnioski o płatność okresową na łączną wnioskowaną kwotę wkładu UE wynoszącą 1 038 398 160,63 PLN, co stanowi 38,62% alokacji na Program z EFS.

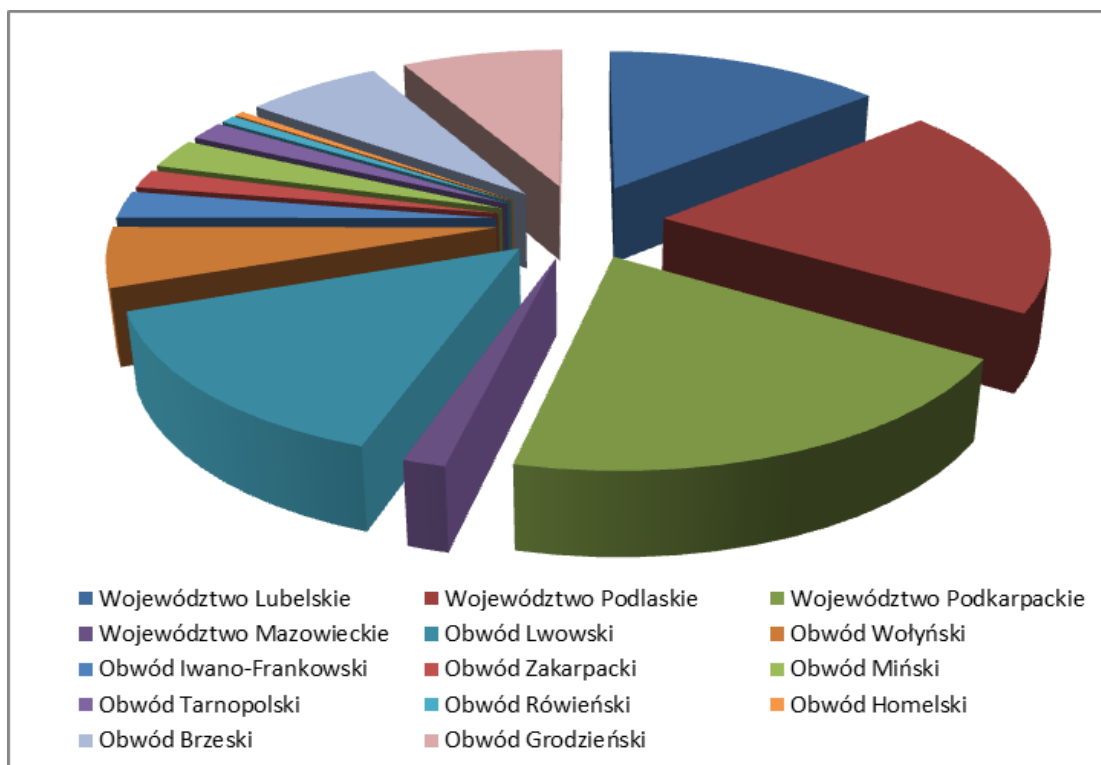
3.2.7. Program Współpracy Transgranicznej Polska- Białoruś-Ukraina 2014-2020

Program Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2014 – 2020 to jeden z największych instrumentów finansujących wspólne przedsięwzięcia o charakterze transgranicznym. Jest kontynuacją Programu Współpracy Transgranicznej 2007 – 2013. Obejmuje swoim zasięgiem obszar przygraniczny trzech krajów; Polski (województwa: lubelskie, podlaskie, podkarpackie i subregion ostrołęcko – siedlecki w województwie mazowieckim), Ukrainy (obwody: wołyński, lwowski, zakarpacki, iwano-frankowski, rówieński i tarnopolski), Białorusi (obwody: miński, brzeski, homelski i grodzieński).

W okresie programowania 2014-2020 Program działa w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EIS). EIS wspiera zrównoważony rozwój wzdłuż zewnętrznych granic Unii Europejskiej, pomaga zmniejszać różnice w standardach życia i rozwiązywać wspólne transgraniczne wyzwania.

Pod względem budżetu Program Polska-Białoruś-Ukraina jest największym programem transgranicznym na lądowych granicach Unii Europejskiej, z budżetem 183 mln EUR na lata 2014 – 2020 (Wykres 23).

Wykres 39. Dofinansowanie z Programu Współpracy Transgranicznej Polska- Białoruś-Ukraina 2014-2020 w podziale na regiony

Źródło: Opracowanie OEWT DSiR UMWL, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

W ramach Programu PBU 2014-2020 Wspólny Sekretariat Techniczny otrzymał 731 Koncepcji na łączną kwotę 1 mld 108,5 mln EUR. Kwota złożonych koncepcji projektowych przekroczyła ponad 14 krotnie dostępną alokację przeznaczoną na pierwszy nabór wniosków. Gotowość realizacji projektów zadeklarowało ponad 2300 organizacji z trzech państw. Pierwszy nabór projektów dedykowany był 4 celom tematycznym Programu: Dziedzictwo, Dostępność, Bezpieczeństwo i Granice . Wybrano 65 projektów o łącznej wartości dofinansowania ponad 113 milionów EUR, w tym z udziałem 26 Beneficjentów z Województwa Lubelskiego na kwotę ok 22 mln Euro.

W ramach 2 naboru, dedykowanego mikroprojektom (20.000 – 60.000 EUR) w ramach celu tematycznego DZIEDZICTWO, złożonych zostało 250 wniosków aplikacyjnych z całego obszaru objętego programem tj. z 14 regionów (Polska- woj. lubelskie, woj. podlaskie, woj. podkarpackie oraz subregion ostrołęcko – siedlecki z woj. mazowieckiego; Ukraina – obw. wołyński, lwowski, zakarpacki, iwano-frankowski, rówieński i tarnopolski : Białoruś – obw. miński, brzeski, homelski i grodzieński).

Spośród 250 wniosków aplikacyjnych złożonych w ramach 2 naboru , 243 przeszły pozytywnie ocenę administracyjną i formalną. 74 projekty zostały pozytywnie ocenione jakościowo i tym samym zostały zatwierdzone przez KM do dofinansowania.

Spośród 74 projektów z trzech krajów , zatwierdzonych przez KM, 19 projektów jest z udziałem 26 beneficjentów z województwa lubelskiego. 15 listopada 2019 roku ogłoszony został III nabór projektów (mikroprojektów) w ramach Celu Tematycznego DZIEDZICTWO, w dwóch priorytetach: Promocja kultury lokalnej i historii oraz Promocja i zachowanie dziedzictwa naturalnego. Nabór zakończył się 15 stycznia 2020 roku, a Wspólny Sekretariat Techniczny prowadzi obecnie ocenę administracyjną, kwalifikowalności i jakościową projektów.

W ramach III naboru złożonych zostało 178 wniosków, przy dostępnej alokacji 1 433 035 EUR. Oznacza to, że zainteresowanie środkami Programu jest ponad 7 razy wyższe niż dostępny budżet.

3.3. Wspólna Polityka Rolna 2014-2020

3.3.1. Wsparcie rozwoju województwa lubelskiego ze środków Wspólnej Polityki Rolnej

Artykuł 39 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej określa cele szczegółowe Wspólnej Polityki Rolnej, zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej:

- Zwiększenie wydajności rolnictwa przez wspieranie postępu technicznego oraz optymalne wykorzystanie czynników produkcji, zwłaszcza siły roboczej;
- Zapewnienie rolnikom godnego poziomu życia;
- Stabilizowanie rynków;
- Zagwarantowanie bezpieczeństwa dostaw;
- Zapewnienie konsumentom rozsądnych cen.

Jak zatem widać, nawet tak ogólnie określone cele skierowane są na ochronę interesów zarówno producentów, jak i konsumentów, a więc wymuszają zrównoważony rozwój wsi i obszarów wiejskich. Do realizacji tych celów przyjęto dwa filary wsparcia:

I filar składający się z dwóch rodzajów wsparcia:

- **Wspólna organizacja rynku produktów rolnych (WORR)**, ukierunkowana na określone produkty rolne: Obejmuje ona aspekt wewnętrzny (interwencję na rynku, zasady dotyczące wprowadzania do obrotu i organizacji producentów) oraz aspekt zewnętrzny dotyczący handlu z państwami trzecimi (certyfikacja importu i eksportu, cła przywozowe, zarządzanie kontyngentami taryfowymi, refundacje wywozowe itp.). WORR ustala również zasady konkurencji obowiązujące przedsiębiorstwa i przepisy dotyczące pomocy państwa. WORR obejmuje także przepisy ogólne dotyczące środków nadzwyczajnych (zwłaszcza takich jak zapobieganie zakłóceniom na rynku powodowanym wahaniami cen lub innymi wydarzeniami, środki wsparcia związane z chorobami zwierząt oraz utratą zaufania konsumentów wynikającą z istnienia zagrożeń dla zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt lub roślin, jak również środki dotyczące wspólnych działań w okresie poważnych zakłóceń równowagi na rynkach) oraz nowej rezerwy na wypadek kryzysu w sektorze rolnym. WORR jest finansowana z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG);
- **Płatności bezpośrednie dla rolników**, W stosunku do poprzedniej perspektywy unijnej środki finansowe mają być bardziej skierowane na dopłaty obszarowe, a mniej na dopłaty do produkcji. System oddzielania pomocy dla rolnictwa od produkcji i zapewniania ogólnego wsparcia dochodów, który zaczął obowiązywać w 2003 roku, zostanie zastąpiony systemem, w którym każdy element powiązany jest z określonymi celami. Jednolite płatności na gospodarstwo zostały zastąpione systemem wielofunkcyjnych płatności, składającym się z następujących siedmiu elementów: 1) „płatność podstawowa” na hektar, której poziom powinien zostać ujednoczony zgodnie z krajowymi lub regionalnymi kryteriami ekonomicznymi lub administracyjnymi i która ma podlegać procesowi konwergencji (tzw. konwergencji wewnętrznej); 2) składowa

„zielona”, w postaci dodatkowego wsparcia przeznaczonego na skompensowanie kosztów dóbr publicznych dla środowiska, których rynek nie wynagradza; 3) płatność dodatkowa dla młodych rolników; 4) „płatność redystrybucyjna”, pozwalająca zwiększyć wsparcie na pierwsze hektary gospodarstwa; 5) dodatkowe wsparcie dochodów na obszarach o szczególnych ograniczeniach naturalnych; 6) wsparcie powiązane z produkcją na rzecz określonych obszarów lub rodzajów gospodarki rolnej, przyznawane ze względów gospodarczych lub społecznych; 7) dobrowolny uproszczony system dla drobnych producentów rolnych, otrzymujących mniej niż 1 250 euro. Stosowanie trzech pierwszych składowych jest dla państw członkowskich obowiązkowe, a czterech ostatnich – dobrowolne.

II filar ukierunkowany na rozwój obszarów wiejskich. Obejmuje sześć priorytetowych obszarów:

- Promowanie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie i leśnictwie (stworzenie bazy wiedzy na obszarach wiejskich; zacieśnienie więzi między rolnictwem, leśnictwem i sektorem badań naukowych);
- Poprawa rentowności i konkurencyjności wszystkich rodzajów rolnictwa, promowanie innowacyjnych technologii rolnych i zrównoważone zarządzanie lasami;
- Promowanie organizacji łańcucha żywnościowego, dobrostanu zwierząt i zarządzania ryzykiem w sektorze rolnictwa;
- Odtwarzanie, ochrona i wzmacnianie ekosystemów rolnych i leśnych (różnorodność biologiczna, woda, gleba);
- Promowanie skutecznego wykorzystania zasobów (woda, energia) oraz wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną (wykorzystanie energii odnawialnych, ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, ochrona i składowanie dwutlenku węgla);
- Wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego (ułatwienie tworzenia zatrudnienia, promowanie rozwoju lokalnego, ułatwienie dostępu do technologii informacyjno-komunikacyjnych).

W celu wdrożenia przygotowany został Program Rozwoju Obszarów Wiejskich finansowany z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). W okresie 2014–2020 planowane łączne środki przeznaczone na dopłaty bezpośrednie w skali kraju wyniosą 23,7 mld euro, w tym 23,5 mld euro będzie pochodzić ze środków Unii Europejskiej, a 0,2 mld euro z wkładu krajowego.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020, będący głównym narzędziem wdrażania II filaru WPR, dysponować będzie w całej Polsce środkami publicznymi w kwocie 13,6 mld euro, w tym 8,7 mld euro z budżetu UE (EFRROW) i 4,9 mld euro wkładu krajowego. PROW 2014–2020 jest realizowany w oparciu o 15 działań:

M01 – Transfer wiedzy i działalność informacyjna,

M02 – Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw,

M03 – Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych,

M04 – Inwestycje w środki trwałe,

M05 – Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonej w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych,
M06 – Rozwój gospodarstw i działalności rolniczej,
M07 – Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich,
M08 – Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów,
M09 – Tworzenie grup i organizacji producentów,
M10 – Działania rolno-środowiskowo-klimatyczne,
M11 – Rolnictwo ekologiczne,
M13 – Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami,
M16 – Współpraca,
M19 – Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER,
M20 – Pomoc techniczna.

Powyższe działania są bezpośrednio powiązane z niektórymi celami tematycznymi określonymi w Umowie Partnerstwa:

CT1. „Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji” koresponduje z działaniami M01, M02 i M16 PROW,
CT3. „Podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw” jest realizowany poprzez działania M01, M02, M04, M06, M07, M09 i M16,
CT5. „Propagowanie przystosowywania się do zmian klimatu, zapobiegania zagrożeniom i zarządzania ryzykiem” powiązany jest z działaniami M01 i M05,
CT6. „Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystywania zasobów” jest wspierany przez działania M01, M04, M10, M11 i M13,
CT8. „Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wspieranie mobilności siły roboczej” jest współrealizowany przez działanie M06,
CT9. „Promowanie włączenia społecznego oraz zwalczanie ubóstwa i wszelkich form dyskryminacji” jest realizowany przez działania M07 i M19,
CT10. „Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie” otrzymuje wsparcie z działania M01.

3.3.2. Systemy wsparcia bezpośredniego.

Według stanu na 31 grudnia 2019 roku w ramach płatności bezpośrednich z kampanii 2014-2020 w Polsce wypłacono łącznie 82,1 mld zł. W województwie lubelskim natomiast wypłacono w analizowanym okresie **8,4 mld zł**, co pozwoliło na zajęcie **3 miejsca** w kraju pod względem wartości płatności ogółem. Wyższe wartości odnotowano tylko w województwie mazowieckim i wielkopolskim.

Udział kwot płatności bezpośrednich wypłaconych w województwie lubelskim w odniesieniu do wartości płatności bezpośrednich ogółem wypłaconych w całym kraju wyniósł w analizowanym okresie 10,3%.

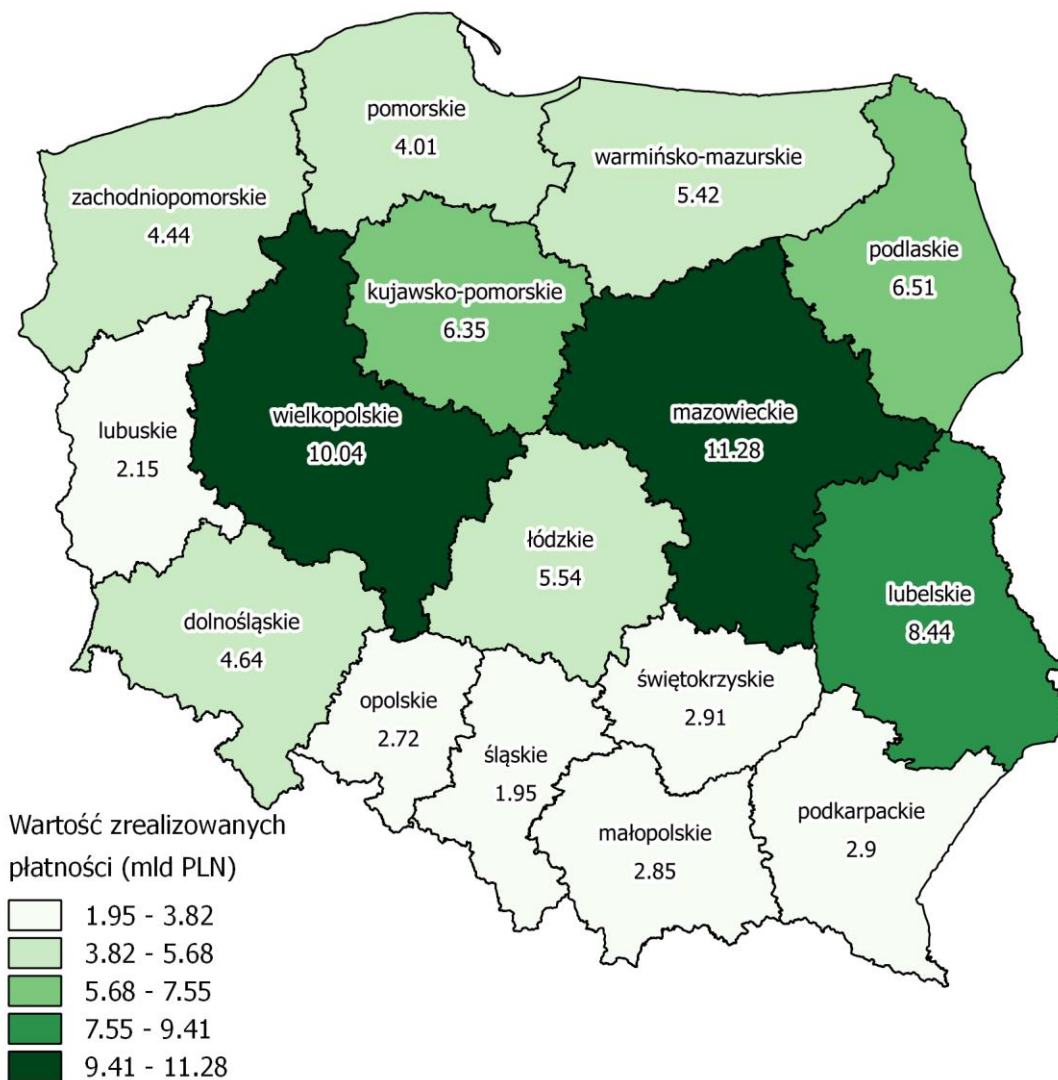
Pod względem wartości płatności bezpośrednich w ramach kampanii 2014-2019 (wg stanu na 31.12.2019 r.) w przeliczeniu na 1 mieszkańca średnia dla Polski wyniosła 2,1 tys. zł/os. W województwie lubelskim wartość płatności bezpośrednich w przeliczeniu na 1 mieszkańca była zdecydowanie wyższa i osiągnęła poziom prawie 4 tys. zł/os., plasując region na 2 pozycji w kraju i była tylko niższa od wartości w województwie podlaskim. (Tabela 17), (Mapa 44, Mapa 45).

Tabela 17. Wartość płatności bezpośrednich ogółem oraz płatności per capita

Płatności bezpośrednie w ramach kampanii 2014-2019		
Województwo	Wartość zrealizowanych płatności (PLN)	Wartość płatności bezpośrednich per capita (PLN)
DOLNOŚLĄSKIE	4 641 793 518	1 600
KUJAWSKO-POMORSKIE	6 348 828 086	3 056
LUBELSKIE	8 435 514 287	3 983
LUBUSKIE	2 146 060 597	2 115
ŁÓDZKIE	5 539 568 534	2 246
MAŁOPOLSKIE	2 846 060 250	837
MAZOWIECKIE	11 278 592 517	2 087
OPOLSKIE	2 715 100 887	2 752
PODKARPACKIE	2 900 086 488	1 362
PODLASKIE	6 514 950 577	5 514
POMORSKIE	4 009 870 745	1 718
ŚLĄSKIE	1 945 623 712	429
ŚWIĘTOKRZYSKIE	2 911 701 940	2 345
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	5 415 001 790	3 789
WIELKOPOLSKIE	10 041 540 250	2 874
ZACHODNIOPOMORSKIE	4 439 359 929	2 610
POLSKA	82 129 654 108	2 138

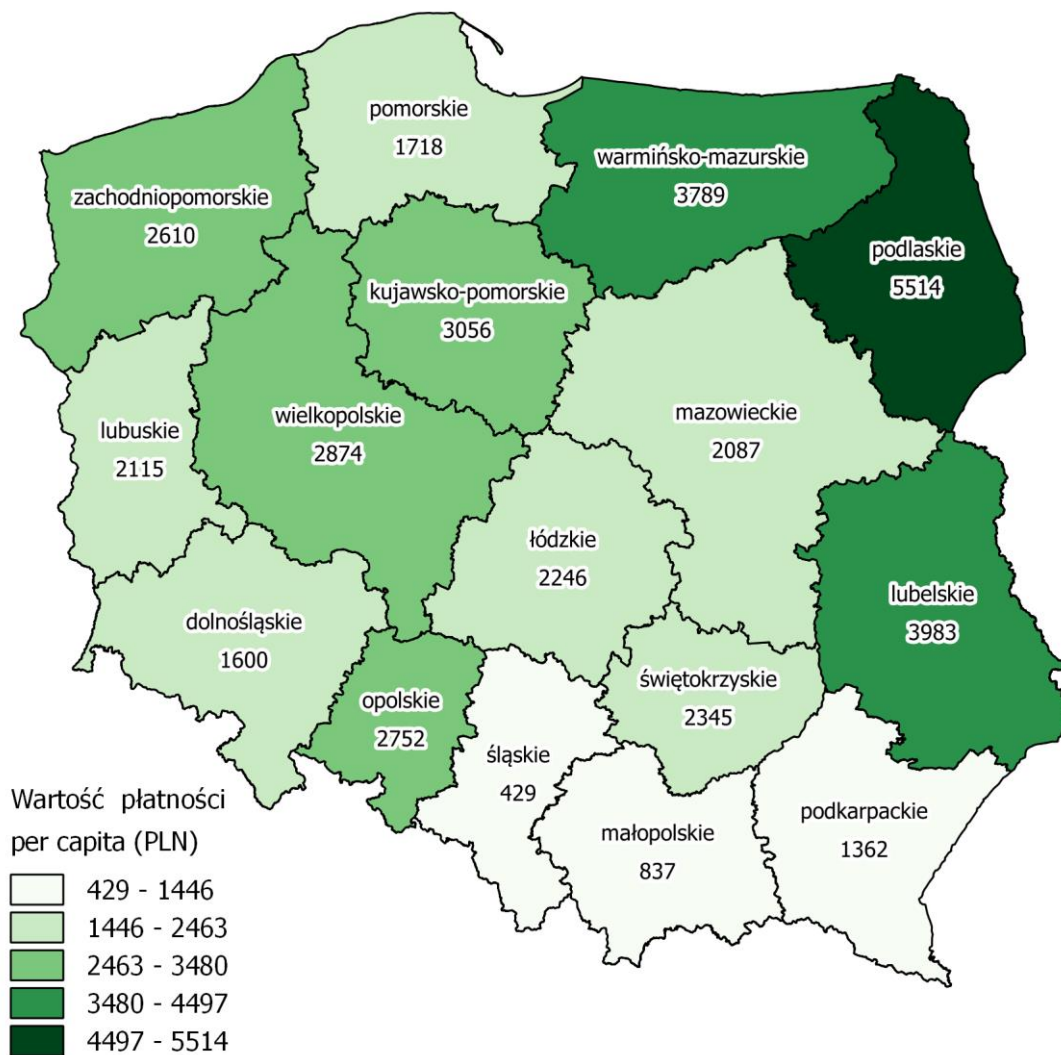
Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR (dane.gov.pl), wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 44. Wartość płatności bezpośrednich ogółem w ramach kampanii 2014-2017 w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 45. Wartość płatności bezpośrednich na 1 mieszkańca w ramach kampanii 2014-2017 w województwach w zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

3.3.3. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w Polsce (wg stanu na 31.12.2019 roku) wypłacono ponad 21,9 mld zł, z czego prawie 2 mld zł w województwie lubelskim. Województwo lubelskie zajęło pod tym względem 4 miejsce w kraju, za województwami: mazowieckim, podlaskim i wielkopolskim. Liczba beneficjentów PROW w kraju wyniosła w analizowanym okresie ponad 1 mln osób, zaś w województwie lubelskim 109,2 tys. osób, plasując region na 4 pozycji pod tym względem.

Udział płatności w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 wypłaconych w województwie lubelskim w odniesieniu do wartości płatności z PROW ogółem wypłaconych w całym kraju wyniósł w analizowanym okresie 9%.

Pod względem wartości płatności z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w przeliczeniu na 1 mieszkańca średnia dla Polski wyniosła w analizowanym okresie 570 zł/os. W województwie lubelskim wartość ta była natomiast zdecydowanie wyższa i osiągnęła poziom 942 zł/os., plasując region na 3 pozycji w kraju, za województwami: podlaskim i warmińsko-mazurskim (Tabela 18), (Mapa 46, Mapa 47).

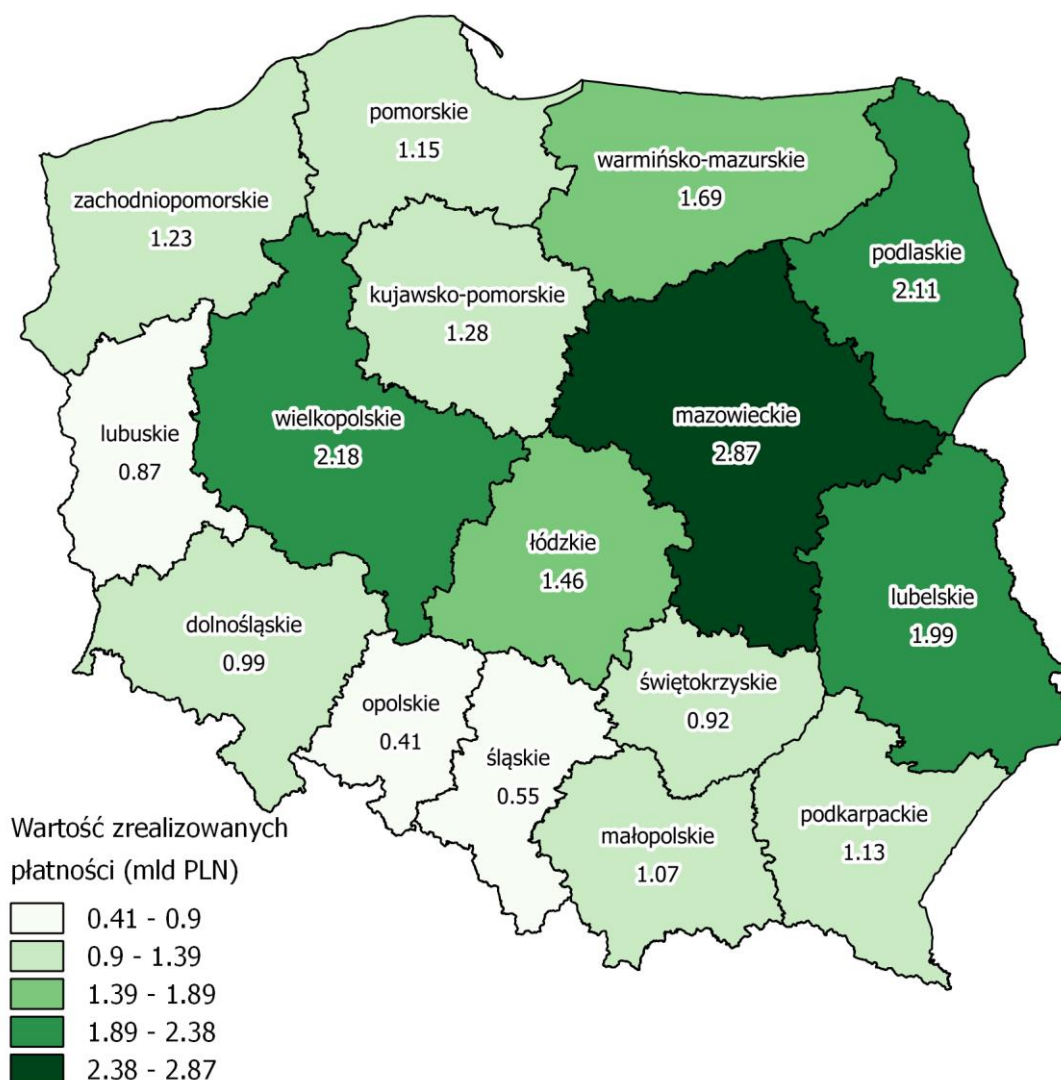
Tabela 18. Wartość płatności z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 ogółem oraz per capita (wg województw)

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020			
Województwo	Liczba beneficjentów	Wartość zrealizowanych płatności (PLN)	Wartość płatności per capita (PLN)
DOLNOŚLĄSKIE	36 363	994 791 514	343
KUJAWSKO-POMORSKIE	51 357	1 283 324 293	618
LUBELSKIE	109 166	1 994 427 354	942
LUBUSKIE	27 109	866 347 417	854
ŁÓDZKIE	111 613	1 456 764 120	591
MAŁOPOLSKIE	77 384	1 072 743 414	315
MAZOWIECKIE	205 045	2 871 831 415	531
OPOLSKIE	13 421	406 246 095	412
PODKARPACKIE	74 967	1 125 445 116	529
PODLASKIE	105 090	2 106 395 319	1 783
POMORSKIE	42 498	1 153 443 307	494
ŚLĄSKIE	34 136	552 698 796	122
ŚWIĘTOKRZYSKIE	57 398	924 777 982	745
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	54 481	1 686 543 177	1 180

WIELKOPOLSKIE	116 180	2 177 300 947	623
ZACHODNIOPOMORSKIE	34 566	1 227 929 839	722
Cały Kraj	1	114 742	X
POLSKA	1 150 775	21 901 124 847	570

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR (dane.gov.pl), wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

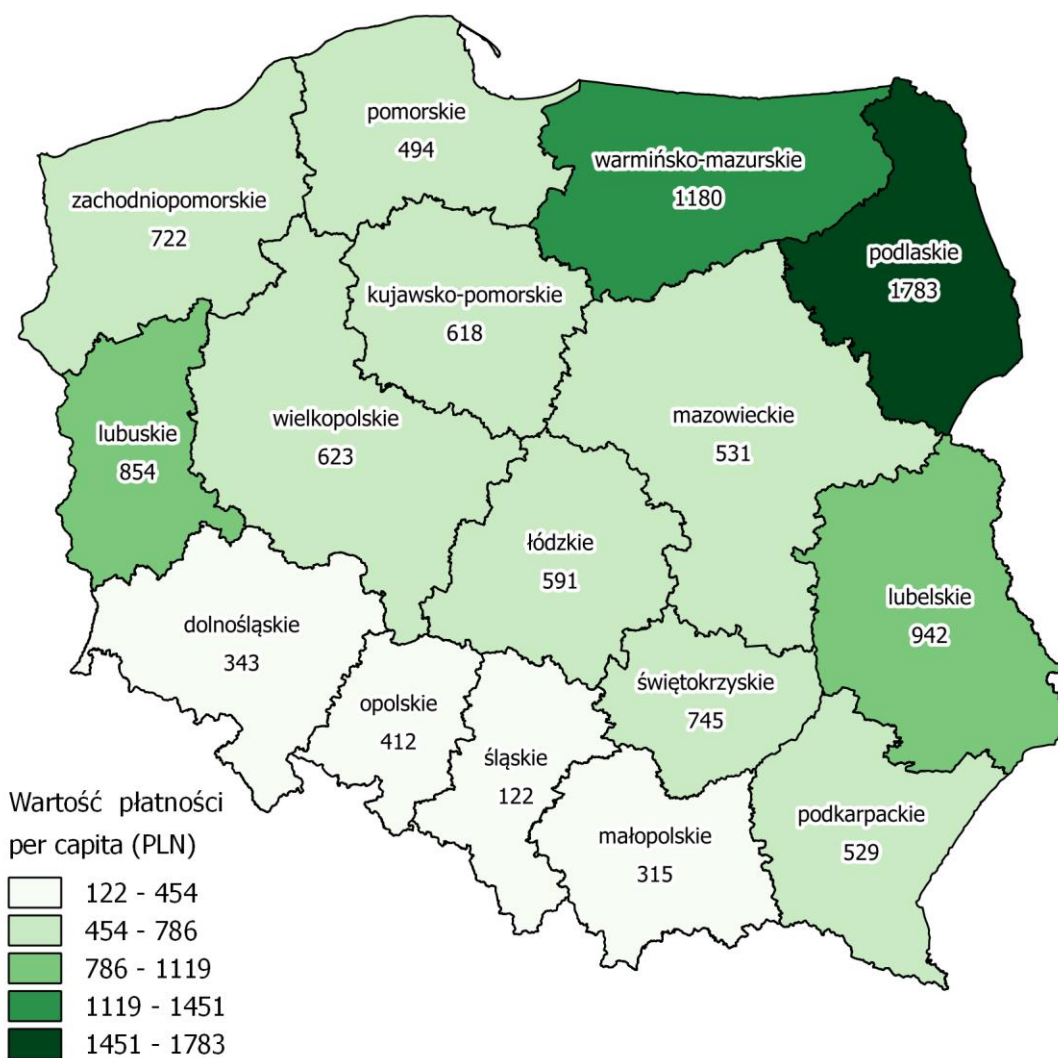
Mapa 46. Wartość płatności w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

Mapa 47. Wartość płatności na 1 mieszkańca w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w województwach w zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z ARiMR, wg stanu na dzień 31.12.2019 r.

3.3.4. Wspólna Polityka Rybołówstwa

Program Operacyjny "Rybacktwo i Morze" na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020) jest krajowym instrumentem wdrażania Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR), wchodzącego w skład Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych.

Program Operacyjny „Rybacktwo i Morze” na lata 2014-2020 stanowi w nowej perspektywie finansowej kontynuację Programu Operacyjnego RYBY 2007-2013 i zakłada realizację sześciu priorytetów. Nowością jest, że pomoc finansowa obejmuje nie tylko wcześniej już praktykowane wsparcie sektora rybackiego, ale też zawarte w programie nowe komponenty, takie jak: rynek rybny, kontrola i egzekwowanie przepisów, gromadzenie danych oraz zintegrowaną politykę morską. Dotychczas były one finansowane ze źródeł innych, niż fundusze UE.

Oprócz rybołówstwa morskiego, w ramach perspektywy finansowej 2014-2020, wsparciem są objęte również rybołówstwo śródlądowe i akwakultura oraz w pewnym zakresie także przetwórstwo.

Priorytety PO RYBACTWO I MORZE 2014-2020:

- Priorytet 1. Promowanie zrównoważonego, innowacyjnego i konkurencyjnego rybołówstwa
- Priorytet 2. Wspieranie zrównoważonej, innowacyjnej i konkurencyjnej akwakultury;
- Priorytet 3. Wspieranie wdrażania Wspólnej Polityki Rybołówstwa;
- Priorytet 4. Zatrudnienie i spójność terytorialna na obszarach rybackich;
- Priorytet 5. Wspieranie wprowadzania do obrotu i przetwarzania;
- Priorytet 6. Zintegrowana Polityka Morska

W perspektywie finansowej 2007-2013 Samorząd Województwa Lubelskiego był Instytucją Pośredniczącą dla 4. osi Priorytetowej „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich” realizowanej w ramach PO RYBY 2007-2013. W ramach Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” na lata 2014-2020 Samorząd Województwa Lubelskiego, podobnie jak inne samorządy wojewódzkie, jest również Instytucją Wdrażającą tym razem dla Priorytetu 4 „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej”.

Osiągnięcie celów określonych dla Priorytetu 4 wymagała zastosowania działań aktywizujących rynek pracy między innymi poprzez dywersyfikację zatrudnienia osób mających pracę związaną z sektorem rybackiego. Działania te polegają na stwarzaniu możliwości oraz zachęcaniu w szczególności młodych ludzi do przedsiębiorczości i zakładania działalności gospodarczej również w ramach dziedzin innych niż rybackiego. Wsparciem są także działania w zakresie marketingu i promocji, m.in. poprzez tworzenie lub rozwijanie łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury. Korzystanie ze środków w ramach tego

Priorytetu odbywa się za pośrednictwem Lokalnych Grup Działania (LGD) funkcjonujących na obszarze województwa lubelskiego.

Tabela 19. Wysokość przyznanej pomocy z Programu „Rybacktvo i morze” na lata 2014-2020 ogółem, z EFR, z budżetu państwa oraz per capita (wg województw)

"Rybacktvo i Morze" na lata 2014-2020				
Województwo	wysokość przyznanej pomocy ogółem (PLN)	wielkość pomocy wypłaconej z EFR (PLN)	wielkość pomocy wypłaconej z budżetu państwa (PLN)	wielkość pomocy wypłaconej z EFR per capita (PLN)
DOLNOŚLĄSKIE	43 210 877	29 104 130	9 390 873	10,0
KUJAWSKO-POMORSKIE	34 532 410	15 406 274	4 365 110	7,4
LUBELSKIE	56 722 642	30 947 444	9 513 695	14,6
LUBUSKIE	18 834 790	11 179 563	3 151 655	11,0
ŁÓDZKIE	40 862 304	20 030 970	5 561 746	8,1
MAŁOPOLSKIE	28 503 154	14 203 587	4 161 523	4,2
MAZOWIECKIE	81 092 071	52 230 242	16 020 285	9,7
OPOLSKIE	17 875 725	9 769 616	2 908 873	9,9
PODKARPACKIE	35 442 919	18 800 502	5 474 447	8,8
PODLASKIE	18 533 401	10 343 220	2 755 130	8,8
POMORSKIE	550 899 291	143 842 611	71 324 650	61,6
ŚLĄSKIE	44 184 787	23 019 033	6 380 824	5,1
ŚWIĘTOKRZYSKIE	34 369 519	18 998 461	5 852 387	15,3
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	98 915 674	42 569 103	16 319 403	29,8
WIELKOPOLSKIE	54 093 421	27 092 135	8 251 826	7,8
ZACHODNIOPOMORSKIE	315 015 285	132 339 243	69 304 994	77,8
POLSKA	1 473 088 268	599 876 135	240 737 420	15,6

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych z GUS, wg stanu na dzień 30.06.2019 r.

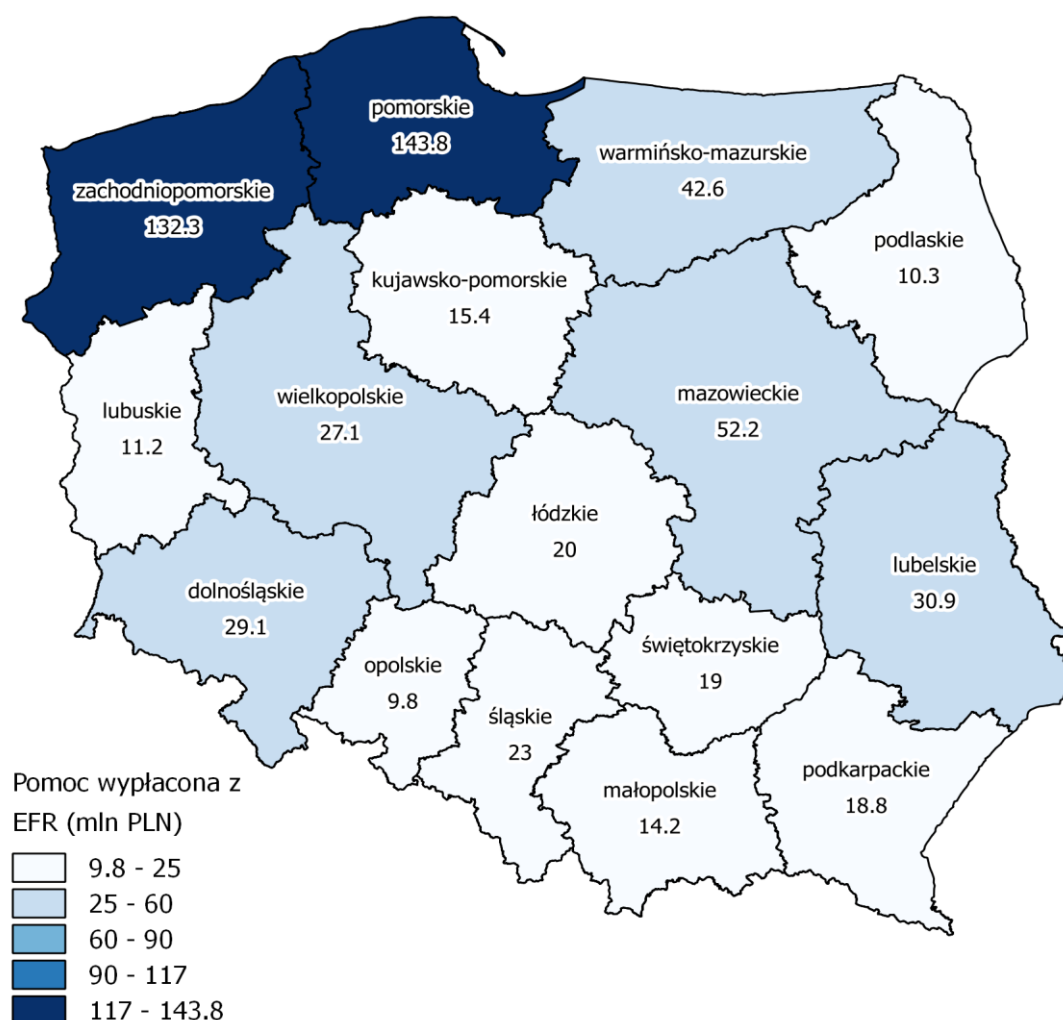
W ramach Program Operacyjny "Rybacktvo i Morze" na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020) według stanu na 30.06.2019 roku w Polsce zrealizowane są projekty, których wysokość przyznanej pomocy ogółem wynosi prawie 1,5 mld zł, a dofinansowanie środkami z EFR⁷ równe jest 599,9 mln zł.

W województwie lubelskim wysokość przyznanej pomocy ogółem wynosi 56,7 mln zł, łączna wartości dofinansowanie z EFR wynosi ponad 30,9 mln zł zaś wartości dofinansowanie na 1 mieszkańca 14,6 zł/os. Plasuje to województwa lubelskie na 5 miejscu w kraju za województwami: zachodniopomorskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim i świętokrzyskim. Udział wartości dofinansowania pomocy wypłaconej z EFR w województwie w wartości dofinansowania w kraju wyniósł 5% (Mapa48).

⁷ Europejski Fundusz Rybacki

W ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” na lata 2014-2020 Samorząd Województwa Lubelskiego, podobnie jak inne samorzady wojewódzkie, jest Instytucją Wdrażającą dla Priorytetu 4 „Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej”. Według stanu na 30.06.2019 r. dla Priorytetu 4 wartość przyznanej pomocy ogółem wynosi 13 mln zł z czego wielkość pomocy wypłaconej z EFR równa jest 5,1 mln zł. i stanowi 16,5% całkowitej pomocy z EFR przyznanego dofinansowania na wszystkie priorytety w województwie lubelskim.

Mapa48. Wielkość pomocy wypłaconej z Europejskiego Funduszu Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i morze” w województwach w mln zł.

Źródło: Oprac. własne DSiR UMWL na podstawie danych wygenerowanych z GUS, wg stanu na dzień 30.06.2019 r.

4. Efekty realizacji Polityki Spójności 2014-2020 (krajowe)⁸

W ramach Polityki Spójności 2014-2020 w Polsce (wg stanu na 31 grudnia 2019 roku) 59,7 tys. projektów jest realizowanych lub oczekujących na realizację, których łączna wartość stanowi blisko 447,2 mld zł, a wartości dofinansowania z UE jest na poziomie 272,1 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 7 tys. zł.

W województwie lubelskim realizowanych jest 4 529 projektów, których wartość ogółem wynosi 26,5 mld zł, zaś wartość dofinansowania UE osiągnęła kwotę 16,8 mld zł. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi natomiast 7,9 tys. zł.

Z uwagi na specyfikę programów krajowych, efekty ich realizacji przedstawiane są w ujęciu krajowym.

Praca i przedsiębiorczość

807 421 osób bezrobotnych, które otrzymały wsparcie

48 826 osób, które otrzymały bezzwrotne wsparcie na założenie firmy

17 514 wspartych przedsiębiorstw

Badania i rozwój

3 290 jednostek naukowych i przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R

1 183 wdrożone wyniki prac B+R

---

⁸ www.funduszeuropejskie.gov.pl (Informacje o efektach Funduszy Europejskich pokazują stan na 31 grudnia 2019 r. i wynikają z wniosków o płatność.

Innowacje

4 657 innowacji produktowych

2 078 innowacje procesowe

1 210 innowacje nietechnologiczne

Nauka i edukacja

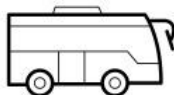

96 157 uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy

44 437 miejsc wychowania przedszkolnego

479 wspartych uczelni

Transport

1 272 km wybudowanych i przebudowanych dróg ekspresowych, krajowych, wojewódzkich i gminnych

710 km wybudowanych autostrad i dróg ekspresowych

1 895 zakupione jednostki taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej

777 zakupionych i zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego

Zdrowie

320 240 osób objętych programem zdrowotnym

257 332 osób, które zgłosiły się na badanie profilaktyczne

Usuwanie barier

89 353 osoby z niepełnosprawnościami objęte wsparciem

3 635 obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

Podsumowanie i wnioski

1. Niniejszy raport zawiera stan oraz ocenę ważniejszych efektów rzeczowych uzyskanych w ramach wdrażania programów UE w województwie lubelskim. Ocena stanu wdrażania programów oraz realizacji projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych obejmuje zarówno aspekty finansowe, jak też wybrane ważniejsze elementy jakościowe realizowanych przedsięwzięć rozwojowych.
2. W celu zapewnienia ciągłości oceny wpływu i zakresu oddziaływania funduszy UE na rozwój regionu w raporcie wskazano, iż w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 w województwie lubelskim zrealizowanych zostało 7 574 projektów z programów Polityki Spójności o łącznej wartości 25,2 mld zł i wartości dofinansowania z UE 15,8 mld zł.
3. W ramach Wspólnej Polityki Rolnej w perspektywie 2007-2013 łączna kwota zrealizowanych wydatków w ramach płatności bezpośrednich w województwie lubelskim wyniosła 8,7 mld zł natomiast z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (wg stanu na koniec 2015 roku), zrealizowane projekty zostały dofinansowane środkami z UE w kwocie 5,1 mld zł.
4. W realizowanej aktualnie perspektywie finansowej z programów Polityki Spójności 2014-2020 w Polsce realizowanych jest ponad 59,7 tys. projektów, a ich łączna wartości wynosi blisko 447,2 mld zł, zaś wartości dofinansowania z UE przewidziana jest na poziomie 272,1 mld zł.
5. Wartość dofinansowania UE w przeliczeniu na 1 mieszkańca w ramach Polityki Spójności 2014-2020 wyniosła w kraju 7 tys. zł/os., a w województwie lubelskim była wyższa i opiewała na 7,9 tys. zł/os. Pozwoliło to na uplasowanie regionu na 2 pozycji w Polsce, za województwem warmińsko-mazurskim
6. W województwie lubelskim, według stanu na II półrocze, z programów Polityki Spójności w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 realizowanych jest 4 529 projektów, których wartość ogółem wynosi 26,5 mld zł, zaś wartość dofinansowania UE osiągnęła kwotę 16,8 mld zł.
7. W strukturze realizowanych przedsięwzięć i projektów, pod względem liczbowym zdecydowanie dominuje RPOWL z liczbą 3 526 podpisanych umów, co stanowi 78% wszystkich projektów realizowanych do tej pory w województwie lubelskim. Pod względem wartościowym największy udział projektów zanotowano z programów RPOWL i POIŚ, a udział dofinansowania z tych programów stanowi odpowiednio 45% i 31% programów ogółem.

8. Struktura projektów realizowanych w województwie lubelskim w ramach Polityki Spójności w podziale na obszary tematyczne przedstawia się następująco:
- „Transport” (32%)
  - „Społeczeństwo informacyjne” (20%)
  - „Infrastruktura społeczna” (15%)
  - „Energia” (10%)
  - „Rozwój zasobów ludzkich” (9%)
  - „B+R przedsiębiorczości” (6%),
  - „Środowisko” (6%)
  - „Kultura, turystyka, rewitalizacja” (2%)
9. W strukturze beneficjentów realizujących projekty z Polityki Spójności największy udział mają „przedsiębiorstwa” i „jednostki samorządu terytorialnego” (odpowiednio 40% i 34% wartości dofinansowania w ramach analizowanych Programów Operacyjnych). Kolejną grupę stanowią: „organy władzy, administracji rządowej” (17%), „organizacje non profit” (4%), „inne” (4%), oraz „uczelnie i jednostki naukowe” (1%).
10. W ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina z województwa lubelskiego zatwierdzonych do dofinansowania zostało 21 projektów przy udziale 26 beneficjentów z naszego województwa na łączną kwotę ok 22 mln zł. Pod względem budżetu, Program Polska-Białoruś-Ukraina jest największym programem transgranicznym na lądowych granicach Unii Europejskiej a ujawnione w trakcie wdrażania PBU potrzeby oraz zdolności budowania partnerstw wskazują, że wielkość rozwoju programu jest nieadekwatna do wielkości potrzeb.
11. W ramach płatności bezpośrednich z kampanii 2014-2020 w Polsce wypłacono łącznie 82,1 mld zł, a w województwie lubelskim natomiast wypłacono w analizowanym okresie 8,4 mld zł, co pozwoliło na zajęcie 3 miejsca w kraju pod względem wartości płatności ogółem. W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 w Polsce wypłacono ponad 21,9 mld zł, z czego prawie 2 mld zł w województwie lubelskim. Województwo lubelskie zajęło pod tym względem 4 miejsce w kraju.
12. W ramach Program Operacyjny "Rybnactwo i Morze" na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020) według stanu na 30.06.2019 roku w Polsce zrealizowane są projekty, których wysokość przyznanej pomocy ogółem wynosi prawie 1,5 mld zł, a dofinansowanie środkami z EFR równe jest 599,9 mln zł.
W województwie lubelskim łączna wartości dofinansowanie z EFR wynosi ponad 30,9 mln zł zaś wartości dofinansowanie na 1 mieszkańca równa się 14,6 zł/os. Plasuje to województwa lubelskie na 5 miejscu w kraju
13. W okresie 2014-2020 do beneficjentów z województwa lubelskiego trafiło łącznie 27,2 mld zł dofinansowania UE, z czego z programów Polityki Spójności 16,8 mld zł dofinansowania UE, w ramach płatności bezpośrednich 8,4 mld zł i w ramach PROW 2 mld zł. W ramach Program Operacyjny "Rybnactwo i Morze" w województwie lubelskim łączna wartości dofinansowanie z EFR wyniosła ponad 30,9 mln.

14. Struktura wydatkowania, ukształtowana w tym okresie, kierunkowo zgodna jest zarówno z głównymi potrzebami, profilem społeczno-gospodarczym regionu jak i celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030r.).
15. Wpływ instrumentów WPR na obszary wiejskie województwa należy ocenić pozytywnie bowiem zaznaczyły się pozytywne tendencje w zakresie między innymi poprawy jakości życia, dostępu do sieci drogowej, dostępu do sieci wodno-kanalizacyjnej, nastąpiła modernizacja gospodarstw rolnych, poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych jak również szereg inwestycji w targowiska lub obiekty przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów. Zmiany o charakterze społecznym i gospodarczym zachodzące na obszarach wiejskich mają charakter ewolucyjny i są charakterystyczne dla krajów o podobnych typach gospodarek.
16. Nastąpiło zmniejszenie liczby osób utrzymujących się wyłącznie lub głównie z pracy w gospodarstwie rolnym, wzrost uzbrojenia technicznego czynników ziemi i pracy wykorzystywanych w rolnictwie, procesy koncentracji ziemi i produkcji są naturalną konsekwencją dokonującego się rozwoju gospodarczego. Równolegle następowały procesy transferu potencjałów i zasobów z gospodarstw słabszych ekonomicznie lub źle zarządzanych do silniejszych podmiotów rolniczych lub do jednostek prowadzących działalność pozarolniczą.
17. Produkcja rolnicza w dużym stopniu stymulowana była przez Płatności w ramach WPR, a ich brak skutkowałby ograniczeniem działalności rolniczej na znacznych obszarach. Pozostałe środki kreowały i wpływały na przemiany strukturalne na wsi, restrukturyzację rolnictwa, w tym procesy modernizacji i sukcesji gospodarstw o większym potencjale produkcyjnym oraz na jakość życia na obszarach wiejskich.
18. Fundusze europejskie przyczyniły się w znacznym stopniu do wzrostu gospodarczego, wzmocnienia zarysowanych pozytywnych tendencji zmian struktury gospodarczej regionu, aktywności inwestycyjnej i pozytywnych zmian na rynku pracy. Wpływ polityki spójności na rozwój społeczno-gospodarczy województwa lubelskiego jest pozytywny.
19. W krótkim okresie potencjalne korzyści płynące z wykorzystania funduszy unijnych to większa skala inwestycji, poprawa koniunktury gospodarczej i zatrudnienia, zwiększenie dochodów ludności i wzrost popytu konsumpcyjnego. Do efektów długoterminowych zalicza się poprawę jakości kapitału ludzkiego oraz lepszy stan infrastruktury prowadzący do wzrostu efektywności małych i średnich przedsiębiorstw.
20. Szybsze tempo rozwoju gospodarki było możliwe m.in. dzięki działaniom realizowanym z programów operacyjnych. Finansowane środkami z UE nakłady infrastrukturalne oraz bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw znacząco przyczyniły się do ożywienia aktywności inwestycyjnej. Fundusze unijne spowodowały też zauważalny wzrost zatrudnienia i spadek bezrobocia.

21. Należy zwrócić uwagę, że rosnące wsparcie finansowe ze strony Programów Operacyjnych UE jest dla gospodarki regionu bardzo ważnym źródłem impulsu rozwojowego. Szczególnie zrealizowane inwestycje infrastrukturalne pozytywnie wpływają na stymulowanie gospodarki i rozwoju regionu. W wyniku realizacji projektów unijnych nastąpił wzrost konkurencyjności województwa oraz zwiększenie się jego atrakcyjności inwestycyjnej.
22. Terytorialny charakter polityki spójności przyczynił się do szybszego nadrobienia dystansu rozwojowego regionów słabiej rozwiniętych (w tym województwa lubelskiego) w stosunku do regionów bogatszych oraz spowolnienia wzrostu wewnątrz krajowego zróżnicowania poziomu rozwoju gospodarczego. Ponadto wdrażanie polityki spójności przyczyniło się także do upowszechniania nowoczesnych standardów zarządzania i konwergencji instytucjonalnej w całym sektorze publicznym.

Załącznik 1. Podział obszarów tematycznych wg kategorii interwencji⁹

Wykorzystanie funduszy unijnych w perspektywie 2014-2020 na realizację Polityki Spójności oraz ich oddziaływanie na ważne obszary życia społeczno-gospodarczego regionu	
wg kategorii interwencji	
Transport	KI 024-044, 090
Energia	KI 005-016
Środowisko	KI 017-023, 083-089
Kultura, turystyka, rewitalizacja	KI 074-077, 091-095
Infrastruktura społeczna	KI 049-055
B+R i przedsiębiorczość	KI 001-004, 056-073
Społeczeństwo informacyjne	KI 045-048, 078-082
Rozwój zasobów ludzkich	KI 096-097, 101-123

⁹ Podział obszarów tematycznych wg kategorii interwencji na podstawie Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) Nr 215/2014 z dnia 07 marca 2014r.

Załącznik 2. Podział form prawnych na sześć głównych rodzajów¹⁰

Forma prawna SL	Forma prawna zestawienie
bez szczególnej formy prawnej	inne
europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej	
europejskie zgrupowania interesów gospodarczych	
główne oddziały zagranicznych oddziałów ubezpieczeń	
główne oddziały zagranicznych zakładów reasekuracji	
inne państwowe lub samorządowe osoby prawne w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.3))	
instytucje gospodarki budżetowej	
kolumny transportu sanitarnego	
przedstawicielstwa zagraniczne	
samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	
spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	
spółdzielnie europejskie	
spółdzielnie	
towarzystwa reasekuracji wzajemnej	
towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych	
wspólnoty mieszkaniowe	jst
gminne samorządowe jednostki organizacyjne	
powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne	
wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne	
wspólnoty samorządowe	organ władzy, administracji rządowej
organy kontroli państwowej i ochrony prawa	
organy władzy, administracji rządowej	
państwowe jednostki organizacyjne	
sądy i trybunały	
Skarb Państwa	organizacja non profit
cechy rzemieślnicze	
federacje/konfederacje związków pracodawców	
fundacje	
pozostałe kościoły albo związki wyznaniowe	
inne organizacje podmiotów gospodarczych	
inne organizacje społeczne lub zawodowe	
izby gospodarcze	
izby rzemieślnicze	
jednostki organizacyjne związków zawodowych posiadające osobowość prawną	
jednostki terenowe stowarzyszeń posiadające osobowość prawną	
Kościół Katolicki	
kółka rolnicze	
ogólnokrajowe reprezentacje zrzeszeń handlu i usług	
ogólnokrajowe reprezentacje zrzeszeń transportu	
ogólnokrajowe zrzeszenia międzybranżowe	

¹⁰ Podział form prawnych na sześć głównych rodzajów na podstawie „Mapowania form prawnych SL2014”, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju

Forma prawna SL	Forma prawna zestawienie	
ogólnokrajowe związki międzybranżowe		
organizacje społeczne oddzielnie niewymienione niewpisane do KRS		
partie polityczne		
polskie związki sportowe		
rolnicze zrzeszenia branżowe		
samorządy gospodarcze i zawodowe niewpisane do KRS		
stowarzyszenia		
stowarzyszenia kultury fizycznej		
stowarzyszenia kultury fizycznej o zasięgu ogólnokrajowym		
stowarzyszenia niewpisane do KRS		
stowarzyszenia ogrodowe		
zrzeszenia handlu i usług		
zrzeszenia transportu		
Związek Rzemiosła Polskiego		
związki pracodawców		
związki rolniczych zrzeszeń branżowych		
związki rolników, kółek i organizacji rolniczych		
związki sportowe		
związki stowarzyszeń		
związki stowarzyszeń ogrodowych		
związki zawodowe		
związki zawodowe rolników indywidualnych		
fundusze		przedsiębiorstwa
oddziały zagranicznych przedsiębiorców - duże przedsiębiorstwo		
oddziały zagranicznych przedsiębiorców - małe przedsiębiorstwo		
oddziały zagranicznych przedsiębiorców - mikroprzedsiębiorstwo		
oddziały zagranicznych przedsiębiorców - średnie przedsiębiorstwo		
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - duże przedsiębiorstwo		
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - małe przedsiębiorstwo		
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - mikroprzedsiębiorstwo		
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - średnie przedsiębiorstwo		
przedsiębiorstwa państwowe - duże przedsiębiorstwo		
przedsiębiorstwa państwowe - małe przedsiębiorstwo		
przedsiębiorstwa państwowe - mikroprzedsiębiorstwo		
przedsiębiorstwa państwowe - średnie przedsiębiorstwo		
przedsiębiorstwa zagraniczne - duże przedsiębiorstwo		
przedsiębiorstwa zagraniczne - małe przedsiębiorstwo		
przedsiębiorstwa zagraniczne - mikroprzedsiębiorstwo		
przedsiębiorstwa zagraniczne - średnie przedsiębiorstwo		
spółki akcyjne - duże przedsiębiorstwo		
spółki akcyjne - małe przedsiębiorstwo		
spółki akcyjne - mikroprzedsiębiorstwo		
spółki akcyjne - średnie przedsiębiorstwo		
spółki cywilne prowadzące działalność na podstawie umowy zawartej zgodnie z Kodeksem cywilnym - duże przedsiębiorstwo		

Forma prawna SL	Forma prawna zestawienie
spółki cywilne prowadzące działalność na podstawie umowy zawartej zgodnie z Kodeksem cywilnym - małe przedsiębiorstwo	
spółki cywilne prowadzące działalność na podstawie umowy zawartej zgodnie z Kodeksem cywilnym - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki cywilne prowadzące działalność na podstawie umowy zawartej zgodnie z Kodeksem cywilnym - średnie przedsiębiorstwo	
spółki europejskie - duże przedsiębiorstwo	
spółki europejskie - małe przedsiębiorstwo	
spółki europejskie - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki europejskie - średnie przedsiębiorstwo	
spółki jawne - duże przedsiębiorstwo	
spółki jawne - małe przedsiębiorstwo	
spółki jawne - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki jawne - średnie przedsiębiorstwo	
spółki komandytowe - duże przedsiębiorstwo	
spółki komandytowe - małe przedsiębiorstwo	
spółki komandytowe - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki komandytowe - średnie przedsiębiorstwo	
spółki komandytowo-akcyjne - duże przedsiębiorstwo	
spółki komandytowo-akcyjne - małe przedsiębiorstwo	
spółki komandytowo-akcyjne - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki komandytowo-akcyjne - średnie przedsiębiorstwo	
spółki partnerskie - duże przedsiębiorstwo	
spółki partnerskie - małe przedsiębiorstwo	
spółki partnerskie - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki partnerskie - średnie przedsiębiorstwo	
spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż Kodeks spółek handlowych i Kodeks cywilny lub formy prawne, do których stosuje się przepisy o spółkach - duże przedsiębiorstwo	
spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż Kodeks spółek handlowych i Kodeks cywilny lub formy prawne, do których stosuje się przepisy o spółkach - małe przedsiębiorstwo	
spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż Kodeks spółek handlowych i Kodeks cywilny lub formy prawne, do których stosuje się przepisy o spółkach - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki przewidziane w przepisach innych ustaw niż Kodeks spółek handlowych i Kodeks cywilny lub formy prawne, do których stosuje się przepisy o spółkach - średnie przedsiębiorstwo	
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - duże przedsiębiorstwo	
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - małe przedsiębiorstwo	
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - mikroprzedsiębiorstwo	
spółki z ograniczoną odpowiedzialnością - średnie przedsiębiorstwo	
inne niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty - duże przedsiębiorstwo	szkoły, uczelnie, jednostki naukowe
inne niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty - małe przedsiębiorstwo	
inne niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty - mikroprzedsiębiorstwo	
inne niepubliczne jednostki organizacyjne systemu oświaty - średnie przedsiębiorstwo	
inne publiczne jednostki organizacyjne systemu oświaty	

Forma prawna SL	Forma prawna zestawienie
instytuty badawcze	
jednostki badawczo-rozwojowe	
niepubliczne gimnazja	
niepubliczne placówki systemu oświaty - duże przedsiębiorstwo	
niepubliczne placówki systemu oświaty - małe przedsiębiorstwo	
niepubliczne placówki systemu oświaty - mikroprzedsiębiorstwo	
niepubliczne placówki systemu oświaty - średnie przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły artystyczne - duże przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły artystyczne - małe przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły artystyczne - mikroprzedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły artystyczne - średnie przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły podstawowe - duże przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły podstawowe - małe przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły podstawowe - mikroprzedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły podstawowe - średnie przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne - duże przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne - małe przedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne - mikroprzedsiębiorstwo	
niepubliczne szkoły ponadgimnazjalne - średnie przedsiębiorstwo	
niepubliczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty - duże przedsiębiorstwo	
niepubliczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty - małe przedsiębiorstwo	
niepubliczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty - mikroprzedsiębiorstwo	
niepubliczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty - średnie przedsiębiorstwo	
przedszkola niepubliczne - duże przedsiębiorstwo	
przedszkola niepubliczne - małe przedsiębiorstwo	
przedszkola niepubliczne - mikroprzedsiębiorstwo	
przedszkola niepubliczne - średnie przedsiębiorstwo	
przedszkola publiczne	
publiczne gimnazja	
publiczne placówki systemu oświaty	
publiczne szkoły artystyczne	
publiczne szkoły podstawowe	
publiczne szkoły ponadgimnazjalne	
publiczne zespoły szkół i placówek systemu oświaty	
uczelnie	